

(१३६)

देवज्ञ विनोद-

राहु शेष कोष्ठक.

कोष्ठक	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४
रा.	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११
अं.	२८	२८	२८	२८	२८	२८	२८	२८	२८	२८	२८	२८	२८	२८	२८
क.	२४	२१	१८	१५	११	८	५	२	५९	५५	५२	४९	४६	४३	४०
वि.	३६	२५	१४	३	५३	४२	३१	२०	९	५८	४८	३७	२६	१५	४

कोष्ठक	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
रा.	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११
अं.	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७
क.	३६	३३	३०	२७	२४	२०	१७	१४	११	८	५	१	५८	५५	५२
वि.	५४	४३	३२	२१	१०	५९	४९	३८	२७	१६	६	५५	४४	३३	२२

भौमलब्धि कोष्ठक.

कोष्ठ.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
रा.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	०	१	२	३	४	५
अं.	०	१	२	४	५	७	८	१०	११	२	१४	१५	१७	१८	२०	२१	२३	२४
क.	०	२६	५३	१९	४६	१३	३९	५	३२	५८	२५	५१	१८	४४	११	३७	४	३०
वि.	०	३१	२	३३	४	३५	६	३७	८	३९	१०	४२	१२	४४	१४	४६	१७	४८

कोष्ठ.	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५
रा.	६	७	८	१०	११	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	०
अं.	२५	२७	२८	०	१	३	४	६	७	८	१०	११	१३	१४	१६	१७	१९	२०
क.	५७	२३	५०	१६	४३	९	३६	२	२९	५५	२१	४९	१५	४२	८	३५	१	२८
वि.	१९	५०	२१	५२	२३	५४	२५	५६	२७	५८	३०	१	३२	३	३४	५	३६	७

कोष्ठ	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३
रा.	१	२	३	४	५	६	८	९	१०	११	०	१	२	३	४	५	६	७
अं.	२१	२३	२४	२६	२७	२९	०	३	३	४	६	७	९	१०	१२	१३	१४	१६
क.	५४	२१	४७	१४	४०	७	३३	०	२६	५३	१९	४६	१२	३९	५	३२	५८	२५
वि.	३८	९	४०	११	४२	१३	४४	१५	४७	१८	४९	२०	५२	२१	५३	२४	५५	२६

कोष्ठ.	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१
रा.	८	९	१०	११	०	१	२	३	४	६	७	८	९	१०	११	०	१	२
अं.	१७	१९	२०	२२	२३	२५	२६	२७	२९	०	२	३	५	६	८	९	१०	१२
क.	५१	१८	४४	११	३८	४	३१	५७	२४	५०	१७	४३	१०	३६	३	२९	५६	२२
वि.	५७	२८	५९	३०	१	३२	३	३५	६	३६	६	३६	६	३६	६	३६	६	३६

भौम द्रोण कोष्ठक.

कोष्ठक	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अं.	०	०	१	१	२	२	३	३	४	४	५	५	६	६	७
क.	०	३१	२	३४	५	३०	८	४०	११	४२	१४	४५	१७	४८	२०
वि.	०	२७	५३	२०	४६	१३	३९	६	३२	५९	२५	५२	१८	४५	११
कोष्ठक	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अं.	७	८	८	९	९	१०	११	११	१२	१२	१३	१३	१४	१४	१५
क.	५१	२३	५४	२५	५७	२८	०	३१	३	३४	६	३७	८	४०	११
वि.	३८	४	३२	५७	२४	५०	१७	४३	१०	३६	३	२९	५५	२२	४९
कोष्ठक	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अं.	१५	१६	१६	१७	१७	१८	१८	१९	१९	२०	२०	२१	२१	२२	२३
क.	४३	१४	४६	१७	४९	२०	५१	२३	५४	२६	५७	२९	०	३२	३
वि.	२६	४२	९	३५	२	२८	५४	२१	४८	१४	४१	७	३४	०	२७
कोष्ठक	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अं.	२३	२४	२४	२५	२५	२६	२६	२७	२७	२८	२८	२९	२९	०	०
क.	३४	६	३७	९	४०	१२	४३	१४	४६	१७	४९	२०	५२	२३	५५
वि.	५३	२०	४६	१३	३९	६	३२	५८	२५	५२	१८	४५	१२	३८	५

बुध लब्धि कोष्ठक.

कोष्ठक	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
रा.	०	६	०	६	०	७	१	७	१	७	२	८	२	८	२	९	३	९
अं.	०	६	१२	१९	२५	२	८	१४	२१	२७	४	१०	१६	२३	२९	६	१२	१८
क.	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१३	३७	१	२५	४९	१३	३७	२	२६	५०
वि.	०	८	१६	२४	३२	४१	४८	५६	४	१३	२१	२९	३७	४५	५४	१	१०	१८
कोष्ठक	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५
रा.	३	१०	४	१०	४	१०	५	११	५	११	५	०	६	०	६	१	७	१
अं.	२५	१	८	१४	२०	२७	३	१०	१६	२२	२९	५	१२	१८	२४	१	७	१४
क.	१४	३८	२	२६	५०	१५	३९	३	२७	५१	१५	३९	४	२८	५२	१६	४०	४
वि.	२६	३४	४२	५०	५८	७	१४	२३	३१	३९	४७	५५	४	११	२०	२८	३६	४४

(१३८)

देवज्ञ विनोद-

बुधलब्धि कोष्ठक.

कोष्ठक	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३
रा.	७	१	८	२	८	२	८	३	०	३	९	४	१०	४	१०	४	११	५
अं	२०	२६	३	९	१६	२२	२८	५	११	१८	२४	०	७	२३	२०	२६	२	९
क.	२८	३३	१७	४१	५	२९	५३	१७	४१	६	३०	५४	१८	४२	६	३०	५५	१९
वि.	५२	०	८	१६	२४	३२	४१	४९	५७	५०	१३	२१	२९	३७	४६	५४	०	१०

को.	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१
रा.	११	५	११	६	०	६	०	७	१	७	१	७	२	८	२	८	२	९
अं	१५	२२	२८	४	११	१७	२४	०	६	१३	१९	२६	२	८	१५	२१	२८	४
क.	४३	७	३१	५५	१९	४३	०	३२	५६	२०	४४	८	३२	५७	२१	४५	९	३३
वि.	१८	२७	३४	४२	५१	५९	७	१५	२३	३२	४०	४८	५६	४	१२	२०	२८	३६

बुधशेष कोष्ठक.

कोष्ठक	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१
अं	०	३	६	९	१२	१५	१८	२१	२४	२७	१	४	७	१०	१३
क.	०	६	१२	१९	२५	३२	३८	४४	५१	५७	४	१०	१६	२२	२९
वि.	०	२४	४८	२	३६	१	२५	४९	१३	३७	१	२५	५०	१४	३८

कोष्ठक	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
रा.	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	२	३
अं	१६	१९	२२	२५	२९	२	५	८	११	१४	१७	२०	२३	२६	०
क.	३६	४२	४८	५५	१	८	१४	२०	२७	३३	४०	४६	५२	५९	५
वि.	२	२६	५०	१४	३९	३	२७	५१	१५	३९	३	२८	५२	१६	४०

कोष्ठक	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४
रा.	३	३	३	३	३	३	३	३	३	४	४	४	४	४	४
अं	३	६	९	१२	१५	१८	२१	२४	२८	१	४	७	१०	१३	१६
क.	१२	१८	२४	३१	३७	४४	५०	५६	३	९	१६	२२	२८	३५	४१
वि.	४	२८	५२	१६	४१	५	२९	५३	१७	४१	५	३०	५४	१८	४२

कोष्ठक	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
रा.	४	४	४	४	५	५	५	५	५	५	५	५	५	६	६
अं	१९	२२	२६	२९	२	५	८	११	१४	१७	२०	२३	२७	०	३
क.	४८	५४	०	७	१३	२०	२६	३२	३९	४५	५२	५८	४	११	१७
वि.	६	२०	५४	१८	४३	७	३१	५५	१९	४३	७	३२	५६	२०	४४

गुरु लब्धि कोष्ठक.

कोष्ठक	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
रा.	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२
अं.	०	४	९	१४	१९	२४	२९	३४	३९	४४	४९	५४	५९	६४	६९	७४	७९	८४
क.	०	५९	५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६	४५	४४	४३
वि.	०	९	१७	२६	३५	४३	५१	०	९	१७	२६	३५	४३	५२	०	९	१७	२६

कोष्ठक	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५
रा.	२	३	३	३	३	३	३	४	४	४	४	४	४	५	५	५	५	५
अं.	२९	४	९	१४	१९	२४	२९	३४	३९	४४	४९	५४	५९	६४	६९	७४	७९	८४
क.	४४	४३	४२	४१	४०	३९	३८	३७	३६	३५	३४	३३	३२	३१	३०	२९	२८	२७
वि.	३४	४३	५२	०	९	१७	२६	३५	४३	५२	०	९	१७	२६	३५	४३	५२	०

कोष्ठक	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३
रा.	५	६	६	६	६	६	७	७	७	७	७	७	८	८	८	८	८	८
अं.	२९	४	९	१४	१९	२४	२९	३४	३९	४४	४९	५४	५९	६४	६९	७४	७९	८४
क.	२९	२८	२७	२६	२५	२४	२३	२२	२१	२०	१९	१८	१७	१६	१५	१४	१३	१२
वि.	९	१७	२६	३५	४३	५२	०	९	१७	२६	३५	४३	५२	०	९	१७	२६	३५

कोष्ठक	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१
रा.	८	९	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११	११	११
अं.	२९	४	९	१४	१९	२४	२९	३४	३९	४४	४९	५४	५९	६४	६९	७४	७९	८४
क.	१३	१२	११	१०	१०	९	८	७	६	६	५	४	३	२	१	०	५९	५८
वि.	४३	५२	६१	७०	७९	८८	९७	१०६	११५	१२४	१३३	१४२	१५१	१६०	१६९	१७८	१८७	१९६

गुरु शेष कोष्ठक.

कोष्ठक	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अं.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१
क.	०	४	९	१४	१९	२४	२९	३४	३९	४४	४९	५४	५९	६४	६९
वि.	०	५९	५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६

कोष्ठक	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अं.	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२
क.	२४	२९	३४	३९	४४	४९	५४	५९	६४	६९	७४	७९	८४	८९	९४
वि.	४७	४६	४५	४४	४३	४२	४१	४०	३९	३८	३७	३६	३५	३४	३३

गुरुशेषकोष्ठक.

कोष्ठक	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अं.	२	२	२	२	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३
क.	२९	३४	३९	४४	४९	५४	५९	४	९	१४	१९	२४	२९	३४	३९
वि.	३४	३३	३२	३२	३१	३०	३०	२९	२७	२७	२६	२५	२४	२३	२२
कोष्ठक	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अं.	३	३	३	३	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४
क.	४४	४९	५४	५९	४	९	१४	१९	२४	२९	३४	३९	४४	४९	५४
वि.	२१	२१	२०	१८	१८	१७	१६	१५	१५	१४	१३	१२	११	१०	९

गुरुलब्धि कोष्ठक.

कोष्ठक	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
राशि	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	११	०	१	२	४	५	६	८
अं.	०	६	१३	२०	२७	३४	४१	४८	५५	२	९	१६	२३	०	७	१४	२१	२८
क.	५९	५९	५९	५९	५८	५८	५८	५७	५७	५७	५६	५६	५६	५५	५५	५५	५४	५४
वि.	०	४०	२०	०	४०	२०	०	४०	२१	१	४१	२२	१	४१	२०	१	४१	२१
कोष्ठक	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५
रा.	१०	११	०	१	३	४	५	६	८	९	१०	११	०	२	३	४	५	७
अं.	५	१२	२२	२६	३	१०	१७	२४	१	८	१५	२२	२९	६	१३	२०	२७	४
क.	५४	५३	५३	५३	५२	५२	५२	५१	५१	५१	५०	५०	५०	४९	४९	४९	४८	४८
वि.	१	४१	२२	२	४९	२२	३	४३	२३	३	४३	२३	३	४३	२३	४	४४	२४
कोष्ठक	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३
रा.	८	९	१०	०	१	२	३	५	६	७	८	९	१०	०	१	२	४	५
अं.	११	१८	२५	२	९	१६	२३	०	७	१४	२१	२८	५	१२	१९	२६	३	१०
क.	४८	४७	४७	४७	४६	४६	४६	४५	४५	४५	४४	४४	४४	४३	४३	४३	४२	४२
वि.	४	४४	२४	४	४४	२४	५	४५	२५	५	४५	२५	५	४५	२५	६	४६	२६
कोष्ठक	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१
रा.	६	७	९	१०	११	०	१	३	४	५	६	८	९	१०	११	१	२	३
अं.	१७	२४	१	८	१५	२२	२९	६	१३	२०	२७	४	११	१८	२५	२	९	१६
क.	४२	४१	४१	४१	४०	४०	४०	३९	३९	३९	३८	३८	३८	३७	३७	३७	३६	३६
वि.	६	४६	२६	६	४६	२६	७	४७	२७	७	४७	२७	७	४७	२७	७	४७	२७

शुक्र शेषकोष्ठक.

कोष्ठक	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
अं.	०	०	१	१	२	३	३	४	४	५	६	६	७	८	८	
क.	०	३६	१३	५०	२७	४	४०	१८	५५	३२	९	४६	२३	०	३७	
वि.	०	५९	५९	५९	५८	५८	५८	५८	५७	५७	५७	५६	५६	५६	५५	

कोष्ठक	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
अं.	९	९	१०	११	११	१२	१२	१३	१४	१४	१५	१५	१६	१७	१७	
क.	१४	५१	२८	५	४२	१९	५६	३३	१०	४७	२४	१	३८	१५	५२	
वि.	५५	५५	५४	५४	५३	५३	५३	५३	५२	५२	५२	५१	५१	५१	५०	

कोष्ठक	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
अं.	१८	१९	१९	२०	२०	२१	२२	२३	२३	२४	२४	२५	२५	२६	२७	
क.	२९	६	४३	२०	५७	३४	११	४८	५०	२	३९	२६	५३	३०	७	
वि.	५०	५०	४९	४९	४९	४८	४८	४८	४७	४७	४६	४६	४६	४६	४५	

कोष्ठक	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	
रा.	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	२	१	१	१	१	
अं.	२७	२८	२८	२९	०	०	१	२	२	३	३	४	५	५	६	
क.	४४	२१	५८	३५	१२	४९	२६	३	४०	१७	५४	३१	८	४५	२२	
वि.	४५	४५	४४	४४	४४	४३	४३	४३	४२	४२	४२	४१	४१	४१	४०	

शनिलब्धि कोष्ठक																		
कोष्ठक	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१
अं.	०	२	४	६	८	१०	१२	१४	१६	१८	२०	२२	२४	२६	२८	०	२	४
क.	०	०	०	१	१	१	२	२	३	३	३	४	४	४	५	५	६	६
वि.	०	२३	४६	९	१२	५५	१८	४१	५	२७	५७	१४	३६	५९	२३	४६	९	३२

कोष्ठक	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५
रा.	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२
अं.	६	८	१०	१२	१४	१६	१८	२०	२२	२४	२६	२८	०	२	४	६	८	१०
क.	६	७	७	८	८	९	९	१०	१०	१०	११	११	११	१२	१२	१३	१३	१३
वि.	५५	१८	४१	४	२८	५१	१४	३७	०	२३	४६	९	३२	५५	१८	४१	५	२८

(१४२)

दैवज्ञ विनोद-

शानिलब्धि कोष्ठक.

कोष्ठक	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३
रा.	२	२	२	२	२	२	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३	३
अ.	१२	१४	१६	१८	२०	२२	२४	२६	२८	०	२	४	६	८	१०	१२	१४	१६
क.	१३	१४	१४	१५	१५	१६	१६	१६	१७	१७	१८	१८	१८	१९	१९	२०	२०	२०
वि.	५१	१४	३७	०	२३	४६	९	३२	५६	१८	४३	४	२८	५१	१३	३६	०	२३

कोष्ठक	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१
रा.	३	३	३	३	३	३	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४
अ.	१८	२०	२१	२४	२६	२८	०	२	४	६	८	१०	१२	१४	१६	१८	२०	२२
क.	२०	२१	२१	२१	२२	२२	२३	२३	२३	२४	२४	२५	२५	२५	२६	२६	२६	२७
वि.	४६	९	३२	५५	१८	४१	४	२७	५१	१४	३७	०	२३	४६	९	३२	५५	१८

शानिशेष कोष्ठक.

कोष्ठक	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
क.	०	२	४	६	८	१०	१२	१४	१६	१८	२०	२२	२४	२६	२८
वि.	०	०	१	१	२	२	३	३	३	३	४	४	५	५	५

कोष्ठक	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
क.	३०	३२	३४	३६	३८	४०	४२	४४	४६	४८	५०	५२	५४	५६	५८
वि.	६	६	७	७	८	८	८	९	९	१०	१०	१०	११	११	११

कोष्ठक	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अ.	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
क.	०	२	४	६	८	१०	१२	१४	१६	१८	२०	२२	२४	२६	२८
वि.	१२	१२	१२	१३	१३	१३	१४	१४	१५	१५	१५	१६	१७	१७	१७

कोष्ठक	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
रा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अ.	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
क.	३०	३२	३४	३६	३८	४०	४२	४४	४६	४८	५०	५२	५४	५६	५८
वि.	१७	१८	१८	१८	१९	१९	२०	२०	२०	२१	२१	२२	२२	२२	२३

अयनांश और रविचक्र निम्नध्रुवोन्नक्षेपकाः

अयनांश	१७	१७	१८	१८	१८	१८	१८	१९	१९	१९	१९	१९	१९	२०	२०	२०
शक को- ष्ठक	४४	४४	४५	४५	४५	४५	४५	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४७	४७	४७
चक्र	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
क्षेपक	११	११	११	११	११	११	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
	८	६	५	३	१	२९	२७	२६	२४	२२	२०	१८	१६	१५	१३	११
	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५०	५१	५२	५३	५४	५४	५५	५६	५७	५८
	५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६	४५	४४	४३	४२	४१	४०	३९
अयनांश	२०	२०	२१	२१	२१	२१	२१	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२३	२३	२३
शक कोष्ठ	४८	४८	४९	४९	४९	४९	४९	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५१	५१	५१
चक्र	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७
क्षेपक	१०	१०	१०	१०	१०	१०	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९
	९	७	६	४	२	०	२८	२६	२५	२३	२१	१९	१७	१५	१४	१२
	३८	४९	५०	५१	५२	५३	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२
	५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६	४५	४४	४३
अयनांश	२३	२३	२३	२४	२४	२४	२४	२४	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२६	२६
शक कोष्ठ	५०	५०	५०	५१	५१	५१	५१	५१	५२	५२	५२	५२	५२	५३	५३	५३
चक्र	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३
क्षेपक	९	९	९	९	९	९	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८
	१०	८	६	५	३	१	२९	२७	२५	२४	२२	२०	१८	१६	१५	१३
	३१	४३	५३	६	१५	२६	३६	४७	५८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५
	२	५१	६०	६९	७८	८७	९६	१०५	११४	१२३	१३२	१४१	१५०	१५९	१६८	१७७
अयनांश	२६	२६	२६	२७	२७	२७	२७	२८	२८	२८	२८	२८	२८	२९	२९	२९
शक कोष्ठ	५३	५३	५४	५४	५४	५४	५४	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५६	५६	५६
चक्र	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९
क्षेपक	८	८	८	८	८	८	८	७	७	७	७	७	७	७	७	७
	११	९	७	५	४	२	०	२८	२६	२५	२३	२१	१९	१७	१५	१४
	२५	३५	४६	५७	६८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९
	६	५५	६४	७३	८२	९१	१००	१०९	११८	१२७	१३६	१४५	१५४	१६३	१७२	१८१

(१४४)

दैवज्ञ विनोद-

द्विपंचाशदवधिस्योमध्यमोरविः

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
११	०	०	०	०	१	१	१	१	१	२	२	२
२०	४	११	१८	२५	३	९	१६	२३	२९	६	१३	२०
५१	४५	४०	३४	२८	२२	१६	१०	४	२०	५३	४६	४०
३०	५८	०	१५	२२	३०	४०	३६	३६	३४	३१	१६	१०
१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६
२	३	३	३	३	४	४	४	४	४	५	५	५
२७	४	११	१८	२५	३	८	१५	२२	२९	६	१३	२०
३४	२७	२९	१५	९	३	५७	५०	४४	३८	३२	२६	२०
३	५५	४८	३५	२२	१४	४	५४	४३	३४	२३	१४	५
२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९
५	६	६	६	६	७	७	७	७	७	८	८	८
२७	४	११	१७	२४	१	८	१५	२२	२९	६	१३	१९
५३	७	१	५४	४७	४२	३६	३०	२३	१७	११	५	५८
५१	४०	२५	१०	५६	३९	२१	५	५१	३४	१७	५	५९
४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२
८	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	१०	११	११	११
२६	३	१०	१७	२४	१	८	१५	२२	२८	५	१२	१९
५३	४६	४०	३४	२८	२३	१७	११	५	५९	५३	४८	४२
०	४४	४२	४६	५३	०	५	४१	३६	५३	१०	२७	४५

मन्दफलं सूर्यस्य द्विपंचाशदवधौ.

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
२	२	१	१	१	१	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१
५०	५०	५०	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३
१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४
१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	१	१	१	१	१
५५	५८	२९	२८	१९	०	७	१८	३८	५	३७	२०	२३	४३	३४	७	२९
३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१
०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२
५६	५२	२७	१९	४२	२०	३५	५०	४	१७	२९	४०	४९	५७	३	७	१०
५२	२०	१०	२९	३४	२७	५२	४०	३८	४८	५५	२९	४७	३४	३२	४८	४१

चन्द्रचक्रनिघ्नध्रुवोनक्षेपकाः

चक्र.	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
क्षेपक	१० २६ २८ ५४	१० २२ ४२ ४३	१० १८ ५६ ३२	१० १५ १० २१	१० ११ २४ १०	१० ७ ३७ ५९	१० ३ ५२ ४८	१० ० ५ ३७	९ २६ १९ २६	९ २२ ३३ १५	९ १८ ४७ ४	९ १५ ० ५३	९ १२ १४ ४२	९ ७ २८ ३१	९ ३ ४३ २०	८ २९ ५६ ९
चक्र	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७
क्षेपक	८ २६ ९ ५८	८ २२ २३ ४७	८ १८ ३७ ३६	८ २८ ५१ २५	८ ११ ५ १४	८ ७ १९ ३	८ ३ ३२ ५२	८ २९ ४६ ४१	७ २९ ० ३०	७ २६ १६ १९	७ २२ २८ १९	७ १८ ४१ ८	७ १४ ५५ ५७	७ १० १ ४६	७ ३ २३ ३५	६ २९ ३७ ३४
चक्र	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३
क्षेपक	६ २५ ५१ १	६ २२ ४ ५१	६ १८ १८ ४०	६ १४ ३२ २९	६ १० ४६ १८	६ ७ ० ७	६ ३ १३ ५६	५ २९ २७ ४५	५ २५ ४१ ३४	५ २२ ९ २३	५ १८ २२ १२	५ १४ २९ १	५ १० ३९ ५०	५ ६ ५० ३९	५ ३ ४ २८	४ २९ १८ १८
चक्र	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९
क्षेपक	४ २५ ३२ ७	४ २१ ४४ ५७	४ १७ ५८ ४६	४ १४ १२ ३५	४ १० २६ २४	४ ६ ४० १४	४ ३ ५४ ३	३ २९ ७ ५२	३ २५ २१ ४१	३ २७ ४९ ३०	३ २३ ४९ १९	३ १९ ३ ५७	३ १६ ३० ४६	३ १२ ३० ४६	३ ९ ४४ ३५	३ २८ ५८ २४

उच्चचक्रनिघ्नध्रुवोनक्षेपकः

चक्र	०	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
क्षेपक	० ० ० ०	११ १ ३ ०	१ २८ १८ ०	४ २५ ३३ ०	७ २२ ४८ ०	१० २० ३ ०	१७ १७ १८ ०	४ १४ ३३ ०	७ ११ ४८ ०	१० ९ ३ ०	१ ६ १८ ०	४ ३ ३३ ०	७ ० ४८ ०	९ २८ ३ ०	० २५ १८ ०	३ २२ ३३ ०
चक्र	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६
क्षेपक	६ १९ ४८ ०	९ १७ ३ ०	० १४ १८ ०	३ ११ ३३ ०	६ ८ ४८ ०	९ ६ ३ ०	० ३ १८ ०	३ ० ३३ ०	५ २७ ४८ ०	८ २५ ३ ०	११ २२ १८ ०	२ १९ ३३ ०	५ १६ ४८ ०	८ १४ ३ ०	११ १६ १८ ०	२ ९ ३३ ०

भौमचक्रनिघ्नध्रुवनक्षपकः

चक्र	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
क्षेपक	११ ३ ५६ ०	९ ८ २४ ०	७ १२ १२ ०	५ १७ २० ०	३ २१ ४८ ०	१ २६ १६ ०	० ० ४४ ०	१० ५ १२ ०	८ ९ ४० ०	६ १४ ८ ०	४ १८ ४ ०	२ २३ ४ ०	० ५७ ३२ ०	११ ५ ० ०	९ ६ २८ ०	७ १० ५६ ०
चक्र	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७
क्षेपक	५ १५ २४ ०	३ १९ ५२ ०	९ २४ २० ०	११ २८ ४८ ०	१० ३ १६ ०	८ ७ ४४ ०	६ १२ १२ ०	४ १६ ४० ०	२ २१ ८ ०	० २५ ३६ ०	११ ९ ४ ०	९ ७ ३२ ०	७ ९ ० ०	५ १३ २८ ०	३ १७ ५६ ०	१ २२ २४ ०
चक्र	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३
क्षेपक	११ २६ ५२ ०	२० १ २० ०	८ ५ २८ ०	६ १० १६ ०	४ १४ ४४ ०	२ १९ १२ ०	० २३ ४० ०	१० २८ ८ ०	९ २ ३६ ०	७ ७ ४४ ०	५ ११ ३२ ०	३ १६ ० ०	१ २० २८ ०	११ २४ ५६ ०	९ २९ २४ ०	८ ३ ५२ ०
चक्र	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९
क्षेपक	६ ८ २० ०	४ १२ ४८ ०	२ १७ १६ ०	० २१ ४४ ०	१० २६ १२ ०	९ ० ४० ०	७ ५ ८ ०	५ ९ ३६ ०	३ १४ ४ ०	१ १८ ३२ ०	११ २३ ० ०	९ २७ ५६ ०	८ ३ २४ ०	६ १० ५६ ०	४ १० ५२ ०	२ १५ २० ०

बुधचक्रनिघ्नध्रुवनक्षपकः

चक्र	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
क्षेपक	८ ८ ५१ ०	५ ५ १४ ०	० १ ५७ ०	७ २८ ३० ०	३ २५ ३ ०	११ २१ ३६ ०	७ १८ ९ ०	३ २४ ४२ ०	११ ११ १५ ०	७ ७ ४८ ०	३ ४ २१ ०	११ ० ५४ ०	६ २७ २७ ०	२ २४ ० ०	१० १० ३३ ०	६ १७ ६ ०
चक्र	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७
क्षेपक	२ १३ ३९ ०	१० १० १९ ०	६ ६ ४५ ०	२ ३ १८ ०	९ २८ ५१ ०	६ २६ २४ ०	१ २२ ५७ ०	९ १९ ३० ०	५ १६ ३ ०	१ १२ ३६ ०	९ ९ ९ ०	५ ५ ४२ ०	१ २ १५ ०	८ २८ ४८ ०	४ २५ २१ ०	० २१ ५४ ०

शुक्र चक्र निघ्नं ध्रुवो नक्षेपकः

चक्र	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
क्षेपक	१० २५ ५७ ०	२ ११ ५५ ०	७ २७ ५३ ०	६ १३ ५१ ०	४ २१ ४९ ०	३ २५ ४७ ०	२ १७ ४५ ०	० १७ ४३ ०	११ २ ४१ ०	९ १९ ३९ ०	८ ५ ३७ ०	६ २१ ३५ ०	५ ७ ३३ ०	३ २३ ३१ ०	२ २९ २९ ०	० २५ २७ ०
चक्र	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७
क्षेपक	११ ११ २५ ०	९ २७ २३ ०	८ १३ २१ ०	६ २१ १९ ०	५ १५ १७ ०	४ १७ १५ ०	३ १७ १३ ०	१ १९ ११ ०	११ ५ ९ ०	१० ५ ७ ०	८ २१ ५ ०	७ ७ ३ ०	५ २३ १ ०	४ ८ ५९ ०	२ २४ ५७ ०	१ १० ५५ ०
चक्र	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३
क्षेपक	११ २६ ५३ ०	१० २२ ५१ ०	८ २० ४९ ०	७ १४ ४७ ०	६ ० ४५ ०	४ १६ ४३ ०	३ १८ ४१ ०	१ १८ ३९ ०	० ४ ३७ ०	१० ६ ३५ ०	९ ६ ३३ ०	७ २३ ३१ ०	६ ८ २९ ०	४ २४ २७ ०	३ १० २५ ०	१ २६ २३ ०
चक्र	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९
क्षेपक	० १२ २१ ०	१४ २८ १९ ०	९ १४ १७ ०	८ ० १५ ०	६ १६ १३ ०	५ १८ ११ ०	३ १८ ९ ०	२ १८ ७ ०	० ४ ५ ०	११ २६ ३ ०	९ २२ १ ०	८ ७ ५९ ०	६ २३ ५७ ०	५ १९ ५५ ०	३ २५ ५३ ०	२ ११ ५१ ०

शनि चक्र निघ्नं ध्रुवो नक्षेपकः

चक्र	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
क्षेपक	०	४	९	१	६	१०	३	७	०	४	९	१	६	१०	३	७
	११	२५	९	२४	८	२२	६	२१	५	१९	४	१८	२	१७	१	१५
	९	२७	४५	३	२९	३९	५७	१५	३३	५१	९	२७	४५	३	२९	३९
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
चक्र	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७
क्षेपक	११	४	८	१	५	१०	१३	७	११	४	८	१	५	१०	२	७
	२९	१४	१५	१२	२७	११	२५	१०	२४	८	२२	७	२१	५	२०	७
	५७	१५	३३	५१	९	२७	४५	३०	२१	३९	५७	१५	३३	५१	९	२७
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

(१५०)

देवज्ञ विनोद-

शनि चक्रनिघ्नं ध्रुवो नक्षत्रपकः

चक्र.	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३
क्षेपक.	११	४	८	१	५	१०	२	६	११	३	८	०	५	९	२	६
	१८	३	१७	१	१५	०	१४	२८	१३	२७	११	२६	१०	२४	९	२३
	४५	३	२१	३९	५७	१५	३३	५१	९	२०	४५	३	२१	३९	५७	१५
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
चक्र.	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९
क्षेपक.	११	३	८	०	५	९	२	६	११	९	८	०	५	९	१	६
	७	२२	६	२०	४	१९	३	१७	१	१६	०	१४	२९	१३	२७	१२
	३३	५१	९	२७	४५	३	२१	३९	५७	१५	३३	५१	९	२७	४५	३
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

सूर्य तत्काल मध्यम घटी पल सारिणी.

कोष्.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
घटी.	०	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
	०	५९	५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६	४५
पल.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
कोष्.	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१
घटी.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
	४७	४६	४५	४४	४३	४२	४१	४०	४०	३९	३९	३८	३७	३६	३५	३४
पल.	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१
चक्र.	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७
घटी.	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६
	३३	३२	३१	३०	२९	२८	२७	२६	२५	२४	२३	२२	२१	२०	१९	१८
पल.	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७
कोष्.	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	०	०	०
घटी.	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	०	०	०
	१८	१७	१६	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	०	०	०
पल.	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	०	०	०

हृदय घटी पल के तुल्य सारिणी के घटी पल जोड़ने से तात्कालिक मध्यम ग्रह होते हैं।

तत्काल चन्द्रमध्यमकरण घटी पल.

कोष्ठ.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
अंशादि	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	२	२	२	३	३
	०	१३	२६	३९	५२	५	१९	२	४५	५८	११	२४	३८	५१	४	१७
	०	१०	२१	३२	४२	५२	३	१४	२४	३४	४५	५५	६	१६	२७	३५
घट्यादि	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	३
	०	१३	२६	३९	५२	५	१९	३२	४५	५८	१५	२४	३८	५१	४४	१७
को.		१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
घटी.		३	३	३	४	४	४	४	५	५	५	५	५	६	६	६
		३०	४४	५७	१०	२३	३६	४९	३	१६	२९	४२	५५	८	२१	३४
		४८	५८	९	२२	३१	४१	५२	२	४२	१३	३४	४५	५५	६	१७
पल		३	३	३	४	४	४	४	५	५	५	५	५	६	६	६
		३०	४३	५७	१०	२३	३६	४९	३	१६	२९	४२	५५	८	२२	३५
कोष्ठ.		३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५
घटी.		६	७	७	७	७	८	८	८	८	९	९	९	९	९	९
		४८	१	१४	२७	४१	५४	७	२०	३३	४७	०	१३	२६	३९	५२
		२७	३८	४८	५९	९	२०	३२	४१	५२	३	१३	२४	३४	४५	५५
पल.		६	७	७	७	७	८	८	८	८	९	९	९	९	९	९
		४८	२	१४	२७	४१	५४	७	२०	३३	३७	०	२४	२६	३९	५२
कोष्ठ.		४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०
घटी.		१०	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११	१२	१२	१२	१२	१२	१३
		६	१९	३२	४५	५८	११	२५	३८	५१	४	१७	३१	४४	५७	१०
		६	१६	२७	३८	४९	५९	१०	२२	३२	४७	५१	९	१२	२३	३५
पल.		१०	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११	१२	१२	१२	१२	१२	१३
		६	१९	३२	४५	५८	११	२५	३८	५१	४	१७	३१	४४	५७	१०

तत्काल उच्चकरण में घटी पल युक्त करना.

कोष्ठक	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
घटी.	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	१
	६	१३	२०	२६	३३	४०	४६	५३	०	७	१३	२०	२६	३३	४०

तत्काल राहु घटी पल हीन करना.

कोष्ठ.	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०
घटी.	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	३	३	३	३
	२६	२९	३३	३६	३९	४२	४५	४८	५२	५५	५८	१	४	७	११
पल.	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	३	३	३	३

तत्काल भौम घटी पल युक्त करना.

कोष्ठक	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
घटी.	०	१	१	२	२	३	३	४	४	५	५	६	६	७	७
	३१	२	३४	३५	३६	८	३९	११	४२	१४	४५	१७	४८	१९	५१
पल.	०	१	१	१	२	२	३	३	४	४	५	५	६	६	७

कोष्ठ.	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
घटी.	८	८	९	९	१०	११	११	१२	१२	१३	१३	१४	१४	१५	१५
	२२	५४	२५	५६	२८	०	३१	२	३४	५	३६	८	२९	२०	४३
पल.	८	८	९	९	१०	१०	११	११	१२	१२	१३	१३	१४	१४	१५

कोष्ठक	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५
घटी.	१६	१६	१७	१७	१८	१८	१९	१९	२०	२०	२१	२२	२२	२३	२३
	४०	४५	१७	४८	१०	५३	२२	५३	२५	५७	२९	०	३१	२	३४
पल.	१५	१६	१६	१७	१७	१८	१८	१९	१९	२०	२०	२१	२१	२२	२२

कोष्ठक	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०
घटी.	२४	२४	२५	२५	२६	२६	२७	२७	२८	२८	२९	२९	३०	३०	३१
	५	३६	८	३९	११	४३	१४	४५	१७	४८	१९	५३	२२	४४	२६
पल.	२४	२४	२५	२५	२६	२६	२७	२७	२८	२८	२९	२९	३०	३०	३१

तत्काल बुध घटी पल युक्त करना.

कोष्ठक.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
घटी.	३	६	९	२५	१५	१८	२१	२४	२७	३१	३४	३७	४०	४३	४६
	६	१२	१९	२५	३१	३८	४४	५०	५७	८	१०	१७	२३	३२	३६
पल.	३	६	९	१२	१५	१८	२१	२४	२७	३०	३३	३६	३९	४२	४५

(२५६)

देवज्ञ विनोद-

तत्काल शनिघटी पलयुक्तकरना.

[illegible]

संस्कृत सूर्य सारिणी.

[illegible]

स्पष्ट सूर्य सारिणी.

कोष्ठांक	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५
अं.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	१	१
घ.	३८	४०	४२	४५	४७	४९	५१	५३	५५	५७	५९	१	३	५	७	९	११	१३	१५
प.	३५	४५	५५	३	११	१८	२४	२८	३२	३५	३७	३७	३७	३५	३२	२८	२२	१६	८
गुण.	१३	१३	३२	३२	२१	२१	३१	३१	४२	२	२	२	५९	३९	२९	१९	१९	२८	११
हर.	६	६	१५	१५	१०	१०	१५	१५	२०	१	१	१	३०	२०	१५	१०	१०	१५	६
सा.सू.च.	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५
चरपल.	३४	३६	३८	४०	४२	४४	४६	४८	५०	५१	५२	५४	५६	५८	६०	६२	६३	६५	६६
गु.	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	१६	१६	१६	१६	१६
ह.	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	१५	१५	१५	१५	१५
भू.भा.	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५
म.क.	२	२	२	२	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
घ.क.	४	३	२	१	०	५९	५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०	४८	४७	४६	४५
म.ग.	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८
कोष्ठांक	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४
अं.	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
घ.	१६	१८	२०	२२	२४	२५	२७	२९	३०	३२	३४	३५	३७	३८	४०	४१	४२	४४	४५
प.	५८	४७	३५	२३	७	५२	३२	१२	५१	२८	३	३७	९	३९	८	३४	५९	२२	४५
गुणक.	१२	९	९	७	७	५	५	३३	८	१९	४७	२३	३	३	७	७	७	७	१३
हरक.	६	५	५	४	४	३	३	२०	५	१२	३०	१५	२	२	५	५	५	५	१०
सा.सू.च.	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४
चरपल.	६८	७०	७३	७४	७६	७७	७९	८२	८४	८६	८७	८९	९१	९२	९४	९६	९७	९९	९९
गुणक.	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६
हरक.	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५
भू.भा.	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४
म.क.	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
घ.क.	४३	४२	४१	३८	३८	३७	३५	३४	३२	३१	२९	२८	२६	२५	२३	२२	२०	१८	१६
म.ग.	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८

(१५८)

देवज्ञविनोद-

स्पष्टसूर्यसारिणी.

कोष्ठक	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३
अं.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
घ.	४०	४०	४१	४१	४२	४२	४३	४३	४४	४४	४५	४५	४६	४६	४७	४७	४८	४८	४९
प.	२	२	३	३	४	४	५	५	६	६	७	७	८	८	९	९	१०	१०	११
गुणक.	४	५	५	५	७	७	११	११	१	१	११	११	१	५	४	३	३	२	२
हरक.	३	४	४	६	६	६	१०	१०	१	१	१२	१२	१०	६	५	४	४	३	३
सा.सू.च.	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३
चरपल.	१०१	१०२	१०३	१०४	१०५	१०६	१०७	१०८	१०९	११०	१११	११२	११३	११४	११५	११६	११७	११८	११९
गुणक.	१६	१६	१६	१६	१६	१६	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४
हरक.	१५	१५	१५	१५	१५	१५	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९
सु.भा.	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३
ग.फ.	१	१	१	१	१	१	१	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
घ.क्र.	१५	१३	११	९	७	६	४	३	०	५०	५६	५४	५२	५०	४८	४६	४४	४२	४०
म.ग.	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८
कोष्ठक	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	घ.	क्र.
अं.	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	०	६
घ.	५	६	६	७	७	८	८	९	९	९	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१	७
प.	४०	४६	४०	४३	४३	४०	४५	८	२८	४६	१	१५	२५	३४	४०	४३	४५	०	८
गुणक.	३	७	८	१	१	५	५	१	३	१	१	१	१	१	१	१	१	३	९
हरक.	५	१२	१५	२	९	१२	१२	३	१०	४	४	६	६	१०	१०	३०	१	५	११
सा.सू.च.	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	घ.	क्र.
सा.च.	१२४	१२५	१२५	१२६	१२६	१२७	१२७	१२८	१२८	१२९	१२९	१३०	१३०	१३०	१३१	१३१	१३१	१३२	१३२
गुणक	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४
हरक	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	११	५
सु.भा.	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	घ.	क्र.
ग.फ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३	९
घ.क्र.	३८	३५	३३	३१	२९	२६	२४	२३	२०	१७	१५	१२	१०	७	५	२	०	५	१०
म.ग.	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८

चन्द्रत्रिफल संस्कार सारिणी में सायन सूर्य के दिनों के तुल्य राशि सूत्र के कोष्ठक में
त्रिफल घट्यादि लेके सारिणी में धन ऋणा लिखा हो जैसे ही मध्यम चन्द्रमा में धन ऋण
कर देना चाहिये ॥

रामदुर्गे चन्द्रत्रिफलसंस्कारसारिणी सायनरविमेषादितः देशांतरद्वितीयो ज्ञाननारनोलसमीपे.

दिन.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१
मेष.	६४ १८	५५ ५२	५५ २६	५५ ०	५४ ३४	५८ ८	५२ ४२	१६ ४९	४९ २३	५६ ३०	३५ ३७	३७ १०	३७ ३२	३७ ३७	३७ ३७	३७ ३७	३७ ३७	३७ ३७	३७ ३७	३७ ३७	३७ ३७	३७ ३७	३७ ३७	३७ ३७	३७ ३७	३७ ३७	३७ ३७	३७ ३७	३७ ३७	३७ ३७	
वृष.	७ ४०	८ ३	८ २६	८ ४९	९ १२	९ ३४	९ ५७	१० २०	१० ४३	११ ६	११ २९	११ ५२	१२ १६	१२ ४०	१३ ४	१३ २८	१३ ५२	१४ १६	१४ ४०	१५ ३	१५ २७	१५ ५१	१६ ३	१६ २७	१६ ५१	१७ ३	१७ २७	१७ ५१	१८ ३	१८ २७	१८ ५१
मिथुन	१९ २७	१९ ४६	१९ ५८	२० १०	२० २२	२० ३४	२० ४६	२० ५८	२१ १४	२१ २७	२१ ४०	२१ ५४	२२ ७	२२ २१	२२ ३४	२२ ४८	२३ ३	२३ २७	२३ ४०	२३ ५४	२३ ७	२३ २१	२४ ३४	२४ ४८	२४ ७	२४ २१	२४ ३४	२४ ४८	२५ ७	२५ २१	२५ ३४
कर्क.	२६ ३	२५ ५७	२५ ५१	२५ ४५	२५ ३९	२५ ३३	२५ २७	२५ २१	२५ १५	२६ ९	२६ ३	२६ २७	२६ २१	२६ १५	२६ ९	२६ ३	२६ २७	२६ २१	२६ १५	२६ ९	२६ ३	२६ २७	२६ २१	२६ १५	२६ ९	२६ ३	२६ २७	२६ २१	२६ १५	२६ ९	
सिंह	२३ ५५	२३ ४६	२३ ३७	२३ २८	२३ १९	२३ १०	२३ ३	२३ २४	२३ १५	२३ ७	२३ २८	२३ १९	२३ १०	२३ ३	२३ २४	२३ १५	२३ ७	२३ २८	२३ १९	२३ १०	२३ ३	२३ २४	२३ १५	२३ ७	२३ २८	२३ १९	२३ १०	२३ ३	२३ २४	२३ १५	
कन्या.	१५ ३१	१५ ८	१५ ४५	१५ २४	१५ १	१५ ३८	१५ ५१	१५ २४	१५ ५७	१६ ३०	१६ ३	१६ २६	१६ ९	१६ ४२	१६ १७	१६ ५२	१६ २७	१६ २	१६ ३७	१६ १२	१६ ४८	१६ २५	१६ २	१६ ३७	१६ १२	१६ ४८	१६ २५	१६ २	१६ ३७	१६ १२	
तुल.	२ ४७	२ २१	१ ५६	१ ३०	१ ३	० ३७	० १	० ३४	० ५८	० २२	० ४६	० ३५	० ३	० ३३	० ३३	० ३३	० ३३	० ३३	० ३३	० ३३	० ३३	० ३३	० ३३	० ३३	० ३३	० ३३	० ३३	० ३३	० ३३	० ३३	० ३३
वृश्चि.	११ १८	११ ५९	११ २२	११ ४५	११ ८	११ ३१	११ ५४	११ १८	११ ४	११ ११	११ २०	११ ३९	११ ६	११ ३६	११ ८	११ ३४	११ ०	११ २६	११ ५२	११ १६	११ ४४	११ १०	११ ३१	११ ५२	११ १३	११ ३४	११ ५५	११ १६	११ ३६	११ ३६	
धन.	२३ ४७	२३ ५९	२३ १०	२३ ३३	२३ ४५	२३ ५७	२३ ७	२३ १७	२३ ३७	२३ ४७	२३ ५७	२३ ६	२३ २२	२३ ३८	२३ ५४	२३ १०	२३ २६	२३ ४२	२३ ५८	२३ १४	२३ ३०	२३ ४६	२३ १०	२३ २६	२३ ४२	२३ ५८	२३ १४	२३ ३०	२३ ४६	२३ १४	
मकर.	२९ ३७	२९ ३६	२९ ३६	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५	२९ ३५
कुंभ.	२७ ४४	२७ ३४	२७ २७	२७ १२	२७ ५४	२७ ३६	२७ १८	२७ ०	२७ ४१	२७ २३	२७ ३	२७ ४४	२७ २५	२७ ६	२७ ४७	२७ २८	२७ १०	२७ ५२	२७ ३१	२७ १०	२७ ४९	२७ २८	२७ ७	२७ ४६	२७ २५	२७ ४	२७ ४३	२७ २३	२७ ३	२७ ४३	
मीन.	१८ २३	१८ ३	१८ ३६	१८ १३	१८ ४८	१८ २३	१८ ५९	१८ ३५	१८ १०	१८ ४४	१८ १८	१८ ५२	१८ २६	१८ ०	१८ ३४	१८ ६	१८ ४१	१८ १६	१८ ५१	१८ २७	१८ २	१८ ३८	१८ १४	१८ ५२	१८ ३०	१८ ८	१८ ७	१८ ७	१८ ७	१८ ७	

(१६०)

दैवज्ञ विनोद-

चन्द्रस्पष्ट सारिणी.

मु.भा.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
फ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	१
	०	५	१०	१६	२१	२६	३१	३७	४२	४७	५३	५८	६	८	१३	१८	२३	२८	३३
	०	२२	४३	१	११	२७	४४	२	२४	३८	५९	३	९	१७	२४	२८	३१	३३	३३
गुणक.	१६	१६	१६	१६	२१	२१	२१	२१	२१	२६	२६	३१	३१	५१	५१	५	५	५	५
हरक.	३	३	३	३	४	४	४	४	४	५	५	६	६	१०	१०	१	१	१	१
ग. फ.	६०	६०	६७	६७	६७	६६	६६	६६	६५	६५	६५	६४	६४	६४	६३	६३	६३	६२	६२
	१५	१	४४	२८	१०	५५	३७	१८	५९	४१	२०	५९	३५	१२	४९	२५	१	३४	८
गुणक.	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२१	२२	२३	२४	२३	२४	२५	२६	२५	२७	२८
मु.भा.	१२	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७
फ.	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	३
	३८	४३	४८	४३	५८	२	७	१२	१६	२०	२६	३०	३५	३९	४४	४८	५२	५७	१
	३१	२७	२१	६२	२	५०	३५	१८	१८	३७	१२	४५	१५	४०	७	२८	४७	४	१५
गु.	४९	४९	२९	२९	२४	१९	१९	१४	१४	२३	२३	९	१२	९	१३	१३	१७	१५	१५
हरक.	१०	१०	६	६	५	४	४	३	३	५	५	२	५	२	३	३	४	६	६
ग. फ.	६१	६१	६०	६०	५९	५९	५८	५८	५७	५७	५६	५६	५५	५५	५४	५३	५२	५२	५१
	४७	१५	४५	१६	४६	१६	४५	१२	४०	७	३५	०	२६	४६	१०	३३	५५	३३	३६
गुणक.	२८	२७	२९	३०	३१	३१	३२	३२	३३	३४	३४	३५	३६	३७	३८	३८	३९	४०	४०
मु.भा.	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६
फ.	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	४	४	४	४	४
	५	९	१३	१७	२१	२५	२९	३२	३६	४०	४७	४७	५०	५३	५७	०	३	६	९
	२४	३०	३३	३२	२७	१९	८	५२	३३	११	४४	१४	३८	५०	१६	२८	३६	४०	४०
गुणक.	४१	४	४	४७	२३	१९	२२	३	११	७	७	७	१०	१७	१६	१९	६१	३	३२
हरक.	१०	१	१	१२	६	५	५	१	३	२	२	२	३	५	५	६	३०	१	१२
ग. फ.	५०	५०	४९	४८	४८	४७	४६	४५	४५	४४	४३	४२	४२	४१	४०	३७	३८	३७	३६
	५६	१७	३५	३३	८	२४	४८	५५	९	२२	३५	४९	०	११	११	२८	३८	४५	५२
गुणक.	४१	४२	४२	४३	४४	४५	४६	४६	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५२	५३	५३	५३

चन्द्रस्यष्ट सारिणी.

भु.भा.	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५
फ.	४ १२ ३५	४ १५ २५	४ १८ २१	४ २० ५२	४ २३ २४	४ २६ ०	४ २८ २७	४ ३० २३	४ ३३ ६	४ ३५ १०	४ ३७ २५	४ ३९ २७	४ ४१ २४	४ ४३ ३०	४ ४५ ३०	४ ४६ ४३	४ ४८ २०	४ ४९ ५०	४ ५१ ५५
गुणक.	१७	११	८	११	५	५	७	९	११	१३	२	२	११	७	५	८	३	७	४
हरक.	६	४	३	५	२	२	३	४	५	६	१	१	६	४	१	५	२	५	३
ग.फ.	३५ ५८	३५ ४	३४ १३	३३ १५	३१ २९	३१ २०	३० २२	२९ २४	२८ २४	२७ २५	२६ २४	२५ २३	२४ २३	२३ २०	२२ १७	२१ ११	२० ६	१९ १	१७ १५
गुणक.	५४	५५	५५	५६	५७	५९	५९	५९	६०	६०	६१	६२	६३	६३	६३	६६	६६	६७	६७
भु.भा.	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	०	०	०
फ.	४ ५२ ३६	४ ५३ ५०	४ ५५ ९	४ ५६ २	४ ५७ १	४ ५८ ४९	४ ५९ ४२	५ ० २४	५ १ ३०	५ २ ५५	५ ३ १५	५ ४ २२	५ ५ ३७	५ ६ ४०	५ ७ ०	५ ८ ०	० ०	० ०	० ०
गुणक.	५	७	१	१	९	४	७	३	१	५	१	१	२	२१	०	०	०	०	०
हरक.	४	६	१	१	१०	५	१०	५	२	१२	३	४	१५	१	०	०	०	०	०
ग.फ.	१६ ४४	१५ ४	१४ ३२	१३ २५	१२ १५	११ ५	१० ५२	९ ४	८ २८	७ २५	६ १	५ ४६	४ ३१	३ १७	२ ०	१ ०	० ०	० ०	० ०
गुणक.	६७	६८	६९	७०	७०	७०	७२	७३	७३	७४	७५	७६	७६	७७	७७	०	०	०	०

भौम शीघ्रफल सारिणी.

अं.को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	ग.प.
फ.	० ० ०	० २३ १२	० ४६ २४	१ ९ ३६	१ ३२ ४८	१ ५६ ०	२ १९ ४२	२ ४२ २४	३ २८ ३६	३ २८ ४८	३ ५२ ०	४ १५ १२	४ ३८ २४	५ ९ ३६	५ २४ ४८	४३ २ ४८
क.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५

(१६२)

दैवज्ञ विनोद- भौमशीघ्रफल सारिणी.

घ.	०	०	०	१	१	१	२	२	३	३	३	४	४	५	५	५
१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२
६	६	६	७	७	८	८	९	९	१०	१०	१०	११	११	११	११	१२
११	३४	५७	२१	४४	७	३०	५३	१७	४०	३१	२६	४९	१३	३६	५९	२२
३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९
१२	१३	१३	१३	१४	१४	१५	१५	१५	१६	१६	१७	१७	१७	१८	१८	१८
४५	९	३२	५५	१८	४१	४	१८	५२	१४	३७	१	२४	४७	१०	३३	५७
५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०						
१९	१९	२०	२०	२०	२१	२१	२२	२२	२२	२३	०	०	०	०	०	०
२०	४३	६	२९	५३	१६	३९	२	२५	४९	१२	०	०	०	०	०	०
अं.को	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	ग.ध.
फ	५	६	६	६	७	७	८	८	९	९	१०	१०	१०	११	४३	
	४८	११	३५	५८	२२	४६	९	३३	५६	२०	४४	७	३१	५४	१८	१४
	०	३६	१२	४८	२४	०	३६	१२	४८	२४	०	३६	१२	४८	२४	
क.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
घ.	०	०	०	१	१	१	२	२	३	३	३	४	४	५	५	५
	०	२३	४७	११	३४	५८	२१	४५	८	३२	५६	१८	४३	७	३०	५४
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१
	६	६	७	७	७	८	८	९	९	९	१०	१०	११	११	११	१२
	१७	४१	६	२८	५३	१५	३९	३	२६	५०	१३	३७	९	२४	४८	१९
	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७
	१२	१२	१३	१३	१४	१४	१५	१५	१६	१६	१६	१७	१७	१८	१८	१८
	२५	५९	१२	४६	९	३२	५७	१०	४४	७	२२	५५	१८	४२	५	२९
	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	०	०	०
	१८	१९	१९	२०	२०	२०	२१	२१	२२	२२	२२	२३	२३	०	०	०
	५३	१६	४०	३	२७	५०	१४	३८	१	२५	४९	१२	३६	०	०	०

ग.ध.
२३
३६

भौम शीघ्रफल सारिणी.

अं.को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	ग.घ.
फ.	११ ४२ ०	१२ ४ ४८	१२ २७ २६	१२ ५० २४	१३ २३ १२	१३ ३६ ०	१३ ५८ ४८	१४ २१ ३६	१४ ४४ २४	१५ ७ १२	१५ ३० ०	१५ ५२ ४८	१६ १५ ३६	१६ ३८ २४	१७ १ १२	४२ ५० ४८
क.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
घ.	० ०	० २३	० ४६	१ ०	१ २३	१ ५४	२ १७	२ ४०	३ २	३ २५	३ ४८	४ १०	४ ३४	४ ५६	५ १९	५ ४२
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१
	६ ५	६ २८	६ ५०	७ १३	७ ३६	७ ५९	८ २२	८ ४४	९ ७	९ ३०	९ ५३	१० १६	१० ३८	११ १	११ २४	११ ४७
	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७
	१२ १०	१२ ३२	१२ ५५	१३ १८	१३ ४९	१४ ४	१४ २६	१४ ४९	१५ १२	१५ ३५	१५ ५८	१६ २०	१६ ४३	१७ ६	१७ २९	१७ ५२
	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	०
	१८ १४	१८ ३६	१९ ०	१९ २३	१९ ४६	२० १८	२० ३१	२० ५४	२१ १७	२१ ४०	२२ २	२२ ५	२२ ४८	२२ ०	२२ ०	२२ ०
अं.को.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	ग.घ.
फ.	१७ २४ ०	१७ ४५ ३६	१८ ७ १२	१८ २८ ४८	१८ ५० २४	१९ १२ ०	१९ ३३ ३६	१९ ५५ १२	२० १६ ४८	२० ३८ २४	२१ ० ०	२१ २१ ३६	२१ ४३ १२	२२ ४ ४८	२२ २६ २४	४२ १४ १६
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० २२	० ४३	१ ५	१ २६	१ ४८	२ १०	२ ३९	२ ५३	३ १४	३ ३६	३ ५८	४ १९	४ ४१	५ २	५ २४	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	५ ४६	६ ७	६ २९	६ ५०	७ १२	७ ३४	७ ५५	८ १७	८ ३८	९ ०	९ २३	९ ४३	१० ५	१० २९	१० ४८	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	११ १०	११ ३१	११ ५३	१२ १४	१२ ३६	१२ ५८	१३ १२	१३ ४१	१४ २	१४ २४	१४ ४६	१५ ७	१५ २२	१५ ५०	१६ १२	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१६ ३८	१६ ५५	१७ १७	१७ ३६	१८ ०	१८ २३	१८ ४३	१९ ५	१९ २६	१९ ४८	२० १०	२० ३१	२० ५२	२१ १४	२१ ३६	

गु.घ.
२१
४८

गु.घ.
२१
३६

(१६४)

देवदा विनोद-

भौम शीघ्रफल सारिणी.

ग.घ.
२०
२४

अं.को.	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	ग.घ.
फ.	२२ ४८ ०	२३ ८ २४	२३ २८ ४८	२३ ४९ १२	२४ ९ ३६	२४ ३० ०	२४ ५० २४	२५ १० ४८	२५ ३२ १२	२५ ५१ २६	२६ १२ ०	२६ ३२ २४	२६ ५२ ४८	२७ १३ २२	२७ ३३ ३६	४१ ३८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० २०	० ४१	१ १	१ २२	१ ४२	२ २	२ २३	२ ४३	३ ४	३ २४	३ ४४	४ ५	४ २५	४ ४६	५ ६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	५ २६	५ ४७	६ ७	६ २४	६ ४८	७ ८	७ २९	७ ४६	८ १०	८ ३०	८ ५०	९ ११	९ ३१	९ ५२	१० १२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१० ३२	१० ५३	११ १३	११ ३४	११ ५४	१२ १४	१२ ३५	१२ ५५	१३ १६	१३ ३६	१३ ५६	१४ १७	१४ ३७	१४ ५८	१५ १८	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१५ ३८	१५ ५९	१६ १०	१६ ४०	१७ ०	१७ २०	१७ ४१	१८ १	१८ २०	१८ ४२	१९ २	१९ २३	१९ ४३	२० ४	२० २४	
अं.को.	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	ग.घ.
फ.	२७ ५४ ०	२८ १२ २४	२८ ३० ४८	२८ ५९ १२	२९ ७ ३६	२९ २६ ०	२९ ४४ २४	३० २ ४८	३० २१ १२	३० ३९ ३६	३० ५८ ०	३१ १६ २४	३१ ३४ ४८	३१ ५३ १२	३२ ११ ३६	४१ ३८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० १८	० ३७	० ५५	१ १४	१ ३२	१ ५०	२ ९	२ २७	२ ४६	३ ४	३ २२	३ ४३	४ ५९	४ १८	४ ३६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	४ ५४	५ १३	५ ३१	५ ५०	६ ८	६ १६	६ ४५	७ ३	७ २२	७ ४०	७ ५८	८ १७	८ ३५	८ ५४	९ १२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	९ ३०	९ ४६	१० ७	१० २६	१० ४४	११ २	११ २१	११ ३१	११ ५८	१२ १६	१२ ३५	१२ ५३	१३ ११	१३ ३०	१३ ४८	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१४ ७	१४ २५	१४ ४३	१५ २	१५ २०	१५ ३९	१५ ५७	१६ १५	१६ ३४	१६ ५२	१७ ११	१७ २९	१७ ४७	१८ ६	१८ २४	

ग.घ.
१८
२४

अष्टादश विंशोदः १८.

(१६५)

भौमशीघ्रफलसारिणी.

अं.को.	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००	१०१	१०२	१०३	१०४	ग.घ.
क.	३२ ३० ०	३२ ४५ ०	३३ २ ०	३३ १८ ०	३३ ३४ ०	३३ ५० ०	३४ ६ ०	३४ २२ ०	३४ ३८ ०	३४ ५४ ०	३५ १० ०	३५ २६ ०	३५ ४२ ०	३५ ५८ ०	३६ १४ ०	३६ २६ ०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० १६	० ३२	० ४८	१ ४	१ २०	१ ३६	१ ५२	२ ८	२ २४	२ ४०	२ ५६	३ १२	३ २८	३ ४४	४ ०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	४ १६	४ ३२	४ ४८	५ ४	५ २०	५ ३६	५ ५२	६ ८	६ २४	६ ४०	६ ५६	७ १२	७ २८	७ ४४	८ ०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	८ १६	८ ३२	८ ४८	९ ४	९ २०	९ ३६	९ ५२	१० ८	१० २४	१० ४०	१० ५६	११ १२	११ २८	११ ४४	१२ ०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१२ १६	१२ ३२	१२ ४८	१३ ४	१३ २०	१३ ३६	१३ ५२	१४ ८	१४ २४	१४ ४०	१४ ५६	१५ १२	१५ २८	१५ ४४	१६ ०	
अं.को.	१०५	१०६	१०७	१०८	१०९	११०	१११	११२	११३	११४	११५	११६	११७	११८	११९	
क.	३६ ३० ०	३६ ४१ १२	३६ ५२ २४	३७ ३ ३६	३७ १४ ४८	३७ २६ ०	३७ ३७ १२	३७ ४८ २४	३८ ५९ ३६	३८ १० ४८	३८ २२ ०	३८ ३३ १२	३८ ४४ २४	३८ ५५ ३६	३९ ६ ४८	३७ २
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ११	० २२	० ३४	० ४५	० ५६	१ ७	१ १८	१ ३०	१ ४१	१ ५२	२ ३	२ १४	२ २६	२ ३७	२ ४८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	२ ५९	३ १०	३ २१	३ ३२	३ ४३	३ ५४	४ ६	४ १८	४ २९	४ ४०	४ ५१	५ २	५ १४	५ २५	५ ३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	५ ४७	५ ५८	६ १०	६ २१	६ ३२	६ ४३	६ ५४	७ ६	७ १७	७ २८	७ ३९	७ ५०	८ २	८ १३	८ २४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	८ ३५	८ ४६	८ ५८	९ ९	९ २०	९ ३१	९ ४२	९ ५३	१० ५४	१० ५	१० १६	१० २७	१० ३८	११ ४०	११ १	

गु.घ.
१६
०

गु.घ.
११
१२

(१६६)

देवज्ञविनोद-

भीमशीघ्रफलसारिणी.

गु.घ.
२
४८

अं.की	१२०	१२१	१२२	१२३	१२४	१२५	१२६	१२७	१२८	१२९	१३०	१३१	१३२	१३३	१३४	ग.घ.
क.	३९ १८ ०	३९ २० ४८	३९ २३ ३६	३९ २६ २४	३९ २९ १२	३९ ३२ ०	३९ ३४ ४८	३९ ३७ ३६	३९ ४० २४	३९ ४३ १२	३९ ४६ ०	३९ ४८ ३६	३९ ५१ २४	३९ ५४ २४	३९ ५७ १२	३२ ५०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ३	० ६	० ८	० ११	० १४	० १७	० २०	० २२	० २५	० २८	० ३१	० ३४	० ३६	० ३९	० ४२	
क.	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
घ.	० ४५	० ४८	० ५०	० ५३	० ५६	० ५९	१ २	१ ४	१ ७	१ १०	१ १३	१ १६	१ १८	१ २३	१ २४	
क.	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
घ.	१ २७	१ ३०	१ ३२	१ ३५	१ ३८	१ ४१	१ ४३	१ ४६	१ ४९	१ ५२	१ ५५	१ ५८	२ ०	२ ३	२ ६	
क.	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
घ.	२ ९	२ १२	२ १४	२ १७	२ २०	२ २३	२ २६	२ २८	२ ३१	२ ३४	२ ३७	२ ४०	२ ४२	२ ४५	२ ४८	
अं.की	१३५	१३६	१३७	१३८	१३९	१४०	१४१	१४२	१४३	१४४	१४५	१४६	१४७	१४८	१४९	ग.घ.
क.	४० ० ०	३९ ४७ १२	३९ ३४ २४	३९ २१ ३६	३९ ८ ४८	३९ ५६ ०	३९ ४३ १२	३९ ३० २४	३९ १७ ३६	३९ ४ ४८	३९ ५२ ०	३९ ३९ १२	३९ २६ २४	३९ १३ ३६	३९ ० ४८	२५ २
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
क.	० १३	० २६	० ३८	० ५३	१ ४	१ १७	१ ३०	१ ४२	१ ५५	२ ८	२ २१	२ ३४	२ ४६	२ ५९	३ १२	
क.	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
क.	३ २५	३ ३८	३ ४०	४ ३	४ १६	४ २९	४ ४९	४ ५४	५ ७	५ २०	५ ३२	५ ४६	५ ५८	६ ११	६ २४	
क.	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
क.	६ ३७	६ ५०	७ २	७ २५	७ २८	७ ४२	७ ५४	८ ६	८ १९	८ ३२	८ ४५	८ ५८	९ १०	९ २३	९ ३६	
क.	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
क.	९ ४९	१० २	१० १४	१० २७	१० ४०	१० ५३	११ ६	११ १८	११ ३१	११ ४४	११ ५७	१२ १०	१२ २२	१२ ३५	१२ ४८	

गु.क.

अष्टादश विनोदः १८.

(१६७)

भौमशीघ्रफल सारिणी.

अं.को	१५०	१५१	१५२	१५३	१५४	१५५	१५६	१५७	१५८	१५९	१६०	१६१	१६२	१६३	१६४	ग.घ
क.	३६ ४८ ०	३६ ० २४	३५ १२ ४८	३४ २५ १२	३३ ३३ ३६	३२ ५० ०	३२ २ २४	३१ १४ ४८	३० २७ ३६	२९ ३९ ०	२८ ५२ २४	२८ ४ ४८	२७ १६ ४८	२६ २९ २२	२५ ४१ ३६	७ ३८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
क.	० ४८	१ ३५	२ २३	३ १०	४ ५८	५ ४६	६ ३३	७ २१	८ ८	९ ५६	१० ४४	११ ३१	१२ १९	१३ ६	१४ ५४	
क.	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
क.	१२ ४२	१३ २९	१४ १७	१५ ४	१५ ५२	१६ ४०	१७ २७	१८ १५	१९ २	१९ ५०	२० ३८	२१ २६	२२ १३	२३ ०	२३ ४८	
क.	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
क.	२४ ३६	२५ २३	२६ ११	२६ ५८	२७ ४६	२८ ३४	२९ २१	३० ९	३० ५६	३१ ४४	३२ ३२	३३ १९	३४ ७	३४ ५४	३५ ४२	
क.	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
क.	३६ ३०	३७ १७	३८ ५	३८ ५२	३९ ४०	४० २८	४१ १५	४२ ३	४२ ५०	४३ ३८	४४ २६	४५ १३	४६ १	४६ ४८	४७ ३६	
अं.को	१६५	१६६	१६७	१६८	१६९	१७०	१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८	१७९	
क.	२४ ५४ ०	२३ १५ २४	२१ ३४ ४८	१९ ५५ १२	१८ १५ ३६	१८ ३६ ०	१९ ५६ १४	१९ ३७ ४८	१९ ३७ ३६	१९ ५७ ०	१९ ५७ ०	१९ ३८ ४८	१९ ५८ ४८	२९ २९ १०	३१ ३६ १०	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
क.	१ ४०	३ १९	४ ५९	६ ३८	८ १८	९ ५८	११ ३७	१३ १७	१४ ५६	१६ ३६	१८ १६	१९ ५५	२१ ३५	२३ १४	२४ ५४	
क.	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
क.	२६ ३४	२८ १३	२९ ५३	३१ ३२	३३ १२	३४ ५२	३६ २१	३८ ११	३९ ५०	४१ ३०	४३ १०	४४ ४९	४६ २९	४८ ८	४९ ४८	
क.	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
क.	५१ २८	५३ ७	५४ ४७	५६ २६	५८ ६	५९ ४६	६१ २५	६३ ५	६४ ४४	६६ २४	६८ ४	६९ ४३	७१ २३	७३ २	७४ ४९	
क.	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	७६ २२	७८ १	७९ ४१	८१ २०	८३ ०	८४ ४०	८६ १९	८७ ५९	८९ ३८	९१ १८	९२ ५४	९४ ३७	९६ १७	९७ ५६	९९ ६६	

गु.क.
४७
३६

(१६८)

दैवज्ञविनोद-

अंत्यांकफलसारिणी.

उ. घ.
१२. क.

अं. को.	१६५	१६६	१६७	१६८	१६९	१७०	१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८	१७९	१८०
क.	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	०	०	०	०	०	०
घ.	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
क.	०	०	०	०	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	३	
	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	३	३	३	३	४	४	४	४	४	५	५	५	५	५	६	
	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	६	६	६	६	७	७	७	७	७	८	८	८	८	८	९	
	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११	११	१२	
	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	

अंत्यांक मतिफलसारिणी.

अं. को.	१६५	१६६	१६७	१६८	१६९	१७०	१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८	१७९	१८०
क.	३	५	६	७	९	१०	१२	१३	१५	१६	१७	१९	२०	२२	२३	०
क.	३४	०	२५	५१	१७	४३	८	१४	०	२५	५१	१७	४३	८	३४	०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
क.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
क.	१	३	४	६	७	९	१०	११	१३	१४	१६	१७	१९	२०	२१	०
क.	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
क.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
क.	२३	२४	२६	२७	२९	३०	३१	३३	३४	३६	३७	३९	४०	४२	४३	०
क.	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
क.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	०
क.	४४	४६	४७	४९	५०	५१	५३	५४	५५	५७	५८	०	२	३	५	०
क.	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
क.	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	०
	६	७	९	१०	१२	१३	१४	१६	१७	१९	२०	२१	२३	२४	२६	०

धन धनयोर्योगः ऋण ऋणयोर्योगः धन ऋणयोर्योगः.

अष्टादश विनोदः १८:

(१६९)

भोममन्दफलसारिणी.

अं.को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	ग.फ.
फ.	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	२	२	२	२	५
	०	२१	१३	३४	४६	५८	९	२३	३३	४४	५६	७	१९	३०	४०	४८
	०	३६	१२	४८	२४	०	२६	२९	४८	२४	०	३६	१२	४८	२४	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
फ.	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	
	१२	२३	३४	४६	५८	१०	२१	३३	४४	५६	८	१९	३०	४२	५४	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	३	३	३	३	३	४	४	४	४	४	५	५	५	५	५	
	६	१७	२९	४०	५२	६	१५	२७	३८	५०	२	१३	२५	३६	४८	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	६	६	६	६	६	६	७	७	७	७	७	८	८	८	८	
	०	११	२३	३४	४६	५८	९	२१	३३	४४	५८	७	१९	३०	४२	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	८	९	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११	
	५४	५	१७	२८	४०	५२	३	१५	२६	३८	५०	१	१३	२३	३६	

गु.फ.
११
३६

गु.फ.
११
१२

(१७०)

देवज्ञविनोद-

भौममंदफलसारिणी.

अं.को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	ग.ध.
फ.	५ ४२ ०	५ ५३ १२	६ ४ २४	६ १५ ३६	६ २६ ४८	६ ३८ ०	७ ४९ १२	७ ० २४	७ ११ ३६	७ २२ ४८	७ ३४ ०	७ ४५ १२	७ ५६ २४	८ ७ ३६	८ १८ ४८	५ ३६
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
फ.	० ११	० २२	० ३४	० ४५	० ५६	१ ७	१ १८	१ ३०	१ ४१	१ ५२	२ ३	२ १४	२ २६	२ ३७	२ ४८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	२ ५९	३ १०	३ १२	३ २३	३ ४४	३ ५५	४ ६	४ १८	४ २९	४ ४०	४ ५१	५ २	५ १४	५ २५	५ ३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	५ ४७	५ ५८	६ १०	६ २२	६ ३३	६ ४४	७ ५५	७ ६	७ १८	७ २९	७ ४०	७ ५१	८ २	८ १३	८ २४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	८ ३६	८ ४७	८ ५८	९ ०	९ १०	९ २१	९ ३२	९ ४३	९ ५४	१० ५	१० १७	१० २८	१० ३९	१० ५०	११ १	११ १२
अं.को.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	ग.फ.
फ.	६ ३० ०	६ ३९ ३६	६ ४९ १२	६ ५८ ४८	७ ० २४	७ १८ ०	७ २७ ३६	७ ३७ १२	७ ४६ ४८	७ ५६ २४	८ ६ ०	८ १५ ३६	८ २५ १२	८ ३४ ४८	८ ४४ २४	४ ४८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
फ.	० १०	० २०	० २९	० ३८	० ४८	० ५८	१ ०	१ १६	१ २६	१ ३६	१ ४६	१ ५५	२ ५	२ १४	२ २४	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	२ ३४	२ ४३	२ ५३	३ २	३ १२	३ २२	३ ३२	३ ४१	३ ५०	४ ०	४ १०	४ १९	४ २८	४ ३८	४ ४८	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	४ ५८	४ ०	४ १७	४ २६	४ ३६	४ ४६	४ ५५	५ ६	५ १४	५ २४	५ ३४	५ ४४	५ ५३	५ ६३	५ ७३	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	७ २३	७ ३१	७ ४०	७ ५०	८ ०	८ १०	८ २०	८ ३०	८ ४८	८ ५८	८ ७	९ १६	९ २६	९ ३६	९ ४६	

गु.ध.
११
१२गु.ध.
१३
सु.४.०००

अष्टादश विनोदः १८.

(१७१)

भौममन्दफल सारिणी.

अं.को.	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	ग.फ.
फ.	११ ५४ ०	११ ० ०	११ ६ ०	११ १२ ०	११ १८ ०	११ २४ ०	११ ३० ०	११ ३६ ०	११ ४२ ०	११ ४८ ०	११ ५४ ०	१२ ० ०	१२ ६ ०	१२ १२ ०	१२ १८ ०	३ ०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
फ.	० ६	० १२	० १८	० २४	० ३०	० ३६	० ४२	० ४८	० ५४	१ ०	१ ६	१ १२	१ १८	१ २४	१ ३०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१ ३६	१ ४२	१ ४८	१ ५४	२ ०	२ ६	२ १२	२ १८	२ २४	२ ३०	२ ३६	२ ४२	२ ४८	२ ५४	३ ०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	३ ६	३ १२	३ १८	३ २४	३ ३०	३ ३६	३ ४२	३ ४८	३ ५४	४ ०	४ ६	४ १२	४ १८	४ २४	४ ३०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	४ ३६	४ ४२	४ ४८	४ ५४	५ ०	५ ६	५ १२	५ १८	५ २४	५ ३०	५ ३६	५ ४२	५ ४८	५ ५४	६ ०	
अं.को.	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९० ग.फ.
फ.	१२ २४ ०	१२ २६ २४	१२ २८ ४८	१२ ३१ १२	१२ ३३ ३६	१२ ३६ ०	१२ ३८ २४	१२ ४० ४८	१२ ४३ १२	१२ ४५ ३६	१२ ४८ ०	१२ ५० २४	१२ ५२ ४८	१२ ५५ १२	१२ ५७ ३६	१२ ५९ ०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
फ.	० २	० ५	० ७	० १०	० १२	० १४	० १७	० १९	० २२	० २४	० २६	० २९	० ३१	० ३४	० ३६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	० ३८	० ४१	० ४३	० ४५	० ४८	० ५०	० ५३	० ५५	० ५८	१ ०	१ २	१ ५	१ ७	१ १०	१ १२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१ १४	१ १७	१ १९	१ २२	१ २४	१ २६	१ २९	१ ३१	१ ३४	१ ३६	१ ३८	१ ४१	१ ४३	१ ४५	१ ४८	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१ ५०	१ ५३	१ ५५	१ ५८	२ ०	२ २	२ ५	२ ७	२ १०	२ १२	२ १४	२ १७	२ १९	२ २२	२ २४	

गु.ध.
६०

गु.ध.
२४

गु.के.
४०००

(१७२)

देवद्विनीद-

बुधशीघ्रफलसारिणी.

गु.ध.
१६
२४

अं.को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	ग.ध.
फ.	०	०	०	०	१	१	१	१	२	२	२	३	३	३	३	१०८
	०	१६	३२	४९	५	२२	३८	५४	११	२७	४४	०	१६	३३	४९	२०
	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
फ.	०	०	०	१	१	१	१	२	२	२	३	३	३	३	४	
	१६	३३	४९	६	२२	३८	५४	११	२८	४४	०	२७	३३	५०	६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	४	४	४	५	५	५	६	६	६	६	७	७	७	७	८	
	२२	३९	५५	१२	२८	४४	१	१७	३४	५०	६	२३	३९	५६	१२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	८	८	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	११	११	११	१२	१२	
	२८	४६	१	१८	२४	५०	७	२३	४०	५६	१२	२९	४५	१	१८	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१२	१२	१३	१३	१३	१३	१४	१४	१४	१५	१५	१५	१५	१६	१६	
	३४	५१	७	२३	४०	५६	१२	२९	४६	२	१८	३५	५१	८	२४	

गु.ध.
१६
०

अं.को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	ग.ध.
	४	४	४	४	५	५	५	५	६	६	६	७	७	७	७	१०७
	६	२२	३८	५४	१०	२६	४२	५८	१४	३०	४६	२	१८	३४	५०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
	०	०	०	१	१	१	१	२	२	२	३	३	३	३	४	
	१६	३३	४८	४	२०	३६	५२	८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	४	४	४	५	५	५	५	६	६	६	६	७	७	७	८	
	१६	३३	४८	४	२०	३६	५२	८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	८	८	८	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	११	११	११	१२	
	१६	३३	४८	४	२०	३६	५२	८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१२	१२	१३	१३	१३	१३	१३	१४	१४	१४	१५	१५	१५	१५	१६	
	१६	३३	४८	४	२०	३६	५२	८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	०	

अष्टादशविंशोदः १८.

(१७३)

बुधशीघ्रफल सारिणी

अं.को	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	मा.घ.
फ.	८	८	८	८	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	१०	११	११	१०२
	६	२०	३४	४९	३	१८	३२	४६	१	१५	३०	४४	५८	१३	२७	२०
	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	१	१	१	१	२	२	२	२	३	३	३	
	१४	२९	४३	५८	१२	२६	४१	५५	१०	२४	३८	५३	७	२२	३६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	३	४	४	४	४	५	५	५	५	६	६	६	६	६	७	
	५०	५	१९	३४	४८	२	१७	३०	४५	०	१४	२८	४३	५८	१२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	७	७	७	८	८	८	८	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	
	२६	४१	५५	१०	२४	३८	५३	७	२२	३६	५०	५	१९	३४	४८	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	११	११	११	११	१२	१२	१२	१२	१२	१३	१३	१३	१३	१४	१४	
	२	१७	३१	४६	०	१४	२९	४३	५८	१२	२६	४१	५५	१०	२४	
अं.को	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	मा.घ.
फ.	११	११	१२	१२	१२	१२	१३	१३	१३	१३	१३	१४	१४	१४	१४	९८
	४२	५५	८	२१	३४	४८	१	१४	२७	४०	५४	७	२०	३३	४६	४४
	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	१	१	१	१	१	२	२	२	२	३	३	
	१३	२६	४०	५३	६	१९	३२	४६	५९	१२	२५	३८	५२	७	१८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	३	३	३	४	४	४	४	५	५	५	५	५	६	६	६	
	३१	४४	५८	११	२४	३७	५०	३	१७	३०	४३	५६	१०	२३	३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	६	७	७	७	७	८	८	८	८	९	९	९	९	९	९	
	४९	२	१६	२९	४२	५५	८	२२	३५	४८	१	१४	२८	४१	५४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११	११	१२	१२	१२	१२	१२	१३	
	७	२०	३६	४७	०	१३	२६	४०	५३	६	१९	३२	४६	५८	०	

गु.घ.
१४
२४

गु.घ.
१३
१२

(१७४)

दैवज्ञ विनोद-

बुध शीघ्र फल सारिणी.

शु.घ. ११ १२	अ.को.	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	ग.ध.
	फ.	१५ ० ०	१५ ११ १२	१५ २२ २४	१५ ३३ ३६	१५ ४४ ४८	१५ ५५ ०	१६ ७ १२	१६ १८ २४	१६ २९ ३६	१६ ४० ४८	१६ ५२ ०	१७ ३ १२	१७ १४ २४	१७ २५ ३६	१७ ३६ ४८	१२ ४४
	क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
	घ.	० ११ १६	० २२ १७	० ३३ १८	० ४४ १९	१ ५५ २०	१ ७ २१	१ १८ २२	१ ३० २३	१ ४१ २४	१ ५२ २५	२ ३ २६	२ १४ २७	२ २६ २८	२ ३७ २९	२ ४८ ३०	
		१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
		२	३	३	३	३	३	४	४	४	४	४	५	५	५	५	
		५९	१०	२२	३२	४४	५५	६	१८	२९	४०	५१	२	१४	२५	३६	
		३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
		५	५	६	६	६	६	७	७	७	७	७	८	८	८	८	
		४७	५८	१०	२१	३२	४३	५४	६	१७	२८	३९	५०	२	१३	२४	
		४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
		८	८	८	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	१०	१०	११	१२	
		३५	४६	५८	१	२०	३१	४२	५३	५	१२	२७	३८	५०	१	१२	
	अ.को.	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	ग.ध.
गु.घ. ८ २४	फ.	१७ ४८ ०	१७ ५६ २०	१८ ४ ४८	१८ १३ १२	१८ २१ ३६	१८ ३० ०	१८ ३८ २४	१८ ४६ ४८	१९ ५५ १२	१९ ३ ३६	१९ १२ ०	१९ २० २४	१९ २८ ४८	१९ ३७ १२	१९ ४५ ३६	८४ २०
	क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
	फ.	० ८	० १७	० २५	० ३४	० ४२	० ५०	१ ५९	१ ७	१ १६	१ २४	१ ३२	१ ४१	१ ४९	१ ५८	२ ६	
		१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
		२	२	२	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	४	४	
		१४	२३	३१	४०	४८	५६	५	१२	२२	३०	३८	४७	५५	४	१२	
		३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
		४	४	४	४	४	५	५	५	५	५	५	५	६	६	६	
		२०	२९	३७	४६	५४	२	११	१९	२८	३६	४४	५३	१	९	१८	
		४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
		६	६	६	६	७	७	७	७	७	७	७	८	८	८	८	
		२६	३५	४३	५२	०	८	१७	२५	३४	४२	५०	५९	६	१५	२४	

अष्टादशविनोदः १८४

(१७५)

बुधश्रीघ्नफलसारिणी.

अं.को.	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००	१०१	१०२	१०३	१०४	ग.ध.
फ.	१९ ५५ ०	१९ ५९ १२	२० ४ २४	२० ९ ३६	२० १४ ४८	२० २० ०	२० २५ १२	२० ३० २४	२० ३५ ३६	२० ४० ४८	२० ४६ ०	२० ५१ १२	२० ५६ २४	२१ १ ३६	२१ ६ ४८	७४ ४४
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
फ.	० ५	० १०	० १६	० २१	० २६	० ३१	० ३६	० ४२	० ४७	० ५२	० ५७	१ २	१ ८	१ १३	१ १८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१ २३	१ २८	१ ३४	१ ३९	१ ४४	१ ४९	१ ५४	२ ०	२ ५	२ १०	२ १५	२ २०	२ २६	२ ३१	२ ३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	२ ४१	२ ४६	२ ५२	२ ५७	३ २	३ ७	३ १२	३ १८	३ २३	३ २८	३ ३३	३ ३८	३ ४४	३ ४९	३ ५४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	३ ५९	४ ४	४ १०	४ १५	४ २०	४ २५	४ ३०	४ ३६	४ ४१	४ ४६	४ ५१	४ ५६	५ २	५ ७	५ १२	
अं.को.	१०५	१०६	१०७	१०८	१०९	११०	१११	११२	११३	११४	११५	११६	११७	११८	११९	ग.ध.
फ.	२१ १२ ०	२१ १२ ०	२१ १२ ०	२१ १२ ०	२१ १२ ०	२१ १२ ०	२१ १२ ०	२१ १२ ०	२१ १२ ०	२१ १२ ०	२१ १२ ०	२१ १२ ०	२१ १२ ०	२१ १२ ०	२१ १२ ०	५९ ८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
फ.	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	

गु.ध.
५
१३

गु.ध.
०
०

(१७६)

देवज्ञविनोद-

बुध शीघ्रफल सारिणी

अं.को.	१२०	१२१	१२२	१२३	१२४	१२५	१२६	१२७	१२८	१२९	१३०	१३१	१३२	१३३	१३४	ग.घ.
फ.	२१ १२ ०	२१ ५ १२	२० ५८ २४	२० ५१ ३६	२० ४४ ४८	२० ३८ ०	२० ३१ १२	२० २४ ३६	२० १७ ४८	२० १० ४८	२० ४ ०	१९ ५७ १२	१९ ५० २४	१९ ४३ ३६	१९ ३६ ४८	३८ ४४
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
क.	० ७	० १४	० २०	० २७	० ३४	० ४१	० ४८	१ ५४	१ ८	१ १५	१ २२	१ २८	१ ३५	१ ४१	१ ४८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१ ४५	१ ५६	२ २	२ ९	२ १६	२ २३	२ ३०	२ ३६	२ ४३	२ ५०	२ ५७	३ ४	३ १८	३ १७	३ २४	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	३ ३१	३ ३८	३ ४४	३ ५१	३ ५८	४ ५	४ १२	४ १८	४ २५	४ ३२	४ ३९	४ ४६	४ ५२	४ ५९	४ ६	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	५ १३	५ २०	५ २६	५ ३३	५ ४०	५ ४७	५ ५४	६ ०	६ ७	६ १४	६ २१	६ २८	६ ३४	६ ४१	६ ४८	
अं.को.	१३५	१३६	१३७	१३८	१३९	१४०	१४१	१४२	१४३	१४४	१४५	१४६	१४७	१४८	१४९	ग.घ.
फ.	१९ ३० ०	१९ १४ ०	१८ ५८ ०	१८ ४२ ०	१८ २६ ०	१८ १० ०	१७ ५४ ०	१७ ३८ ०	१७ २२ ०	१७ ६ ०	१६ ५० ०	१६ ३४ ०	१६ १८ ०	१६ २ ०	१५ ४६ ०	११ ८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
क.	० १६	० ३२	० ४८	१ ४	१ २०	१ ३६	१ ५२	२ ८	२ २४	२ ४०	२ ५६	३ १२	३ २८	३ ४४	४ ०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	४ १६	४ ३२	४ ४८	४ ४	४ २०	४ ३६	४ ५२	५ ८	५ २४	५ ४०	५ ५६	५ १२	५ २८	५ ४४	५ ०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	८ १६	८ ३२	८ ४८	९ ४	९ २०	९ ३६	९ ५२	१० ८	१० २४	१० ४०	१० ५६	११ १२	११ २८	११ ४४	१२ ०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१२ १६	१२ ३२	१२ ४८	१३ ४	१३ २०	१३ ३६	१३ ५२	१४ ८	१४ २४	१४ ४०	१४ ५६	१५ १२	१५ २८	१५ ४४	१६ ०	

गु.क.
६
४८गु.क.
१६
०

बुधश्रीफल सारिणी.

अं. को.	१५०	१५१	१५२	१५३	१५४	१५५	१५६	१५७	१५८	१५९	१६०	१६१	१६२	१६३	१६४	ग. फ.
फ.	१५ ३० ०	१५ ३ ३६	१५ ३७ ३२	१५ १० ४०	१५ ४४ २४	१५ १८ ०	१५ ५१ ३६	१५ २५ ४०	१५ ५८ २४	१५ ३२ ०	१५ ६ ३६	१५ ३९ १२	१५ १३ ४६	१५ ४६ २०	१५ २४ २४	२० ४
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
फ.	० २६	० ५३	१ २९	१ ४६	२ १२	२ ३८	३ ५	३ ३१	३ ५८	४ २४	४ ५०	५ १७	५ ४३	६ ९	६ ३६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	७ २	७ २९	७ ५५	८ २२	८ ४८	९ १४	९ ४१	१० ७	१० ३४	११ ०	११ २६	११ ५३	१२ १९	१२ ४५	१३ १२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१३ ३८	१४ ५	१४ ३१	१५ ८	१५ २४	१५ ५०	१६ १७	१६ ४३	१७ १०	१७ ३६	१८ २	१८ २९	१८ ५५	१९ २२	१९ ४८	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	२० १४	२० ४१	२१ ७	२१ ३४	२२ ०	२२ २६	२२ ५२	२३ १९	२३ ४६	२४ १२	२४ ३८	२५ ५	२५ ३१	२५ ५८	२६ २४	
अं. को.	१६५	१६६	१६७	१६८	१६९	१७०	१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८	१७९	ग. फ.
फ.	८ ५४ ०	८ १८ २४	७ ४२ ४८	७ १२ ३६	६ ३९ ०	५ ५६ २४	५ २० ४८	४ ४४ १२	४ ९ ३६	३ ३३ ०	२ ५८ २४	२ २३ ४८	१ ४६ १२	१ १९ ३६	० ३५ ३६	३५ ३६
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
क.	० ३६	१ ११	१ ४७	२ २२	२ ५८	३ २४	३ ९	४ ४६	४ २०	५ ५६	५ ३२	६ ७	६ ४३	८ १८	८ ५४	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	९ ३०	१० ५	१० ४१	११ १६	११ ५२	१२ २८	१२ ३	१३ ३९	१४ १४	१४ ५०	१५ २६	१६ १	१६ ३७	१७ २२	१७ ४८	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१८ २४	१८ ५९	१९ ३५	२० १०	२० ४६	२१ २२	२१ ५७	२२ ३३	२३ ८	२३ ४४	२४ २०	२४ ५५	२५ ३१	२६ ६	२६ ४२	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	२६ १८	२७ ५३	२८ २९	२९ ४	२९ ४०	३० १६	३० ५१	३१ २७	३१ २	३२ ३८	३३ १४	३३ ४९	३४ २५	३५ ०	३५ ३६	

(१७८)

देवज्ञ विनोद-

अत्यांक गतिफल सारिणी.

अ.को	१६५	१६६	१६७	१६८	१६९	१७०	१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८	१७९	१८०
फ.	३७	३९	४०	४२	४३	४५	४६	४७	४९	५०	५२	५३	५५	५६	५७	५९
क.	५२	९०	४३	९	३५	१	२६	५२	१८	४३	९	३५	१	२६	५२	५८
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	१	३	४	६	७	९	१०	११	१२	१४	१६	१७	१९	२०	२२	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	२३	२४	२६	२७	२९	३०	३१	३३	३४	३६	३७	३९	४०	४१	४३	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	
	४४	४६	४७	४८	५०	५१	५३	५४	५६	५७	५८	०	१	३	५	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	
	६	७	९	१०	११	१३	१४	१६	१७	१९	२०	२२	२३	२५	२६	

बुधसंद फल सारिणी.

अ.को	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	ग.फ.
फ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	४
	०	४	९	१४	१९	२४	२८	३३	३८	४३	४८	५२	५७	२	७	४८
	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	
	५	१०	१४	१९	२०	२९	३४	३८	४२	४६	५३	५८	२	७	१२	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१	१	१	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	
	१७	२२	२३	३१	३६	४१	४६	५०	५५	०	५	९	१४	१९	२४	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	२	२	२	२	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३	
	२९	३३	३८	४३	४८	५३	५८	२	७	१२	१७	२२	२६	३१	३६	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	३	३	३	३	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	
	४१	४६	५०	५५	४	५	१०	१८	१९	२४	२९	३४	३८	४३	४८	

शु. ४ ४८

सु. के

००००७

अष्टादशविनोदः १८.

(१७९)

बुधमन्दफलसारिणी.

अं. को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	ग. फ.
फ.	१ १२ ०	१ १५ ३६	१ १९ २२	१ २२ ४८	१ २६ २४	१ ३० ०	१ ३३ ३६	१ ३७ १२	१ ४० ४८	१ ४४ २४	१ ४८ ०	१ ५१ ३६	१ ५५ १२	१ ५८ ४८	२ २ २४	३ ३६
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	४	७	११	१४	१८	२२	२५	२९	३२	३६	४०	४३	४७	५०	५४	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	
	५८	१	५	८	१२	१६	१९	२३	२६	३०	३४	३७	४१	४४	४८	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	
	५२	५५	५९	२	६	१०	१३	१७	२०	२४	२८	३१	३५	३८	४२	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	२	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	
	४६	४९	५३	५६	०	४	७	११	१४	१८	२२	२५	२९	३२	३६	
अं. को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	ग. फ.
फ.	२ ६ ०	२ ८ ४८	२ ११ ३६	२ १४ २४	२ १७ १२	२ २० ०	२ २२ ४८	२ २५ ३६	२ २८ २४	२ ३१ १२	२ ३४ ०	२ ३६ ४८	२ ३९ ३६	२ ४२ २४	२ ४५ १२	२ ४८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	३	६	८	११	१४	१७	२०	२२	२५	२८	३१	३४	३६	३९	४२	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१	
	४६	४८	५०	५३	५६	५९	२	४	७	१०	१३	१६	१८	२१	२४	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	२	२	२	
	२७	३०	३२	३५	३८	४१	४४	४६	४९	५२	५५	५८	०	३	६	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	
	९	१२	१४	१७	२०	२३	२६	२८	३१	३४	३७	४०	४२	४६	४८	

गु. ध.

२
३६

मृ. के.

७
०
०
०

गु. ध.

२
४८

मृ. के.

७
०
०
०

(१८०)

देवज्ञविनोद-

बुधमंदफलसारिणी.

अ. को.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	ग. फ.
फ.	२ ४८ ०	२ ५० ०	२ ५२ ०	२ ५४ ०	२ ५६ ०	२ ५८ ०	३ ० ०	३ २ ०	३ ४ ०	३ ६ ०	३ ८ ०	३ १० ०	३ १२ ०	३ १४ ०	३ १६ ०	२ ०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	२	४	६	८	१०	१२	१४	१६	१८	२०	२२	२४	२६	२८	३०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	
	३२	३४	३६	३८	४०	४२	४४	४६	४८	५०	५२	५४	५६	५८	०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	
	२	४	६	८	१०	१२	१४	१६	१८	२०	२२	२४	२६	२८	३०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	२	
	३२	३४	३६	३८	४०	४२	४४	४६	४८	५०	५२	५४	५६	५८	०	
अ. को.	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	ग. फ.
फ.	३ १८ ०	३ १८ ४८	३ १९ ३६	३ २० २४	३ २१ १२	३ २२ ०	३ २२ ४८	३ २३ ३६	३ २४ २४	३ २५ १२	३ २६ ०	३ २६ ४८	३ २७ ३६	३ २८ २४	३ २९ १२	० ४८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	१	२	२	३	४	५	६	६	७	८	९	१०	१०	११	१२	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	१३	१४	१४	१५	१६	१७	१८	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	२६	२६	२६	२७	२८	२९	३०	३०	३१	३२	३३	३४	३४	३६	३६	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	३७	३८	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४३	४४	४५	४६	४६	४७	४८	

गु. घ.
४८गु. के.
७००००

अष्टादश विनोदः १८.

(१८९)

बुधमंदफल सारिणी.

अं.को.	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	ग.फ.
फ.	३ ३० ०	३ ३० २४	३ ३० ४८	३ ३१ १२	३ ३१ ३६	३ ३२ ०	३ ३२ २४	३ ३२ ४८	३ ३३ १२	३ ३३ ३६	३ ३४ ०	३ ३४ २४	३ ३४ ४८	३ ३५ १२	३ ३५ ३६	० २४
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ०	० १	० १	० २	० २	० २	० ३	० ३	० ४	० ४	० ४	० ५	० ५	० ६	० ६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	० ६	० ७	० ७	० ८	० ८	० ८	० ९	० ९	० १०	० १०	० १०	० ११	० ११	० १२	० १२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	० १२	० १३	० १३	० १४	० १४	० १४	० १५	० १५	० १६	० १६	० १६	० १७	० १७	० १८	० १८	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	० १८	० १९	० १९	० २०	० २०	० २०	० २१	० २१	० २२	० २२	० २२	० २३	० २३	० २४	० २४	

गु.घ.
०.
२४
स.के.
०.
०.
०.

गुरु शीघ्रफल सारिणी.

अं.को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	ग.घ.
फ.	० ० ०	० १० ०	० २० ०	० ३० ०	० ४० ०	० ५० ०	१ ० ०	१ १० ०	१ २० ०	१ ३० ०	१ ४० ०	१ ५० ०	२ ० ०	२ १० ०	२ २० ०	१३ २० ०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० १०	० २०	० ३०	० ४०	० ५०	१ ०	१ १०	१ २०	१ ३०	१ ४०	१ ५०	२ ०	२ १०	२ २०	२ ३०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	२ ४०	२ ५०	३ ०	३ १०	३ २०	३ ३०	३ ४०	३ ५०	४ ०	४ १०	४ २०	४ ३०	४ ४०	४ ५०	५ ०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	५ १०	५ २०	५ ३०	५ ४०	५ ५०	६ ०	६ १०	६ २०	६ ३०	६ ४०	६ ५०	७ ०	७ १०	७ २०	७ ३०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	७ ४०	७ ५०	८ ०	८ १०	८ २०	८ ३०	८ ४०	८ ५०	९ ०	९ १०	९ २०	९ ३०	९ ४०	९ ५०	१० ०	

गु.घ.
१०
०

(१८२)

दैवज्ञ विनोद-

गुरु शीघ्र फल सारिणी.

गु.घ.
०
४८

अं.को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	ग.घ.
फ.	२ ३० ०	२ ३० ४८	२ ४७ ३६	२ ५६ २४	३ ५ १२	३ १४ ०	३ २२ ४८	३ ३१ ३६	३ ४० २४	३ ४९ १२	४ ५८ ०	४ ६ ४८	४ १५ ३६	४ २४ २४	४ ३३ १२	१२ २०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ९	० १८	० २६	० ३५	० ४४	० ५३	१ २	१ १०	१ १९	१ २८	१ ३७	१ ४६	१ ५५	२ ३	२ १२	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	२ २१	२ ३०	२ ३८	२ ४७	२ ५६	३ ५	३ १४	३ २२	३ ३१	३ ४०	३ ४९	४ ५८	४ ६	४ १५	४ २४	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	४ ३३	४ ४२	४ ५०	४ ५९	५ ८	५ १७	५ २४	५ ३४	५ ४२	५ ५१	६ ५९	६ १	६ १०	६ १८	६ २७	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	६ ४५	६ ५४	७ २	७ ११	७ २०	७ २९	७ ३८	७ ४६	७ ५५	८ ५	८ १३	८ २२	८ ३०	८ ३९	८ ४८	
अं.को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	ग.घ.
फ.	४ ४२ ०	४ ५० २४	४ ५८ ४८	५ ७ १२	५ १५ ३६	५ २४ ०	५ ३२ २४	५ ४० ४८	५ ४९ १२	६ ५७ ३६	६ ६ ०	६ १४ २४	६ २२ ४८	६ ३१ १२	६ ३९ ३६	१२ ०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ८	० १७	० २५	० ३४	० ४२	० ५०	१ ५९	१ ७	१ १६	१ २४	१ ३२	१ ४१	१ ४९	२ ५८	२ ६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	२ १४	२ २३	२ ३१	२ ४०	२ ४८	३ ५६	३ ५	३ १३	३ २२	३ ३०	३ ३८	४ ४७	४ ५५	४ ८	४ १२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	४ २०	४ २९	४ ३७	४ ४६	५ ५४	५ २	५ ११	५ १९	५ २७	५ ३६	५ ४४	५ ५३	६ १	६ १०	६ १८	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	६ २६	६ ३५	६ ४३	६ ५२	७ ०	७ ८	७ १७	७ २५	७ ३४	७ ४२	७ ५०	७ ५९	८ ७	८ १६	८ २४	

गु.घ.
०
२४

गुरु दीर्घफल सारिणी.

अं. की.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	ग. ध.
फ.	६ ४८ ०	६ ५४ ०	७ १ ३६	७ ८ २४	७ १५ १२	७ २२ ०	७ २८ ४८	७ ३५ ३६	७ ४२ २४	७ ४९ १२	८ ५६ ०	८ २ ४८	८ ९ ३६	८ १६ २४	८ २३ १२	१० ४०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ७	० १४	० २०	० २७	० ३४	० ४१	० ४८	० ५४	१ १	१ ८	१ १५	१ २२	१ २८	१ ३५	१ ४३	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	३	३	३	३	३	
	४९	५६	२	९	१६	२३	३०	३६	४३	५०	५७	४	१०	१७	२४	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	३	३	३	३	३	४	४	४	४	४	४	४	४	४	५	
	३१	३८	४८	५०	५८	५	१२	१८	२५	३२	३९	४६	५२	५९	६	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	५	५	५	५	५	५	५	६	६	६	६	६	६	६	६	
	१३	२०	२६	३३	४०	४७	५४	०	७	१४	२१	२८	३५	४१	४८	
अं. की.	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	ग. ध.
फ.	८ ३० ०	८ ३५ १२	८ ४० २४	८ ४५ ३६	८ ५० ४८	८ ५६ ०	९ १	९ ६	९ ११	९ १६	९ २२	९ २७	९ ३२	९ ३७	९ ४२	९ ४८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ५	० १०	० १६	० २१	० २६	० ३१	० ३७	० ४२	० ४७	० ५३	१ ५७	१ २	१ ८	१ १३	१ १८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	
	२३	२८	३४	३९	४४	४९	५४	०	५	१०	१५	२०	२६	३१	३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	२	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	
	४२	४६	५२	५७	२	७	१२	१८	२३	२८	३३	३८	४४	४९	५४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	३	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	५	५	५	
	५९	४	१०	१५	२०	२५	३०	३६	४१	४६	५१	५६	२	७	१२	

गु. ध.
६
४८०

गु. ध.
५
१२

(१८४)

देवज्ञ विनोद-

गुरुशीघ्रफल सारिणी.

गु.घ.
३
१२

अं. को.	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	ग.घ.
फ.	९ ४८ ०	९ ५१ १२	९ ५४ २४	९ ५७ ३६	१० ० ४८	१० ४ ०	१० ७ १२	१० १० २४	१० १३ ३६	१० १६ ४८	१० २० ०	१० २३ १२	१० २६ २४	१० २९ ३६	१० ३२ ४८	७ ४०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ३	० ६	० १०	० १३	० १६	० १९	० २२	० २६	० २९	० ३२	० ३५	० ३८	० ४२	० ४५	० ४८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	० ५२	० ५४	० ५८	१ १	१ ४	१ ७	१ १०	१ १४	१ १७	१ २०	१ २३	१ २७	१ ३०	१ ३३	१ ३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१ ३९	१ ४२	१ ४६	१ ४९	१ ५२	१ ५५	१ ५८	२ २	२ ५	२ ८	२ ११	२ १४	२ १८	२ २२	२ २४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	२ २७	२ ३०	२ ३४	२ ३७	२ ४०	२ ४३	२ ४६	२ ५०	२ ५३	२ ५६	२ ५९	३ २	३ ६	३ ९	३ १२	

गु.घ.
०
४८

अं. को.	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००	१०१	१०२	१०३	१०४	ग.घ.
फ.	१० ३६ ०	१० ३६ ४८	१० ३७ ३६	१० ३८ २४	१० ३९ १२	१० ४० ०	१० ४० ४८	१० ४१ ३६	१० ४२ २४	१० ४३ १२	१० ४४ ०	१० ४४ ४८	१० ४५ ३६	१० ४६ २४	१० ४७ १२	५ ४०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० १	० २	० २	० ३	० ४	० ५	० ६	० ६	० ७	० ८	० ९	० १०	० १०	० ११	० १२	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	० १३	० १४	० १४	१ १५	१ १६	१ १७	१ १८	१ १८	१ १९	१ २०	१ २१	१ २२	१ २२	१ २३	१ २४	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	० २५	० २६	० २६	० २७	० २८	० २९	० ३०	० ३०	० ३१	० ३२	० ३३	० ३४	० ३४	० ३५	० ३६	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	० ३७	० ३८	० ३८	० ३९	० ४०	० ४१	० ४२	० ४२	० ४३	० ४४	० ४५	० ४६	० ४६	० ४७	० ४८	

अष्टादश विनोदः १८.

(१८५)

गुरुशीघ्रफल सारिणी.

अं. को.	१०५	१०६	१०७	१०८	१०९	११०	१११	११२	११३	११४	११५	११६	११७	११८	११९	ग. घ.
फ.	१० ४८ ०	१० ४५ ३६	१० ४३ १२	१० ४० ४८	१० ३८ २४	१० ३६ ०	१० ३३ ३६	१० ३१ १२	१० २८ ४८	१० २६ २४	१० २४ ०	१० २१ ३६	१० १९ १२	१० १६ ४८	१० १४ २४	३ ०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
क्र.	० २	० ५	० ७	० १०	० १२	० १४	० १७	० १९	० २२	० २४	० २६	० २९	० ३१	० ३४	० ३६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	
	३८	४१	४३	४५	४८	५०	५३	५५	५८	०	२	५	७	१०	१२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	
	१४	१७	१९	२२	२४	२६	२९	३१	३४	३६	३८	४१	४३	४५	४८	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	
	५०	५३	५५	५८	०	२	५	७	१०	१२	१४	१७	१९	२२	२४	

अं. को.	१२०	१२१	१२२	१२३	१२४	१२५	१२६	१२७	१२८	१२९	१३०	१३१	१३२	१३३	१३४	ग. घ.
फ.	१० १२ ०	१० ६ ४८	१० १ ३६	९ ५६ २४	९ ५१ १२	९ ४६ ०	९ ४१ ४८	९ ३६ २४	९ ३१ ४८	९ २६ २४	९ २१ ०	९ १६ ४८	९ ११ ३६	९ ६ २४	८ ५९ १२	० ४०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
क्र.	० ५	० १०	० १६	० २१	० २६	० ३१	० ३६	० ४२	० ४७	० ५२	० ५७	१ २	१ ८	१ १३	१ १८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	२	
	२३	२८	३४	३९	४४	४९	५४	०	५	१०	१५	२०	२६	३२	३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	२	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	
	४१	४६	५२	५७	२	७	१२	१८	२३	२८	३३	३८	४४	४९	५४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	३	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	५	५	५	
	५९	४	१०	१५	२०	२५	३०	३६	४१	४६	५१	५६	२	७	१२	

गु. क्र.
२४

गु. क्र.
५
१२

(१८६)

दैवज्ञविनोद-

गुरु शीघ्र फलसागिणी.

गु.क.
१२

अं.को	१३५	१३६	१३७	१३८	१३९	१४०	१४१	१४२	१४३	१४४	१४५	१४६	१४७	१४८	१४९	ग.क.
फ.	८	८	८	८	८	८	७	७	७	७	७	७	७	६	६	२
	५४	५४	३५	२६	१७	८	५८	४९	४०	३१	२२	१२	३	५४	४५	४०
	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
क.	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	२	२	२	
	९	१८	२८	३७	४६	५५	४	१४	२३	३२	४१	५०	०	९	१८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	२	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	४	४	४	४	
	२७	३६	४५	५४	४	१३	२२	३२	४१	५०	५९	८	१८	२७	३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	४	४	५	५	५	५	५	५	५	६	६	६	६	६	६	
	४५	५४	४	१३	२२	३२	४०	५०	५९	८	१७	२६	३६	४५	५४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	७	७	७	७	७	७	७	८	८	८	८	८	८	८	८	
	३	१२	२२	३१	४०	४९	५८	६७	७६	८५	९४	१०३	११२	१२१	१३०	
अं.को	१५०	१५१	१५२	१५३	१५४	१५५	१५६	१५७	१५८	१५९	१६०	१६१	१६२	१६३	१६४	ग.क.
फ.	६	६	६	६	५	५	५	५	५	४	४	४	४	४	३	५
	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	०
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
क.	०	०	०	०	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	३	
	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	३	३	३	३	४	४	४	४	४	५	५	५	५	५	६	
	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	६	६	६	६	७	७	७	७	७	८	८	८	८	८	९	
	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११	११	१२	
	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	

गु.क.
१२

अष्टादश विनोदः १८.

(१८७)

गुरु शीघ्र फल सारिणी.

अं. को.	१६५	१६६	१६७	१६८	१६९	१७०	१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८	१७९	ग. फ.
फ.	३ ३६ ०	३ २१ ३६	३ ७ १२	३ ५२ ४८	२ ३८ २४	२ ३४ ०	२ ९ ३६	१ ५५ १२	१ ४० ४८	१ २६ २४	१ १२ ०	० ५७ ३६	० ४३ १२	० २८ ४८	० ४४ २४	७ ०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
क्र.	० १४	० २९	० ४३	० ५८	१ १२	१ २६	१ ४१	१ ५५	२ १०	२ २४	२ ३८	३ ५३	३ ७	३ २२	३ ३६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	३ ५०	४ ५	४ १९	४ ३४	४ ४८	५ २	५ १७	५ ३१	५ ४६	६ ०	६ १४	६ २९	६ ४३	६ ५८	७ १२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	७ २६	७ ४१	७ ५५	८ १०	८ २३	८ ३७	८ ५२	९ ६	९ २१	९ ३६	१० ५०	१० ५	१० १९	१० ३८	१० ४८	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	११ २	११ १७	११ ३१	११ ४६	१२ ०	१२ १४	१२ २९	१२ ४३	१२ ५८	१३ १२	१३ २६	१३ ४३	१३ ५५	१४ १०	१४ २४	

गु. क्र.
१४
२४

गुरु मंद फल सारिणी.

अं. को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	ग. फ.
फ.	० ० ०	० ५ ३६	० ११ ४२	० १६ ४८	२२ २८ २४	२८ ३४ ०	३४ ३९ ३६	३९ ४४ १२	४४ ४८ ४८	४९ ५० २४	५० ५६ ०	१ १ ३६	१ ७ १२	१ १२ ४८	१ १८ २४	० २८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ६	० ११	० १७	० २२	० २८	० ३४	० ३९	० ४५	० ५०	१ ५६	१ २	१ ७	१ १३	१ १८	१ २४	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१ ३०	१ ३५	१ ४१	१ ४६	१ ५२	१ ५८	२ ३	२ ९	२ १४	२ २०	२ २६	२ ३१	२ ३७	२ ४२	२ ४८	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	२ ५४	२ ५९	३ ५	३ १०	३ १६	३ २२	३ २७	३ ३३	३ ३८	३ ४४	३ ५०	३ ५५	४ ०	४ ५	४ १२	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	४ १७	४ २२	४ २९	४ ३४	४ ४०	४ ४६	४ ५१	४ ५७	५ २	५ ८	५ १४	५ २०	५ २५	५ ३०	५ ३६	

गु. घ.
३६
२८
गु. क्र.
६०००

(१८८)

देवज्ञ विनोद-

गुरुमंद फल सागिणी.

गु.ध.
५
१२
सू.के.
०००००

अं.को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	ग.फ.
	१	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	०
	२४	२९	३४	३९	४४	४०	४५	०	५	१०	१६	२१	२६	३१	३८	२६
	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	
	५	१०	१६	२१	२६	३१	३६	४२	४७	५२	५७	६	८	१३	१८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	
	२३	२८	३४	३९	४४	४९	५४	०	५	१०	१५	२०	२६	३१	३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	२	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	
	४१	४६	५२	५७	६	७	१२	१८	२३	२८	३३	३८	४४	४९	५४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	३	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	५	५	५	
	५९	६	१०	१५	२०	२५	३०	३६	४१	४६	५२	५६	६	७	१२	

गु.ध.
५
५
सू.के.
०००००

अं.को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	ग.घ.
फ.	२	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	०
	४२	४६	५१	५६	१	६	१०	१५	२०	२५	३०	३४	३९	४४	४९	२४
	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	
	५	१०	१६	२१	२६	३१	३६	४२	४७	५२	५७	६	८	१३	१८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१	१	१	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	
	१७	२१	२६	३१	३६	४१	४६	५०	५५	०	५	१०	१६	२१	२६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	२	२	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	
	२९	३३	३८	४२	४८	५३	५८	६	७	१२	१७	२२	२६	३१	३६	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	३	३	३	३	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	
	४१	४६	५०	५५	०	६	१२	१७	२२	२७	३२	३७	४२	४७	५२	

अष्टादश विनोदः १८

(१८९)

गुरुमंदफल सारिणी.

अं.को	४४	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	ग.फ.
फ.	३	३	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	०
	५४	५७	१	४	८	१२	१५	१९	२२	२६	३०	३३	३७	४०	४४	१८
	०	३६	१२	४८	२४	०	३६	१२	४८	२४	०	३६	१२	४८	२४	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	४	७	११	१४	१८	२२	२६	२९	३३	३६	४०	४३	४७	५०	५४	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	
	५८	१	५	८	१२	१६	१९	२३	२६	३०	३४	३७	४१	४४	४८	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	
	५२	५५	५९	२	६	१०	१३	१७	२०	२४	२८	३१	३५	३८	४२	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	२	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	
	४६	४९	५३	५६	०	४	७	११	१४	१८	२२	२६	२९	३२	३६	
अं.को	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	ग.फ.
फ.	४	४	४	४	४	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	०
	४८	५०	५३	५६	५९	२	४	७	१०	१३	१६	१८	२१	२४	२७	१४
	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	३	६	८	११	१४	१७	२०	२२	२५	२८	३१	३४	३६	३९	४२	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१	
	४५	४८	५०	५३	५६	५९	२	४	७	१०	१३	१६	१८	२१	२४	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	२	२	
	२७	३०	३२	३५	३८	४०	४४	४६	४९	५२	५५	५८	०	३	६	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	
	९	१२	१४	१७	२०	२३	२६	२८	३१	३४	३७	४०	४३	४५	४८	

गु.घ.
३६
म.के.
०००००

गु.घ.
३६
म.के.
०००००

(१९०)

देवज्ञ विनोद-

गुरु मंद फल सारिणी.

गु.च.
४८
म.के.
६०००

अ.को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	ग
फ.	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	०
	३०	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	
	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	०	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५		
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०		
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५		
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०		
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०		
	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७		
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५		
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०		
	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९		
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०		
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०		
	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१		

शुक्र शीघ्र फल सारिणी.

गु.च.
२५
१२

अ.को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	ग.च.
फ.	०	०	०	१	१	२	२	३	३	४	४	५	५	५	५	७४
	०	२५	५०	१५	४०	६	३१	५६	३१	४६	१२	३७	२	२७	५२	५३
	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	१	१	२	२	३	३	४	४	५	५	५	५	६	
	२५	५०	१५	४१	६	३१	५६	२१	४७	१२	३७	२	२८	५३	१८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	६	७	७	७	८	८	९	९	१०	१०	१०	११	१२	१२	१२	
	४३	८	२४	५९	२४	४९	१५	४०	५	३०	५६	२१	४६	११	३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१३	१३	१३	१४	१४	१५	१५	१५	१६	१६	१७	१७	१८	१८	१८	
	१	३६	५२	१७	४२	७	३२	५७	२३	४८	१३	३८	४	२९	५४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	११	११	१०	१०	११	११	११	१२	१२	१३	१३	१३	१४	१४	१५	
	१९	४४	१०	३५	०	२५	५०	१६	४८	६	३१	५६	२२	४७	१२	

अष्टादश विनादः १८

(१०१)

शुक्र शीघ्रफल सागिणी.

अं. को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	ग. घ.
फ.	६	६	७	७	७	८	८	९	९	१०	१०	१०	११	११	१२	७४
	१८	४३	८	३३	५८	२४	४०	१४	३०	४	३०	५५	२०	४५	१०	५३
	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	१	१	२	२	३	३	४	४	५	५	५	५	६	
	२५	५०	१६	४१	६	३१	५६	२२	४७	१२	३७	४	२९	५३	१८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	६	७	७	७	८	८	९	९	१०	१०	१०	११	११	१२	१२	
	४३	८	३४	५९	२४	४०	१४	३०	४	३०	५५	२०	४५	१०	३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१३	१३	१३	१४	१४	१५	१५	१५	१६	१६	१७	१७	१८	१८	१८	
	१	२६	५२	१७	४२	७	३२	५७	२३	४८	१३	३८	४	२९	५४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१९	१९	२०	२०	२१	२१	२१	२२	२२	२३	२३	२३	२४	२४	२५	
	१९	४४	१०	३५	०	२५	५०	१६	४१	६	३२	५६	२२	४७	१२	

गु. घ.
२५
१२

गु. घ.
२४
०

(१९२)

देवज्ञ विनोद-

युक्त शीघ्र फल सारिणी.

गु.ध.
२४
०

अं.को	५५	५६	५७	५८	५९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	ग.ध.
फ.	१८ ३६ ०	१९ ० ०	१९ २४ ०	१९ ४८ ०	२० १२ ०	२० ३६ ०	२१ ० ०	२१ २४ ०	२१ ४८ ०	२२ १२ ०	२२ ३६ ०	२२ ० ०	२३ ० ०	२३ ४८ ०	२४ १२ ०	७४ ८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० २४	० ४८	१ १२	१ ३६	२ ०	२ २४	२ ४८	३ १२	३ ३६	४ ०	४ २४	४ ४८	५ १२	५ ३६	६ ०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	६ २४	६ ४८	७ १२	७ ३६	८ ०	८ २४	८ ४८	९ १२	९ ३६	१० ०	१० २४	११ ४८	११ १२	११ ३६	१२ ०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१२ २४	१२ ४८	१३ १२	१३ ३६	१४ ०	१४ २४	१४ ४८	१५ १२	१५ ३६	१६ ०	१६ २४	१६ ४८	१७ १२	१७ ३६	१८ ०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१८ २४	१९ ४८	१९ १२	१९ ३६	२० ०	२० २४	२० ४८	२१ १२	२१ ३६	२२ ०	२२ २४	२२ ४८	२३ १२	२३ ३६	२४ ०	
अं.को	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	ग.ध.
फ.	२४ ३६ ०	२४ ४८ ०	२५ २० ४८	२५ ४३ १२	२६ ५ ३६	२६ २८ ०	२६ ५० २४	२७ १२ ४८	२७ ३५ १२	२७ ५७ ३६	२८ २० ०	२८ ४२ २४	२९ ४ ४८	२९ २७ १२	२९ ४९ ३६	७३ ८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० २२	० ४५	१ ७	१ ३०	१ ५२	२ १४	२ ३७	२ ५९	३ २२	३ ४४	४ ६	४ २१	५ ४१	५ १४	५ ३६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	५ ५८	६ २१	६ ४३	७ ६	७ २८	८ ५०	८ १३	९ ३५	९ ५८	१० २०	१० ४२	११ ४	११ २७	११ ५०	११ १२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१२ २२	१२ ३४	१३ ५५	१३ १९	१४ ४१	१४ ५	१५ २६	१५ ४२	१६ ११	१६ ३६	१७ ५४	१७ १८	१८ ४२	१८ ३	१९ २५	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१७ १६	१७ ३३	१७ ५५	१८ १८	१८ ४०	१९ २	१९ २४	१९ ४७	२० १०	२० ३२	२० ५४	२१ १७	२१ ३९	२२ २	२२ २४	

गु.ध.
२२
२४

गुक्र शीघ्र फल सारिणी.

अं. को.	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	ग. ध.
फ.	३०	३०	३०	३१	३१	३२	३२	३२	३२	३३	३३	३४	३४	३४	३४	३५	७०
	१२	३२	४३	१४	३६	०	१६	३७	५८	१९	४०	०	३१	४२	३	८	२०
	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	०	४८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५		
घ.	०	०	१	१	१	२	३	३	३	३	४	४	४	४	५		
	२१	४२	२	२३	४४	५	२६	४६	७	२८	४९	१०	३०	५१	३३		
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०		
	५	५	६	६	६	७	७	७	८	८	९	९	९	१०	१०		
	१६	५४	१४	३५	५६	१७	३८	५८	१९	४०	१	२२	४३	३	२४		
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५		
	१०	११	११	११	१२	१२	१२	१३	१३	१३	१४	१४	१४	१५	१५		
	४५	६	२६	४७	८	२९	५०	१०	३१	५२	१३	३३	५४	१५	३६		
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०		
	१५	१६	१६	१६	१७	१७	१८	१८	१८	१९	१९	१९	२०	२०	२०		
	५७	१८	३८	५९	२०	४१	२	२३	४३	४	२४	४६	६	२७	४८		

अं. को.	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००	१०१	१०२	१०३	१०४	ग. ध.
फ.	३५	३५	३६	३६	३६	३७	३७	३७	३७	३८	३८	३८	३९	३९	३९	७१
	२४	४३	२	३१	४०	०	१९	३८	५७	१६	३६	५३	१४	३३	५२	८
	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८	१९
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१२
घ.	०	०	०	१	१	१	२	२	२	३	३	३	४	४	४	
	१९	३८	५७	२७	३६	५५	१४	३३	५२	१२	३१	५०	१०	२९	४८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	५	५	५	६	६	६	७	७	७	८	८	८	८	९	९	
	७	२६	४५	४	२४	४२	२	२२	४०	०	११	३८	५७	१७	३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	९	१०	१०	१०	११	११	११	१२	१२	१२	१३	१३	१३	१४	१४	
	५५	१४	३४	५३	१२	३२	५०	११	२९	४८	७	२९	४६	५	१४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	२४	२५	२५	२५	२६	२६	२६	२६	२७	२७	२७	२८	२८	२८	२९	
	४३	२	२२	४१	०	१९	३८	५८	१७	३६	५५	१४	३३	५३	१२	

(१९४)

देवज्ञविनाद-

शुक्र ग्रीष्म फल सारिणी

अं. को.	१०५	१०६	१०७	१०८	१०९	११०	१११	११२	११३	११४	११५	११६	११७	११८	११९	ग. च.
फ.	४० १२ ०	४० २७ १२	४० ४३ २४	४० ५७ ३६	४१ १२ ४८	४१ २८ ०	४१ ४३ १३	४१ ५८ २४	४२ १३ ३६	४२ २८ ४८	४२ ४४ ०	४२ ५९ १२	४३ १४ २४	४३ २९ ३६	४३ ४८ ४८	६८ ३८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० २५	० ३०	० ४६	१ १	१ १६	१ ३१	२ ४६	२ १	२ १७	२ ३२	३ ४७	३ २	३ १८	३ २२	३ ४८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	४	४	४	४	५	५	५	६	६	६	६	७	७	७	७	
	३	१८	३४	४९	४	१९	३४	५०	५	२०	३५	५०	६	२१	३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	७	८	८	८	८	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	११	११	
	५१	६	२२	३७	५२	७	२२	३८	५३	८	२१	३८	५४	९	२४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	११	११	१२	१२	१२	१२	१३	१३	१३	१३	१४	१४	१४	१४	१५	
	३९	५८	१०	२४	४०	५५	१०	२६	४१	५६	११	२६	४२	५७	१२	

गु. च.
३
४

अं. को.	१२०	१२१	१२२	१२३	१२४	१२५	१२६	१२७	१२८	१२९	१३०	१३१	१३२	१३३	१३४	ग. च.
फ.	४४ ० ०	४४ ८ २४	४४ १६ ४८	४४ २५ १२	४४ ३३ ३६	४४ ४३ ०	४४ ५० २४	४४ ५८ ४८	४५ ७ १३	४५ १५ ३६	४५ २३ ०	४५ ३३ २४	४५ ४० ४८	४५ ४९ १२	४५ ५७ ३६	६४ ४
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ८	० १७	० २५	० ३४	० ४३	० ५०	० ५९	१ ७	१ १६	१ २४	१ ३४	१ ४१	१ ४९	१ ५८	२ ६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	४	४	
	१४	२३	३१	४०	४८	५६	५	१३	२२	३०	३८	४७	५५	६	१३	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	४	४	४	४	५	५	५	५	५	५	५	६	६	६	६	
	२०	२१	३७	४६	५४	२	११	१९	२८	३६	४४	५३	१	९	१८	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	६	६	६	६	७	७	७	७	७	७	७	७	८	८	८	
	२६	३५	४३	५३	०	८	१४	२५	३४	४२	५०	५९	७	१५	२४	

शुक्र शीघ्र फल सारिणी

अं. को.	१३५	१३६	१३७	१३८	१३९	१४०	१४१	१४२	१४३	१४४	१४५	१४६	१४७	१४८	१४९	ग.फ.
फ.	४६ ६ ०	४५ ५८ ४८	४४ ५१ ३६	४३ ४७ २४	४२ ३० १२	४१ ३० ०	४० २२ ४८	३९ १५ ३६	३८ ८ २४	३७ १ १२	३६ ५४ ०	३५ ४६ ४८	३४ ३९ ३६	३३ ३२ २४	३२ २५ १२	५४ ४२
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
ख.	० ७	० १४	० २२	० २९	० ३६	० ४३	० ५०	० ५८	१ ६	१ १२	१ १९	१ २६	१ ३४	१ ४१	१ ४८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१ ५५	२ २	३ १०	४ १७	५ २४	६ ३१	७ ३८	८ ४६	९ ५३	१० ०	११ ७	१२ १४	१३ २२	१४ २९	१५ ३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	३ ४३	३ ५०	३ ५८	४ ६	४ १२	४ १९	४ २६	४ ३४	४ ४१	४ ४८	५ ५५	५ ६२	५ ६९	५ ७६	५ ८३	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	५ ३१	५ ३८	५ ४६	५ ५३	६ ०	६ ७	६ १४	६ २२	६ २९	६ ३६	६ ४३	६ ५०	६ ५८	७ ६	७ १२	
	१५०	१५१	१५२	१५३	१५४	१५५	१५६	१५७	१५८	१५९	१६०	१६१	१६२	१६३	१६४	ग.फ.
	४४ १८ ०	४३ ३१ १३	४२ ४४ २४	४१ ५७ ३६	४० ७० ४८	३९ ८३ ०	३८ ९७ १२	३८ १०९ २४	३८ १२१ ३६	३७ १३३ ४८	३६ १४५ ०	३५ १५७ १०	३४ १६९ २४	३५ १८१ ३६	३४ १९३ ४८	३९ ५३
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
	० ४७	१ ३४	२ २०	३ ७	३ ५४	४ ४१	५ २८	६ १५	७ २	७ ४८	८ ३५	९ २६	९ ८	१० ५५	११ ४२	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१२ २०	१३ १६	१४ २	१५ ४९	१६ ३६	१७ २३	१८ १०	१९ ५६	२० ४३	२१ ३०	२२ १७	२३ ५	२४ ५०	२५ ३७	२६ २४	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	२४ ११	२५ ५८	२६ ४५	२७ ३२	२८ १८	२९ ५	३० ४२	३१ ३८	३२ २५	३३ १२	३४ ५९	३५ ४६	३६ ३२	३७ १९	३८ ६	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	३५ ५३	३६ ४०	३७ २६	३८ १३	३९ ०	४० ५७	४१ ३४	४२ २०	४३ ७	४४ ५४	४५ ४१	४६ २८	४७ १५	४८ २	४९ ४८	

गु. क्र.
७
१२

गु. क्र.
३
४८

(१९६)

दैवज्ञ विनोद-

शुक्र शीघ्रफल सारिणी

शु.क्र.
१३०
२४

अं.को.	१६५	१६६	१६७	१६८	१६९	१७०	१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८	१७९	म.फ.
फ.	३२ ३६ ०	३० २५ १५	२८ १५ १२	२६ ८ १८	२३ ५४ २४	२१ ४४ ०	१९ ४३ ४३	१७ २३ १२	१५ १२ ४८	१३ २ २४	१० ५९ ०	८ ४३ ३६	६ ३१ ३२	४ २० ४८	२ १० २४	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
क.	२ १०	४ २३	५ ३१	८ ४२	१० ५२	१३ २	१५ २३	१७ २३	१९ ३४	२१ ४४	२३ ५४	२६ ५	२८ १५	३० २६	३२ ३६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	३४ ४६	३६ ५७	३९ ७	४१ १८	४३ २८	४५ ३८	४७ ४९	४९ ५९	५२ १०	५४ २०	५६ ३०	५८ ४०	६० ५१	६३ २	६५ १२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	६७ २३	६९ ३३	७१ ४३	७३ ५४	७६ ६	७८ १४	८० २५	८२ ३५	८४ ४५	८६ ५६	८९ ६	९१ १७	९३ २७	९५ ३८	९७ ४८	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	९९ ५८	१०२ ९	१०४ १९	१०६ ३०	१०८ ४०	११० ५०	११३ १	११५ ११	११७ २२	११९ ३२	१२१ ४२	१२३ ५३	१२६ ३	१२८ १४	१३० २८	

अंत्यांक फल सारिणी.

शु.क्र.
२०
०

अं.को.	१६५	१६६	१६७	१६८	१६९	१७०	१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८	१७९	म.फ.
	० ० घ	० २० घ	० ४० घ	१ ० घ	१ २० घ	१ ४० घ	२ ० घ	२ २० घ	२ २० क	२ ० क	१ ४० क	१ २० क	१ ० क	० ४० क	० २० क	
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
	० २०	० ४०	१ ०	१ २०	१ ४०	२ ०	२ २०	२ ४०	३ ०	३ २०	३ ४०	४ ०	४ २०	४ ४०	५ ०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	५ २०	५ ४०	६ ०	६ २०	६ ४०	७ ०	७ २०	७ ४०	८ ०	८ २०	८ ४०	९ ०	९ २०	९ ४०	१० ०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१० २०	१० ४०	११ ०	११ २०	११ ४०	१२ ०	१२ २०	१२ ४०	१३ ०	१३ २०	१३ ४०	१४ ०	१४ २०	१४ ४०	१५ ०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१५ २०	१५ ४०	१६ ०	१६ २०	१६ ४०	१७ ०	१७ २०	१७ ४०	१८ ०	१८ २०	१८ ४०	१९ ०	१९ २०	१९ ४०	२० ०	

अष्टादश विनोदः १८.

(१९७)

अत्यांक गति फल सारिणी.

अं. को.	१६५	१६६	१६७	१६८	१६९	१७०	१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८	१७९	१८०
फ.	६	२	०	३	७	१०	१३	१७	२०	२३	२७	३०	३३	३७	४०	४३
	८	४८	३२	५२	१२	३२	५२	१२	३२	५२	१२	३२	५२	१२	३२	५२
घ.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
क.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
ख.	३	७	१०	१३	१७	२०	२३	२७	३०	३३	३७	४०	४३	४७	५०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	
	५३	५७	०	३	७	१०	१३	१७	२०	२३	२७	३०	३३	३७	४०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	
	४३	४७	५०	५३	५७	०	३	७	१०	१३	१७	२०	२३	२७	३०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	२	२	२	२	२	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	
	३३	३७	४०	४३	४७	५०	५३	५७	०	३	७	१०	१३	१७	२०	

गु.घ.
३
२०
क.

शुक्र संद फल सारिणी.

अं. को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	ग.फ.
फ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२
	०	२	४	७	९	१२	१४	१६	१९	२१	२४	२६	२८	३१	३३	२४
	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	२	५	७	१०	१२	१४	१७	१९	२२	२४	२६	२९	३१	३४	३६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	
	३८	४१	४३	४५	४८	५०	५३	५५	५८	०	२	५	७	१०	१२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	
	१४	१७	१९	२२	२४	२६	२९	३१	३४	३६	३८	४१	४३	४५	४८	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	
	५०	५३	५५	५८	०	२	५	७	१०	१२	१४	१७	१९	२२	२४	

गु.घ.
२
२४

(१९८)

देवज्ञविनोद-

शुक्रमंदफलसारिणी.

गु.ध.
३००००

अं.को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	ग.फ.
फ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	२
	३६	३८	४०	४२	४४	४६	४८	५०	५२	५४	५६	५८	०	२	४	०
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	२	४	६	८	१०	१२	१४	१६	१८	२०	२२	२४	२६	२८	३०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	
	३२	३४	३६	३८	४०	४२	४४	४६	४८	५०	५२	५४	५६	५८	०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	
	२	४	६	८	१०	१२	१४	१६	१८	२०	२२	२४	२६	२८	३०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	२	
	३२	३४	३६	३८	४०	४२	४४	४६	४८	५०	५२	५४	५६	५८	०	
अं.को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	ग.फ.
फ.	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	०
	६	६	७	८	९	१०	१०	११	१२	१३	१४	१४	१५	१६	१७	४८
	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	१	२	२	३	४	५	६	६	७	८	९	१०	१०	११	१२	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	१३	१४	१४	१६	१६	१७	१८	१८	१९	२०	२१	२२	२२	२३	२४	
	३१	३२	३१	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	२५	२६	२६	२७	२८	२९	३०	३०	३१	३२	३३	३४	३४	३५	३६	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	३७	३८	३८	३९	४०	४१	४२	४२	४३	४४	४५	४६	४६	४७	४८	

गु.ध.
४८
३००००

अष्टादश विनोदः १८.

(१९९)

शुक्रमंदफल सारिणी.

अं. को.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	ग. फ.
क.	१ १८ ०	१ १८ ०	१ १८ ०	१ १८ ०	१ १८ ०	१ २० ०	१ २० ०	१ २० ०	१ २१ ०	१ २१ ०	१ २२ ०	१ २२ ०	१ २३ ०	१ २३ ०	१ २३ ०	० २४
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	
अं. को.	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	ग. फ.
क.	१ २४ ०	१ २४ ०	१ २४ ०	१ २४ ०	१ २४ ०	१ २५ ०	१ २५ ०	१ २५ ०	१ २६ ०	१ २६ ०	१ २७ ०	१ २७ ०	१ २८ ०	१ २८ ०	१ २९ ०	० २४
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	

गु. घ.
२४
३
०
०

गु. घ.
२४

(२००)

दैवज्ञ विनोद-

शुक्र मंदफलसारिणी.

गु.घ.
०.०.०.०.०.०.

अं. को.	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	ग. फ.
फ.	१ ३० ०	१ ३० ०	१ ३० ०	१ ३० ०	१ ३० ०	१ ३० ०	१ ३० ०	१ ३० ०	१ ३० ०	१ ३० ०	१ ३० ०	१ ३० ०	१ ३० ०	१ ३० ०	१ ३० ०	०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	० ०	

शनि शीघ्रफलसारिणी.

गु.घ.
०.०.०.०.०.०.

अं. को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	ग. घ.
फ.	० ० ०	० ६ ०	० १२ ०	० १८ ०	० २४ ०	० ३० ०	० ३६ ०	० ४२ ०	० ४८ ०	० ५४ ०	१ ० ०	१ ६ ०	१ १२ ०	१ १८ ०	१ २४ ०	८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	६ १२	० १८	० २४	० ३०	० ३६	० ४२	० ४८	१ ५४	१ ०	१ ६	१ १२	१ १८	१ २४	१ ३०	१ ३६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१ ३६	१ ४२	१ ४८	१ ५४	२ ०	२ ६	२ १२	२ १८	२ २४	२ ३०	२ ३६	२ ४२	२ ४८	२ ५४	३ ०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	३ ६	३ १२	३ १८	३ २४	३ ३०	३ ३६	३ ४२	३ ४८	४ ५४	४ ०	४ ६	४ १२	४ १८	४ २४	४ ३०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	४ ३६	४ ४२	४ ४८	४ ५४	५ ०	५ ६	५ १२	५ १८	५ २४	५ ३०	५ ३६	५ ४२	५ ४८	५ ५४	६ ०	

अष्टादश विनोदः १८.

(२०१)

शनि शीघ्र फल सारिणी.

अं. को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	ग.प.
फ.	१ ३० ०	१ ३५ १२	१ ४० २४	१ ४५ ३६	१ ५० ४८	१ ५६ ०	२ १ १२	२ ६ २४	२ ११ ३६	२ १६ ४८	२ २२ ०	२ २७ १२	२ ३२ २४	२ ३७ ३६	२ ४२ ४८	७ १२
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ५	० १०	० १६	० २१	० २६	० ३१	० ३६	० ४२	० ४७	० ५२	० ५७	१ २	१ ८	१ १३	१ १८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१ २३	१ २८	१ ३४	१ ३९	१ ४४	१ ४९	१ ५४	२ ०	२ ५	२ १०	२ १५	२ २०	२ २६	२ ३०	२ ३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	२ ४१	२ ४६	२ ५२	२ ५७	३ ०	३ ७	३ १२	३ १८	३ २३	३ २८	३ ३३	३ ३८	३ ४४	३ ४९	३ ५४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	३ ५९	४ ०	४ १०	४ १५	४ २०	४ २५	४ ३०	४ ३६	४ ४१	४ ४६	४ ५१	४ ५६	५ ०	५ ०	५ १२	
अं. को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	ग.प.
फ.	२ ४८ ०	२ ५२ २४	२ ५६ ४८	३ १ १२	३ ५ ३६	३ १० ०	३ १४ २४	३ १८ ४८	३ २३ १२	३ २७ ३६	३ ३२ ०	३ ३६ २४	३ ४० ४८	३ ४५ १२	३ ४९ ३६	६ २४
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ४	० ९	० १३	० १८	० २२	० २६	० ३०	० ३५	० ४०	० ४४	० ४८	० ५३	० ५७	१ ०	१ ५	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१ १०	१ १५	१ १९	१ २४	१ २८	१ ३२	१ ३७	१ ४१	१ ४६	१ ५०	१ ५४	१ ५९	२ ०	२ ०	२ १२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	२ १६	२ २१	२ २५	२ ३०	२ ३६	२ ४०	२ ४५	२ ५०	२ ५५	३ ०	३ ५	३ १०	३ १५	३ २०	३ २५	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	३ २२	३ २७	३ ३२	३ ३६	३ ४०	३ ४५	३ ५०	३ ५५	४ ०	४ ५	४ १०	४ १५	४ २०	४ २५	४ ३०	

गु.प.
१
१२

गु.प.
२४
२४

(२०२)

देवज्ञ विनोद-

ज्ञानि शीघ्र फल सारिणी.

मु. अ.
३
२६

अं. को.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	ग. घ.
ज.	३ ५४ ०	३ ५७ ३६	४ १ १२	४ ४ ४८	४ ८ २४	४ १२ ०	४ १५ ३६	४ १९ १२	४ २२ ४८	४ २६ २४	४ ३० ०	४ ३३ ३६	४ ३७ १२	४ ४० ४८	४ ४४ २४	५ २६
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ४	० ७	० १२	० १४	० १८	० २२	० २५	० २९	० ३२	० ३६	० ४०	० ४३	० ४७	० ५०	० ५४	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	० ५८	१ १	१ ५	१ ८	१ १२	१ १६	१ १९	१ २३	१ २६	१ ३०	१ ३४	१ ३७	१ ४१	१ ४४	१ ४८	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१ ५२	१ ५५	१ ५९	२ २	२ ६	२ १०	२ १३	२ १७	२ २०	२ २४	२ २८	२ ३१	२ ३५	२ ३८	२ ४२	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	२ ४६	२ ४९	२ ५३	२ ५६	३ ०	३ ४	३ ७	३ ११	३ १४	३ १८	३ २२	३ २५	३ २९	३ ३२	३ ३६	
अं. को.	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	ग. घ.
	४ ४८ ०	४ ५० २४	४ ५२ ४८	४ ५५ १२	४ ५७ ३६	५ ० ०	५ २ २४	५ ४ ४८	५ ७ १२	५ ९ ३६	५ १२ ०	५ १४ २४	५ १६ ४८	५ १९ १२	५ २१ ३६	४ २४
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
	० २	० ५	० ७	० १०	० १२	० १४	० १७	० १९	० २२	० २४	० २६	० २९	० ३०	० ३४	० ३६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	९ ३८	० ४१	० ४३	० ४५	० ४८	० ५०	० ५३	० ५५	० ५८	१ ०	१ २	१ ५	१ ७	१ १०	१ १२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१ १४	१ १७	१ १९	१ २३	१ २४	१ २६	१ २९	१ ३१	१ ३४	१ ३६	१ ३८	१ ३९	१ ४३	१ ४५	१ ४८	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१ ५०	१ ५३	१ ५५	१ ५८	२ ०	२ २	२ ५	२ ७	२ १०	२ १२	२ १४	२ १७	२ १९	२ २२	२ २४	

मु. अ.
३
२६

अष्टादश विनोदः १८.

(203)

शनिशीघ्रफलसारिणी.

अं.को.	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	ग.घ.
फ.	५ २४ ०	५ २५ १२	५ २६ २४	५ २७ ३६	५ २८ ४८	५ ३० ०	५ ३१ १२	५ ३२ २४	५ ३३ ३६	५ ३४ ४८	५ ३६ ०	५ ३७ १२	५ ३८ २४	५ ३९ ३६	५ ४० ४८	३ १२
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० १	० २	० ४	० ५	० ६	० ७	० ८	० १०	० ११	० १२	० १३	० १४	० १६	० १७	० १८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	१९	२०	२२	२३	२४	२५	२६	२८	२९	३०	३१	३२	३४	३५	३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	३७	३८	४०	४१	४२	४३	४४	४६	४७	४८	४९	५०	५२	५३	५४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	
	५५	५६	५८	५९	०	१	२	४	५	६	७	८	१०	११	१२	

(२०४)

देवज्ञ विनोद-

शनि शीघ्र फल सारिणी.

गु.क.
३६

अं.को.	१०५	१०६	१०७	१०८	१०९	११०	१११	११२	११३	११४	११५	११६	११७	११८	११९	ग.घ.
फ.	५ ४२ ०	५ ४० २४	५ ३८ ४८	५ ३६ १२	५ ३४ ३६	५ ३२ ०	५ ३० २४	५ २८ ४८	५ २६ १२	५ २४ ३६	५ २२ ०	५ २० २४	५ १८ ४८	५ १६ १२	५ १४ ३६	० २४
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० २	० ३	० ४	० ५	० ६	० ७	० ८	० ९	० १०	० ११	० १२	० १३	० १४	० १५	० १६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	२६	२७	२८	३०	३२	३४	३५	३७	३८	४०	४२	४३	४५	४६	४८	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१	
	५०	५१	५२	५४	५६	५८	५९	१	२	४	६	७	९	१०	१२	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	
	१४	१५	१७	१८	२०	२२	२३	२५	२६	२८	३०	३१	३३	३४	३६	
	१२०	१२१	१२२	१२३	१२४	१२५	१२६	१२७	१२८	१२९	१३०	१३१	१३२	१३३	१३४	
	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	१
	१८	१४	११	८	५	२	५८	५५	५२	४९	४६	४२	३९	३६	३३	१२
	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	३	६	१०	१३	१६	१९	२२	२६	२९	३२	३५	३८	४२	४५	४८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	०	०	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	
	५२	५४	५८	२	४	७	१०	१४	१७	२०	२३	२७	३०	३३	३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	१	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	
	३९	४२	४६	४९	५२	५५	५८	२	५	८	११	१४	१८	२१	२४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	३	३	३	३	
	२७	३०	३४	३७	४०	४२	४६	५०	५३	५६	५९	२	६	९	१२	

गु.क.
३
१२

शनि शीघ्र फल सारिणी.

अं. को.	१३५	१३६	१३७	१३८	१३९	१४०	१४१	१४२	१४३	१४४	१४५	१४६	१४७	१४८	१४९	ग.क.
फ.	४ ३० ०	४ २५ १२	४ २० २४	४ १५ ३६	४ १० ४०	४ ५ ०	४ ० १२	३ ५६ २४	३ ५१ ३६	३ ४६ ४०	३ ४१ ०	३ ३६ १२	३ ३१ २४	३ २६ ३६	३ २१ ४०	२ ४०
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
मं.	० ५	० १०	० १४	० १९	० २४	० २९	० ३४	० ३८	० ४३	० ४८	० ५३	० ५८	१ २	१ ७	१ १२	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१ १७	१ २२	१ २६	१ ३०	१ ३६	१ ४१	१ ४६	१ ५०	१ ५५	२ ०	२ ५	२ ९	२ १४	२ १९	२ २४	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	२ २९	२ ३३	२ ३८	२ ४२	२ ४८	२ ५३	२ ५८	३ ०	३ ५	३ १०	३ १५	३ २०	३ २६	३ ३१	३ ३६	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	३ ४३	३ ४६	३ ५०	३ ५५	४ ०	४ ५	४ १०	४ १५	४ २०	४ २५	४ ३०	४ ३५	४ ४०	४ ४५	४ ५०	
अं. को.	१५०	१५१	१५२	१५३	१५४	१५५	१५६	१५७	१५८	१५९	१६०	१६१	१६२	१६३	१६४	ग.क.
फ.	३ १८ ०	३ १२ ०	३ ६ ०	३ ० ०	२ ५४ ०	२ ४८ ०	२ ४२ ०	२ ३६ ०	२ ३० ०	२ २४ ०	२ १८ ०	२ १२ ०	२ ६ ०	२ ० ०	१ ५४ ०	४ ०
क.	३	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
मं.	० ६	० १२	० १८	० २४	० ३०	० ३६	० ४२	० ४८	० ५४	१ ०	१ ६	१ १२	१ १८	१ २४	१ ३१	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१ ३६	१ ४२	१ ४८	१ ५४	२ ०	२ ६	२ १२	२ १८	२ २४	२ ३०	२ ३६	२ ४२	२ ४८	२ ५४	३ ०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	३ ६	३ १२	३ १८	३ २४	३ ३०	३ ३६	३ ४२	३ ४८	४ ५४	४ ०	४ ६	४ १२	४ १८	४ २४	४ ३०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	४ ३६	४ ४२	४ ४८	४ ५४	५ ०	५ ६	५ १२	५ १८	५ २४	५ ३०	५ ३६	५ ४२	५ ४८	५ ५४	६ ०	

गु.क.
४८

गु.क.
०

(२०६)

दैवज्ञ विनोद-

शनिशीघ्रफल सारिणी.

मु.ध.
७
१२

अं. को.	१६५	१६६	१६७	१६८	१६९	१७०	१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८	१७९	ग.फ.
फ.	१ ४८ ०	१ ४० ४८	१ ३२ ३६	१ २६ २४	१ १९ १२	१ १२ ०	१ ४ ४८	० ५७ ३६	० ५० २४	० ४३ १२	० ३६ ०	० २८ ४८	० २१ २६	० १४ २४	० ७ १२	५ १२
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ७	० १४	० २२	० २९	० ३६	० ४३	० ५०	० ५८	१ ५	१ १२	१ १९	१ २६	१ ३४	१ ४१	१ ४८	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१ ५५	२ २	३ १०	४ १७	५ २४	६ ३१	७ ३८	८ ४६	९ ५३	१० ०	११ ७	१२ १४	१३ २२	१४ २९	१५ ३६	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	३ ४३	३ ५०	३ ५८	४ ५	४ १२	४ १९	४ २६	४ ३४	४ ४१	४ ४८	५ ५५	५ २	५ १०	५ १७	५ २४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	५ ३१	५ ३८	५ ४६	५ ५३	६ ०	६ ७	६ १४	६ २२	६ २८	६ ३६	६ ४३	६ ५०	६ ५८	६ ५	७ १२	

शनिमंदफल सारिणी.

मु.ध.
३६
मु.के.
८०००

अं. को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	ग.फ.
फ.	० ० ०	० ७ ३६	० १५ १२	० २२ ४८	० ३० २४	० ३८ ०	० ४५ ३६	० ५३ १२	१ ६८	१ ७६	१ ८४	१ ९२	१ ९९	१ १०७	१ ११५	० १५
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ८	० १५	० २३	० ३०	० ३८	० ४६	० ५३	१ ६०	१ ६८	१ ७६	१ ८४	१ ९२	१ ९९	१ १०७	१ ११५	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	२ २	२ ९	२ १७	२ २४	२ ३२	२ ४०	२ ४७	३ ५५	३ ६२	३ ७०	३ ७८	३ ८५	३ ९३	३ १००	३ १०८	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	३ ५६	३ ६३	४ ७०	४ ७७	४ ८४	४ ९१	४ ९८	५ १०५	५ ११२	५ ११९	५ १२६	५ १३३	५ १४०	५ १४७	५ १५४	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	५ ५०	५ ५७	५ ६५	५ ७२	६ ८०	६ ८७	६ ९४	६ १०१	६ १०८	६ ११५	६ १२२	६ १२९	६ १३६	६ १४३	६ १५०	

शनि मंद फल सारिणी.

अं. को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	ग. फ.
फ.	१ ५४ ०	२ २ २४	२ १० ४८	२ १९ १२	२ २७ ३६	२ ३६ ०	२ ४४ २४	२ ५२ ४८	३ १ १२	३ १० ३६	३ १८ ०	३ २६ २४	३ ३४ ४८	३ ४३ १२	३ ५१ ३६	० १७
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ८	० १७	० २५	० ३४	० ४२	० ५०	० ५९	१ ७	१ १६	१ २४	१ ३२	१ ४१	१ ४९	१ ५८	२ ६	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	२ १४	२ २३	२ ३१	२ ४०	२ ४८	२ ५३	३ ५	३ १३	३ २२	३ ३०	३ ३८	३ ४७	३ ५५	४ ४	४ १२	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	४ २०	४ २९	४ ३७	४ ४६	४ ५४	५ २	५ ११	५ १९	५ २८	५ ३६	५ ४४	५ ५३	६ १	६ ९	६ १८	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	६ २६	६ ३५	६ ४३	६ ५२	७ ०	७ ८	७ १७	७ २५	७ ३४	७ ४२	७ ५०	७ ५९	८ ७	८ १५	८ २४	
अं. को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	ग. फ.
फ.	४ ० ०	४ ८ ०	४ १६ ०	४ २४ ०	४ ३२ ०	४ ४० ०	४ ४८ ०	५ ५६ ०	५ ६ ०	५ १२ ०	५ २० ८	५ २८ ०	५ ३६ ०	५ ४४ ०	५ ५२ ०	० १६
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	० ८	० १६	० २४	० ३२	० ४०	० ४८	० ५६	१ ६	१ १२	१ २०	१ २८	१ ३६	१ ४४	१ ५२	२ ०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	२ ८	२ १६	२ २४	२ ३२	२ ४०	२ ४८	२ ५६	३ ६	३ १२	३ २०	३ २८	३ ३६	३ ४४	३ ५२	४ ०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	४ ८	४ १६	४ २४	४ ३२	४ ४०	४ ४८	५ ५६	५ ६	५ १२	५ २०	५ २८	५ ३६	५ ४४	५ ५२	६ ०	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	६ ८	६ १६	६ २४	६ ३२	६ ४०	६ ४८	७ ५६	७ ६	७ १२	७ २०	७ २८	७ ३६	७ ४४	७ ५२	८ ०	

गु. ध.
२४
मं. के
००००

गु. ध.
१२
मं. के
००००

(२०८)

दैवज्ञ विनोद-

ज्ञानिमंद फल सारिणी.

अ.को.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	ग.फ.
फ.	६	६	६	६	६	६	६	६	६	७	७	७	७	७	७	०
	०	६	१३	२०	२७	३४	४०	४७	५४	१	८	१४	२१	२८	३५	४३
	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	१	
	७	१४	२०	२७	३४	४१	४८	५४	१	८	१५	२२	२८	३५	४२	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	३	३	३	३	३	
	४१	५६	२	१	१६	२३	३०	३६	४३	५०	५७	४	१०	१७	२४	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	३	३	३	३	३	४	४	४	४	४	४	४	४	४	५	
	३१	३८	४४	५१	५८	५	१२	१८	२५	३२	३९	४६	५३	५९	६	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	५	५	५	५	५	५	५	६	६	६	६	६	६	६	६	
	१३	२०	२६	३३	४०	४७	५४	०	७	१४	२१	२८	३४	४०	४८	

अं.को.	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	ग.फ.
फ.	७	७	७	७	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	०
	४२	४६	५१	५६	१	६	१०	१५	२०	२४	३०	३४	३९	४४	४९	१
	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२	
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	
	५	१०	१४	१९	२४	२९	३४	३८	४३	४८	५३	५८	२	७	१२	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	१	१	१	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	
	१७	२२	२४	३१	३६	४१	४६	५०	५५	०	५	९	१४	१९	२४	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	२	२	२	२	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३	
	२९	३३	३८	४२	४८	५४	५८	२	७	१२	१७	२२	२६	३३	३६	
	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	
	३	३	३	३	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	
	४९	४६	५०	५५	०	५	१०	१५	२०	२४	२९	३४	३८	४३	४८	

दैवज्ञ विनोदः १८

(२०१)

शनिमंद फल सारिणी.

अं.का.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	ग.फ.
फ.	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८
क.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
घ.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	
	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	
	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	
	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	
	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	

ग.ध.
१
३६

रामदुर्गे चन्द्रस्य त्रिफलं द्विपंचाशद्वधौ घटिकादि.

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
३	६	९	१२	१५	१८	२०	२१	२३	२४	२६	२७	२८	२९
५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७
१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७
२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७
३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७
४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१
६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५
७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९
९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००	१०१	१०२	१०३

रामविनोदे अवधीष्ट सस्कार सारिणी.

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६
२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२
५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८

रामभद्र की सायन मेघादि दिनमान सारणी.

दिन.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१
मेघ	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१
लृष.	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१
मिथु.	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३
कर्क.	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४
सिंह.	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३
कन्या.	३२	३२	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१
तुल.	३०	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९	२९
वृश्चि.	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७
धन.	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६
मकर.	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५
कुंभ.	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४
मीन	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३

(३१०)

द्वैतविनोद-

अथ ग्रहके नक्षत्र और राशिचार करनेकी विधि:—अवधिस्थ ग्रहका और अभीष्ट राशि नक्षत्रपर लानाहो जिसका अंतर करके गतिके भागसे लब्ध जो अंशादिफल आवें सो गत हों तो ऋण. गम्य हों तो धन किये. ग्रहका राश्यादिचार होताहै. अथ चन्द्रग्रहणके जाननेकी विधि:—इस चंद्रग्रहणमें पृथ्वीकी छाया चन्द्रबिंबको आच्छादन करती है और चंद्रपातके बिना बिलकुल ग्रहण सिद्ध नहीं होसका और वही चन्द्रपातका नाम राहु है. जब राहु और चन्द्रमा एक राशिका वा सात राशिके अंतरसे हों और पूर्णिमा रात्रितक बनी रहै तब पृथ्वीकी छायामें राहु मिलके आच्छादन करनेसे चन्द्रग्रहणका संभव है. जिसके लिये पूर्णिमांतके दृष्टपै राहु और सूर्य चन्द्रमा स्पष्ट करके फिर सूर्य चंद्रसे शुद्ध तिथि घटी पूर्वोक्त विधिसे स्पष्ट करके पूर्णिमांत घटी शुद्ध करनेसे ग्रहणका मध्य काल होता है. फिर राहुको सूर्यमें हीन करे व्यगु कहलाताहै. उसका उक्त विधिसे भुजांश बनावे वह १४ अंशोंसे अल्प होय तो अवश्य चन्द्रग्रहणका संभव है. नहीं तो नहीं है. अथ शर साधनेकी विधि:—व्यगुके भुजांश नीचे सारिणी कोष्ठकमें स्पष्ट शर कलादि लेके उसको व्यगु मेषादिमें उत्तर संज्ञक और तुलादिमें दक्षिणशर समझना चाहिये. अथ बिम्बसाधनविधि:—पंचांगमें तिथि गतेष्य घटीका योग सारिणीके कोष्ठक सूत्रमें चन्द्रबिंब और भूभाबिंब स्पष्ट होते हैं. अथ ग्रास लानेकी विधि:—चन्द्रबिंब और भूभा बिंबको जोड़के उसको आधा करके इसमें उक्त शरको हीन किये ग्रास होता है. शर उत्तरसंज्ञक हो तो ग्रास दक्षिणसंज्ञक और दक्षिण शर हो तो ग्रास उत्तरसंज्ञक समझना चाहिये. यदि शर ग्राससे जियादा होय तो ग्रहण नहीं होताहै. अथ स्वग्रास लानेकी विधि:—चंद्रबिंबसे जितना अधिक ग्रास आवे उतनाही स्वग्रास अर्थात् चंद्रबिंब ग्रासके आकाश ग्रसित होताहै. और चंद्रबिंबसे जितना ग्रास कमती हो उतनाही ग्रहण कमती होताहै. अथ विश्वा लानेकी विधि:—ग्रासको २० से

गुणके उसके चंद्रविंबके भागसे लब्ध आवे सो विश्वा समझना चाहिये अथ स्पर्शमोक्षकी स्थिति घटीके लानेकी विधि:-घासके अंक नीचे सारिणीमें स्थिति घटी लेके फिर व्यगु भुजांशको दूना करके उसको पल समझके मेपादि व्यगुमें हो तो उक्त स्थिति घटीमें पूर्वोक्त पलोंको युक्त और तुलादि व्यगुके कारण ऋण किये स्थिति घटी स्पष्ट होता है. इन्हेंको मध्यकालमें हीनकिये ग्रहणका स्पर्शकाल और युक्त किये मोक्षकाल होता है.

अथ ग्रहणके परिलेख (किस कोणसे स्पर्श और किस कोणसे मोक्षके जाननेकी विधि:-घास उत्तर हो तो चंद्रग्रहण ईशानकोणसे स्पर्श और नैऋतसे मोक्ष होता है और दक्षिण घास होनेसे अग्निकोणसे स्पर्श और वायव्यसे मोक्ष होता है. इति चंद्रग्रहणसाधनविधि: ।

अथ सूर्यग्रहण स्पष्ट करनेकी विधि:-पंचांगमें जितनी घटी पल अमावास्याहो उसी इष्टऊपर सूर्य चंद्र और राहु स्पष्ट करना पीछे सूर्य चंद्रसे तिथि घटी लेके अमावस्याकी घटी स्पष्ट हो उसी इष्ट ऊपर सूर्य चंद्रसमान राश्यादि कर लेना चाहिये. अथ ग्रहणसंभव जाननेकी विधि:-सूर्यमें राहुको हीनकिये व्यगु कहलाता है. उक्त व्यगुका १४ भुजांशसे कमहुए उत्तरगोली व्यगुमें सूर्यग्रहण होता है. और याम्य गोली व्यगुमें ८ भुजांशसे कम हुएसे सूर्यग्रहणका संभव है नहीं तो नहीं है. अथ नत लानेकी विधि:-पर्वतको दिनार्द्धमें हीन किये तो पूर्वनत और दिनार्ध पर्वतमें हीन

१ राविके उपर चंद्रमाकी छाया जितनी बार रहे उसीका नाम सूर्यग्रहण है. उक्त ग्रहण की सिद्धि चंद्रपातसे है. और चंद्रपातका नाम ही राहु है. जब चंद्रविंबकी छायामें राहु मिलके पर्व आवे तब जलाके बरदानसे सूर्यको आच्छादन करता है. इसका प्रमाण ऋग्वेदकी संहिताके चौथे अष्टक में है "थे वै सूर्ये स्वर्भानुस्तमसाविध्यदासुराः। अत्रपस्तमन्विन्दन्नह्यान्वे अन्नकुवन्" दक्षसूत्रसे सूर्य पूर्व वा पश्चिमको चंद्रमाका जितना अंतर है उसीका नाम लेबनहै. और सूर्यसे उत्तर दक्षिण चंद्रमाका अंतर है उसीका नाम नति है उक्त दोनों संस्कार सूर्यग्रहणमें ही देना होता है. चंद्रग्रहणमें ही देना पड़ता. क्योंकि चंद्रग्रहणमें चंद्रकक्षापरही छाया रहती है. और सूर्यग्रहणमें चंद्रविंब सूर्यसे कुछ डेढ़ा दृष्टिगत होता है जिसकारणसे लेबन और नति संस्कार दियेसे दक्षसूत्रमें बरोबर झुझ आवेगा नहीं तो अंतर रह जायगा.

हुयेपर नत कहलाता है. अथ लंबन लानेकी विधि:—नतको ४ से गुणके फिर दिनार्द्धके भागसे लब्ध घट्यादि लंबन लेके पूर्वनत हो जब तो उक्त लंबनको अमांतकी घटी पलोंमें ऋण और पश्चिम नत हो जब धन किये ग्रहणका मध्यकाल होता है. अथ शरलानेकी विधि:—उक्त लंबनको १३ से गुणनेसे कलादि फलको व्यगुमें लंबन धन हो तो धन और ऋण हो तो ऋण करके फिर इसी व्यगुके भुजांश तुल्य शरसाधनसारिणीमें अंगुलादि शर होता है. व्यगु मेषादि हो तो उत्तर और तुलादि हो तो दक्षिणसंज्ञक शर समझना चाहिये. अथ नति और शुद्धशर लानेकी विधि:—नतके चारके भागसे लब्ध राश्यादि चार अंक लेके सायन सूर्यमें नत पूर्व हो तो ऋण और पश्चिमनत हो तो धन करके नतिसारिणीमें जो राशि अंश नजदीक हों उसीसे न्यून कोष्ठक की नति लेनी फिर निजकोष्ठक का अगले कोष्ठक से अंतर करे उसको सारिणीमें नतसंस्कृत सायन सूर्य राशि अंश है सो और निजनतसंस्कृत सायन सूर्यके अंतरांक से गुणके १५ के भागसे लब्ध अंगुलादि दो अंक लेना फिर निज कोष्ठक की नतिसे अग्रिम कोष्ठक की नति न्यून हो तो निजनतिमें हीन और अधिक हो तो धन करदेनेसे सदैव दक्षिण नति स्पष्ट होती है यह नति केवल दिल्लीप्रांतकी समझनी चाहिये और देशकी भिन्न भिन्न नति होती है जिसकारण सूर्यका ग्रहण देशभेदसे कहीं कम कहीं विशेष कहीं पूर्णग्रास कहीं शुद्ध रूपसे दर्शन देता है उक्त नति को दक्षिणशरमें धन और उत्तरशरमें ऋण किये शुद्धशर होता है ।

अथ विंब और मानैक्य खंडके लानेकी विधि:—सूर्यराश्यादि कोष्ठक नीचे सारिणीमें सूर्यविंब लेना और चंद्रविंब पूर्वोक्त सारिणीसे लब्ध लेके सूर्यविंबमें जोड़के उसको आधा करनेसे मानैक्य खंड होता है अथ ग्रासलानेकी विधि—मानैक्य खंडमें शुद्ध शर हीनकिये जिस दिशाको शरहो उसी दिशाका ग्रास समझना चाहिये यदि मानैक्यखंडमें शर नहीं हीन होवे तो ग्रहण नहीं दीखेगा ऐसा समझना चाहिये अथ स्थितिघटी और मध्यम मानके स्पर्श-

काललानेकी विधि:-अंगुलादि ग्रासके नीचेसारिणीमें स्थिति घटी लेके इसको मध्यकालमें हीन कियेसे स्पर्शकाल और युक्तकियेसे मोक्षकाल मध्यममानके होतेहैं अथ शुद्ध स्पर्श काल और मोक्षकाल लानेकी विधि:-मध्यम मानके स्पर्शकालकी नत बनाके पूर्वोक्त विधिसे लंबन करना इसको स्पर्शिक लंबन कहतेहैं और मध्यम मानकी मोक्षघटीको नत बनाके उससे लंबन पूर्वोक्त विधिसे आताहै वह मौक्षिक लंबन कहलाताहै इसको उक्त विधिसे मध्यम स्पर्शकाल और मोक्षकालके संस्कार देनेसे स्पर्शकाल और मोक्षकाल शुद्ध होताहै अथ विश्वा लानेकी विधि-ग्रासको २० से गुणके सूर्यबिंबके भागसे लब्धांकको विश्वा समझना चाहिये अथ ग्रहणपरिलेख करनेकी विधि:-उत्तर ग्रास होवे तो सूर्यबिंब वायव्यसे स्पर्श होके और अग्निसे मोक्ष होताहै और दक्षिण ग्रास होवे तो नैऋतसे स्पर्श होके ईशान दिशासे मोक्ष होताहै यदि १ अंगुलसे ग्रास कमती होवे तो सूर्य चंद्र ग्रहण दीखना मुष्किल है और इन चंद्र और सूर्यग्रहणादि गणित विषयकी सारिणी है जिसमें कथित अंकसे न्यूनाधिक होवे तो उसके पूर्वोक्त त्रैराशिक गणित देलेना चाहिये.

इति श्रीमनुरचिते दैवज्ञविनोदे सुभाषाविभूषिते चंद्रसूर्यग्रहणगणित-

विधिकथनं नाम एकोनविंशतितमविनोदः ॥ १९ ॥

अथ शुक्रोदयास्तके साधनकी विधि:-शुक्रके उदयास्त स्पष्ट करनेमें प्रथम शीघ्रकर्ण चाहिये. जिसकेलिये शीघ्रकर्ण बनानेकी विधि लिखतेहैं. इसी शीघ्रकर्णसाधनका १ । २ । ३ । ४ । ४ । २ इतने खंडहैं. सो द्वि-शीघ्रकेंद्र शुक्र ६ राशिसे अधिक होवे जब बारामें शोधना नहीं तो है सोही राशितुल्य उक्त शीघ्रखंडको अलग रखके फिर अधस्थ अंशादिकों को ऐष्य खंडसे गुणके ३० भागसे लब्ध तीन अंक लेके पूर्वोक्त खंडमें जोडके फिर १९ में शोधनकिये शुक्रका शीघ्रकर्ण होताहै. अथ शरसाधनम् । शुक्र-पात राश्यादि २ । ० । ० । ० । ० में प्रथम शीघ्र केंद्रको हीनकिये से राश्यादि

स्पष्टपात होता है. इसको फिर मंद स्पष्ट शुक्रमें हीनकिये राश्यादिपातोनकेंद्र होता है इसका भुजांश बनाके क्रांतिसारिणीसे क्रांति लेनी चाहिये फिर क्रांति को २३ से गुणके शीघ्र कर्णके भागसे लब्ध आवे सो अंगुलादि शर कहलाता है. उक्त शर पातोन द्विशीघ्रकेंद्र मेषादि हो तो उत्तर तुलादि हो तो दक्षिण-संज्ञक समझना चाहिये. अथ नतांशसाधनविधिः—स्पष्ट शुक्रमें तीनराशि हीन और पश्चिमोदयास्त स्पष्ट शुक्रमें तीन राशि युक्त करके फिर अयनांशा युक्त करना फिर क्रांतिसारिणीसे क्रांति साधन करके याम्याक्षांशा राम-गढका २७ । १० वा और शहरोंका अमुक अक्षांश हीन युक्त कर देना चाहिये यहां मेषादि सायन रविसे उत्तर क्रांति और तुलादि रविसे दक्षिण क्रांति कहलाती है और अक्षांश तो हमेशाही दक्षिणसंज्ञक है. जब क्रांति और अक्षांशोंकी एक जाति अर्थात् दक्षिणक्रांति होय तो युक्त और उत्तर क्रांति अर्थात् भिन्न जातिके कारण हीनकिये दक्षिणसंज्ञक नतांशा सदैव होता है.

अथ दृक्कर्मसाधनविधिः—नतांशके १० के भागसे लब्ध आवे जिसको दृक्कर्म-संज्ञकांक कहना चाहिये वह दृक्कर्मज खंड ६ । ७ । ८ । ९ । १२ । १८ इतना होता है. उक्त भागसे लब्धांक तुल्य दृक्कर्मज खंडांकको अलग रखके फिर ऐष्य खंडांकसे दशहत् शेष कलादिकों को गुणके फिर १० के भागसे लब्ध कलादि दृक्कर्म लेके नतांश और शरकी एक दिशाके कारण पूर्वोदय साधनोपयोगी स्पष्ट शुक्रमें धन और भिन्नदिशाके कारण हीन करना चाहिये और पश्चिमोदयास्त उपयोगी स्पष्ट शुक्रमें नतांश और शरकी एक एक दिशाके कारण हीन और भिन्न दिशाके कारण युक्त करनेसे दृक्कर्म-दत्त स्पष्ट शुक्र होता है. अथ इष्टकालांश लानेकी विधिः—एक जगह सूर्य स्पष्ट और दूसरी जगह दृक्कर्मदत्त शुक्र धरके इन दोनोंमें अधिक हो उसीको लग्न और कमहो जिसको सूर्य कल्पना करना. उक्त दोनोंमें अयनांश जोडके फिर पूर्वोदयास्त साधन करना हो तो है जैसाही और पश्चिमोदयास्त साधन-

विधि में ६ राशि और दोनोंमें युक्त करके फिर दोनोंका अंतर करना फिर जिसको लग्न कल्पित किया उसीकी राशि तुल्य स्वदेशी लग्नमानसे इस अंतरको गुणके ३० के भागसे लब्ध कलादि लेके उसका ६० के भागसे अंशादि करके फिर ६ से गुणे इष्टकालांशा होता है. अथ स्पष्टकालांश लानेकी विधि:-उक्त सायन स्पष्ट शुक्र जो कि, पूर्वोदयास्त साधन में है जैसा और पश्चिमोदयास्त साधन में सषड्भुके तुल्य लग्नमानको और ३०० पलोंको अंतर करके २७ के भागसे लब्ध अंक तीन लेना उक्त ३०० पलोंसे लग्नमान यदि कम हो तो ऋण और अधिक हो तो धनसंज्ञक फल समझके दृक्कर्म में धन ऋण करदेना दोनों धन धन हों तो धन और ऋण ऋण हों तो धन और एक ऋण और एक धन ऋण हो तो अंतर करके फिर ५ के भागसे लब्ध कलादि धन फल अधिक हो तो स्थूलकालांशा ९ में धन और ऋण फल अधिकके कारण स्थूल कालांशोंमें ऋणकिये स्पष्ट कालांशा होता है. अथ उदयास्तके गतगम्यदिन जाननेकी विधि:-स्पष्टकालांशसे इष्टकालांशा अधिक हो तो शुक्रोदय होचुका और कम हो तो शुक्रोदय आगे होवेगा अथ अभीष्ट दिनादि लानेकी विधि:-इष्टकालांश और स्पष्टकालांशका अंतर फिर उसकी कला करके उसको ३०० से गुणके उक्त सायन सूर्य पूर्वोक्तकी राशितुल्य लग्न मानके भागसे लब्ध लेके शुक्र रविका गत्यंतर करके यदिवा शुक्र वक्री हो तो उक्त दोनों गतियोंके योगके भागसे लब्ध दिनादिफल आवें सो उक्त विधिसे ऋणधनकिये शुक्रका स्पष्ट उदयास्त होता है क्योंकि विवाहादिकामोंमें शुक्रके उदयास्तकी आवश्यकता जियादा रहनेके कारण इसका स्पष्टतर गणित यहां लिखा गया बाकी और ग्रहोंका उदयास्त स्थूलमान (शीघ्रांश) से पहले लिखा ही है और सूक्ष्म उदयास्तादि उनका भी जानना हो तो वे सूर्यसिद्धांत तुल्य उनका गणित करलिया जावे इति शुक्रोदयास्तके साधन विधि अथ अगस्त्यमुनिके उदयास्तके साधन की

विधिः—पलभाको ८ से गुणके ७८ में हीन किये शेष रहैं उसके ३० के भागसे लब्ध रविकी राशि और शेष बचे सो अंश तुल्य अगस्त्यका अस्त होताहै फिर उक्त पलभाको ८ से गुणके फिर ७८ में युक्त करके ३० के भागसे लब्ध रविकी राशि और शेष अंश प्रमाण अगस्त्यका उदय होताहै अथ सुगमरीतिसे प्रभवादिसंवत्सर प्रवेश करनेकी विधिः—गत संवत्के पंचांगमें जिस इष्ट ऊपर संवत्सर प्रवेशहै उसी इष्टका सूर्य स्पष्ट करके फिर उसमें ४। १३। ५५। १९ यह अंक हीन किये संवत्सर प्रवेश समयका सूर्य स्पष्ट होताहै फिर वह सूर्यसे इष्ट घटीकोष्ठेष्ट सूर्यविबामित्यादिना गणित लेके वर्तमान संवत्सर प्रवेशका इष्ट करलेना चाहिये.

अथ रोहिणी ऊपर ग्रहवेध करे वा नहीं जिसके जाननेकी विधिः—राहु जब पुनर्वसुनक्षत्र आदि ८ नक्षत्र ऊपर रहै तब वृषभाका १७ अंश ऊपर चन्द्रमाका शर ५० अंगुलसे ऊंचा होनेसे चन्द्रमा रोहिणीको निश्चय वेधता है बाकी और ग्रहोंका शर न्यूनही रहजानेके कारण नहीं वेध सक्ते जो कभी कोई युगान्तर में वेधा होयगा तो आश्चर्य नहीं क्योंकि बिना कुछ वेध किये बिना तो शनैश्वरका और दशरथका युद्ध क्यों होता और उनकी कथा कैसे संसारमें चलती. परंच इस समयमें तो वह बात देखनेमें नहीं आती है. अथ सप्तऋषियोंके स्पष्ट जाननेकी विधिः—संवत् १९४९ वैक्रमीयमें सप्तऋषियोंका स्पष्ट राश्यादि ५। २०। ४०। ० यह हुये इन्होंके प्रतिवर्षके स्पष्ट करनेमें ८ कला धन करदेनी. चाहिये क्योंकि जिस समय राजा युधिष्ठिर राज्य करताथा उस समयमें सप्त ऋषियोंकी मघानक्षत्र ऊपर स्थिति थी इस समयमें हस्त नक्षत्र ऊपर उक्त ऋषि महाराज निवास करते हैं. अथ सारिणीसे लग्न स्पष्ट करनेकी विधिः—स्वदेशी लग्न-सारिणीमें सूर्य स्पष्टके अंशतुल्य कोष्ठकमें इष्ट युक्त करनेसे जो अंक उत्पन्नहो उससे एक कोष्ठक कमती के तुल्य उस लग्नका अंश लेना फिर स्पष्ट सूर्यकी कला विकला इस लग्नके नीचे रखनी चाहिये. और सारिणीमें

लग्नके अंशतुल्य कोष्ठकका और पूर्वानीत अंकका अंतर करके और दोनों पार्श्वोत्तरके अंकके भागसे लग्न अंशादि तीन अंक लेके पूर्वोक्त लग्नके अंशादिकों में युक्त करनेसे ग्रहलाघवके गणिततुल्य शुद्ध लग्न स्पष्ट होता है. अथ दशम और चतुर्थके साधनोपयोगी नत बनानेकी विधि:-अर्धरात्रिसे मध्याह्नके पहिले अपनी इष्टघटीपर्यंतके समयका नाम पूर्वनत है. और मध्याह्नसे अर्धरात्रिसे पहले जो इष्टसमय है उसीको पश्चिम नत समझ लेना यदि पूर्वनत हो तो ३० से जरूर शुद्ध करलेना चाहिये फिर दशम चतुर्थ सारिणीमें पूर्वोक्त लग्न स्पष्ट विधिके तुल्यही संस्कार देनेसे दशम वा चतुर्थ लग्न स्पष्ट होता है.

इति श्रीमनुरचिते दैवज्ञविनोदे सुभाषाविभूषिते उदयास्तादि-

वर्णनं नाम विंशतितमविनोदः ॥ २० ॥

व्यगुभुजभागात् शरसारिणीअंगुलादि.

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
१	३	४	६	७	९	११	१२	१४	१५	१७	१८	२०	२२
३४	८	४३	१७	५१	२६	०	३४	८	४३	१७	५१	२६	०

तिथिसारिणीगतैष्ययोगेचंद्रभूभाविंव.

५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	तिथिगतैष्ययोगानाम्
११	११	११	११	१०	१०	१०	१०	१०	१०	९	९	९	चंद्रविंव.
४८	३५	२२	११	५९	४८	३८	२८	१८	८	५९	४९	४१	
२९	२९	२८	२८	२७	२७	२६	२६	२६	१५	१५	१४	१४	भूभाविंव.
४९	१७	४६	१६	४८	२०	५३	३६	२	३६	१७	५१	१८	
२०	२०	२०	१९	१९	१९	१८	१८	१८	१७	१७	१७	१७	मानैक्यखंड.
४९	२६	४	४४	२४	४	४६	३२	१०	५२	३६	१०	४	

चंद्रग्रहणे ग्रासोपरिघटीसारिणीस्थिति.

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
१	१	१	३	३	३	३	३	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४
२७	०	१७	४८	३	१८	३०	४२	५३	१	९	१५	११	१७	३३	३६	४०	४०	४०	४०	४०

एकविंशतितमविनोदः २१.

(२१९)

रविशशिअंशोपरि रविर्विवसारिणी.

०	१	१	२	२	३	३	४	४	५	५	६	६	७	७	८	८	९	९	१०	१०	११	११	रवि रा	
१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	११	०	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	१५ श्या दि
१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११	११	११	११	११	१०	१०	१०	रवि-
४१	३६	३१	२६	२०	२४	२०	३४	३०	४४	४०	५४	५०	४	९	१४	१०	१६	११	६	१	५६	४६	विब.	

नतसंस्कृतसायनसूर्योपरि नतिसारिणी.

०	०	१	१	२	२	३	३	४	४	५	५	६	६	७	७	८	८	९	९	१०	१०	११	११	सू.	
०	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	सू.
६	५	३	३	१	१	०	१	१	२	३	५	६	८	९	१०	११	१२	१२	१२	११	१०	९	८	न	
४१	१७	५२	३८	३८	२	४८	४	४२	४३	५८	२३	४७	१७	४३	५६	५६	३२	४६	३०	५२	५२	३७	११	ति	

रविग्रहणे ग्रासोपरि स्थितिघटीपलानि.

Indira Gandhi National
Centre for the Arts

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	ग्रासः
१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	स्थिति
	३७	४	२०	२९	३६	४२	४७	५०	५२	५४	५५	घटि

ग्रासोपरि सूर्यग्रहणे प्रथमदिगंघ्रयः ।

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	ग्रासः
३	४	४	५	५	६	६	६	७	७	७	८	मानः
३०	३८	५४	३०	०	३०	४०	५६	२२	४५	१०	३०	खं. १०

ग्रासोपरि सूर्यग्रहणे द्वितीयदिगंघ्रयः ।

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	ग्रासः
३	४	४	५	५	६	६	६	७	७	७	८	मानः
२२	८	४०	१६	४४	१४	२५	३७	४	२४	४५	८	खं. ११

लग्नसारिणी अयनांशा २३ अक्षप्रभा ६ । १२ चरखंडा ६२ । ४९। २० अक्षांशाः २७ । १०

राशयः	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
० मेष	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३	४	४	४	४	४	४	४	५	५	५	५	५	५	५	६	६	६	६	६	६
१ वृषभ	६	६	७	७	७	७	७	७	८	८	८	८	८	८	८	९	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११
२ मिथुन	११	११	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१६	१६	१६	१६
३ कर्क	१७	१७	१७	१७	१८	१८	१८	१८	१८	१९	१९	१९	१९	१९	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२२	२२	२२	२२
४ सिंह	२३	२३	२३	२३	२४	२४	२४	२४	२४	२५	२५	२५	२५	२५	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२८	२८	२८	२८
५ कन्या	२८	२८	२९	२९	२९	२९	२९	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३३	३३	३३
६ तुला	३४	३४	३४	३४	३५	३५	३५	३५	३६	३६	३६	३६	३६	३७	३७	३७	३७	३७	३७	३७	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३९	३९	३९	३९
७ वृश्चिक	४०	४०	४०	४०	४१	४१	४१	४१	४१	४२	४२	४२	४२	४२	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४५	४५	४५	४५
८ धन	४५	४५	४६	४६	४६	४६	४६	४७	४७	४७	४७	४७	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४९	४९	४९	४९	४९	४९	५०	५०	५०	५०	५०
९ मकर	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५२	५२	५२	५२	५२	५२	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५४	५४	५४	५४	५४	५४	५५	५५	५५	५५
१० कुंभ	५५	५५	५५	५५	५५	५६	५६	५६	५६	५६	५६	५६	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५९	५९	५९	५९
११ मीन	५९	५९	५९	५९	५९	५९	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६२	६२	६२	६२

(२२०)

द्वैतविनिर्द-

अथ दशमचतुर्थसारिणी अयनांशः २३.

अंश	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
मेष०	३३	३३	३३	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३७	३७	३७	३७	३७	३७	३८	३८	३८
वृषभ १	८	८	८	८	९	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११	११	११	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१३	१३	१३	१३
मिथुन २	१३	१३	१४	१४	१४	१४	१४	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१७	१७	१७	१७	१७	१८	१८	१८	१८	१८	१८
कर्क ३	१९	१९	१९	१९	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२
सिंह ४	२४	२४	२४	२४	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२८	२८	२८	२८	२८
कन्या ५	२८	२९	२९	२९	२९	२९	२९	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१
तुला ६	३३	३३	३३	३३	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६
वृश्चिक ७	३८	३८	३८	३८	३९	३९	३९	३९	३९	३९	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१
धन ८	४३	४३	४३	४३	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६
मकर ९	४९	४९	४९	४९	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५२	५२	५२	५२	५२	५२	५२	५२	५२	५२	५२
कुंभ १०	५४	५४	५४	५४	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५६	५६	५६	५६	५६	५६	५६	५६	५६	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५७
मीन ११	५८	५९	५९	५९	५९	५९	५९	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६१

(२२२)

दैवज्ञविनोद-

क्रांतिसारिणी.

मु.भा.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९
ज्ञ	०	०	०	१	१	२	२	२	३	३
घ.	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

कलाविकलाफल.

को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
क.	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
घ.	०	०	०	१	१	२	२	३	३	३	४	४	४	५	५
	०	२४	४८	१२	३५	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६
को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
क.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
घ.	६	६	६	७	७	८	८	८	९	९	१०	१०	१०	११	११
	१०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६
को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४
क.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
घ.	१२	१२	१२	१३	१३	१४	१४	१४	१५	१५	१६	१६	१६	१७	१७
	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६
को.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
क.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
घ.	१८	१८	१८	१९	१९	२०	२०	२०	२१	२१	२२	२२	२२	२३	२३
	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६

क्रांतिसाधनसारिणी.

मु. अ.	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
अं.	४	४	४	५	५	६	६	६	७	७
क.	०	२४	४८	२२	३६	०	२४	४८	१२	३६
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

कलाविकलाफल.

को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
क.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
घ.	०	०	०	१	१	२	२	२	३	३	४	४	४	५	५
	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६
को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
क.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
घ.	६	६	६	७	७	८	८	८	९	९	१०	१०	१०	११	११
	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६
को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४
क.	१२	१२	१२	१३	१३	१४	१४	१४	१५	१५	१६	१६	१६	१७	१७
घ.	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६
को.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
क.	१८	१८	१८	१९	१९	२०	२०	२०	२१	२१	२२	२२	२२	२३	२३
घ.	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६

क्रांतिसारिणी.

भु. अ.	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
अ.	८	८	८	९	९	९	१०	१०	१०	११
क.	०	२२	४४	६	२८	५१	१३	३५	५७	१९
क.	०	१२	२४	३६	४८	०	१२	२४	३६	४८

कलाविकलाफल.

को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
क.	०	०	०	२	१	१	२	२	२	३	३	४	४	४	५
ध.	०	२२	४४	६	२८	५१	१३	३५	५७	१९	४२	४	२६	४८	१०
को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
क.	५	५	६	६	७	७	७	८	८	८	९	९	९	१०	१०
ध.	३३	५१	१७	३९	१	२४	४६	८	३०	५२	१५	३७	५९	२१	४३
को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४
क.	११	११	११	१२	१२	१२	१३	१३	१४	१४	१४	१५	१५	१५	१६
ध.	६	२८	५०	१२	३४	५७	१९	४१	३	२५	४८	१०	३२	५४	५६
को.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
क.	१६	१७	१७	१७	१८	१८	१८	१९	१९	१९	२०	२०	२१	२१	२१
ध.	३९	१	२३	४५	७	३०	५२	१४	३६	५८	२९	४३	५	२७	५९

क्रांतिसारिणी.

भु. अ.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९
अ.	१२	१२	१२	१२	१३	१३	१३	१४	१४	१४
क.	४२	२	२२	४३	३	२४	४४	४	२५	२५
क.	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६

कलाविकलाफल.

को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
क.	०	०	०	१	१	१	२	२	२	३	३	३	४	४	४
ध.	०	२०	४०	२	२२	४२	२	२२	४३	३	२४	४४	४	२५	४५
को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
क.	५	५	५	६	६	६	७	७	७	८	८	८	९	९	९
ध.	६	२६	४६	७	२७	४८	८	२८	४९	९	३०	५०	११	३१	५१
को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४
क.	१०	१०	१०	११	११	११	१२	१२	१२	१३	१३	१३	१४	१४	१४
ध.	१२	३२	५२	३४	३४	५५	१६	३६	५६	१६	३७	५७	१७	३८	५८
को.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
क.	१५	१५	१५	१६	१६	१७	१७	१७	१८	१८	१८	१९	१९	१९	२०
ध.	१९	३९	५९	२०	४०	१	२१	४१	२	२२	४१	३	२३	४४	४

(२२४)

दैवज्ञविनोद-

क्रांतिसारिणी.

मु. अ.	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९
अ.	१५	१५	१५	१६	१६	१६	१६	१७	१७	१७
क.	६	२४	४२	०	१८	३६	५४	१२	३०	४८
	०	०	०	०	०	०	०	१०	०	०

कलाविकलाफल.

को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
क.	०	०	०	०	१	१	१	२	२	२	३	३	३	३	४
ध.	०	१८	३६	५४	१२	३०	४८	६	२४	४२	०	१८	३६	५४	१२
को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
क.	४	४	५	५	५	६	६	६	६	७	७	७	८	८	९
ध.	३०	४८	६	२४	४२	०	१८	३६	५४	१२	३०	४८	६	२४	४२
को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४
क.	९	९	९	९	१०	१०	१०	११	११	११	१२	१२	१२	१२	१३
ध.	०	१८	३६	५४	१२	३०	४८	६	२४	४२	०	१८	३६	५४	१२
को.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
क.	१३	१३	१४	१४	१४	१५	१५	१५	१५	१६	१६	१६	१७	१७	१७
ध.	३०	४८	६	२४	४२	०	१८	३६	५४	१२	३८	४८	६	२४	४२

क्रांतिसारिणी.

मु. अ.	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
अ.	१८	१८	१८	१८	१९	१९	१९	१९	२०	२०
क.	६	२२	३६	५१	६	२१	३६	५१	६	२१
	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

कलाविकलाफल.

को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
क.	०	०	०	०	१	१	१	१	२	२	२	२	३	३	३
ध.	०	१५	३०	४५	०	१५	३०	४५	०	१५	३०	४५	०	१५	३०
को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
क.	३	४	४	४	४	५	५	५	५	६	६	६	६	७	७
ध.	४५	०	१५	३०	४५	०	१५	३०	४५	०	१५	३०	४५	०	१५
को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४
क.	७	७	८	८	८	८	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	११
ध.	३०	४५	०	१५	३०	४५	०	१५	३०	४५	०	१५	३०	४५	०
को.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
क.	११	११	११	१२	१२	१२	१२	१३	१३	१३	१३	१४	१४	१४	१४
ध.	१५	३०	४५	०	१५	३०	४५	०	१५	३०	४५	०	१५	३०	४५

क्रांतिसारिणी.

भु. अ.	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९
अ.	२०	२०	२०	२१	२१	२१	२१	२१	२२	२२
क.	३६	४६	५७	८	१९	३०	४०	५१	२	१३
	०	४८	३६	२४	१२	०	४८	३६	२४	१२

कलाविकलाफल.

को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	११	१३	१४
क.	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१
ध.	०	१०	११	३१	४३	५४	४	१५	१६	३७	४८	५९	१०	१	३१
को.	१५	१६	१७	१८	१९	१०	११	११	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
क.	२	२	३	३	३	३	३	३	४	४	४	४	४	५	५
ध.	४२	५३	४	१५	१६	३६	४७	५८	९	१०	३०	४१	५१	३	१४
को.	३०	३१	३१	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४१	४३	४४
क.	५	५	५	५	६	६	६	६	६	७	७	७	७	७	७
ध.	२४	३५	३५	४६	८	१८	१९	४०	५१	१	११	१३	३४	४५	५६
को.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५१	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
क.	८	८	८	८	८	९	९	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०
ध.	६	१७	१८	३९	५०	०	११	११	३३	४४	५५	५	१६	१७	३८

क्रांतिसारिणी.

भु. अ.	७०	७१	७१	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९
अ.	११	३१	११	११	११	१३	१३	१३	१३	१३
क.	१४	३१	३८	४५	५१	०	७	१४	११	१८
	०	११	०	३६	४८	०	११	१४	३६	४८

कलाविकलाफल.

को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	११	१३	१४
क.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१
ध.	०	७	१४	११	१८	३५	४१	५०	५७	४	११	१९	३५	३३	४०
को.	१५	१६	१७	१८	१९	१०	११	११	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
क.	१	१	२	२	१	१	१	१	१	१	३	३	३	३	३
ध.	४८	५३	२	७	१६	१४	३१	३८	४५	५३	०	७	१४	११	१८
को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४१	४३	४४
क.	३	३	३	३	४	४	४	४	४	४	४	४	५	५	५
ध.	३६	४३	५०	५७	४	१०	१८	१६	३३	४०	४८	५५	१	९	१६
को.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५१	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
क.	५	५	५	५	५	६	६	६	६	६	६	६	६	६	७
ध.	२४	३१	३८	४५	५१	०	७	१४	११	१८	३५	४३	५०	५७	४

(२२६)

दैवज्ञविनोद-

क्रांतिसारिणी.

मु. अ.	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०
अ.	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२४
क.	३६	३८	४०	४३	४५	४८	५०	५२	५५	५७	०
क.	०	२४	४८	१२	३६	०	२४	४८	१२	३६	०

कलाविकलाफल.

को.	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
क.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ध.	०	२	४	७	९	११	१४	१५	१८	२१	२३	२५	२८	३०	३२
को.	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
क.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१
ध.	३६	३८	४०	४२	४५	४७	५०	५२	५४	५७	५९	१	४	६	८
को.	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४
क.	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
ध.	१२	१४	१६	१९	२१	२३	२६	२८	३०	३२	३५	३७	४०	४२	४४
को.	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
क.	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	२
ध.	४८	५०	५२	५५	५७	५९	२	४	६	९	११	१३	१६	१८	२०

करणनामानि ।

अथ शुक्लपक्षे करणविचारः					अथ कृष्णपक्षे करणविचारः				
ति	पूर्वद.	उत्तरद.	ति.	पूर्वद.	उत्तरद.	ति	पूर्वद.	उत्तरद.	ति पूर्वद. उत्तरद
१	किंस्तु	वव.	९	वा.	कौ.	१	वाल	कौल	९ तै. ग.
२	वा.	कौ.	१०	तै.	ग.	२	तै.	ग.	१० व. भ.
३	तै.	ग.	११	व.	भ.	३	व.	भ.	११ व. वा.
४	व.	भ.	१२	व.	वा.	४	व.	वा.	१२ कौ. तै.
५	व.	वा.	१३	कौ.	तै.	५	कौ.	तै.	१३ ग. व.
६	कौ.	तै.	१४	ग.	व.	६	ग.	व.	१४ भ. श.
७	ग.	व.	१५	भ.	व.	७	भ.	व.	३० च ना.
८	भ.	व.	०	०	०	८	वा.	कौ	० ० ०

एकविंशतितमविनोदः २१.

(२२७)

वक्रग्रहपादप्रवेशसारिणी. मार्गीग्रहपादप्रवेशसारिणी.

पाद	अ.	भ.	क.	रो.	सु.	आ.	पु.	आ.	पु.	आ.	म.	पू.	उ.	ह.	वि.	स्वा	वि.	अ.	ज्ये.	सू.	पू.	उ.	अ.	ध.	श.	पू.	उ.	रे.
चतुर्थ	० १३ २० ३० ४०	० २६ ३० ४० ५०	१ १० २० ३० ४०	१ २३ ३० ४० ५०	२ ३६ ४० ५० ६०	३ ४९ ५० ६० ७०	४ ६२ ७० ८० ९०	५ ७५ ८० ९० १००	६ ८८ ९० १०० ११०	७ १०१ १०० ११० १२०	८ ११४ ११० १२० १३०	९ १२७ १२० १३० १४०	१० १४० १३० १४० १५०	११ १५३ १४० १५० १६०	१२ १६६ १५० १६० १७०	१३ १७९ १६० १७० १८०	१४ १९२ १८० १९० २००	१५ २०५ १९० २०० २१०	१६ २१८ २०० २१० २२०	१७ २३१ २१० २२० २३०	१८ २४४ २२० २३० २४०	१९ २५७ २३० २४० २५०	२० २७० २४० २५० २६०	२१ २८३ २५० २६० २७०	२२ २९६ २६० २७० २८०	२३ ३०९ २७० २८० २९०		
तृती.	० १० २० ३० ४०	० २३ ३० ४० ५०	१ ३६ ४० ५० ६०	१ ४९ ५० ६० ७०	२ ६२ ७० ८० ९०	३ ७५ ८० ९० १००	४ ८८ ९० १०० ११०	५ १०१ १०० ११० १२०	६ ११४ ११० १२० १३०	७ १२७ १२० १३० १४०	८ १४० १३० १४० १५०	९ १५३ १४० १५० १६०	१० १६६ १५० १६० १७०	११ १७९ १६० १७० १८०	१२ १९२ १८० १९० २००	१३ २०५ १९० २०० २१०	१४ २१८ २०० २१० २२०	१५ २३१ २१० २२० २३०	१६ २४४ २२० २३० २४०	१७ २५७ २३० २४० २५०	१८ २७० २४० २५० २६०	१९ २८३ २५० २६० २७०	२० २९६ २६० २७० २८०	२१ ३०९ २७० २८० २९०	२२ ३२२ २८० २९० ३००			
द्विती.	० ६ १० १४ १८	० १९ २३ २७ ३१	१ ३२ ३६ ४० ४४	१ ४५ ४९ ५३ ५७	२ ५८ ६२ ६६ ७०	३ ७१ ७५ ७९ ८३	४ ८४ ८८ ९२ ९६	५ ९७ १०१ १०५ १०९	६ ११० ११४ ११८ १२२	७ १२३ १२७ १३१ १३५	८ १३६ १४० १४४ १४८	९ १४९ १५३ १५७ १६१	१० १६२ १६६ १७० १७४	११ १७५ १७९ १८३ १८७	१२ १८८ १९२ १९६ २००	१३ २०१ २०५ २०९ २१३	१४ २१४ २१८ २२२ २२६	१५ २२७ २३१ २३५ २३९	१६ २४० २४४ २४८ २५२	१७ २५३ २५७ २६१ २६५	१८ २६६ २७० २७४ २७८	१९ २७९ २८३ २८७ २९१	२० २९२ २९६ ३०० ३०४	२१ ३०५ ३०९ ३१३ ३१७	२२ ३१८ ३२२ ३२६ ३३०			
प्रथम	० ३ ६ ९ १२	० १६ २० २४ २८	१ २९ ३३ ३७ ४१	१ ४२ ४६ ५० ५४	२ ५५ ५९ ६३ ६७	३ ६८ ७२ ७६ ८०	४ ८१ ८५ ८९ ९३	५ ९४ ९८ १०२ १०६	६ १०७ १११ ११५ ११९	७ १२० १२४ १२८ १३२	८ १३३ १३७ १४१ १४५	९ १४६ १५० १५४ १५८	१० १५९ १६३ १६७ १७१	११ १७२ १७६ १८० १८४														
प्रथम	० ३ ६ ९ १२	० १६ २० २४ २८	१ २९ ३३ ३७ ४१	१ ४२ ४६ ५० ५४	२ ५५ ५९ ६३ ६७	३ ६८ ७२ ७६ ८०	४ ८१ ८५ ८९ ९३	५ ९४ ९८ १०२ १०६	६ १०७ १११ ११५ ११९	७ १२० १२४ १२८ १३२	८ १३३ १३७ १४१ १४५	९ १४६ १५० १५४ १५८	१० १५९ १६३ १६७ १७१	११ १७२ १७६ १८० १८४														

अथ संवत्सरलानेकी विधिः—वर्तमान शकमें १७७६ हीन करनेसे
वर्तमान संवत्सर होता है. यहां उक्त संवत्सरो का फल लिखा जाता है. अथ
विस्तरतः षष्टिवर्षाणां स्पष्टता फले॥प्राचीनवचनैरेव गद्यरीत्या निगद्यते॥१॥
प्रभवः १ ब्रह्मा स्वामी चैत्रवैशाखश्रेष्ठ समस्तवस्तुसमर्धता ज्येष्ठादयो मासा-
क्षयः सर्वधान्यं महर्धं गोधूममुद्रादीनां युगंधरीणां च विशेषमहर्धं भाद्रपदोपि
शुभः आश्विनश्च कचिन्महर्धः पश्चाद्रोगपीडा महती सर्वक्रयाणकं महर्धं १
विभवः २ विष्णुः स्वामी रोगव्याप्तिः पृथिव्यां नागपुरादिषु भंगः तैलंगमगध
चीनदेशे महर्धता उच्चमुलतानस्थले महाविग्रह अन्यत्र समता. चैत्रादिमा-
सत्रये महर्धता आषाढादित्रये मेघवृष्टिः आश्विने सर्वरसमहर्धता ततो मेघ-
बाहुल्यं कार्तिकादिमासेषु सर्ववस्तुसमर्धता गोधूमाः समाः २ शुक्रः ३ रुद्रः
स्वामी छत्रभंगो म्लेच्छदेशेषु मंत्रिणो राज्यं चैत्रादिमासत्रये समता
आषाढादिमासत्रये महामेघा आश्विने जनरोगः घृतानां समर्धत्वम् अन्यत्सर्व
महर्धं कार्तिकादिचतुष्टये सर्वधान्यं समर्धं फाल्गुनमासे सर्वत्र विग्रहः
लोकग्रामपीडा देशेषु आकुलता शून्यत्वं ग्रामेषु ३ प्रमोदः ४ रविः स्वामी.
मध्यमं वर्षं अल्पवृष्टिः मंडले मेदपाटपीडा देशोद्वासः म्लेच्छवर्णक्षयः छत्रभंगः
पर्वततटे स्वल्पा प्रजा तैलंगे राजविद्वरं चैत्रे वैशाखे च महर्धता ज्येष्ठे रोग-
पीडा आषाढादिमासत्रये अल्पमेघः आश्विने किंचिद्वर्षा धान्यस्य त्रयोदश
फदिया कलशिका १ कार्तिकादिमासचतुष्टये सर्वरसमहर्धता फाल्गुनो
मध्यमः ४ प्रजापतिः ५ चंद्रः स्वामी द्वादशैव मासाः शुभाः अल्पमेघः आ-
श्विने रोगबाहुल्यं धान्यस्य कलशिका त्रिंशत्फदिया नाणकः कार्तिकादि-
मासद्वयं मंदं पौषादिमासत्रयेऽरिष्टं कचिदुत्पातदर्शनेपि पीडा ५ अंगिरा ६
मंगलः स्वामी चैत्रो वैशाखश्च मंदः ज्येष्ठे वायुः प्रबलः आषाढे मेघबाहुल्यं श्राव-
णादिमासत्रये रोगपीडा कार्तिके सर्वान्ननिष्पत्तिः पौषादिमासत्रये समता ६
सुमुखः ७ बुधः स्वामी चैत्रे सर्वधान्यं महर्धम् आषाढकृष्णपक्षे अत्यंतमेघ
वर्षा श्रावणे गोधूमा महर्धाः घृते धान्ये च द्विगुणो लाभः वणिग्लोकपीडा

पश्चिमायां रौरवंम् पूर्वस्यां परचक्रम् उच्च मुलतानस्थले प्रजापीडा भाद्रपदे
वर्षा आश्विनादिषु प्रजाप्रसादः ७ भावः ८ गुरुः स्वामी बहुक्षीरा गावः वर्षा
बहुला विंशोपकाः सर्ववस्तुमहर्घता उच्चमुलतान अयोध्यासु राजविङ्करं
लोकपीडा घृत गुड अहिफेन पूगीलफ मंजिष्ठ मरिच चंदन वस्तुमहर्घता चैत्रे-
समता वैशाखे महर्घे धान्ये द्विगुणो लाभः आषाढे श्रावणे किञ्चिद्वर्षा भाद्रे मे-
घवर्षा. आश्विने रोगबाहुल्यं कार्तिके उत्तमः मार्गशीर्षादिमासचतुष्टयं मंदं राज-
विङ्करं ८ गुवा ९ शुक्रः स्वामी भूकंपः उल्काभयं बहुलं चैत्रादिमासद्वये
उत्पातः ज्येष्ठे रोगः आषाढशुद्धपक्षे महामेघः श्रावणे वायुर्वाति अन्नं
महर्घे भाद्रपदे दिन १४ महावृष्टिः व्याकुलता राजविग्रहः उत्तरदेशे
रौरवं दुर्भिक्षं पूर्वस्यां निष्फला रुषिर्दक्षिणस्यां वैरं विरोधः, मार्गे विषमता
पश्चिमायां लोकपीडा पश्चात् दुर्भिक्षं सर्वरसेषु समता कार्तिकादिमासद्वयम्
उत्तमं पौषमाघौ मध्यमौ फाल्गुनमासे किञ्चित् क्लेशः माघादौ मार्गे विग्रहः
९ धाता १० शनिः स्वामी चैत्रवैशाखयोः सर्वधान्यमहर्घता. ज्येष्ठे मासे
समता आषाढे अल्पमेघः घृततैलयुगंधरी कार्पासमंजिष्ठमरिचपूगफल
महर्घता, श्रावणे सर्वधान्यमहर्घता, भाद्रपदे पुरुषा नपुंसकाः पश्चिमायां
महती मेघवर्षा सर्वधान्यं महर्घे उत्तरदक्षिणयोर्मध्ये महामेघः परलोक
पीडा आश्विने रसकसधातुमहर्घता. कार्तिके सर्वमन्नम् समर्घम् । १०

ईश्वरः ११ राहुः स्वामी उत्तरस्यां दुर्भिक्षं पूर्वस्यां सुभिक्षं पश्चिमायां पर-
स्परविरोधः चैत्रवैशाखे अन्नमहर्घता ज्येष्ठाषाढयोः अल्पमेघः परं सर्वधा-
न्यमहर्घता धान्ये द्विगुणलाभः भाद्रपदे महान् मेघः परं सर्ववस्त्रधान्य-
महर्घता. आश्विने घृतमहर्घता कार्तिके रौरवं दुर्भिक्षं मंजिष्ठ मरिच लवण
एला पूगीफल एतद्वस्तु महर्घता. मार्गशीर्षादिमास ४ अतिदुर्भिक्षं धान्यं महर्घं
मनुष्याणां रुंडमुंडादि भूमौ पतंति ११ बहुधान्यः १२ केतुः स्वामी पुरुषा
निर्वीर्याः पश्चिमायां सुभिक्षं परसौख्यं सर्वदेशमध्ये दक्षिणस्यां विग्रहः परं
महाभयं उत्तरपथे सर्वदेशेषु पीडा पूर्वस्यां दुर्भिक्षं अन्नसंग्रहः कार्यः चैत्रवैशा-

खयोः अन्ने किञ्चिन्महर्घता ज्येष्ठमासे चतुर्गुणो लाभः श्रावणाषाढयोर्मघः
 अन्नं सर्वं महर्घं षड्गुणो लाभः भाद्रपदे अत्यन्तमेघाः सर्वधान्यसमर्घता आश्विने
 मेघः कनकधाराभिः कार्तिकादिमासचतुष्टये समता १२ प्रमाथी १३ रविः
 स्वामी आषाढे श्रावणे च अल्पमेघः भाद्रपदे पंचम्यां किञ्चिन्मेघः चैत्रे
 गोधूमयुगंधरीमहर्घता वैशाखे ज्येष्ठे वा सर्वत्र धान्यमहर्घता. परं कृष्ण-
 सप्तम्याममायां च महामेघः परं अतीवारिष्टं कार्तिके दिन २१ मास ५ सर्वा
 अन्नमहर्घता सर्वरसमहर्घता. मंजिष्ठ पूगीफल हिंगुल काश्मीरजन्म अगरु पट्ट-
 सूत्र नारिकेलं एतद्वस्तु महर्घता १३ विक्रमः १४ चंद्रः स्वामी राज प्रजा
 सौख्यम् अतिमेघः चैत्रवैशाखे महर्घम् अन्ने द्विगुणलाभः परं वैशाखे म्लेच्छभ-
 यात् नगरं उद्वसत्वं अरण्ये वासः वैशाखे दिन १० महान् वायुः भूमिकंपः
 प्रजापीडा ज्येष्ठमासे दुर्भिक्षं आषाढे प्रलयः श्रावणभाद्रपदे महामेघः
 प्रजासुखं सर्वधान्यं समर्घं. सर्ववस्तुसमता आश्विने रोगः सर्वरससमता
 कार्तिकादिमास ५ सर्व अन्न समता १४ वृषः १५ भौमः स्वामी. वर्षा बहुला
 परं नृपाणां पीडा छत्रभंगः ज्येष्ठे वर्षे अन्नसमर्घता धान्ये त्रिगुणो लाभः
 आषाढे अन्नमहर्घता श्रावणे महान् मेघः आश्विने सर्वधान्यसमता घृत-
 महर्घता पश्चिमेन्नं महर्घं देशा उद्वासाः पश्चिमायां किञ्चित् दुर्भिक्षं आश्विने
 मेघः सर्ववस्तुसमर्घता कार्तिके किञ्चिदरिष्टं मार्गशीर्षे दौः स्थ्यं पौषादिमासत्रयं
 महर्घं परं मध्यमः समयः १५ चित्रभानुः १६ बुधः स्वामी लोकसुखी पूर्वं
 अल्पमेघः पश्चात् महती वर्षा धान्यघृतसमता वैशाखे अन्नं समं भावेन
 ज्येष्ठादित्रये महान् मेघः सर्वधान्यमहर्घता भाद्रादिमासद्वये रोगार्तिः कार्तिके
 महामारीभयं मार्गशीर्षद्वयेऽरिष्टं माघद्वये सारोगप्रजा परं सर्वान्नरससमर्घता
 वैशाखज्येष्ठयोः रोगपीडा अन्नं महर्घं क्रयाणकसर्ववस्तुमहर्घता १६ सुभानुः
 १७ गुरुः स्वामी पूर्वस्यां दुर्भिक्षं लोकः सुखी चैत्रे महर्घता वैशाखज्येष्ठयोः
 रोगपीडा आषाढेऽन्नं महर्घं श्रावणे मेघः अन्नसमता भाद्रे महामेघः आश्विने
 रोगपीडा गोधूमसमता युगंधरी मुद्रादि मण्य प्रति फदिया नाणकानि १२ धातु

सर्ववस्तुमहर्षे घृतसमता कार्तिकादिमासद्वयं मध्यमं राजपीडिता लोकाः
 पौषादिमासत्रये रोगपीडा भयंकरः परस्परं विरोधः १७ तारणः १८ शुक्रः
 स्वामी अतिवायुः परस्परं युद्धं बहुलं चैत्रे रोगः वैशाखे सर्ववस्तु समर्धं ज्येष्ठे
 महान् वायुः आषाढे अल्पवृष्टिः श्रावणे सममीतो नवमीतो वा वर्षा भाद्रपदे एका-
 दश्याम् अत्यंतमेघः आश्विने अन्नं महर्षे सर्वरससंग्रहः कार्यः कार्तिके महर्षता
 मार्गे विग्रहः धान्यं महर्षे योगिनीपुरे महाभयं राज्ञां विरोधः म्लेच्छभयं पौषे
 युद्धं पश्चिमायां धान्यं महर्षे उत्तरपथे महादुर्भिक्षं फाल्गुनमासे मध्यमः
 तस्करभयं अन्नं महर्षे विग्रहः राजविरोधात् महत्पातकं पूर्वस्यां दक्षिणस्यां
 वा वनेवासः पश्चिमायां महायुद्धं परं चान्यवस्तु समर्धं १८ पार्थिवः १९
 शनिः स्वामी उत्पाताः बहुलाः चैत्रे वैशाखे च महर्षता सर्वतो विग्रहः ज्येष्ठे रोगः
 पीडा यद्वा नृपयुद्धं आषाढे अल्पमेघः धान्यं महर्षे महावायुः श्रावणे खंडवृष्टिः
 भाद्रपदे नैर्ऋतवायुः अन्यमहर्षता आश्विने वृष्टिः गोधूमयुगंधरी मुद्रादिमहर्षता
 कार्तिकादिद्वये रोगपीडा पौषमाघयोर्महर्षता फाल्गुने समता १९ व्ययः
 २० राहुः स्वामी अनावृष्टिः दुर्भिक्षं रौरवं चैत्रो मध्यमः वैशाखद्वये महर्षता देश-
 विग्रहः आषाढे अल्पमेघः परं महर्षता श्रावणे दुर्भिक्षं मध्यदेशे विग्रहः दक्षि-
 णस्यां प्रजापीडा भाद्रपदे खंडवृष्टिः अन्नमहर्षता आश्विने रोगपीडा पूर्वस्यां
 विग्रहः गोधूममहर्षता मध्यमः समयः कार्तिके रोगपीडा यद्वा विग्रहोपशमः
 मार्गशीर्षमासे अन्नमहर्षता न परं युद्धं किंचित् पौषादिमासद्वये अतिमहर्षता
 फाल्गुने समता परं मार्गवैषम्यं अन्नं महर्षे २० इति उत्तमविंशतिफलम्
 सर्वजित् २१ ब्रह्मा स्वामी चैत्रादिमासत्रयं समर्धं आषाढे अल्पमेघः
 श्रावणे महामेघः सर्वधान्यरसवस्तुसमर्धता नवीनमुद्रोदयः राजविग्रहः परस्परं
 अन्नमहर्षता भाद्रपदे दिन ५ पश्चान्महती वृष्टिः आश्विने रोगार्तिः सर्वधान्य
 समर्धता कार्तिके राजा राज्यं करोति प्रजासुखं अन्नसमर्धता मार्गशीर्ष-
 पौषौ उत्तमौ सर्वलोकसुखम् माघमासे मेघा दिन ३ मंजिष्ठा मुहरा मरिच
 शुंठी पिप्पली सुपारी प्रमुख महर्षता फाल्गुने सर्ववस्तु रस समता उत्तमः

समयः २१ सर्वधारी २२ विष्णुः स्वामी राजा राज्यसुस्थः प्रजासुखं अन्नं
समर्थं मार्गशीर्षः पौषश्च उत्तमः सर्वलोकसुखं षट्दर्शनमहत्पूजा सर्वनगर-
देशेषु स्थानवासः चैत्रे सर्वधान्यसमता उत्तरापथे दुष्कालः वैशाखज्येष्ठयो-
र्महर्षता ज्येष्ठे महाभयं अरिष्टं आपादे मेघः श्रावणे अल्पवर्षा अन्नं महर्षं
भाद्रपदे दुर्भिक्षं आश्विने रोगः अन्नसमता राज्ञां परस्परविरोधः अन्न
महर्षता २२ विरोधी २३ रुद्रस्वामी चैत्रादिमासत्रये धान्यमहर्षता
आपादे श्रावणे अतिवर्षा भाद्रपदे खंडवृष्टिः मासत्रयेऽतिभयं किञ्चिदुत्पातः
राजा सुखी प्रजार्हर्षः कचिद्राजयुद्धं सर्वधान्यसमर्थता आश्विने सर्वसमर्थं
कार्तिके मारीरोगबहुलता मार्गशीर्षादिमास ४ गुंजरे मरुदेशे अन्नं महर्षं
२३ विकृतः २४ रविः स्वामी अकाले वर्षा राजविग्रहः देशोद्वास मरुध-
रायां दुर्भिक्षं चैत्रादिमास ४ महर्षता कणकलशिका प्रति फदिया नाणके
एकशतेन लाभः श्रावणमासत्रये मेघवृष्टिर्नास्ति रौरवं दुर्भिक्षं आश्विने उत्पात
भूमिकंपः कार्तिके छत्रभंगः सुवर्णरूपा ताम्र कांस्य सर्वधातुसमर्थता
कणकलशिका प्रति २० फदिया नाणकानां एकप्रातिर्न लभ्यते २४ स्वरः
२५ चंद्रः स्वामी चैत्रादिमासपंचके महती वर्षा सुभिक्षं प्रजासुखं सर्वलो-
के गुरुणां महत्त्वं पश्चिमायां सुभिक्षं आश्विने अन्नसमता रसमहर्षता मंजिष्ठा
सुहागा वस्तुतो मरुधरायां त्रिगुणो लाभः स्लेच्छक्षयः पररोगपीडा सर्व
धान्यनिष्पत्तिः प्रजासुखं कार्तिकादि मासपंचकं मध्यमं सर्व
धान्यसमर्थता २५ नंदनः २६ भौमः स्वामी प्रजासुखं सर्वधान्यसमता चैत्र-
मध्ये करकाः पतन्ति वैशाखे धान्यं महर्षं प्रचंडवायुः ज्येष्ठेऽपि तथैव महर्षं आ-
पादे महामेघः श्रावणे अल्पवर्षा भाद्रपदे महावृष्टिः आश्विने सुभिक्षं राजा
राज्यं प्रजासुखं कार्तिके सुभिक्षं अन्नसमता मार्गशीर्षादि मास ४ महर्षता
मंजिष्ठालवणमहर्षता २६ विजयः २७ स्वामी बुधः सर्वदेशेषु महापीडा
राज्ञां परस्परविरोधः अन्नं महर्षं तुच्छजलं मही लोहितपायिनी विप्रपीडा गो-
महिष अश्व हस्ति पीडा चैत्रमध्ये महती वर्षा वैशाखे ज्येष्ठे अन्नमहर्षता

आषाढे श्रावणे अल्पमेघः कणकलशिका प्रति फदिया ४० भाद्रपदे वर्षा वर्षति कलशिका प्रति फदिया ९४ आश्विनमध्ये वणिग्जनपीडा अन्न-महर्घता फाल्गुने समता परं विग्रहः धान्ये षड्गुणो लाभः २७ जजः २८ गुरुः स्वामी महासुभिक्षं चैत्रे महर्घता वैशाखज्येष्ठयोः समर्घता आषाढे मेघवर्षा अन्नं महर्घं श्रावणे दिन २४ महामेघः भाद्रपदे दिन ७ मेघवृष्टिः आश्विने अन्नं समर्घं कणानां मणं प्रति द्रामा ३५ लभ्या स्वर्णादिधातुसमता कार्ति-कादिमासपंचक उत्तमं अन्नसमता अन्यवस्तुनि महर्घता भवति परं मौ-क्तिकादिप्रवालकमहर्घता मार्गशीर्षे रोगबहुलतां वणिक्पीडा उच्चमुलतान-देशे रोगपीडा छत्रभंगः लोका दुःखिताः २८ मन्मथः २९ शुक्रः स्वामी राजवि-रोधः पूर्वदेशे लोकपीडा परं अतिवृष्टिः रोगबाहुल्यं धान्यसंग्रहः चैत्रवर्षा भूमिकंपः वैशाखे समर्घता ज्येष्ठाषाढयोर्महर्घता धान्ये षड्गुणो लाभः श्रावणे अल्पमेघाः भाद्रे महामेघा दिन २४ आश्विने रोगपीडा अन्नं महर्घं धान्यं मणं प्रति द्रामा ६० लभ्यते सर्वधान्यसमर्घता कार्तिकं सुभिक्षं अन्नसमता मार्गशीर्षादिमासत्रये अन्नं समर्घं लोकसुखं राजा सुखं सर्वधातुसमर्घता वस्त्रमहर्घता २९ दुर्मुखः ३० शनिः स्वामी अत्र अशुभं अल्पमेघाः महतां लोकानां पीडा सरोगाकुलाः उत्तरापथे दुष्कालः पश्चिमायां महापीडा पूर्वदेशे सुभिक्षं अन्यत्रा महर्घं क्षत्रियेषु न कुलसर्पवेदेषो गृह्यते चैत्रादिमासत्रये महर्घता आषाढे अल्पमेघः श्रावणे प्रचंडवायुः सर्वधान्यमहर्घता भाद्रपदे कणानां मणं प्रति द्रामा ८५ लभ्यते खंडवृष्टिः आश्विने रोगपीडा सर्वे धातवः समर्घाः कार्तिकादिमासेषु ४ रौरवं दुर्भिक्षं जीवादयः अकराः प्रवर्तते मात्रा पुत्रविक्रयः पिता पुत्रस्नेहमुक्तः फाल्गुने रोगपीडा राज्ञा परस्परं विरोधो लोकपीडा ३० हेमलंबः ३१ राहुः स्वामी अतिरौरवं सरोगा लोकाः भूकंपादयः उत्पाताः वणिक्पीडा चैत्र वैशाखमासे पीडा धान्यादि मंजिष्ठामंदभावः परचक्रागमः ज्येष्ठादिमासत्रये धान्यं महर्घं चतुर्गुणो लाभः भाद्रपदे महामेघः अन्नसमता मंजिष्ठा मरिच लवंग दंत महावस्तु महर्घता.

कार्तिक छत्रभंगः लोकपीडा अन्नकलशिका प्रतिफदिया १०२ सर्वधातु-
समर्धता चतुष्पदानां पीडा मार्गशीर्षादिमास ४ राज्ञां स्वस्थता लोकाः सुखिनः
३१ विलंब ३२ रविः स्वामी चैत्रवैशाखयोर्धान्यसमर्धता आषाढे श्रावणे
धान्यकलसिका प्रति टका ५ फदिया २५ लभ्यते आषाढे मेघ अल्पः
श्रावणे महामेघः सुभिक्षं भाद्रपदे दिन २१ वर्षा बहुला परं गोधूमाश्च महर्धता
पश्चिमायां सुभिक्षं राजविग्रहः पूर्वदेशे अन्नं महर्धं अन्नं दुष्प्राप्यं दक्षिणदेशे
राज्ञामन्योन्यविरोधः आश्विने अन्नमहर्धता रोगपीडा सर्वक्रयाणकवस्तु
महर्धं कार्तिकादिमासपंचके धान्यकलसिका प्रतिफदिया १० लभ्यते ३२
विकारी ३३ चंद्रः स्वामी सर्वं अन्नं महर्धं सर्ववस्तुमहर्धता द्विजाः
सुखिनः चैत्रादिमासत्रये धान्यमहर्धता आषाढे श्रावणे महान्मेघः सुभिक्षं
भाद्रपदे स्वल्पमेघः आश्विने सर्पभयं केतूदयः अन्नकलसिका प्रति फदिया
दश लभ्यते सर्ववस्तुमहर्धता कार्तिकादिमासद्वये धान्यं समर्धं पौषे रोगपीडा
लोकः सुखी फाल्गुने धान्यमहर्धता ३३ शर्वरी ३४ भौमस्वामी वर्षाल्पा
प्रजाप्रलयः राज्ञां विरोधः चैत्रादिमासत्रये अन्नसमता आषाढद्वये महामेघः
परं खंडवृष्टिः अन्नसमर्धता भाद्रपदे वर्षा नास्ति राजपीडा लोकेषु आश्विने
रोगपीडा अन्नकलसिकां प्रति फदिया १० नाणकैर्लभ्यते पश्चिमायां दुर्भिक्षं
पूर्वस्यां सुभिक्षं कार्तिकादिमासद्वये अन्नं महर्धं पौषादिमासत्रये धान्यं
समर्धं ३४ पूवः ३५ बुधः स्वामी वर्षाकाले वर्षाबहुला उत्तमः समयः चैत्रे
धान्यमंदता वैशाखे भूमिः भयंकरी ज्येष्ठे अन्नसमर्धता तैलंगे पूर्वदेशे पीडा
आषाढे महावायुः उत्पाताः लोकाः सरोगाः श्रावणे महान्मेघो दिन २७ वर्षा
भाद्रपदे घनो घनागमः धान्यं समर्धं कणकलसिका एका फदिया नाणकैरष्ट-
भिर्लभ्यते आश्विने सर्ववस्तुसर्वधातुसमर्धता गोधूमानां महर्धता कार्तिके अन्नं
समर्धं लोकः सुखी मंडपांचालो विग्रहः पौषादिमासत्रये अतिसुभिक्षं राजा-
राज्यं ३५ शुभकृत ३६ गुरुः स्वामी अतिवर्षा राजा प्रजा सुखेन वर्तते उत्तरा-
पथे वह्निभयं चैत्रे वैशाखे समर्धता धातुसमर्धता श्रावणे नवमीतिथितो वर्षा

अन्नसमर्धता भाद्रपदे महान् मेघः वह्निभयं अन्नकलसिका एका फदिया
 नाणकैरष्टभिः घृततैलं समर्ध कार्तिकादिमासत्रयं युग्धरी गोधूमचणकतिल
 मुद्रतंदुला इत्यादि अन्नं समर्ध राज्ञां परस्परविरोधः ज्येष्ठादिमासेषु सर्व-
 वस्तु समर्ध फाल्गुने किंचिदुत्पातः मरुदेशे रोगः परं सुभिक्षम् ३६ शोभनः
 ३७ शुक्रः स्वामी राज्ञां प्रजानां च सुखं अतिवर्षा चैत्रादिमासत्रये
 धान्यं समर्ध राजविग्रहः किंचिदुत्पातः आषाढे अल्पमेघः श्रावणे अतिवर्षा
 परं लोकपीडा भाद्रपदे महान्मेघः आश्विने सुभिक्षं ततोपि किंचिद्विग्रहः ३७
 क्रोधी ३८ शनिः स्वामी द्वादशमासात् अन्नं महर्ध मध्यमः समयः राज्ञां
 परस्परविरोधः प्रजायाः परलोको निर्धना व्यापारिणः चैत्रवैशाखयोः करकापातः
 रोगमारीभयं ज्येष्ठे धान्यं महघ आषाढे समता अल्पो मेघः श्रावणे रौरवं
 भाद्रपदे खंडवृष्टिः अन्नं महर्ध आश्विने मेघवर्षा सर्वत्र रसकसवस्तुसमता
 अन्नवस्तु सर्वं समर्ध कार्तिके समता ३८ विश्वावसुः ३९ राहुः स्वामी
 वर्षा समता अन्नमहर्धता चैत्रे राज्ञां विरोधः धान्यं महर्ध वैशाखे
 मंडपदुर्गे विग्रहः मरुदेशे दुर्भिक्षं पश्चिमायां अन्नं महर्ध ज्येष्ठे विग्रहः
 अन्नस्य ४५ फदिया नाणकैरेका कलशिका आषाढे अल्पमेघः श्रावणे
 भाद्रपदे दुर्भिक्षं ५५ फदिया नाणकैरेका कलसिका अन्यत्रदेशे सुभिक्षं
 आश्विने रोगपीडा रोगबाहुल्यं गोमहिषी घोटक अजा महर्धता सुवर्णादि
 धातुसमर्धता कार्तिकादिमासत्रये समर्धता. कणकलसिका एक फदिया
 १८ । ३९ पराभवः ४० केतुस्वामी. द्वादशमासा वर्षा मध्यमवृष्टिः चैत्र-
 वैशाखे चान्नं महर्ध मेघगर्जिते विद्युतो वायवः ज्येष्ठे धान्यसंग्रहः उदंडवायुः
 आषाढे अल्पमेघः अन्ने द्विगुणलाभः श्रावणे महती वर्षा अन्नसमता. भा-
 द्रपदे खंडवृष्टिः परं दुर्भिक्षं आश्विने किंचिल्लोकसुखं परं धान्यरसवस्तु-
 महर्धता धातुसमर्धता कार्तिकादिमासपंचके समता पश्चिमायां अन्नसमता
 सिंधुदेशाद्धान्यागमः । इति मध्यमविंशतिफलम् ॥ २० ॥ पृथंगः ४१
 ब्रह्मा स्वामी चैत्रवैशाखे च महर्धता ज्येष्ठमध्ये राजपीडा आषाढे अल्प-

मेघः भूमिकंपः हस्तिपीडा. तुरंगमहर्घता. श्रावणे महामेघः भाद्रपदे
 अष्टमीतो महामेघः आश्विने रोगः रसमहर्घता फाल्गुने कणकलसिका एक
 फदिया १० प्रमाणैः अश्वमहिषीपीडा लोकपीडा ४१ कीलकः ४२ विष्णुः
 स्वामी वर्षा मध्यमा चैत्रे धान्यं महर्घं वैशाखे. रोगः मरुदेशे दुर्भिक्षं पश्चिमा-
 यां समर्घता ज्येष्ठे धान्यसंग्रहः आषाढे श्रावणे अल्पमेघः अन्नं समर्घं धान्ये
 द्विगुणो लाभः भाद्रपदे अष्टम्यां मेघः आश्विने वर्षा अन्नं महर्घं राजधानी
 नगरे उद्वसता रोगा बहुला गोधूमा महर्घाः सर्वधान्यं समर्घं रसाः समर्घाः
 घृते एकमणं प्रति फदिया ५०० कार्तिकादिमासत्रये समर्घता. माघमासे
 अन्नमहर्घता रोगपीडा महती. फाल्गुने राजा राज्यसुस्थः प्रजासौख्यं
 अन्नसमता ४२ सौम्यः ४३ रुद्रः स्वामी अल्पमेघः गावः अल्पक्षीराः वृक्षे
 अल्पफलं चैत्रे महर्घता वैशाखे उद्वंडवायुः ज्येष्ठे विग्रहः प्रजापीडा आषाढे
 अल्पमेघः अन्नं महर्घं श्रावणे महामेघः धान्ये द्विगुणो लाभः गोधूमानां क-
 लशिका एकां प्रति फदियाः ५० प्रमाणं लभ्यते सर्वधान्यसमता रसमहर्घ-
 ता भाद्रे खंडवृष्टिः अन्नं दुर्भिक्षं आश्विने राजविरोधः लोकपीडा मार्गे विष-
 मता अन्ने संग्रहः धान्ये द्विगुणो लाभः सर्व रसधातु समर्घता कार्तिकादि
 मास ४ तेषु समता परं राजविद्वरं बालकरोगः देशा उद्वस्ता देशांतरीय
 लोकपीडा फाल्गुने उद्वंडवायुः पश्चिमायां सुभिक्षं सिंधुदेशे राजविरोधः अन्न
 समर्घता ४३ साधारणः ४४ रविः स्वामी चैत्रे धान्यमंदता वैशाखे ज्येष्ठे च
 उत्पातः भूमिकंपः रोगवृद्धिः राजविरोधः धान्यमहर्घता आषाढे वायुदंडः
 रौरवं कचिदल्पमेघः श्रावणे महती वर्षा अन्नसमता भाद्रपदे अल्पमेघः आ-
 श्विने अल्पधान्यनिष्पत्तिः कार्तिकादिमासद्वयं मध्यममरिष्टं भूमिकंपः
 अकस्माद्राजविग्रहः अन्नमहर्घता सर्वरससंग्रहः परं राजा सुखी. ४४
 विरोधकृत् ४५ चंद्रः स्वामी पंडलपालदुर्गविग्रहः कोङ्कणदेशे मेदपाटमंडले
 मध्यदेशे महारौरवं परस्परराजविग्रहः मार्गा विषमाः चैत्रादिमासत्रये अन्न
 समता आषाढे अल्पमेघः श्रावणे महावर्षा अन्नसमर्घता. भाद्रपदे मेघः

अन्नसमता सर्वधातुमहर्घता, फाल्गुने देशविरोधः मार्गवैषम्यं मंजिष्ठा
 सुपारिका पट्टसूत्रं दंत महद्वस्तु तुरंगमादि महर्घता ४५ परिधावी
 ४६ भौमः स्वामी दुर्भिक्षं नागपुरे मेदपाटे जालंधरदेशे राज्ञां विरोधः
 चैत्रादि मास ४ अन्नसमता. तत्र संग्रहः कार्यः लोकैरोगभयं
 मरुदेशे मनुष्येषु मारीभयं चतुष्पदमहिषीतुरंगहस्तीनां पीडा
 श्रावणे भाद्रपदे अल्पमेघः खंडवृष्टिः अन्नमहर्घता. सर्वरसमहर्घता
 सर्वे धातवः समर्घाः कार्तिकादिमासपंचके धान्यसमता राजविडूरं
 सिंधुदेशाद्धान्यागमः ४६ प्रमाथी ४७ बुधः स्वामी कोकणे दुर्भिक्षं विग्रहः
 चैत्रे धान्यसमतावैशाख ज्येष्ठयोर्धान्यसंग्रहः आषाढे नवीनमुद्रा परं अल्प-
 मेघः श्रावणस्यार्द्धे मेघवर्षा अन्नं महर्घं धान्ये त्रिगुणलाभः भाद्रपदे महामेघः
 अन्नसमर्घं आश्विनादि मासाः ६ सुभिक्षं सर्वरसमहर्घता लोकः सुखी गुरुणां
 पूजा महिषवृद्धिः राज्यधर्मः, ४७ आनंदः ४८ गुरुः स्वामी वर्षा बहुला सुभिक्षं
 चैत्र वेशाखे च अन्नं समर्घं ज्येष्ठाषाढयोर्मध्यमवृष्टिः परं नवीनमुद्रा जायते
 श्रावणे महामेघः. भाद्रपदे खंडवृष्टिः गोधूमा महर्घा आश्विने समर्घा रसअन्न
 वस्तु समता धातुमहर्घता कार्तिके अकस्माद्भयं लोकपीडा मार्गशीर्षे लोकानां
 दक्षिणदिशि गमनं पौषमाघयोर्मेघवर्षा अन्नं समर्घं फाल्गुने धान्यं महघ ४८
 राक्षसः ४९ भृगुः स्वामी धान्यसंग्रहः कार्यः चैत्रे करकाः पतन्ति वैशाखे ज्येष्ठे
 तैलं महर्घं ज्येष्ठे आषाढे गुडशर्करा द्रव्यं महर्घं श्रावणे अल्पमेघः अन्नमह-
 र्घता भाद्रपदे महान्मेघः अन्नसमर्घता आश्विने समता कार्तिके रोगार्तिः
 मार्गशीर्षादि मास ४ धान्यसमर्घता राजा सुखी प्रजा राजमान्या फाल्गुने
 समर्घता वृक्षा नवपल्लवाः मार्गे सुखं सुभिक्षं ४९ नलः ५० शनिः स्वामी
 अल्पमेघः परं समर्घं चैत्रे रोगपीडा वार्दितं बहुला वायुः प्रबला वैशाखे अरिष्टं
 अन्नसंग्रहः कार्यः ज्येष्ठे राज्ञां परस्परं विरोधः लोकः सुखी मार्गवैषम्यं कचित्
 आषाढे संग्रहः कार्यो कार्तिके विक्रयः मार्गशीर्षादिमासत्रये अन्नसमता
 फाल्गुने बालानां रोगः तस्करभयं उत्तरदेशे दुष्कालः पूर्वस्यां दुर्भिक्षं ५०

पिंगलः ५१ राहुः स्वामी उच्चमुलतान नागपुर मरु दिल्ली मंडलेषु मथुरायां पूर्व
 देशेषु दुर्भिक्षं अन्नं महर्घं सर्वधातुसमर्घं परं सर्वत्र विग्रहः नगरे वासः ग्रामाणां
 उद्वसनं ५०० रोगपीडा राजस्वास्थ्य प्रजासुखं अन्नसमता गुर्जरदेशे समर्घता
 सिंधुदेशे धान्यागमः चैत्रे धान्यमहर्घता प्रजापीडा वैशाखादिमासत्रये अन्न
 समर्घता प्रजाक्षयः अश्वपीडा आषाढे श्रावणे अल्पमेघः धान्ये चतुर्गुणो लाभः
 भाद्रे खंडवृष्टिः आश्विने समता कार्तिकादि मास ५ विग्रहपीडा अन्नमहर्घता
 चतुष्पादरोगः ५१ कालः ५२ केतुः स्वामी अल्पमेघः देशे उद्वसनं अल्प-
 व्यापारः राजविग्रहः चैत्रे वैशाखे च अत्यरिष्टं उत्तरापथदेशभंगः ज्येष्ठे धान्य
 संग्रहः धान्ये षड्गुणो लाभः आषाढे अल्पमेघः लोके दुःखं मार्गे विषमता
 श्रावणे महान्मेघः अन्नसमता भाद्रपदे खंडवृष्टिः धान्यं दुर्भिक्षं उत्पातः आश्विने
 रोगशीतलादिविकारः धान्यफदिया ७५ नाणकैः कलशिकैका लभ्यते
 सर्वरसमहर्घता सर्वधातुसमर्घता कार्तिकादिमासपंचके यावत् परं राज
 विद्वरमश्वचतुष्पदपीडा वृक्षाः सफलाः ५२ सिद्धार्थः ५३ रविः स्वामी सुभिक्षं
 सर्व देशे वसतिर्बहुला अन्नविक्रयः चैत्रे वैशाखे लोकपीडा ज्येष्ठाषाढयोः उदंड
 वायुः श्रावणे दिनत्रयं महावर्षा सर्वान्नमहर्घता भाद्रपदे खंडवृष्टिः आश्विने
 अन्नसमता कार्तिके धान्यनिष्पत्तिः बहुला अन्नसमर्घता सर्वधातुसमता
 मार्गादि मास ४ अनंतरं सर्वत्र ग्राहकतोत्पातः कचिद्राज्यविरोधः लोक
 विग्रहश्च अश्वमूल्यमहर्घता ५३ रौद्रः ५४ चंद्रः स्वामी पृथिव्यां विरोधबाहुल्यं
 चतुष्पदनाशः छत्रभंगः स्वदेशे ग्रामभंगः अल्पमेघः चैत्रादिमासत्रये महर्घं
 आषाढे श्रावणे अल्पमेघः खंडवृष्टिः भाद्रपदे महान्मेघः अन्नसमर्घता अन्य-
 द्रस्तु मंजिष्ठा सुपारिका लवंग महर्घता लोकः सुखी चतुष्पदसमर्घता
 हस्तिनां पीडा ५४ दुर्मतिः ५५ भौमः स्वामी चैत्रे वैशाखे च धान्यं समर्घं
 ज्येष्ठे अन्नसमता आषाढे उदंडवायुः श्रावणे अल्पमेघः कणकलसिका
 फदिया ३५ प्रमाणेन लभ्यते सर्वधातवः समर्घतया लभ्यंते आश्विने सर्वरस
 समर्घता धान्यसमता कार्तिकादिमासद्वये यावत् सर्ववस्तुसमता राजा सुस्थः

ग्रामे ग्रामे नवीनवसतिः सर्वलोकः सुखी. अश्वमहर्घता चतुष्पद ३२ महर्घता पाषादिमासत्रये यावत् सर्वधातुसमर्घता ५५ दुर्दिभिः ५६ बुधः स्वामी वर्षा बहुला अन्नसमर्घता रसकसवस्तुसमर्घता चैत्रादिमासत्रये अन्नसमर्घता आषाढे द्विगुणो लाभः अल्पमेघः श्रावणे दिन ११ महावृष्टिः भाद्रपदे मेघदिन ९ वर्षति अन्नं समर्घं देशो नवीनो वसति आश्विने अन्नं समर्घं रोगाः बहुला मंजिष्ठा मरिचानां समर्घता सर्वरससर्वधातुसमर्घः कार्तिके धान्यं समर्घं अन्नं दुर्भिक्षं पश्चिमायां शुभम् मार्गशीर्षे समर्घता राज्ञां परस्परविरोधः लोका देशांतरं यांति पौषादिमासत्रये समता अश्वमहर्घता मंजिष्ठा महर्घा ५६ रुधिरोद्गारी ५७ गुरुः स्वामी राज्ञां परस्परविरोधः लोका देशांतरं यांति दुर्भिक्षं द्विजपीडा जीवादि दुःखं म्लेच्छराज्यं परदेशात् धान्यमायाति आषाढशुक्लपक्षे महामेघः श्रावणे दिन १५ महावर्षा चैत्रादिमासत्रये समर्घता धातवः समर्घाः उत्तरापथे उच्चमुलतान तिल तैलंगे गौडे मोट एषु देशेषु दुर्भिक्षं पश्चिमायां सुभिक्षं सिंधु देशे धान्यनिष्पतिः भाद्रपदे खंडवृष्टिः धान्ये त्रिगुणो लाभः आश्विने समता रोगः स्वल्पः कार्तिकादिमासपंचके अन्नं समर्घं मेदपाटे लोकपीडा ५७ रक्ताक्षः ५८ शुक्रः स्वामी अन्नं समर्घं मेदपाटे पक्षे महामेघः आषाढे महती जलवृष्टिः सुराष्ट्रायां ग्रामप्रवाहकः अन्नं समर्घं श्रावणे अल्पमेघः किंचिद्विग्रहः भाद्रपदे अल्पवर्षा रोगपीडा आश्विने अन्नं समर्घं रसकसवस्तु समर्घं कार्तिकादि मासपंचके धान्यं महर्घं विवाहादिकं नास्ति अश्वपीडा पश्चिमायां ५८ क्रोधनः ५९ शनिः स्वामी सेना बहुला मंदवृष्टिः प्रजापीडा उत्तरापथे दुष्कालः लोका निर्धनाः चैत्रवैशाखे अल्पमेघः अन्न समर्घता ज्येष्ठे मंदरोग पीडा अन्नसमता आषाढश्रावणयोरल्पवर्षा धान्ये द्विगुणो लाभः भाद्रपदे मेघः अन्नं समर्घं आश्विने रोगपीडा कार्तिके विग्रहः धान्यं समर्घं मार्गशीर्षे धान्य समता अकस्मादुत्पातः पौषे समर्घता वणिक्पीडा धान्ये द्विगुणो लाभः अन्यद्वस्तु समर्घं ५९ क्षयः ६० राहुः स्वामी चैत्रे करकापातः वैशाखे उत्पातः भूमिकंपः ज्येष्ठाषाढयोः बालकुरोगः नवीनमुद्रोदयः अल्पमेघः

अन्नसमर्घता भाद्रपदे खंडवृष्टिः चतुष्पदहानिः फदिया ५० नाणकैर्धान्य
कलसिकैकालभ्यते आश्विने रोगोत्पत्तिः परमन्नं समर्घं सर्वधातुसमता मध्यमः
समयः राजविरोधः पश्चिमायां सुभिक्षं अन्नं समर्घं सिंधुदेशात् स्थलदेशा
द्वा अन्नागमः पूर्वस्यां विङ्गरमन्नसमता ॥ ६० ॥

इति कश्यपसंहितायां गद्यरीत्यानयेन संवत्सरफलं समाप्तम् ।

इति श्रीमनुरचिते दैवज्ञविनोदे सुभाषाविभूषिते संवत्सर
फलकथनं नामैकविंशतितमो विनोदः ॥ २१ ॥

अथ संवत्सरफलान्याह कश्यपः—इत्यश्वाग्रिकोपश्च व्याधयः प्रचुरा भु-
वि ॥ प्रभवाब्दे मंदवृष्टिस्तथापि सुखिनो जनाः १ दंडनीतिपरा भूपा बहुस-
स्यार्धवृष्टयः ॥ विभवाब्देऽखिला लोकाः सुखिनः स्युर्विवैरिणः २ शुक्लाब्दे
निखिला लोकाः सुखिनः सुजनैः सह ॥ राजानो युद्धनिरताः परस्परजयै-
षिणः ३ प्रमोदाब्दे प्रमोदंते राजानो निखिला जनाः ॥ वीतरौ
गा वीतभया इतिवैरिविवर्जिताः ४ न चलंत्यखिला लोकाः
स्वस्वमार्गात्कथंचन ॥ अब्दे प्रजापतौ नूनं बहुसस्यार्धवृष्टयः ५
अन्नाद्यं भुंजते शश्वज्जनैरतिथिभिः सह ॥ अंगिराब्देऽखिला लोका भूपाश्च
कलहोत्सुकाः ६ श्रीमुखाब्देऽखिला धात्री बहुसस्यार्धसंयुता ॥ अध्वरे निरता
विप्रा वीतरोगा विवैरिणः ७ भावाब्दे प्रचुरा रोगा मध्यसस्यार्धवृष्टयः राजानो
युद्धनिरतास्तथापि सुखिनो जनाः ८ प्रभूतपयसो गावः सुखिनः सर्वजंतवः ।
सर्वकामक्रियासक्तो युवाब्दे युवतीजनः ९ धातृवर्षेऽखिलाः क्षमेशाः सदा युद्ध-
परायणाः ॥ संपूर्णा धरणी भाति बहुसस्यार्धवृष्टिभिः १० ईश्वराब्देऽखिला
अंतून् धात्री धात्रीव सर्वदा ॥ पोषयत्यतुलं चान्नं फलं सूते च पुष्कलम् ११
अनीतिरतुला वृष्टिर्बहुधान्याख्यवत्सरे ॥ विविधैर्धान्यनिचयैः संपूर्णा निखिला
धरा १२ न मुंचंति पयोवाहः कुत्रचित्कुत्रचिज्जलम् ॥ मध्यमा वृष्टिर्ध्वं नून-
मब्दे प्रमाथिनि १३ विक्रमाब्दे धराधीशा विक्रमाक्रांतभूतयः ॥ सर्वत्र सर्व-

दा मेघा मुंचन्ति प्रचुरं जलम् १४ वृषाब्दे निखिलाः क्षमेशा युध्यन्ति वृषभा इव
विद्याप्रसक्ता विप्रेन्द्रा यजन्ते सततं सुरान् १५ चित्रार्धवृष्टिः सस्याद्यैर्विचित्रा-
निखिला धरा ॥ निराकुलाखिला लोकाश्चित्रभानोश्च वत्सरे १६ सुभानुवत्सरे
भूमौ भूमिपानां च विग्रहः ॥ भाति भूर्भूरिसस्याख्या भयंकरभुजंगमा १७
कथंचिन्निखिला लोकास्तरन्ति प्रतिपन्नताम् ॥ नृपाहवक्षताद्रोगाद्रैषज्यैस्तारणा-
ब्देके १८ पार्थिवाब्दे तु राजानः सुखिनः सुप्रजा भृशम् ॥ बहुभिः फलपुष्पाद्यै-
र्विविधैश्च पयोधरैः १९ व्ययाब्दे निखिला लोका बहुव्ययपरा भृशम् ॥ वीरमत्ते-
भतुरगै रथैर्भूपातिसर्वदा २० सर्वजिद्वत्सरे सर्वे जनास्त्रिदशसन्निभाः ॥ राजानो
विलयं यांति भीमसंग्रामभूमिषु २१ सर्वधार्यब्देके भूपाः प्रजापालनतत्पराः
प्रशांतवैराः सर्वत्र बहुसस्यार्धवृष्टयः २२ विरोधीवत्सरे भूपाः परस्परविरोधिनः
भूरिभूतियुता भूमिभूरिवारिसमाकुला २३ प्रकृतिर्विकृतिं याति विकृतिः प्रकृतिं
तथा ॥ तथापि सुखिनो लोका भृशं विकृतिवत्सरे २४ खराब्दे निखिला लोका
अन्योन्यं समरोत्सुकाः मध्यमा वृष्टिरत्युग्ररोगैर्यान्तिलयं नृपाः २५ नन्दनाद्वे सदा-
पृथ्वी बहुसस्यार्धवृष्टिभिः आनन्ददाऽखिलानां तु जंतूनां समहीभुजाम् २६ विजया-
ब्दे तु राजानः जयसंगोषतत्पराः सुनंदंतिप्रजाः सर्वा बहुसस्यार्धवृष्टिभिः २७ जयमं
गलघोषौघैः संकुला धरणी सदा ॥ जयाब्दे धरणीनाथाः संग्रामजयकांक्षिणः २८
मन्मथाब्दे प्रजाः सर्वास्तस्करा इव लोलुपाः शालीक्षुयवगोधूमैर्नयनाभिनवा धरा
२९ दुर्मुखाब्दे मध्यवृष्टिरीतिचोराकुला धरा ॥ महावैरा महीनाथा वीरवारणवा-
जिभिः ३० आकुला हेमलंबे तु मध्यसस्यार्धवृष्टिभिः ॥ भाति भूर्भूपतिश्चोभबहुवि-
द्युल्लतादिभिः ३१ विलंबीवत्सरे भूपाः परस्परविरोधिनः ॥ प्रजापीडा अनर्घ्य-
त्वं तथापि सुखिनो जनाः ३२ विकार्यब्देऽखिला लोकाः सरोगा वृष्टिपीडिताः पूर्व-
सस्यफलं स्वल्पं बहुलं चापरं फलम् ३३ शार्वरीवत्सरे पूर्णा धरा सस्यार्धवृष्टिभिः
जनाश्च सुखिनः सर्वे राजानः स्युर्वि वैरिणः ३४ ष्टुवाब्दे निखिला धात्री वृष्टिभिः
पुवसन्निभा ॥ रोगकाले त्वीतिभीतिः संपूर्णे वत्सरे फलम् ३५ शुभरुद्रवत्सरे पृथ्वी
संपूर्णा विविधोत्सवैः ॥ आतंकचौरामयदा राजानः समरोत्सुकाः ३६ शोभरुद्र-

त्सरे धात्री प्रजानां रोगशोकदा ॥ तथापि सुखिनो लोका बहुसस्यार्धवृष्टिभिः ३७
 क्रोध्यब्देनिखिला लोकाः क्रोधलोभपरायणाः ॥ ईतिदोषेण सततं मध्यसस्यार्धवृ-
 ष्टयः ३८ अब्दे विश्वावसौ शश्वद्वोररोगधरा नराः ॥ सस्यार्धवृष्टयो मध्या भूपाला
 नातिभूतयः ३९ पराभवाब्दे राज्ञः स्यात्समरं सह शत्रुभिः ॥ आमयः क्षुद्रसस्यानि
 प्रभूतान्यल्पवृष्टयः ४० पुर्वंगाब्दे मध्यवृष्टिरोगचौराकुला धराः ॥ अन्योन्यसमरे
 भूपाः शत्रुभिर्हतभूमयः ४१ कीलकाब्दे त्वीतिभीतिः प्रजाः क्षोभनृपाहवौ ॥
 तथापि वर्धते लोकाः समधान्यार्धवृष्टिभिः ४२ सौम्याब्दे निखिला लोका बहु-
 सस्यार्धवृष्टिभिः ॥ विवैरिणो धराधीशा विप्राश्चाध्वरतत्पराः ॥ ४३ साधारणा
 ब्दे वृष्ट्यर्धं भयं साधारणमतम् ॥ मध्यसंपद्धराधीशाः प्रजाः स्युः स्वस्थचेतसः ४४
 विरोधलद्वत्सरे तु परस्परविरोधिनः ॥ सर्वे जना नृपाश्चैव मध्यसस्यार्धवृष्टयः ४५
 भूपाहवो महारोगो मध्यसस्यार्धवृष्टयः ॥ दुःखिनो जंतवः सर्वे वत्सरे परि-
 धाविनि ४६ प्रमथीवत्सरे तत्र मध्यसस्यार्धवृष्टयः ॥ प्रजाः कथंचिज्जीवंति
 समात्सर्याः क्षितीश्वराः ४७ आनंदाब्देखिला लोकाः सर्वदानंदचेतसः ॥
 राजानः सुखिनः सर्वे वत्सरे मेदिनीशिवम् ४८ राक्षसाब्देखिलालोका राक्षसा
 इव निष्कृपाः ॥ इंद्रोपि न जलं दद्यात्सुभिक्षं नैव जायते ४९ नलाब्दे मध्य-
 सस्यार्धवृष्टिभिः प्रवरा धरा ॥ नृपसंक्षोभसंजाताभूरितस्करभीतयः ५०
 पिंगलाब्दे त्वीतिभीतिर्मध्यसस्यार्धवृष्टयः ॥ राजानो विक्रमाक्रांता भुंजते-
 शत्रुमेदिनीम् ५१ वत्सरे कालयुक्ताख्ये सुखिनः सर्वजन्तवः ॥ ततो-
 पि संति सस्यानि प्रचुराणि तथा गदाः ५२ सिद्धार्थीवत्सरे भूपाः शांतवैरास्तथा-
 प्रजाः ॥ सकला वसुधा भाति बहुसस्यार्धवृष्टिभिः ५३ रौद्राब्दे नृपसंभूतसंक्षो-
 भक्लेशभागिनः ॥ सततं त्वखिला लोका मध्यसस्यार्धवृष्टयः ५४ दुर्मत्यब्दे
 खिला भूपा लोका दुर्मतयः सदा ॥ तथापि सुखिनः सर्वे संग्रामाः
 संति चेदपि ५५ सर्वसस्ययुता धात्री पालिता धरणी धरैः ॥ पूर्वदेशादि
 नाशः स्यात्तत्र दुंदुभि वत्सरे ५६ आहवे निरताः सर्वे भूपा रोगैस्तथा जनाः ॥
 यथाकथंचिज्जीवंति रुधिराद्रारिवत्सरे ५७ रक्ताक्षीवत्सरे सस्यवृद्धि-

वृष्टिरनुत्तमा ॥ प्रेक्षंते सर्वदान्योन्यं राजानो रक्तलोचनाः ५८ क्रोधनाब्दे
मध्यवृष्टिः पूर्वदेशे विशेषतः ॥ संग्रामनिरताः सर्वे भूपाः क्रोधपरायणाः ५९
कार्पासं गंधतैलेक्षुमधुसस्यविनाशनम् ॥ क्षीयमाणाश्चापि नरा जीवंति क्षयवत्सरे
६० इति संवत्सरफलम् ।

(१)

अथ राजफलम् ।

चैत्रशुदि १ का वार संवत्का राजा होताहै जिसका फल ।

श्लोक ॥ सूर्ये नृपे स्वल्पफलाश्च मेघाः स्वल्पं पयो गोषु जनेषु पीडा ॥ स्वल्पं सु-
धान्यं फलमल्पवृक्षाश्चौराग्निबाधा निधनं नृपाणां १ चंद्रे नृपे मंगलशोभनानि प्रभू-
तवृष्टिः प्रचुरं च धान्यं सौख्यं जनानामुदयो नृपाणां प्रशाम्यति व्याधिजरा नराणाम्
२ भौमे नृपे वह्निभयं जनक्षयं चौराकुलं पार्थिवविग्रहं च ॥ दुःखं प्रजाव्याधिवियोग-
पीडा स्वल्पं पयो मुंचति वारिवाहाः ३ बुधस्य राज्ये सजलं महीतलं गृहे गृहेतूर्यविवाहं
गलम् ॥ प्रकुर्वते दानदया जनोपि स्वास्थ्यं सुभिक्षं धनधान्यसंकुलम् ४ गुरौ नृपे वर्ष-
तिकामदं जलं महीतले कामदुघाश्च धेनवः ॥ यजंति विप्रा बहवो भिहोत्रिणो महोत्स-
वं सर्वजनेषु वर्तते ५ शुक्रस्य राज्ये बहुसस्य संकुला स्वतीव्रवेगाः सरितो बुराशिभिः ॥
फलंति वृक्षा बहुगो प्रसूतिर्वसुंधरा पार्थिवसौख्यसंयुता ६ शनैश्चरे भूमिपतौ सकृज्जलं
प्रभूत रोगैः परिपीडयते जनः ॥ युद्धं नृपाणां गदतस्कराद्यैर्भ्रमंति लोकाः क्षुधिताश्च
देशान् ७ इति राजफलम् ॥

(२)

अथ मंत्रिफलम् ।

मेषसंक्रांतिका वार मंत्री होताहै जिसका फल ।

श्लोक ।

नृपभयं गदतोपि हितस्करान् प्रचुरधान्यधनादिमहीतले ॥ रसचयं हि स मर्धतमंतदार-
विरमात्यपदं हि समागतः १ शशिनि मंत्रिगते बहुसस्यवत्यपि धरारमते सुखमंडिता ।
वियतिवारिधरा बहुवर्षिणो जनपदाः सुखराशि सुशोभिताः २ अवनिजोननुमंत्रि-
पदं गतो भवति दस्युमदादिजवेदनाः ॥ जनपदेषु जयं सुखसंचयनं बहुगोषु पयोद्विज-
कर्म च ३ शशिसुतेशु भूमंत्रिसमागते स्वपतिना कुरुते मदनक्रियाम् । बहुधनं बहुवारि-

समन्वितं यवमसूरिचणान्नमहर्धता ४ विविधधान्ययुताखलुमेदिनीप्रचुरतोयघना
मुदिता भवेत् ॥ नृपतयोजनपालनतत्पराः सुरगुरौ ननु मंत्रिसमागते ५ भृगुसुते ननु-
मंत्रिपदं गतेशलभमूषकरावथमाहिषैः ॥ भवति धान्यसमर्धतया भयं जनपदेषु जलं-
सरितोधिकम् ६ रविमुतेयदिमंत्रिणिपार्थिवा विनयसंरहिता बहुदुःखदाः ॥ न जल-
दा जलदा जनतापदा जनपदेषु सुखं धनदं क्वचित् ७ इति मंत्रिफलम् ॥

(३) अथ सस्येशफलम् ।

कर्कसंक्रांतिका वार सस्येश होता है तिसका फल—श्लोक ।

सस्याधिनाथेतरणौ हि पूर्व धान्यं समर्धबहवोपि चौराः ॥ युद्धं नृपाणां जलदा ज-
लाढ्याः स्वल्पंच सस्यं बहुभूरुहाश्च १ सस्याधिपेशीतकरे प्रजासुखं मेघाः पयो
मुंचति गोपगोधुक् ॥ देवद्विजाराधनतत्परानृपाधरा भवेद्धान्यधनौघपूर्णा २ प्रथम-
धान्यपतौ धरणीपतौ गजतुरंगखरोष्ट्रगवामपि ॥ प्रभवदा बहुरोगघनो जलं न सम-
सौख्यकरं तुषधान्यहत् ३ जलधरा जलराशिमुचोभृशं सुखसमृद्धियुतं नि-
रुपद्रवम् ॥ द्विजगणः स्तुतिपाठकरः सदा प्रथमसस्यपतौ सति बोधने ४
सस्यपतौ सुरराजपुरोहिते सकलसौख्यकरः श्रुतिपूर्वकाः ॥ जलधरा जलदा
बहुसस्यदारसपयांसि बहूनि वसूनि वै ५ शुक्रोयदा धान्यपतिर्धरायामेघोजलं-
वर्षति शोभनं प्रियम् ॥ गोधूमशालेशु धनप्रियं गुवृक्षेषु पुष्पाणि सुखप्रदानि ६
रविमुतेयदि धान्यपतौ जनो नृपतिभिः परिपीडितविग्रहः ॥ गदभयं तुषधान्यह
रंसदादुरितवादविवादयुतानराः ७ इति सस्येशफलम् ॥

(४) अथ धान्येशफलम् ।

धनसंक्रांतिका वार धान्येश होता है तिसका फल—श्लोक ।

पश्चाद्धान्याधिपे सूर्ये पश्चाद्धान्यं तदा न हि विग्रहं भूभृतां धान्यं महर्धं ज्वरपीडनम् १
चंद्रे धान्याधिपे जाते प्रजावृद्धिः प्रजायते ॥ गोधूमाः सर्षपाश्चैव गोषु क्षीरं तथा बहु २
भूमिजे ग्रीष्मधान्ये शीष्मधान्यमहर्धकम् । शालीशुघृततैलादिमहर्घाणि भवन्ति च
३ बुधे धान्याधिपे मेघा जलं मुंचति वैभृशम् ॥ सैधवेलाटदेशे च माधवोल्पं च वर्षति
४ गुरौ धान्यपतौ याति यवगोधूमशालयः ॥ पच्यंते सर्वदेशेषु ज्वानो ब्रह्मवादिनः
५ भृगौ पश्चिमधान्ये शेषश्चाद्धान्यं न पश्यति ॥ सस्याः समर्धतायां तिस्रस्वल्पं क्षीरं-

गवामपि ६ दुर्भिक्षं जायेत तत्र कलहं देशविग्रहम् ॥ सौराष्ट्रदेशनष्टश्च यत्र धान्याधिपोशनिः ७ ॥ इति धान्येशफलम् ॥

(५) अथ मेघेशफलम् ।

सूर्य आर्द्रानक्षत्रपर जिसदिन प्रवेश करे वो वार मेघेश होता है—श्लोक ।
जलदपेयदिवासरपेतदासरसिवैरमतेजनतारसम् । यवचनेक्षुनिवारसुशालिभिः सुखचयं सुलभं भुवि वर्तते १ शशिनितोयदपेयदिगोमहिष्यजवरादिषु दुग्धरसंतदा । फलवती धनधान्यवती धराविविधभोगवती ननु भामिनी २ अवनिजे जलदस्य पतौ भुवि श्रुतिविचारविहीन धरा भवाः । क्वचिदपि प्रचुरं जलमल्पकं क्वचिदपि प्रचुरं बहुतापदम् ३ अमृतरश्मिसुतेयदिवारिणे बहुजलं तुषधान्यरसादिकम् ॥ द्विजवराय जनोत्सुकचेतसाविविधसौख्ययुता धरणीतदा ४ गुरुरविप्रियदृष्टिकरः सदाखिलविलासवती धरणीतदा । श्रुतिविचारपरानरपालका रससमृद्धियुता खिलमानवाः ५ भृगुसुते जलदस्य पतिर्यदा जलयुतो जलदादिविशोभनाः ॥ धननिधानयुता द्विजपालका नृपतयोजनता सुखदायकाः ६ रविसुते जलदस्य पतौ भवेद्विरतवृष्टिवती वसुधातदा ॥ मनसितापकरो नृपतिः सदा विविधरोगरता जनतायदा ७ इति मेघेशफलम् ॥

(६) अथ रसेशफलम् ।

तुलासंक्रांतिकावार रसेश होता है—श्लोक ।

रसपतौ तरणौ धरणीतदा विरसभोगरताल्पपयोधरा । वसनतैलघृतप्रियमानवाः सुखरसंच भुनक्ति महीपतिः १ यदिविधौरसपेभुवि मानवो नवनवां युवतीं वुभुजे प्रियाम् । जलधरा बहुवारिविधायका रसवती धनधान्यवती मही २ यदि धरातनयोरसपो भवेन्नरसराशियुता जनता शुभा । नरपतिर्विषमोजनतापदोनजलदो बहुवृष्टिकरो भुवि ३ रसपतौ द्विजराजसुते मही सुलभधान्यघृतादियुता जनाः प्रमुदिता वरनायकपालिता बहुजलाखिलदेशसुरक्षिताः ४ यदि गुरोरसपेजनसौख्यदे कमलवंतिसरांसितृणानि च । जनपदा द्विजपूजनतत्परा गजसवाजिरथोद्व्युतानृपाः ५ यजनयाजनकोत्सवकोत्सुका जनपदा जलतोषितमानसाः । सुखमुज्जिक्समोदवती धरा धरणिपाहतपापगणा प्रिया ६ रविसुते रसपेरससंक्षयो

नजलदागददाश्वपयोधराः । अजगवांगजवाजिखरोष्ट्रहा जनपदेषुनराञ्जरसैर्युता ॥ ७ ॥ इति रसेशफलम् ।

⑥ अथ नीरसेशफलम् ।

मकरसंक्रांतिका वार नीरसेश होता है—श्लोक ।

नीरसाधिपतौ सूर्ये त्रपुचंदनयोरपि । रत्नमाणिक्यमुक्तादेरर्धवृद्धिः प्रजायते
१ शुक्लवर्णादिवस्तूनामुक्ताकरजतवाससाम् । अर्धवृद्धिः प्रजायेत शशांकेनीरसाधि-
पे २ नीरसेशोयदाभौमः प्रवालारक्तवाससाम् । रक्तचंदनताम्राणामर्धवृद्धिर्दिनेदिने
३ चित्रवस्त्रादिकंचैवशंखचंदनपूर्वकम् । अर्धवृद्धिः प्रजायेत नीरसेशोबुधोयदि ४
हरिद्रापीतवस्तूनां पीतवस्त्रादिकंचयत् । नीरसेशोयदाजीवः सर्वेषांप्रीतिरुत्तमा ५
कर्पूरागरुगंधानां हेममौक्तिकवाससाम् । अर्धवृद्धिः प्रजायेत नीरसेशोभृगुर्यदि ६
त्रपुपिंडादिलोहानां रुष्णवस्त्रादिवस्तुनाम् । अर्धवृद्धिः प्रजायेत मंदेनीरसनायके ७
इति नीरसेशफलम् ॥

⑦ अथ फलेशफलम् ।

मीनसंक्रांतिका वार फलेश होता है—श्लोक ।

द्रुमवतीफलपुष्पवती धरा प्रमुदिताफलभोगविरोधतः । बहुजलंजलदोभुवि-
मुंचतिकचिदपि प्रमितं फलपोरविः १ यदिविधुः फलपोद्गमराशयः फलयुतः
व्रतिभिः कुसुमैर्युता । द्विजमुखावरभोगसमन्विता नृपतयोनयनाटनतत्पराः २
फलपतिर्यदिभूतनयो भवेत्सुबहुपुष्पफलान्वितमेदिनी । गतभयानृतदेशजनास्त-
दानृपतयो बहुविग्रहकारकाः ३ यदि बुधेफलपेफलमुत्तमं जलधराजलराशि-
मुचस्तदा । बहुतृणकुसुमंकमलैर्युतं जनपदाजनसौख्यमुदान्विताः ४ सुरगुरुः
फलनायकतांगतो गतभयावनराशिमहाद्रुमाः । यजनयाजनकोत्सवमंदिराः श्रु-
तिविचारपराद्विजपूर्वकाः ५ यदि फलस्य पतौ भृगुजेधरा मृदुकुमारमहीरुहरा-
शयः । बहुपथानरनाथसुभोगदाद्विजवराः श्रुतिपाठपरायणाः ६ यदि शनिः फलपः
कलहो भवेज्जनितपुष्पगणास्तरवः सदा । हिमभयं नरतस्करजंतदाजनपदाजनरा-
शिसमाकुलाः ७ इति फलेशफलम् ।

⑧ अथ धनेशफलम् ।

कन्यासंक्रांतिका वार धनेश होता है—श्लोक ॥ द्रविणपेयदिवासरे

तदावणिजतोबहुद्रव्यसमागमः । गजतुरंगममेषकरोष्ट्रतोधनचयलभतेऋयविक्र-
यात् १ धनपतिर्मृगलांछनकोयदारसचयात्क्रयविक्रयतोधनम् । वसनशालियुगं
धनजंबहुद्रविणतैलघृतंनृपसौख्यकम् २ असतिमौल्यकरोधरणीसुतः शरदि-
ताम्रकरस्तुषधान्यहृत् । महमिभासिभवेद्विगुणंतदानरपतिर्जनशोकविधायकः ३
द्रविणपोहिमरश्मिसुतोयदाविविधसंग्रहवस्तुफलातदा । द्विजवराजपयज्ञसुसंयुताः
ऋषिविशेषविशेषितमानसाः ४ सुमनसांचगुरुर्द्रविणाधिपोवणिजवृत्तिपराः सुख-
भाजनाः । फलितपुष्पितभूमिरुहाः सदाविविधद्रव्ययुताभुविमानवाः ५ द्रविण-
पो भृगुजोद्रविणैर्युताःसमधनाःसकलाभुविमानवाः । समसुखाः क्रयविक्रयजीवि-
नोनृपतयोजनपालनतत्पराः ६ द्रविणपेरविजेवैरलं धनंगदरता धरणीपतयः
सदा । अधनिकावणिजःऋषिजीविनोद्विजवराःपरिपीडितमानसाः ७ इति द्रव्ये-
शफलम् ।

(२०) अथ दुर्गेशफलम् ।

सिंहसंक्रांतिका वार दुर्गेश होता है—श्लोक ॥ नयविशेषकरस्तरणिस्त-
दागतभयानरराजपुरोगमाः । समधिकेनतदानृपतोन्वयतः पथि संव्रजतांनभयं
क्वचित् १ गढपतिर्मृगलांछनकोयदानृपसुराज्यविलासितपौरजाः । बहुधने-
क्षुजगोरसभोगिनोनरवरा नरवर्णितविग्रहाः २ अवनिजोगढनायकतांगतोविवि-
धदुःखवियोगसमन्वितः । जनपदेषु जनाः क्रयविक्रये भयविशेषतयानफलं
क्वचित् ३ विषयसाम्यसुखंशशिजेप्रभौभवतिराशिगतेतुविशेषतः । शशिसुतेयदि
कोटकपालकेपथिषुद्रव्ययुजानभयंकचित् ४ सुरगुरौगढपेनयशोभितानरवरा
नरपाः करपालिताः । गिरिषुवैनगरेषुसमंसुखंसुखमतिद्विजशस्त्रवतांविशाम् ५
नरवरेषुविशेषपतिर्यदा भृगुसुतोबहुसौख्यकरोमतः । विनयवाणिजगेहसमः सुखो
गतवनंनिकटेपिचदूरतः ६ रविसुतेगढपालिनिविग्रहे सकलदेशगताश्वलिताज-
नाः । विविधवैरिविशेषितनागराः ऋषिधनंनलभेद्भुविकश्चन ७ इति
कोटपालफलम् ।

अथ चतुर्मेघफलं—त्रिभिर्गताब्दाः सहिताश्वतुर्भिः शेषंभवेदंबुपतिः
क्रमेण । आवर्तसंवर्तकपुष्करश्चद्रोणश्चतुर्थोमुनिभिःप्रदिष्टः १ फलम्-आवर्तेछिन्न-
वृष्टिश्चसंवर्तेजलपूरिता । पुष्करेमंदवृष्टिश्च द्रोणे वर्षतिसर्वदा २ इति मेघफलम् ॥

(२४८)

दैवज्ञविनोद-

अष्टोत्तरीमतेन आयव्यय सारिणी.

जिसवर्षकाराजाजोग्रहउसीकेसूत्रगतराशियोंकालाभखचंदेखना.

राशि.	मे.	वृ.	मि.	क.	सि.	क.	तु.	वृ.	ध.	म.	कुं.	मी.
रवि. ६	२	११	१४	८	११	१४	११	२	५	८	८	५
	१४	५	२	२	११	२	५	१४	५	१४	१४	५
चंद्र. १५	१४	८	११	५	८	११	८	१४	२	५	५	२
	२	११	८	८	२	८	११	२	११	५	५	११
मं. ८	८	२	५	१४	२	५	२	८	११	१४	१४	११
	१४	८	५	२	१४	५	८	१४	५	१४	१४	५
बुध. १७	५	१४	२	११	१४	२	१४	५	८	११	११	८
	५	११	११	८	२	११	११	५	११	५	५	११
गुरु. १९	११	५	८	२	५	८	५	११	१४	२	२	१४
	५	१४	११	११	५	११	१४	५	११	८	८	११
शु. २१	२	११	१४	८	११	१४	११	२	५	८	८	५
	८	१४	११	११	५	११	१४	८	१४	८	८	१४
शनि १०	१४	८	११	५	८	११	८	१४	२	५	५	२
	१४	८	५	५	१४	५	८	१४	८	२	२	८

कुयोगसारिणी.

	योगोंकेनाम.	रविवार	सोम०.	मंग०	बुधवार.	गुरुवार	शुक्र०	शनि०
२	ऋकचयोग.	१२ ति.	११ ति.	१० ति.	९ ति.	८ ति.	७ ति.	६ ति.
३	दग्धयोग.	१२ ति.	११ ति.	५ ति.	३ ति.	६ ति.	८ ति.	९ ति.
४	मृत्युयोग.	११ ति. ९	७ ति. १२	६ ति. ११	६ ति. ११	९ ति. १४	१० ति. १२	१० ति. १५
५	सिद्धियोग.	० ति.	० ति.	८ ति. १३	५ ति. १२	१० ति. १५	६ ति. ११	९ ति. १४
६	उत्पातयोग.	विशा.	पूर्वा.	धनिष्ठा.	रेवती.	रोहि.	पुष्य	उत्त.षा.
७	मृत्युयोग.	अनुरा.	उत्तरा.	शतता.	अश्विनी	मृगशी.	आश्ले.	हस्त.
८	कालयोग.	ज्येष्ठा.	अभिजि.	पूर्.भा.	भर.	अर्द्रा.	मघा.	चित्रा.
९	सिद्धियोग.	मूळ.	श्रव.	उत्तभा.	कृत्ति.	पुनर्व.	पूर्वा.	रेवती.
१०	यमदंष्ट्रयोग.	मघा. धनिष्ठ	मूळ. विशा.	कृत्ति. रोहि.	पूर्वा षा. पुनर्वसु	उत्त.षा. अश्विनी	रोहिणी अनुरा.	श्रवण. शत.
११	यमघेट.	मघा.	विशा.	मृग.	मूळ.	कृत्ति	रोहि.	हस्त.
१२	मुसल. वज्र.	भर.	चित्रा.	उत्त.षा.	धनि	उत्तरा.	ज्येष्ठा.	रेवती.
१३	अमृतसिद्धियोग	हस्त.	श्रव.	अश्वि.	अनु.	पुष्य	रेवती.	रोहिणी.

आनंदादियोगसारिणी.

	योगनाम	रवि.	चंद्र.	मंगल.	बुध.	गुरु.	शुक्र.	शनि.	फल.
१	आनंद.	अश्वि.	मृग.	आश्ले.	हस्त.	अनु.	उ.षा.	शत.	सिद्धि.
२	कालदं.	भर.	आर्द्रा.	मघा.	चित्रा.	ज्येष्ठा.	अभि.	पू.भा.	मृत्यु.
३	धूम्र.	कृत्ति.	पुनर्व.	पू.फा.	स्वाती.	मूल.	श्रव.	उ.भा.	असुख.
४	प्रजाप.	रोहि.	पुष्य.	उत्तरा.	विशा.	पू.षा.	धनि.	रेवती.	सौभाग्य.
५	सौम्य.	मृग.	आश्ले.	हस्त.	अनु.	उ.षा.	शत.	अश्वि.	बहुसौख्य.
६	ध्वांक्ष.	आर्द्रा.	मघा.	चित्रा.	ज्येष्ठा.	अभि.	पू.भा.	भरणी.	धनक्षय.
७	ध्वज.	पुन.	पूर्वा.	स्वाती.	मूल.	श्रव.	उ.भा.	कृत्ति.	सौभाग्य.
८	श्रीव.	पुष्य.	उत्तरा.	विशा.	पू.षा.	धनि.	रेवती.	रोहिणी.	सौख्यसं.
९	वज्र.	आश्ले.	हस्त.	अनु.	उ.षा.	शत.	अश्वि.	मृग.	क्षय.
१०	मुद्गर.	मघा.	चित्रा.	ज्येष्ठा.	अभि.	पू.भा.	भर.	आर्द्रा.	लक्ष्मीपा.
११	छत्र.	पूर्वा.	स्वाती.	मूल.	श्रव.	उ.भा.	कृत्ति.	पुनर्व.	राजसन्मान.
१२	मित्र.	उत्तरा.	विशा.	पू.षा.	धनि.	रेवती.	रोहि.	पुष्य.	मुष्टि.
१३	मानस.	हस्त.	अनु.	उ.षा.	शत.	अश्वि.	मृग.	आश्ले.	सौभाग्य.
१४	पद्माख्य.	चित्रा.	ज्येष्ठा.	अभि.	पू.भा.	भर.	आर्द्रा.	मघा.	धनप्राप्ति.
१५	लुंबक.	स्वाती.	मूल.	श्रव.	उ.भा.	कृत्ति.	पुन.	पूर्वा.	धनहानि.
१६	उत्पात.	विशा.	पू.षा.	धनि.	रेवती.	रोहि.	पुष्य.	उत्तरा.	प्राणनाश.
१७	मृत्यु.	अनु.	उ.षा.	शत.	अश्वि.	मृग.	आश्ले.	हस्त.	मृत्यु.
१८	काण.	ज्येष्ठा.	अभि.	पू.भा.	भरणी.	आर्द्रा.	मघा.	चित्रा.	क्लेश.
१९	सिद्धि.	मूल.	श्रव.	उ.भा.	कृत्ति.	पुन.	पूर्वा.	स्वाती.	कार्यसिद्धि.
२०	शुभ.	पू.षा.	धनि.	रेवती.	रोहि.	पुष्य.	उत्तरा.	विशा.	कल्याण.
२१	अमृत.	उ.षा.	शत.	अश्वि.	मृग.	आश्ले.	हस्त.	अनु.	राजसन्मान.
२२	मुसल.	अभि.	पू.भा.	भर.	आर्द्रा.	मघा.	चित्रा.	ज्येष्ठा.	धनक्षय.
२३	गदाख्य.	श्रव.	उ.भा.	कृत्ति.	पुन.	पूर्वा.	स्वाती.	मूल.	विद्याप्राप्ति.
२४	मातंग.	धनि.	रेवती.	रोहि.	पुष्य.	उत्तरा.	विशा.	पू.षा.	कुलवृद्धि.
२५	राक्षस.	शत.	अश्वि.	मृग.	आश्ले.	हस्त.	अनु.	उ.षा.	महाकष्ट.
२६	चर.	पू.भा.	भर.	आर्द्रा.	मघा.	चित्रा.	ज्येष्ठा.	अभि.	कार्यसिद्धि.
२७	स्थिर.	उ.भा.	कृत्ति.	पुन.	पू.षा.	स्वाती.	मूल.	श्रवण.	गृहारंभ.
२८	प्रवर्धमा	रेवती.	रोहि.	पुष्य.	उत्तरा.	विशा.	पू.षा.	धनि.	विवा.

अथ गुरुदयवशेन वर्षनामफलम् ।

श्लोकः—नक्षत्रेण सहोदयमस्तं वा येन याति सुरमन्त्री । तत्संज्ञं च कथ्यं वर्षं मासक्रमेणैव ॥ १ ॥ कार्तिक्यादिपुसंयोगे कृत्तिकादिद्वयं द्वयम् । अंतोपांत्यौ पंचमश्च त्रिधामासत्रयं स्मृतम् ॥ २ ॥ अथ फलं—सस्यानि धृतकापासतैलादिमुखसंचयः । चैत्रवर्षे भवेद्बुद्धिर्नृपसौख्यफलप्रदा १ अर्धं विविधभावेन जायते द्रविणप्रदम् । नीरुजानिर्भयालोका वैशाखे जनपूजिताः २ तस्करैः पापयोगैर्वा पीड्यन्ते पीडया जनाः । भ्रमं ते स्वेच्छया भूम्यानिर्द्रव्यैर्ज्येष्ठसंज्ञके ३ अर्धं महर्घतां याति धनधान्यं समं भवेत् । आपादेऽस्वल्पवृष्टिश्चतुषधान्यमहर्घता ४ मनोल्हादं प्रकुर्वति जनाः सौख्यसमायुताः । श्रावणे वृष्टिरत्युग्रा गोमहिष्यादिकं सुखम् ५ अर्धं महर्घतां याति धनधान्यं समं भवेत् । मघवावर्षति स्वेच्छं संपदो भाद्रवर्षके ६ सुभिक्षं पूर्वसस्यं स्याज्ज्वररोगाकुलं जगत् । आश्विने शोभना वृष्टिर्नृपसौख्यकरी सदा ७ पापबुद्धिरतालोका भवन्ति कार्तिके सदा । देवतानैव मन्यन्ते राज्ञ्यं च तस्करैर्हृतम् ८ कार्पासादिमहर्घस्याद्गोधूमापतिलादिकम् । मेघोवर्षति देवो वामार्गशीर्षे विशेषतः ९ ज्वररोगशुधार्ताश्च नानाजनपदाः सदा । महर्घं तु त्रयोमासापैषे स्वास्थ्यं ततः परं १० सुभिक्षं पूर्वयाम्यायां मध्यमं पश्चिमे तथा । उत्तरे रौरवं माघे वर्षे धान्यमहर्घता ११ सुभिक्षं प्रचुरा वृष्टिर्त्तरे याम्यपश्चिमे । पूर्वस्यां रौरवं घोरं फाल्गुने वत्सरे शुभम् १२ इति गुरुवर्षफलम् ।

अथ अधिकमासफलम् ॥ स्वल्पवृष्टिर्भवेन्मेघो धनधान्यसमाकुलम् । घृततैलं च कार्पासं सुभिक्षं माघवद्वये १ विद्वरं भूमिपाद्रीतिस्तस्करादिभयं भवेत् । घृततैलं तथा धान्यं समर्घस्याद्विज्येष्ठके २ सुभिक्षं शुभं वृष्टिश्च धनधान्यसमाकुलम् । घृततैलं च कार्पासं सुभिक्षं चैत्रकद्वये ३ तुषधान्यादिवृद्धिः स्यात्पशुरोगोतिवृष्टिः । राज्ञां सुखकरा भूमिराषाढद्वितयं यदा ४ द्विश्रावणेति दुर्भिक्षं स्वल्पवृष्टिर्महद्भयं । पापबुद्धिरतालोका राजानः क्रूरशासनाः ५ द्विभाद्रे क्षेममारोग्यं सस्यनिष्पत्तिरुत्तमा । बहुक्षीरघृतागावो वृष्टिः कार्तिकसम्पिता ६ सस्यं महर्घतां याति स्वल्पवृष्टिर्भयं नृपात् । शारदानि च स्वल्पानि गजबाधाश्चिनद्वये ७ इत्यधिकमासफलम् ।

अथ गुरुचारशनिचारफलं प्रास्थ्यते.

अथातःसंप्रवक्ष्यामि गुरुचारमनुत्तमम् । अनेनगुरुचारेणप्रभवाद्यब्दसंभवः १

- (१) मेषराशौयदाजीवस्तत्रसंवत्सरस्तदा । प्रवचनाभाजलदोवर्पाचसर्वतोमुखी २ सुभिक्षंविग्रहोराज्ञांसमर्धवस्त्रकर्पटं । हेमरूप्यंतथाताम्रंकार्पासंचप्रवालकम् ३ मंजिष्ठा नारिकेलंचपट्टसूत्रंसमर्धता । कांस्यंलोहंतथैवैक्षुपूगादीनांचसंग्रहः ४ राजपीडामहारोगोद्विजानांकष्टसंभवः । मासत्रयेफलमिदंपश्चाद्भाद्रपदेपुनः ५ गोधूमशालिमाषाणामाज्यस्याग्रेमहर्धता । दक्षिणस्यामुत्तरस्यांखंडवृष्टिःप्रजायते ६ दक्षिणोत्तरयोर्देशेछत्रभंगोपिकुत्रचित् । दर्भिक्षमपिषण्मासादाश्विनेफलगुनेतथा ७ पश्चात्सुभिक्षं द्वौमासौनाम्नामेघोजलेंद्रकः । कार्तिकंमार्गशीर्षंचकार्पासाज्जमहर्धता ८ मेदपाटेराजपीडादेशभंगोलपवर्षणम् । लोकाः सरोगादुर्भिक्षंपौषेरसमहर्धता ९ वाणिज्येसंशयोलाभोवैशाखेदुर्जरारसाः । छत्रभंगस्तथाषाढेऽश्रावणेचाभयं युधि १० नवीनोजायतेराजाक्वचिन्मेघोपिकार्तिके । धान्यादिसंग्रहेलाभस्त्रिगुणोमासपंचमे ११ अब्दमध्येयदाजीवः क्रमाद्राशित्रयंस्पृशेत् । तदासुभटकोटीभिःप्रेतपूर्णाविसुंधरा १२ उदग्वीथींचरञ्जीवः सुभिक्षक्षेमकारकः । मध्यमेमध्यमंचार्थमेवमन्येपिखेचराः १३ एषराशिफलभेदविशेषः शेषमत्रगुरुगम्यमशेषं । द्वेषमत्रगुरुचारविचार संग्रहेभजतुजातुनकश्चित् १४ इतिमेषराशिफलम् ।
- (२) वृषराशौयदाजीवोवैशाखोवत्सरस्तदा । नंदशालीभवेन्मेघःसर्वधान्यसमर्धता १५ वैशाखेआश्विनेमासेह्नीणारोगाश्चदंतिनाम् । अश्वानांचमहापीडागृहैवरंपरस्परम् । १६ उत्तरस्यामनावृष्टिर्दुर्भिक्षमंडलेकचित् । पूर्वस्यांचमहासौर्यंराजबुद्धिविपर्ययः १७ घृतंतैलंच मंजिष्ठामौक्तिकंचप्रवालकम् । लवणंरक्तवस्त्रंचनारिकेलंसमर्धता १८ गोधूमाः शालिचणकामुद्रामाषास्तथातिलाः । महर्घाःश्रावणेज्येष्ठेमेघानांचमहाजलम् १९ शृगालकेमालवेचउत्पातोराजविग्रहः । देशभंगाद्रयंभूरिवृतधान्यमहर्धता २० मेदपाटेऽग्निष्मकृतौसमर्धधान्यमीरितम् । मरौधान्यंघृतंतैलंमहर्धधातवोन्यथा २१ अश्वरोगश्चतुष्पादनाशः पीडागमः क्वचित् । आषाढेऽश्रावणेवर्षानवर्षाभाद्रपादके २२ सिंधुदे-

शेनागपुरेश्रीविक्रमपुरस्थले । धान्यमहर्धसमर्ध मेदपाटे तदाभवेत् २३
मासद्वयसंग्रहः स्याद्धान्यानांचततोऽशुभम् । दुर्भिक्षमासदशकेमार्गरोधः
प्रजाक्षयः २४ मुनिवृषभैर्वृषभतोगुरौफलंसकलमेवमादिष्टम् । जिनवृषदृष्ट्या-
नबलादचलासर्वत्रसरसास्यात् २५ इतिवृषराशिफलं / मिथुनेसंगतेजीवेज्ये-
ष्ठारख्योवत्सरो भवेत् । बालानांदोषमश्वानांखंडवृष्टिस्तदाभवेत् २६ कर्कोटकोय-
दामेधोगंदूपदोमतांतरे । तस्करैः पीड्यतेलोकःपापोपहतमानसैः २७ पश्चिमा-
यांसिंधुदेशेवायव्येचोत्तरादिशि । चित्राविचित्राजायंतैरोगाः पीडोत्तरापथे २८
श्वेतवस्त्रं तथाकांस्यंकर्पूरंचंदनादिकम् । मंजिष्ठानालिकेरंचपूगीस्वर्णंचरूप्यकम्
२९ मासानांपंचकंयावत्समर्धंचित्रतोभवेत् । पश्चान्महर्धपूर्वोक्तंधान्यानांचसम-
र्धता ३० पूर्वाग्रियाम्यनैर्कृत्यामीशानेचसुभिक्षता । श्रावणेतुमहत्कष्टमहिषीणांच
हस्तिनां ३१ राजयुद्धंप्रजावृद्धिः सुभिक्षमंगलंभुवि।समर्धं तैलखंडादिशर्कराधा-
तवोपिच ३२ सृगालदेशेचोत्पाताःकयाणकेषुमंदता । महावर्षाघृतंधान्यंसमर्धं
चगुरुस्तथा ३३ शुंठीमरीचपिप्पल्योमंजिष्ठाजातिकोशकाः । महर्धमेतद्वस्तु
स्यात्फाल्गुनेधान्यसंग्रहः ३४ कार्पासिलवणंगुडतिलगोधूमयुगंधरीचणकमु-
द्गान् । ग्राह्याविक्रयक्रयतस्त्रिगुणोलाभस्त्रिमासांते ३५ गुरुरपिमिथुननिलीनःसा-
रस्यंमनस्यंतः करोतिजने । व्यभिचारचारचर्याबलात्काचिद्देशभंगभयम् ३६
इति मिथुनराशिफलम् ३ कर्कोगुरुस्तथाषाढेवत्सरेतत्रजायते । पूर्वदक्षिणयोर्मै-
घोमध्यमंकंबलाभिधः ३७ महर्धसर्वधान्यानांकार्तिकेफाल्गुनेतथा । पश्चिमाया
सिंधुदेशेवायव्येचोत्तरादिशि ३८ क्षयश्चतुष्पदानांस्याद्दुर्भिक्षमृगसैन्यकम् ।
हेमरूप्यं तथा ताम्रपट्टसूत्रंप्रवालकं ३९ मौक्तिकंद्रव्यमन्त्रादिलोको-
त्तया लोकविक्रयः । मंजिष्ठाश्वेतवस्त्राणांमहर्धसुभटक्षयः ४० गोधूमशा-
लितैलाज्यलवणादिगुडंपुनः । माषामहर्धजायंतेपापकर्मरतोजनः ४१ कार्तिक
द्वितयेधान्यंघृतंतैलंमहर्धता । पट्टसूत्रंचवस्त्राणिजातीफललवंगकं ४२ मीरचंशी
तकालेषुसंग्राह्याणिवणिगजनैः । वैशाखज्येष्ठयोर्लाभोद्विगुणस्तस्यविक्रयात् ४३
वर्षाकालेमहावर्षासर्वधान्यमहर्धता सुभिक्षंतिलकार्पासचणक्यानांगुडस्यच ४४

गोधूममाषतुवरीयुगंधरीमुद्रकोद्रवादीनां । आपाढेसंग्रहतोलाभः पुनरुद्रवोद्विगुणः
 ४५ इतिकर्कराशिफलं । सिंहजीवेश्रावणारूपोवत्सरोवासुकिर्धनः । बहुक्षीरघृता
 गावोजलपूर्णाचमेदिनी ४६ देवब्राह्मणपूजास्यान्नराणां मान्यतासताम् । रोगावि-
 वाहश्चान्योन्यंचतुष्पदमहर्घता ४७ स्लेच्छदेशेमहायुद्धं छत्रभंगश्चविद्वरम् । उद्वसः
 कियते लोकः पश्चिमोत्तरवायुषु ४८ गोधूमतिलमाषाज्यशालीनांचमहर्घता ।
 सुवर्णरूप्यताम्रादिप्रवालानां समर्घता ४९ सुभिक्षंसर्वदेशेचमेघोप्याषाढभाद्रयोः ।
 श्रावणेवृष्टिरल्पैवसुकालः कार्तिकेस्मृतः ५० सोपारीखोपराडोडामंजिष्ठशुंठि-
 खारिकाः । पट्टकूलंजातिफलंकर्पूरं सुमहर्घकं ५१ उदक्काले गुरुः खंडाहिंगुग्नी
 श्वित्रशर्करा । महर्घमेतद्वस्तुस्यान्नान्यस्यातिसमर्घता ५२ ज्येष्ठेष्टस्कंदकैर्धान्यं-
 लभ्यंते मणमानतः । स्कंदकैः पंचविंशत्याघृततैलंतुविंशतेः ५३ स्कंदकैर्दशभिर्ल-
 भ्यागोधूमामणसंमिताः । धान्यकार्पासतैलादिरससंग्रहणं शुभम् ५४ फाल्गुनेरत्न-
 तो ज्येष्ठाल्लाभोद्विगुणतः परं । गुरौसूर्यग्रहप्राप्तेसर्वत्र भाभिकोदयः ५५ इतिसिंह
 राशिफलम् । कन्याभोगेगुरोर्जातेमेघनामतमस्तमः । भाद्रसंवत्सरस्तत्रसप्तमासात्र
 रौरवम् ५६ ततः परं सुभिक्षं स्यात्कार्तिकान्माधवावधि । आद्यः संग्रहणाल्लाभो
 द्विगुणोभाद्रमासतः ५७ चतुष्पदानां पीडापिगोधूमशालिशर्करातैलमाषामहर्घाः
 स्युर्गुडादीशुरसस्तथा ५८ शूद्राणामंत्यजानांचकष्टंसौराष्ट्रमंडलं । खंडवृष्टिर्दक्षि-
 णस्यामुत्पातास्लेच्छमंडले ५९ मेदपाटेशृगालेचपरचक्रभयंरणं । सर्वदेशेवह्नि-
 भयंमेघोल्पश्चरसाल्पता ६० मरुदेशेछत्रभंगश्चैत्रेवामाधवेभवेत् । गोधूमघृततै-
 लानिमहर्घाणिसमादिशेत् ६१ वस्त्रकंबलधातूनांरत्नादेश्वमहर्घता । आपाढेधान्य-
 संदोहोभाद्रेलाभश्चतुर्गुणः ६२ इतिकन्याराशिफलं ६ गुरोस्तुलायामेघः स्यात्त-
 क्षकोवत्सरोश्विनः । तदातिवृष्टिर्मंजिष्ठानारिकेलमहर्घता ६३ अन्योन्यंराजयुद्धा-
 निसमर्घभोज्यतैलयोः । मार्गशीर्षे तथापौषेद्वयोर्धान्यस्यसंग्रहः ६४ लाभः स्या-
 त्पंचमेमासेमार्गादारभ्यचैत्रतः ॥ छत्रभंगस्ततोराजविग्रहः क्वापिमंडले ६५ उत्पा-
 तोमरुदेशेस्यान्मार्गेभयंचचोरतः । कोटजेसलमेर्वाधैः परचक्रागमोमतः ६६
 स्कंदकैर्दशभिश्चैकमणधान्यंचउच्यते । कार्तिकेमार्गशीर्षेवामेघस्त्वाषाढके

महान् ६७ त्रयोदशस्कंदकैश्वपंढामगमवाप्यते । पंचाशत्स्कंदकैर्मिश्रीशर्करा
मणविक्रयः ६८ रसक्रयाणकादीनांसंग्रहेण चतुर्गुणः । लाभश्चतुर्थमासेस्याद्धातू-
नांचमहर्घता ६९ इतितुलाराशिफलं ७ वृश्चिस्थेगुरौसोमेमेघः कार्तिकमा-
सतः । संवत्सरः खंडवृष्टिर्धान्यमल्पं भयं महत् ७० गृहेपरस्परंवैरमष्टौमासानसं-
शयः । भाद्राश्विनेकार्तिकारुयास्त्रयोमासामहर्घता ७१ ततः सुभिक्षं जायेत मंद
वृष्टिश्चमंडले । पश्चिमायां जीववृष्टिर्दुर्भिक्षं वायुमंडले ७२ हेमरूप्यकांस्यताम्रति-
लाज्यश्रीफलादिषु । महर्घगुडकार्पासलवणश्चेतवन्नकम् ७३ महिषीवृषभाअश्वाः
समर्घाधान्यमंडले । तीढानां स्लेछलोकानां महोत्पातश्च संभवेत् ७४ शृगालदेशे
कटकं रोगोश्च महिषीषुच । राजीनिचमहर्घाणि हिं गुस्सारिकखोपराः ७५ देशभंगः
स्वल्पवृष्टिस्तृणानामपि दुःखिता । मरौतथानागपुरेदेशे क्लेशाकुलाः प्रजाः ७६
गोधूमचणकतुवरियुगंधरीमापमुद्रकंगुतिलाः । संग्राह्यास्तेमासाः पंचपरं विक्रयाद्धि
गुणलाभः ७७ इति वृश्चिकराशिफलम् ८ धनुर्गुरौ हेममालीमेघसंवत्सरस्तदा ।
मार्गशीर्षे दिव्यवृष्टिः स्त्रीणां पीडा गृहे गृहे ७८ पूर्वकाले भवेद्धान्यगोधूमशालि-
शर्कराः । कार्पासश्च प्रवालानिकांस्यलोहं धृतं त्रपु ७९ हेमरूप्यमहर्घाणितिलतैलं
गुडस्तथा । पूगीफलं श्वेतवस्त्रमहर्घचक्रचिद्भवेत् ८० मार्गशीर्षादिचपुनर्ज्येष्ठि
यावन्महर्घता । महिषीवाजिधेनूनां जिष्ठायामहर्घता ८१ देशभंगश्च दुर्भिक्षं
कचिन्मारकसंभवः । संजातेशीतकाले थग्रीष्मे स्लेच्छजनक्षयः ८२ श्रावणे धान्य-
कलसीत्रिंशतास्युष्टैर्भवेत् । पंचाशत्स्कंदकैराज्यं मणभान्द्रिबुदो महान् ८३ आश्विं
नेरोगितासर्पदंशो धान्यमणपुनः । दशभिः स्कंदकैराज्यं मणैस्तावद्भिरेव च ८४ खंड-
लभ्यासेरमिता एकेन स्कंदकेन च । गुडे सितोपलापंचमहर्घत्वं चिद्भवेत् ८५ कुल-
त्थकामसूराक्षरं क्तवस्त्रमहर्घकम् । तथैव गोधूमयवाश्छत्रभंगश्च गौर्जरै ८६ मार्ग
शीर्षतथापौषेभं जिष्ठा हिं गुमौक्तिकं । जातीफलं च सौपारीप्रवालानामहर्घता ८७
चतुष्पदादिकार्पाससंग्रहोरसमासकान् । तल्लाभः सप्तमे मासे प्रोक्तो व्यक्तैश्चतुर्गुणः
८८ इति धनराशिफलं ९ गुरौ मकरगेमेघोजलैर्द्रः पौषवत्सरः । चतुष्पदक्षयोभूम्यां
दुर्भिक्षं निर्जलोजनः ८९ मार्गशीर्षाद्धान्यवस्तुसंग्रहः क्रियते तदा । विग्रहश्च महा

घोरोराज्ञां बुद्धि विपर्ययः ९० उत्तरे पश्चिमे देशे खंडवृष्टिः कदापि च । पूर्वस्यादाक्षि-
णस्यांच दुर्भिक्षं राजविङ्करम् ९१ पापबुद्धिरतालोकाहाहाभूताचमेदिनी । तिलतै-
लाज्यदुग्धान्नरक्तवस्त्रमहर्षता ९२ उत्तमामध्यमाः सर्वे सर्वभक्षणतत्पराः । क्षत्रि-
याणां छत्रभंगो म्लेच्छानां च ततः क्षयः ९३ चैत्राश्विनाषाढमासास्त्रयो महर्षहेतवे ।
पश्चाद्धान्यं सुभिक्षं स्यात्प्रजा पीडा च तत्स्कराः ९४ हेमरूप्यं ताम्रलोहं कर्पूरं चंदना-
दिकं । महर्षं नर्मदातीरे अन्यदेशे शुभं भवेत् ९५ मेघो मालपदे देशे भंगो वर्षानभूयसी ।
व्याधयो बहुलारूप्यधातूनां च महर्षता ९६ मेदपाटे च कटके मार्गशीर्षे पिपौषके ।
महाजनानां पीडा पिच्छत्रभंगो महाभयं ९७ देवग्रामपुरादीनां लुठनं युद्धसंभवः । शाल-
योयवगोधूमामहर्षाः स्युस्तथारसः ९८ खंडाधान्यगुण्डानाम् मंजिष्ठायाः सितोपला-
दीनाम् । सर्वत्र महर्षत्वं चैत्रे च फाल्गुने मासे ९९ घृततैलपट्टसूत्रकंबलवस्त्राणि चेशु-
रसवस्तु । आषाढे तु महर्षमेघोलोपि च सुभिक्षं स्यात् १०० दशकैः स्कंदकैर्धान्यं
मणपोडशभिस्ततः । पंचदशभिस्तैलं च तुर्भिः शेषधान्यकम् १ इति मकरराशि-
फलं १० कुंभे गुरौ वज्रदंष्ट्रे मेघो माघादिवत्सरः । सुभिक्षं जायते तत्र ऋषिदेवद्विजा-
र्चनम् २ कांस्यं च पित्तलं लोहं मंजिष्ठात्रपुकांचनम् । एषां मासत्रयं यावत्समर्ष-
त्वं प्रजायते ३ मौक्तिकं च प्रवालानि मंजिष्ठापट्टकूलकं । पूगीरूप्यं नालिके-
रं श्वेतवस्त्रं महर्षकम् ४ फाल्गुनमाघचैत्रेषु रोगमासत्रये मताः । महर्षलवणं
लोके मरौ धान्यमहर्षकं १०५ चैत्रवैशाखयोः सिंधुदेशे कटकचालकः ।
वस्त्रकंबलहिं गूनाम् महर्षता प्रजायते ६ कार्तिके चाश्विनरोगांश्छत्रभंगो मह-
द्भयम् । रसकार्पासवस्त्राणां सर्वत्र स्यान्महर्षता ७ आषाढे मणगोधूमाश्च तुर्भिः
स्कंदकैर्मता । अष्टादशभिराज्यं च तैलं तैर्मनुसंमिते ८ श्रावणे वा भाद्रपदे धान्यं
संगृह्यते तदा । पौषे स्याद्विगुणोलाभो युगंधर्याश्च विक्रयात् ९ इति कुंभरा-
शिफलं । मीने गुरौ फाल्गुने स्याद्वत्सरः संभवो धनः । खंडवृष्टिर्महर्षा-
णि सर्वधान्यानि भूतले ११० वायुरोगस्य पीडा च देशांतरं व्रजे जनः ।
मासानां पंचमं यावद्भयं राजविरोधतः ११ पश्चात्सुखं सुभिक्षं च शालिगोधूम-
शर्कराः । तिलतैलगुण्डानां च महर्षत्वं समीरितम् १२ मंजिष्ठानारिकेलानि श्वेत-

वस्त्रचदंतकाः । कर्पूरलवणाज्यानां महर्धत्वं प्रजायते १३ चतुष्पदा-
नां मरणं वैशाखज्येष्ठयोर्भवेत् । आषाढे श्रावणे धान्यघृततैलमहर्धता १४
श्रावणस्योत्तरेपक्षे महावर्षा प्रजायते । घृतं समर्धभापदेशु भावाश्विनकार्तिकौ
१५ समर्धास्तिलकार्पासाश्छत्रभंगस्ततोर्बुधे । मार्गशीर्षे तथा पौषे ह्युत्पातो मरु-
डले १६ ग्रीष्मे कटकसंग्रामे चतुष्पदमहर्धता । स्यान्नागपुरदुर्भिक्षं वर्षाकाले
सुभिक्षता १७ इति कतिपयशास्त्रात् । वीक्षणाद्गौरवेण गुरुचरितविचारः स्फार
बोधाय वृद्धः । इह मतिरतिशायी नैव युक्ता प्रयुक्तादविकलफललाभो वाक्यतोयं
यतः स्यात् १८ ॥ इति नक्षत्रसंवत्सराणां नाम गुरुचारविचारः ॥

अथ विशेषज्ञानिचारफलम् ।

सद्यो बोधायगद्येन विस्तरेण निगद्यते ॥ शनैः शनैः शनैश्चरः फलं शास्त्रविमर्शतः
१ मेषराशौ यदा सौरिस्तदा पश्चिमायां राजविग्रहः वस्तुमहर्धता नृपतेर्भयं गुर्जर
गौडसौराष्ट्रदेशेषु धान्यमहर्धता द्विगुणो व्यापारे लाभः छत्रभंगः राशिभोगा-
त्परतः उत्पातबहुलामही तथा महीनदीपार्श्वे पीडा राज्ञामुपद्रवः मेघाबहवः
सप्तधान्यानि युग्मधर्यादीनि संगृह्यन्ते मासचतुष्टयान्तरे विक्रये द्विगुणलाभः गुर्जर-
देशे अहिफेनगुडशर्कराखंडा गोधूमबाजरचवला विक्रये लाभः सुवर्णरूप्य-
लाभः प्रथमं शनैश्चरसप्तमासराशिभोगतः पश्चादुत्पातचालका भूकंपगर्जि-
तैः क्वचित्फाल्गुने उपद्रवः तदा वस्त्रमहर्धता व्यापारे जयः मालवदेशे घृतशर्करा
तैलखोपरायाणः इत्येतानि महर्घाणि कटकचालकः अष्टौ मासान् १ इति मे-
षराशिशानिफलम् १ वृषे यदा शनिस्तदा विग्रहो दक्षिणादिशि परचक्रभयं वैराट्देशे
अस्वस्थता पश्चिमापथे दक्षिणस्यां याति देशउद्वसः अन्नमहर्धं गोधूमचणक
लवणव्यापारे लाभः सुवर्णरूप्यपित्तल कांस्य व्यापारे लाभो मासषट्कं यावत्
आषाढादिमासत्रये महान् व्यवसाये लाभः अशोरदेशे युद्धं म्लेच्छहिंदुराज्यस्य
क्षयः भाद्रपदे अहिफेनालाभः देवगढदेशे विग्रहः दुर्गभंगः शनैश्चरस्य राशिभोगे
एकवर्षानंतरं च महर्धता तन्मध्ये अजमकः तस्य माघमासे विक्रये लाभः इति वृषरा-
शिशानिफलम् २ मिथुने शनिस्तदा पश्चिमायां दुर्भिक्षं राजकुलविग्रहः मालवदेशे

विग्रहः राशिभोगात् मासपंचकतः पश्चात् उज्जयिन्यामुत्पातः दुर्गभंगः सामद्वयात्प-
रंदुर्भिक्षं मासं १ यावत् ततो वत्सरे शुभम् धान्यनिष्पत्तिः पूर्वदेशे उत्पातः गुडसमता
लवंग केसर एलची पारद हिंगु पानडी रेशम कथीर शुंठि एतानि महर्घाणि
क्षत्रियाणां मालवदेशे खंडेजयदुर्गरोधः उच्चवस्तु विक्रयः इति मिथुनराशिशनि-
फलम् ३ कर्कराशिशनिस्तदा मेदपाटदेशे मालवासीमांतम् उद्वसता छत्रभंगो म-
हीपतेः राजयुद्धं सबलं मालवदेशे मुगलकटकं तापीनदीतीरे यावत् विग्रहः परंकु-
शलं दक्षिणदिशि लोकनाशः ग्रामभंगः श्रावणे धान्यमहर्घं भाद्रपदे जलोपद्रवः
मेघावहवः आश्विने वर्षा अहिफेन महर्घता मासद्वये पुनः समर्घता वापर वस्तु
महर्घं घोटकमहिषमहर्घता व्यापारे लाभः इति कर्कराशिशनिफलं ४ सिंह-
राशिशनिस्तदा अन्नं सर्वत्र निष्पद्यते जलवृष्टिबहुलता मालवदेशे व्यापारे लाभः
राशिभोगानंतरं मासदेशागमनं याति साहिचलाचलत्वं परम् अन्नं समर्घं शोकबंधु-
तुल्याः संग्रामाः प्रतिग्रामं गुडगोधूमचणकतंदुलशालिमसूरा नघृतादिवस्तु-
व्यापारे लाभः पूर्वमुभिक्षं परं मारीभयं सर्वदेशेषु पीडा व्याकुलता अशुभं संव-
त्सरफलं मरीचशुंठिप्रमुखक्रयाणे लाभः ताम्रपित्तलमहर्घता घृततैलादि
रस महर्घता कोंकणदेशे तृण मर्सजी समर्घता मालवमध्ये उपद्रवः
परं राज्यसुखं कटकविग्रहः पूर्वदेशे वस्त्रलाभः सर्ववस्तुमहर्घं
इति सिंहराशिफलम् ५ कन्यायां यदाशानिः तदा दुर्भिक्षं चतुर्दिशासु पितापुत्रं
विक्रीणाति अन्ननाशः जलवर्षानास्ति गुरुदेशे शिवपुर्यां द्रविडदेशे राजपीडा
छत्रभंगः शेषाः सर्वदेशाः शुभा अर्बुददेशे सुभिक्षं शिरोहिमध्ये अन्नलाभः
सर्वधान्यसंग्रहे द्विगुणलाभः मासनवकं यावत् धान्यं रक्षणीयं पश्चाद्विक्रयः
धातुवस्तु समर्घम् उत्तमवस्तु महर्घं मालवदेशे परस्परविरोधः राजभयाद्भूम्यां
किंचिदुत्पातादि अशुभं गुडसमता धान्यं महर्घम् अन्नभयं महावृष्टिः क्रयक्रया-
णकानि समर्घाणि इति कन्याराशिफलम् ६ तुलाराशौ यदा सौरिः सुभिक्षं स्या-
च्चराचरम् प्रजानां सुखसौभाग्यं धनं धान्यं च संपदः १ बंगालदेशे विग्रहः तत्रैव
प्रजापीडा रोगबहुलता कार्तिके महाजनत्रये कष्टं बहुलं बंगाले उत्पातः छत्र-

भंगः अर्धराशिभोगात् परउत्पातः दक्षिणदिशिउपद्रवः गोधूम चणकचोखा
 भारंगी कांगुणी उडद एतन्महर्घता ज्येष्ठमासादिक्रये द्विगुणोलाभः अन्ये
 सर्वदेशाः सुभिक्षाः सुस्थाः इति तुलाराशिशानिफलम् ७ वृश्चिकेयदाशानिस्तदाहस्ति
 नागपुरे तद्देशे वैराट्देशे विग्रहः मालवमेदपाटवागड गुजरात सौर उत्तरार्ध
 देशे एतेषु कटकचालकः अन्नाल्लाभः गोधूमकार्पासमसूरात्रतिल-
 कापडादिव्यापारेलाभः मासनवक परम् उपद्रवः राज राणा म्लेच्छानां परस्परं
 युद्धं पातसाहिगृहे क्लेशः मालवदेशेतिपीडा आयांति सर्ववस्तु मूल्यवृद्धि अफी
 मलाभः ज्येष्ठमासेवृद्धिः अजमोमेथी प्रमुख विक्रयः रोगचालकः वर्षाबहुला
 इति वृश्चिकराशिफलं ८ धनेशानिः तदासर्वत्रमहर्घता लोकदुर्बलता तैलतिलदाणा
 गोधूम चणक चोखा खांड लूंग डोडा असालिनं अजमोमेथी घृत एतानि
 वस्तूनि महर्घाणि श्रावणादिमासचतुष्टये मारीपीडा राजसुखम् उत्तरा पथे
 कटकचालकः इति धनेशानिफलं ९ मकरेशानिस्तदानंदः सर्वत्र सुभिक्षं राजानिर्भयः
 आरोग्यं समाधानं तथा कर्पूर पारद जातिफल लूंग खोपराहिंगुजीरा सोपारी
 आबीरहाली घृत लवण महर्घता मूल्यवृद्धिः आषाढादिमाससप्तकं यावत् अहि-
 फेनात् लाभः दक्षिणस्यान् अहिफेनमहर्घता चोरभयं देशांतरे महाजनपीडा धन
 हानिः शाखाप्रमाणेन मालवदेशे रोगपीडा प्रथमं वर्षं भयंकरं पश्चात् शुभं देवा
 भंगः राशिभोगांति इति मकरेशानिफलम् १० कुंभेशानिस्तदा दक्षिण कोंकण
 महाविग्रहराजक्षयः प्रजाभयं धनप्रलेपः राशिभोगात् माससप्तकं यावत् सर्व-
 धान्यमहर्घता आषाढादिमासपंचकं यावत् गोधूम मंडूई चीणा मसूर मूंग
 युगंधरी चोखा उडद चहुला तुवरी कांगणी चाउल बाजरो एतानि महर्घाणि
 दुकालः माघेवृष्टिः प्रबला ततो धान्यविनाशः छत्रभंगः फाल्गुनचैत्रयोर्धान्यसं-
 ग्रहः अन्यत्र जनानमंति अमार्गणा मार्गयंति धान्याद्विगुणलाभः इति
 कुंभेशानिफलं ११ मीनेशानिस्तदा दुर्भिक्षं लोको दुर्बलः मातापुत्रं विक्रीणाति
 मालवदेशे महर्घता उत्पातः धान्यलाभः दक्षिणस्यां धान्यमहर्घं मलयदेशे

राजविरोधः प्रजावसति वास्वरवस्तुमहर्घता धातुवस्तुसुवर्णरूप्यताम्रत्रपु-
लोहमहर्घं सर्ववस्तुषु वाणिज्यलाभः इतिमीनराशिफलम् ॥

इति श्रीमनुरचितेदेवज्ञविनोदेमुभाषाविभूषितेसंवत्सरदशाधिकारीआयव्ययादि-
कुर्योगसुयोगसारिणीगुरुचारशनिचारादिकथननामद्वाविंशतितमविनोदः २२

अथ सस्यजन्मपत्री—जिस समयमें जिस अन्नका जन्म होता है उसकी जन्म पत्री देखनेकी क्रिया व्यासआदि महर्षियों ने लिखी है. अतः उसके देखनेकी क्रिया यहां लिखते हैं प्रथम अन्न बोयेपीछे उगे तिसकी ग्रीष्म शरद यह दो प्रधान ऋतु हैं जिसमें बाजरी, जुवार, चाँवल, मोठ, मूँग, तिल इत्यादि तो ग्रीष्मऋतु (ज्येष्ठआषाढ) में बोयेजाते हैं और यव गेहूं चणा इत्यादि शरद (आशोज कार्तिक) में बोयेजाते हैं जिसमें ग्रीष्मऋतुका बोयाहुवा सस्य तो शारदधान्य कहलाता है और शरदऋतुका बोयाहुवा ग्रीष्मिकधान्य कहलाता है. जब वृश्चिककी संक्रांति समयमें गुरु और चंद्रमा कुंभ अथवा सिंहका स्थित हो तो ग्रीष्म अन्नकी उत्पत्ति अच्छी होती है. सूर्यसे दूसरे बुध शुक्र हो अथवा बारवे हो और गुरुकी दृष्टि हो तो निष्पत्ति ग्रीष्मअन्नकी श्रेष्ठ होती है यदि वृश्चिकका सूर्य शुभ ग्रहों करके युक्त हो वा सप्तम ग्रह शुभ हो तो श्रेष्ठ उत्पत्ति समझनी यदि सूर्यसे गुरु दूसरे हो तो अर्द्धनिष्पत्ति होती है सूर्यसे ११ । ४ शुक्र और बुध हो यदि दशमगुरु हो तो सस्य की अच्छी उत्पत्ति होती है सूर्यके वृश्चिक प्रवेशसमयमें कुंभका गुरु और वृश्चिकका चंद्रमा और मंगल शनि मकरका हो तो अन्न अच्छा होवे परंतु प्रजाको रोगादिकोंकी बाधा होती है जब सूर्यसे दोनापार्श्व (बारवे और दूसरे) स्थान पर पापग्रह हो तो अन्नका नाश करे यदि सूर्यसे सप्तम पापग्रह हो तो जन्मे अन्नका विनाश करते हैं यदि दूसरे स्थान सूर्यसे क्रूरग्रह हो और शुभग्रहोंकी दृष्टि नहीं हो तो प्रथम उत्पत्ति हुये अन्नका विनाश करके पीछेके बोये हुयेको सुधारता है. सूर्यसे सातवे और केंद्र ४ । १ । ७ । १० इन स्थानोंमें पृथक् पृथक् दो क्रूर ग्रह हो तो टीडी वा कातरो वा वृष्टिकी खैच इत्यादि अनेक अन्नके परिपाकमें विपदा होती है. सूर्यसे ६ । ७ क्रूरग्रह प्राप्त होवे तो

अन्नकी उत्पन्नता तो होवे परंच महर्घता बनीही रहै. एवं जिस महिनेमें जो अन्न बोयाजावे उस महिनेकी संक्रांति कर्के वस उसी सूर्यसे उक्त योग देखना वृश्चिक संक्रांतिका जैसा फल लिखा तैसा ही सारे संक्रांतियोंका जान लेना चाहिये. जिस महिनेका सूर्य शुभग्रहोंकरके युक्त वा शुभग्रहोंकरके दृष्ट वा उक्त शुभ योगोंकरके विभूषित ज्योंज्यों विचरेगा त्योंत्यों उस महिने की उत्पत्ति पाईहुई वस्तुओंकी सस्ती और पुष्टिकरता चलाजायगा और इसी विधानसे पापग्रहोंकरके युक्त और पापग्रहों करके दृष्ट वा उक्त कुयोगोंसे विभूषित ज्योंज्यों रवि आगे बढेगा त्यों त्यों उस महिनेकी औत्पत्तिक वस्तु-ओंकी तेजी और क्षीणता करता चलाजायगा इति सस्यजातकम् ।

अथवृष्टिअवरोधकयोगों के जाननेकी विधि:-वर्षाऋतुमें रविके अंशोंसे आगे मंगल चले और सूर्य मंगल एकराशिका होवे तो वर्षाका अवरोध होताहै. १ यदि बुध और शुक्र. एक राशिका होवे और उनके बीच अंशोंसे सूर्य होवे तो वर्षा वर्षणका अवरोध कुयोग कहलाता है. २ जब बृहस्पति और मंगल एक राशिका होवे तो चतुर्मासमें वृष्टिको रोकताहै. यदि वसंतादि अन्य ऋतुओंमें उक्त योग होवे तो वृष्टि होती है. ३ और सिंह कुंभका राहु केतु क्रूरग्रहों करके युक्त होवे और क्रूर ग्रहोंकरके दृष्ट होवे तो वर्षा वर्षणमें बाधा होतीहै. और ऐसे ऐसे अनेक योग वर्षाके अवरोधक हैं परंच इनमें विशेष योग इन्हीकोही समझना चाहिये अब यहां और भी कितनी वस्तुओंकी महर्घता का योग लिखे जाते हैं. ज्येष्ठा नक्षत्र ऊपर रवि और मंगल होवे तो एक मासतक गेहूं वगैरे अन्न महंगा रहै. १ सूर्य और केतु भरणीनक्षत्र ऊपर होवे जब लवण महंगा होवे २ अनुराधाका शनि और ज्येष्ठाका गुरु होवे तो प्रजामें जंग मचे और अन्न महंगा होवे ३ धनका शनैश्वर और मिथुनका मंगल इन दोनों ग्रहोंके साथ राहु केतु आर्द्रा और पूर्वाषाढका होवे तो अन्न और रस महंगा करे. और ऐसा योग वर्षाऋतुमें होवे तो वर्षाकाभी अवरोधकरे ४ धनिष्ठाका शनैश्वर और मंगल

होवे तोभी वर्षाका अवरोध करै ५ शततारका नक्षत्र ऊपर गुरु और चित्रा नक्षत्र ऊपर मंगल यदि ऐसा योग माघ फाल्गुनमें होवे तो गेहूंकी फसलको अवश्यमेव बिगाड़ेगा ६ आर्द्रा नक्षत्रऊपर शनि और राहु प्राप्ति होवे तो उस वर्षमें वर्षाका अवरोध करके दुर्भिक्षका संभव करेगा ७ वृष का राहु और मंगलका योग होवें जब अन्न खरीदनेवालोंको ६ मासके लगभग दूना नफा मिलता है ८ वृषभराशिका सूर्य शनि और मंगल होवे तो एकमास वर्षाका अवरोध रहै. उत्तराभाद्रपदाका शनि और विशाखाका मंगल कर्कका बृहस्पति होवे तो दुर्भिक्षका संभव है. ९ उत्तराभाद्रपदा और हस्त इन दोनों नक्षत्रोंपर राहु केतु होवें तो रस और कार्पासकी महँगाई करै. यदि एकपर होवे तो शून्यफल समझना चाहिये. १० वृश्चिक और मेषके शुक्रमें अन्न महँगा होता है. ११ मकर और कुंभके सूर्यमें वस्त्र महँगा होता है. मकर और कुंभका राहु शनि और बुध होनेसे द्विपद और चतुष्पद प्राणियोंको महा दुःख होता है १२ मेष और वृश्चिकमें राहु केतु मंगल और शुक्र सूर्य होनेसे गुड और कार्पास महँगा होता है. १३ मेष और वृश्चिकका राहु और शनि होवे तो ताम्र महँगा होता है. इति संक्षेपतो महर्षयोगः ॥

अथ समर्घ्ययोगाः—संसारमें एक कहानी चलती है कि, मारनेवालेसे जिवानेवाला बहुत प्रचल है. सो यह बात सत्य है. क्योंकि अनुभव करनेमें आता है कि, महर्घ्य योगोंमें समर्घ्य योग यदि आजावे तो समर्घ्यकी प्राबल्यता विशेष रहती है. जिसके लिये यहां कितनेही समर्घ्य योग दिखलाये जाते हैं. शनि और राहु एक राशिपर होवें तो अन्न सस्ता करे १ बुध और शुक्र मंगल आश्लेषा नक्षत्र ऊपर होवे तो राज्य प्रजामें आनंद और अन्न सस्ता रहै २ मूलका शनैश्वर स्वातिका बुध होवें तो अन्न सस्ताकरे ३ आर्द्राको बृहस्पति रस और कार्पासकी मंदी करै ४ श्रावणका बुध शुक्र और पूर्वाषाढका गुरु होवे तो अन्न और रस कार्पासकी मंदी करै. ५ मघा और धनिष्ठाका गुरु मृगशीर्षका राहु होवे तो अन्नकी मंदी करै. ६ बुध और

शुक्र सूर्य एक राशिका होवे तो सर्वधान्यकी मंदी होवे ७ बुध शुक्र और सूर्य एक राशिका होवे जिसमें सूर्यके आगे बुध शुक्र होवे तो वर्षा श्रेष्ठ होती है. ८ सूर्यके अनुगामी भौम होनेसे वर्षा अच्छी होती है. ९ कृत्तिका और उत्तराभाद्रपदाका गुरु होनेसे चांदी और कार्पास रस और चावल इन्होंकी मंदी होती है. १० सूर्य बुध और गुरु शुक्र एक राशिका होनेसे अन्नकी और रसकी मंदी होती है. ११ विशाखाका और भरणीका शुक्र गुरु होनेसे अन्न और कार्पासकी मंदी होती है. १२ पुनर्वसुका शुक्र होनेसे कार्पास मंदा होता है. १३ श्रवण और धनिष्ठाके शुक्र और गुरु होनेसे गेहूँकी मंदी होती है. १४ अधिकमासमें यदि भौमका राशिचार होवे तो वर्षा श्रेष्ठ होती है. १५ जब कर्ककी संक्रांति प्रवेश समयमें कुंभ मीनका चंद्रमा होवे तो चारमासही श्रेष्ठ वर्षा होती है. १६ शनैश्वरसे नवम पंचम और सप्तमस्थानपर चंद्रमा होवे और गुरु शुक्रकी पूर्णदृष्टि होवे तो वर्षा बहुत श्रेष्ठ होती है. १७ शुक्रसे सप्तमराशि ऊपर चंद्रमा होवे और गुरुकी पूर्ण वृष्टि होवे और वर्षाका अवरोधक योग होवे नहीं तो वर्षा बहुत श्रेष्ठ होती है. १८ तुला राशिका शुक्र और भौम होवे तो अन्नकी मंदी होती है १९ आगे सूर्य मध्यमें बुध और पीछे शुक्र ऐसा योग होवे तो अन्नकी मंदी होती है २० यहाँ ध्यान देना चाहिये कि, ऐसे ऐसे महर्घ्य समर्घ्य योग अनेक हैं परंच जिस जिस योगोंमें हमारी श्रद्धा जमी वही यहाँ लिखेगये हैं बाकी और योगोंकी जिनको अपेक्षा होवे तो वर्षप्रबोध, संवत्सरी, मेघमाला, भट्टली, नारदसंहिता, बृहत्संहिता इत्यादि ग्रंथोंमें देख लेवेंगे अथ वनस्पतिके विशेष फल फूलोंसे वस्तुओंकी उत्पत्ति जाननेकी विधि—जिस वर्षमें पीपलके फूलफल अधिक आनेसे सर्व धान्यकी उत्पत्ति अधिक होती है १ वटके फल फूल अधिक आनेसे चावल अच्छा होता है २ जांबूके फल फूल अधिक आनेसे तिल और उड़दकी उत्पत्ति होती है ३ शिरीषके फल फूल अधिक होनेसे माल-काँगनी अच्छी होती है ४ कुंदके फूलोंसे कार्पासकी वृद्धि श्रेष्ठ होती है ५

चित्रके फल फूल अधिक होनेसे सरसोंकी उत्पत्ति श्रेष्ठ होती है ६ बदरी (बोर) के फल फूल अधिकके कारण कुलथी अन्नकी उत्पत्ति होती है ७ करंजके फलफूल अधिक होनेके कारण मूँगमोठकी उत्पत्ति अच्छी होती है. ८ कुशा और दुर्वाके विशेष बढनेसे पौंडा (गुड खाँड) की साख अच्छी होती है ९ नींबूके फल फूल अधिक होनेसे संवत् श्रीकार होता है १० शमी (जांटी) और खैरके फल फूल अधिक होनेके कारण दुःकाल होता है ११ आमके फल फूल विशेष होनेसे प्रजामें कल्याण अधिक होता है १२ भिला-
के फल फूल अधिक होनेसे प्रजामें रोगकी वृद्धि होती है १३ इसीप्रकार वृक्षोंका नाम तो विशेष (बहुत) हैं परंच उनके ज्ञानविना प्रयोजन सिद्ध नहीं होसक्ता जिससे वे यहाँ नहीं लिखे गये. अथ संक्रांतिके मुहूर्त जान-
नेकी विधिः—सूर्यसंक्रांति आर्द्रा स्वाति, भ. श. ५५श्ले. ज्येष्ठामें प्रवेश होवे तब १५मुहूर्ती जाननी. म. कृ. ५श्वि. मृग. चि. ५नु. मू. श्रव. ध. रे. पुष्य. ह. पूर्वा. फा. पूर्वाषा. पूर्वाभाद्र. इन नक्षत्रोंमें प्रवेश होवे तो ३०मुहूर्ती जाननी, रोहि. पुन. विशाखा उत्तराफाल्गुनी उत्तराषाढा उत्तराभाद्रपद उक्त नक्षत्रोंमें प्रवेश होवे तो ४५ मुहूर्ती समझनी चाहिये और पूर्व संक्रांतिके वारसे २। ३ वार और पूर्वनक्षत्रसे २। ३ नक्षत्र संक्राति प्रवेश करे और ४५ मुहूर्ती होवे तो धान्यकी समर्धता होती है और पूर्ववार और नक्षत्रसे ४। ५ वार नक्षत्रमें प्रवेश करे और १५ मुहूर्ती होवे तो धान्यकी महर्धता होती है और शेष फलकी समाधानी समझनी चाहिये ॥

वत्सवास.				राहुवास.				मूलवास.				
सि	कं.	तु.	पूर्वदि.	वृश्चि.	ध.	म.	पूर्व.	मि.	सि.	कं.	म.	स्वर्ग.
वृश्चि.	ध.	म.	दक्षिण	कुं.	मी.	मे.	दक्षिण.					
कुं.	मी.	मे.	पश्चिम	वृष.	मि.	कं.	पश्चिम.	कं.	तु.	मी.	ध.	भूमि.
वृः	मि.	कं.	उत्तर.	सि.	कं.	तु.	उत्तर.	मे	वृ.	वृ.	कुं.	पाता.

संक्रांतिनामफल.					संक्रांतिसमयफल.		
वार	नक्षत्र	न.ना.	नाम	उत्तमफल	काल	नेष्टफल	दिशागमन.
रवि	भ.म.पू.३	उग्र	घोरा	शूदसुखी	पूर्वाह्न	राज्ञोदंति	पूर्व
चंद्र	अ.पु.ह.अभि.	क्षिप्र.	ध्वांक्षी	वैश्यानुसु.	मध्याह्न	द्विजान्हं.	पश्चिम
मंगल	पू.स्वा.श्र.ध.श.	चर	महोदरी	चोरसुखी	अपराह्न	वैश्यानुहं.	दक्षिण
बुध	मृ.चि.शु.श.	मैत्र	मंदाकि.	राजासु.	प्रदोष	पिशाचान्हं.	दक्षिण
गुरु	रो.उ.३	ध्रुव	नंदा	गणकद्वि.सु.	मध्यरात्रि	राक्षसान्हं.	उत्तर
शुक्र	कृ.विशा.	मित्र.	मिश्रा	पशुसुखी	अपरा.	नटान्हंति	पूर्व
शनि	आ.आश्ले.ज्ये.मृ.	साधारण.	राक्षसी	चांडालसु.	प्रभात	गोरक्षकान्हं	पश्चिम

संक्रांतिकरणोपरिवाहनादिसारिणी.

करण.	वव.	बाल.	कौल	तैलिल	गर.	वणिज	विष्टि.	शकु.	चतु.	नाग.	किंस्तु.
स्थिति.	बैठी.	बैठी.	ऊभी.	सूती.	बैठी.	बैठी.	बैठी.	ऊभी.	सूती.	सूती.	ऊभी.
फल.	मध्य.	मध्य.	महर्घ	नेष्ट.	मध्य.	मध्य.	मध्य.	महर्घ.	नेष्ट.	नेष्ट.	समर्घ.
वाहन.	सिंह.	व्या.	सिंह.	रासभ	हस्ती	महि.	अश्व.	श्वान.	मीढक	बलद.	कुङ्कुट.
उपवा.	गज.	अश्व.	बलद.	मीढा.	खर.	उट.	सिंह.	शार्दूल	महि.	व्याघ्र.	बंदर.
फल.	भीति.	भीति.	पीडा.	सुभि.	लक्ष्मी	क्लेश.	स्थैर्य.	सुभि.	पीडा.	स्थैर्य.	अपमृ.
वस्त्र.	श्वेत.	पीत.	हरित.	सफेद	लाल.	श्याम	काला	चित्रक	कंचल.	दिगंबर.	घनवर्ण.
आयुध.	सुशुं.	गदा.	खड्ग.	दंड.	धनुष.	तोमर.	कुंत.	पाश.	अंकुश	तलवा.	तीर.
पात्र.	सुवर्ण	रौप्य	ताम्र.	कांस्य	लोह.	खप्पर	पत्र.	वस्त्र.	कर.	भूमि.	काष्ठ.
क्षभण.	अन्न.	दूध.	भैक्ष्य	पकवा	पय.	दधि.	चित्रा.	गुड.	मधु.	घृत.	खाँड.
लेपन.	कस्तू.	कुंकु.	चंद.	माँटी.	गोरोच	अल.	हलद.	कज्जल	सिंदूर	अगरु.	कपूर.
जाति.	देव.	भूत.	सर्प.	पक्षी.	पशु.	मृग.	विषं.	क्षत्रि.	वैश्य.	शूद्र.	मिश्र.
पुष्प.	पुत्राग	जाती	बकु.	केवड़ा	बिल्व.	अर्क.	दूर्वा.	कमल	मोगरा	पाटली.	जाती.
भूषण.	पिरो.	कंकण	मोती.	प्रवाल.	मुकुट.	मणि.	गुंजा.	कौडी.	नील.	काच.	सुवर्ण.
कंचुकी.	विचि.	पर्ण.	हरित.	भूर्जप.	सित.	पांडु.	नील	कृ.जि.	चर्म.	वरकल	पांडुर.
वय.	बाला.	कुमा.	गता.	युवा.	प्रौढा.	प्रगल्भा	वृद्धा.	वंध्या.	अति.	पुत्रे.व.	संन्या.सि.

अथद्वादशसंक्रांतिपर्वकाल.

मेष १०	पूर्व १५ घ.	पर १५ घ.	दानमेष.	तुल ७	पू. १५	प. १५	तिल. गोरस. दा.
वृष. २	१६ घ.	०	गोदान.	वृश्चि ८	१६ घ.	०	दीपदान.
मिथुन ३	०	१६ घ.	वस्त्रान्न.	धन ९	०	१६ घ.	वस्त्रदान.
कर्क ४	३० घ.	०	घृत. घेतु	मकर १०	०	४० घ.	काष्ठ. अन्न.
सिंह ५	१६ घ.	०	छव.	कुंभ ११	१६ घ.	०	गोड. अन्न.
कन्या ६	०	१६ घ.	गृह. वस्त्र.	मीन १२	०	१६ घ.	भूमि. माला.

अथ संक्रांतिफलं—रविवारको संक्रांति अर्के जब युद्ध होवे राजविग्रहं होय. सूर्य बहुत तपे, रोग उपजे. धान्य महंगा होय. १ सोमवारको संक्रांति प्रवेश करे तब दक्षिणकी पवनचले धान्य सस्ता होवे सर्व वस्तु सस्ती रहैं रस घृत किराणुं तेज रहै. लोक महाजन प्रसन्न रहैं. गौ ब्राह्मणकी पूजा और सुख संपदा रहै. २ भौमके दिन संक्रांति प्रवेश होवे तब अन्न महंगा होवे गेहूँ वा लालवस्तु महंगी रहै. विग्रह प्रजामें रहे युद्धकोदंगल होवे. अग्निभय. घृत तैल लवण रस कर्पूर चंदन यह सब महंगे होवें ३ बुधदिन संक्रांति प्रवेश होवे तो रसकस घृत महंगे और वस्त्रकी सस्ती होवे कार्पास (रुई) सस्ती बिके प्रजा को भयकारक और चातुर्मासमें वर्षा कम होवे ४ गुरुदिन संक्रांति प्रवेश होवे तो पीतवस्तु महंगी और प्रजासुखी. धान्य सस्ता. बहुत अन्न. उत्पन्न होवे. गौ को बहुत दुग्ध और ब्राह्मणकी पूजाकरे ५ शुक्रदिन संक्रांति प्रवेश कियेसे प्रजाको सुख होवे सुवर्ण चाँदी महंगी होवे गो महिषी हस्ती घोड़ा महंगे और रस कस लवण घृत समता रहै. ६ शनिदिन संक्रांति प्रवेश होवे तो लगतीही महा अशुभ फल कारक है. सर्व वस्तुका क्षय करे. दुर्भिक्षकारक है धान्य महंगा लोक दुखी और रोगकी उपाधिकारक है. अथ संक्रांतिपर्वकाल-निर्णयः—केषांचिन्मतभेदात्त्रिंशत्कथिताः पराः पुण्याः। चत्वारिंशदन्यमुनेर्मता मकरसंक्रमे तु १ यद्यस्तेवाप्रदोषेवानिशीथेमकरंगते ॥ भास्करे तूत्तरदिनपुण्यमित्याहमाधवः २ हेमाद्रिर्धरात्रात्पूर्वचेत्संक्रमो भवति तदहस्तपुण्यमेव परतश्चेत्परेहनीत्याह ३ तत्त्वं प्रदोषसमयादूर्ध्वचेत्संक्रमो भवति परदिवसेन्यथाखलु पूर्वदिवसेतुपुण्यकालः ४ इति संक्रांतिपर्वकालनिर्णयः ॥

श्लोक—य एषां द्रव्याणामधिपतयो राशयः समुद्दिष्टा मुनिभिः शुभाशुभार्थं तानागततः प्रवक्ष्यामि ॥ १ ॥

मेष.	वृषभ.	मिथुन.	कर्क.	सिंह.	कन्या.	तुल.	वृश्चिक.	धन.	मकर.	कुंभ.	मीन.
सोना मसूर कंबल, पस, मीनुरालज ल गेहूँ, यव.	वस्त्र, पुष्प, सरसोंगेहूँ यव, चावल महिष, बैल	बाजरी, रुई कपास, कम लकंद गुवार जुवार मक्का	काँद, केला, दूर्वा, जायफ ल, तमालपत्र मक्का दालचीनी	शाली, पट्टरस, मृगछा, गुड खांड	जवासा बट ला, कुलथी, मूंग, सफेद, गेहूँ, अलसी	उडद, लाल गीहूँ नालि, अर, सरसों हरडे मटर,	गुडखांड, नागरपा, लोहमीठा शर्करा,	रस, घोडा ह, लवण, चित्र, वस्त्र आयुध, लघणुं मूल,	कनीर, सकूट, मर्जीठच, जमीकंद,	रस पोस्त रत्न अमो, चित्र वि, वस्तु,	सीप, मो, समु, शो, हीरा अत रम, मोती.

श्लोकः—षट् सप्तमगो हानिं वृद्धिं शुक्रः करोति शेषेषु ॥ उपचयसंस्थाः क्रूराः शुभदाः शेषेषु हानिकराः ॥ १ ॥ इत्यादि
इस चक्रको न्यास तथा चक्रका देखना वाराही संहितामें है जिसका उदाहरण जिस वस्तुकी तेजी वा मंदी देखनी हो
वा वस्तुकी चक्रमें राशि कौन है ऐसी प्रथम देखनी फिर वाराशिसे कौन ग्रह कौन कौन ठिकाने हैं ऐसा देखना जो
वस्तुकी राशिसे गुरु ४।१०।२।११।७।९।५ इतनी राशिसे होय तो वा वस्तुकी मंदी करै और १।३।६।८।१२ इतने
ठिकाने गुरु होवे तो वा वस्तुकी तेजी करै ऐसे ही २।११।१०।५।८ बुध होय तो मंदी करै और १।३।४।
६।७।९।१२ इतनी जगह बुध होवे तो तेजी करै शुक्र ६।७ सदा तेजी करै और १।२।३।४।५।८।
९।१०।११।१२ शुक्र सदा मंदी करै मंगल, शनि, राहु, केतु, सूर्य क्षीणचंद्र यह ग्रह इतनी जगह ३।६।१०।११
मंदी करै और इन स्थानोंपर १।२।४।५।७।८।९ तेजी करै ऐसे पूर्णचंद्रमाको फल बृहस्पति सदृश देखना
ऐसे नववें ग्रहसे देखके फलकी दोषांक्ति स्थापित करनी जिनग्रहोंमें जियादह बल होवे और तेजी मंदीतरफ जियादह
ग्रह होवें वही फल विशेष होता है यह निःसंदेह है फिर ग्रहोंका उच्च मूलत्रिकोणी स्वगृहादि यथावत् बलको निर्धारकरना
जैसे कि, एक तरफमें मंदीका करनेवाला चार ग्रह हैं और मंगल मकर को प्राप्त हुवा तो जैसा मंगलका फल विशेष
होवे गा ऐसा उन चारोंका नहीं होवेगा,

द्विपंचाशदवधौ रामविनोदजो स्पष्टरविः ।

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६
०	०	०	०	०	१	१	१	१	२	२	२	२	३	३	३	३	४	४	४	४	५	५	५	५	५
०	६	१३	२०	२७	३	१०	१७	२३	०	७	१३	२०	१७	३	१०	१७	२३	०	७	१३	२०	२७	४	११	१८
०	५०	३८	२६	१०	५४	३६	१७	५७	३६	१५	५३	३१	९	४७	२७	६	४७	३०	१३	५९	४५	३४	२४	१६	१०
०	१३	३९	३३	३६	१५	३१	३६	३४	४५	१६	२१	१४	१९	४८	१०	५४	५९	१६	५०	१	४३	६	१३	१४	८
५८	५८	५८	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५६	५६	५६	५६	५६	५६	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५८	५८	५८	५९	५९
४५	२९	१३	५७	४५	२४	२३	१३	५	१७	५६	५०	५०	५५	५७	५	१३	२३	३४	४५	५७	१३	२९	४५	०	१६
२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२
५	६	६	६	६	७	७	७	७	८	८	८	८	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११	११
२५	३	९	१६	२३	०	७	१४	२१	२८	५	१२	२०	२७	४	११	१८	२५	३	१०	१७	२४	१	८	१४	२१
५	३	२	३	६	१०	१५	२२	३०	३९	४८	५८	८	१८	२७	३६	४५	५१	१७	१	४	५	५	३	५९	५३
५१	२१	४०	४३	२०	२३	५३	३८	२	७	२९	१७	१७	८	३५	२४	२४	११	१०	३८	२७	५०	३०	२३	२६	४०
५९	५९	६०	६०	६०	६०	६०	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६०	६०	६०	६०	५९	५९	५९	५९	५९
३१	४६	२	१८	३०	४०	५३	३	११	१९	२२	२६	२६	२४	१९	१३	४	५५	४३	३१	२०	५	४९	३५	१६	४

द्विपंचाशदवधौ ग्रहलाघवजो स्पष्टरविः ।

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६
११	०	०	०	०	१	१	१	१	२	२	२	२	३	३	३	३	४	४	४	४	५	५	५	५	५
२९	३	१३	२०	१७	३	१०	१७	२३	०	७	१३	२०	१७	३	१०	१७	२३	०	७	१३	२०	२७	४	११	१८
५३	४९	३८	२५	१०	५४	३६	१७	५७	३६	१५	५३	३१	९	४७	२७	६	४७	३०	१३	५९	४५	३४	२४	१६	१०
३३	५५	३९	३३	३६	१५	३१	३६	३४	४५	१६	२१	१४	१९	४८	१०	५४	५९	१६	५०	१	४३	६	१३	१४	८
५८	५८	५८	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५६	५६	५६	५६	५६	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५८	५८	५८	५९	५९
४४	२८	१४	१	४८	३७	२७	११	१३	५	०	५४	५३	५८	३	१०	१७	२६	३६	४६	५८	११	२५	५९	५७	१५
२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२
५	६	६	६	६	७	७	७	७	८	८	८	८	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११	११
२५	३	९	१६	२३	०	०	१४	२१	२८	५	१२	२०	२७	४	११	१८	२५	३	१०	१७	२४	१	८	१४	२१
५	३	२	३	६	९	१५	२१	२८	३७	४६	५५	५	१५	२३	३३	४०	४८	५३	५८	१	३	३	०	५८	५३
३४	५३	१०	३	४३	२७	५	३१	५७	१८	१६	४६	३३	२३	४९	७	५५	३	५३	३३	४९	३६	३७	५७	२३	५६
५९	५९	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६०	६०	६०	६०	५९	५९	५९	५९	५९
३३	४७	२	१४	२६	२७	४६	५६	४	१३	१५	२१	२२	१८	१३	८	०	५१	३४	३१	१९	३६	५३	३७	३०	३

इति श्रीमनुरचिते दैवज्ञविनोदे सुभाषाविभूषिते सस्यजातकादिसंक्रां-
तिफलकथनं नाम त्रयोविंशतितमो विनोदः ॥ २३ ॥

अथ पंचांगलेखनक्रमः॥ श्रीगणेशाय नमः॥ अचिंत्याव्यक्तरूपाय निर्गु-
णाय गुणात्मने ॥ समस्तजगदाधारमूर्तये ब्रह्मणे नमः ॥ १ ॥ अथ श्रीमन्मृ-

पतिविक्रमादित्यराज्यात् संवत् शालिवाहनशके, सत्ययुगप्रमाण १७२८०००
 त्रेतायुगप्रमाणवर्ष १२९६००० द्वापरयुगप्रमाण ८६४००० कलियुगप्र-
 माण ४३२००० गतकलिः भोग्यकलिः । अथास्मिन्वर्षे राजा मंत्री
 सस्याधिपतिः धान्येशो मेघेशो रसेशो नीरसेशः फलेशो धनेशो दुर्गेशो
 एते दशाधिकारिणः वर्षनाम संवत्सरनाम मेघनाम रोहिणीवासः समय-
 निवासः समयवाहनरोहिणी आषाढकृष्णस्तंभाः सोमवती अमावास्या
 सोमवती पंचमी रविसप्तमी अंगारकचतुर्थी बुधष्टमी रविदशमी ग्रहणं विश्वा
 शनिदृष्टि उत्पत्ति स्वपति अगस्त्यउदयं सिंहार्का २८ शे बुधोदयं समयमुहूर्ताः
 समयदिनानि क्षयतिथिः वृद्धतिथयः पूर्णिमाघट्यादि अमाघट्यादि अनयो-
 रंतरघट्यादि रविदशमी घट्यादि सौभाग्यपंचमीघट्यादि वर्षाविश्वा धान्यं
 तृणं शीतं तेजो वायुः वृद्धिः क्षय विग्रह अहंकारैक्यं सत्यं धर्म पापं
 इसके आगे संवत्सर शुभाशुभ और परमेश्वरका नाम लिखना चाहिये
 अथ वर्षनाम—चैत्र, शुक्ल १ के दिन जिस नक्षत्रऊपर गुरु हो उसीके
 नामसे मासनाम हो सो ही वर्षनाम समझना और संवत्सर पूर्वोक्त गणितसे लाके
 फिर लिखना चाहिये अथ चतुर्मेघ लानेकी विधिः—शाकेमें १५१ रहीनकरै
 शेष रहै जिसमें तीन और युक्त करके ४ के भागसे शेष १ आवर्त २ संवर्त
 ३ पुष्कर ४ द्रोण नाम मेघ होताहै. अथ रोहिणीवासः—मेघसंक्रांतिके समय
 नक्षत्रसे २ नक्षत्र समुद्रका ३ तट ४ संधि ५ पर्वत ६ संधि ७ तट ९ समुद्र
 १० तट ११ संधि १२ पर्वत १३ संधि १४ तट १६ समुद्र १७ तट १८
 संधि १९ पर्वत २० संधि २१ तट २३ समुद्र २४ तट २५ संधि २६
 पर्वत २७ संधि २८ तट ऐसे गिनके जिस ठिकाने गणनासे रोहिणी नक्षत्र की
 गिनती प्राप्ति होवे जहांही समुद्रादि निवास लिखना जिसका फल—समुद्रे तु
 महावृष्टिस्तटे वृष्टिः सुशोभना ॥ पर्वते विंदुमात्रश्च खंडवृष्टिश्च संधिषु ॥ अथ सम-
 यनिवासः—रोहिणीका वास समुद्रमें हो तो समयका निवास मालीके घर संधिमें
 वैश्यके घर पर्वतमें कुम्हारके घर रोहिणीतटमें तब रजक के घर समयका नि-

वास कहना अथसमयवाहनाः—सूर्यादिवार संवत्का राजा होवे उसीसे अश्व १
 मृग २ वृषभ ३ सिंचाणु ४ चातक ५ दर्दुर ६ महिष ७ उक्त वारों के क्रमसे
 समयके वाहन समझना चाहिये अषाढकृष्णपक्षकी कृष्णारोहिणी कहलाती
 है अथस्तंभा चैत्रशुदि १ रेवतीजल वैशाखशुदि १ भरणी तृण ज्येष्ठशुदि
 १ मृगशीर्षवायु आषाढशुदि १ पुनर्वसु होवे तो अन्नका स्तंभ समझना चाहिये
 अथ शनिदृष्टिः—मेष वृष मिथुनके शनिकी पूर्वदृष्टि कर्क सिंह कन्याके शनिकी
 दक्षिण तुला वृश्चिक धनके शनिकी पश्चिम और मकर कुम्भ मीनके शनिकी
 उत्तरमें दृष्टि होती है अथ उत्पत्ति और स्वपतिविश्वाः—लाभके विश्वा
 इकट्ठा करनेसे उत्पत्ति विश्वा और द्वादशराशियोंके स्वर्चके विश्वा
 इकट्ठा करनेसे स्वपति विश्वा होता है. अथ अगस्त्यअस्तोदय-
 रामगढमें अगस्ति अस्त सूर्य ० । २८ । २४ ऊपर और उदय
 ४ । २७ । ३६ ऊपर होता है और देशोंमें पलभासे पूर्वोक्त गणित
 करके देखलेना चाहिये अथ समयमुहूर्ताः—संक्रांतिके बारह मासके मुहूर्त
 इकट्ठा करनेसे समय मुहूर्त होता है अथ समयदिनानिः—बारहमासकी तिथि
 इकट्ठी करके उसमें क्षयतिथि हीन किये समयका दिन होता है कार्तिकशुदि पंच
 सौभाग्य पंचमी कहलाती है शुक्ल पक्षकी दशमी रवियुक्त होवे सो रविदशमी
 होती है शुक्ल पक्षकी तिथि जो वार होवे वही वारके नामसे वह तिथि बोली
 जाती है. बारह मासकी पूर्णिमाकी और अमावास्याकी घटी होती है इन्होंके
 अंतर करनेसे अंतर घटी होती है. अथ वर्षादिकोंके विश्वा लानेकी विधि-
 वर्तमानशाके को ३ से गुणके ७ के भागसे शेषरहे जिसको द्विगुणित करके
 फिर ५ और युक्त करनेसे वर्षाका विश्वा होता है. एवं ७के भागसे लब्धांकको
 शक कल्पना करके फिर उक्त विधिसे गणितके लानेसे धान्य तृण शीत
 तेज, वायु, वृद्धि, क्षय और विग्रह पर्यंतके विश्वा होता है. इनसबको इकट्ठा
 करनेसे अहंकारैक्यके विश्वा होते हैं.

अथ धर्म और पापके विश्वा लानेकी विधि:-कलियुगके गतवर्षोंके २१६००० के भागसे लब्धधर्मका विश्वा और बीसमें हीनकिये पापका विश्वा होते हैं. अथ संवत्के विश्वा लानेकी विधि:-कर्कसंक्रांति प्रवेशके दिन जो वार होवे उसीसे सूर्य १० चंद्र २० मंगल ८ बुध १२ बृहस्पति १८ शुक्र १८ शनि ५ संवत्के विश्वा होते हैं. अथ पुरुष स्त्री नपुंसक नक्षत्र संज्ञा:-आर्द्रादि स्वात्यांत १० नक्षत्रस्त्री विशाखादि ज्येष्ठांत ३ नपुंसक और मूलादि मृगशीर्षांत १४ नक्षत्र पुरुषसंज्ञक समझना चाहिये जिसका फल स्त्रीसंज्ञक नक्षत्रके दिन पुरुषसंज्ञक नक्षत्र ऊपर सूर्य प्राप्त होय तो वर्षा वर्षती है परंच यहां वृष्टिरोधक योग कोई आन पड़ै तो वर्षा नहीं वर्षती है और इसका वाहन भी देखलेना चाहिये-

अथ वाहनानि-सूर्यके प्राप्त नक्षत्रसे दिनके नक्षत्रतक गिनके ९ के भागसे शेषबचे १ अश्व २ जंबुक ३ मंडूक ४ मेष ५ चातक ६ मूषक कोई मतसे मृग ७ महिष ८ खर ९ नाग नक्षत्र वाहन होते हैं अथ वर्ष और वर्षेश कुंडली बनानेकी विधि:-गत संवत्सरकी चैत्रवदि अमावास्याकी घटीके दृष्ट ऊपर जो लग्न होवे और ग्रह हो सो वर्षलग्न और मेषसंक्रांति प्रवेशसमयके लग्नको वर्षेश लग्न समझना चाहिये अथ गर्भलक्षणं-मार्गशीर्ष शुदि १ से जिस नक्षत्रमें बदल वायु इत्यादि गर्भ रहा सो १९५ दिनोंसे वर्षता है परंतु मेषसंक्रांतिमें अश्विन्यादि नक्षत्र १० वर्षे तो उक्त दिनमें थोड़ा वर्षता है अथ चंद्रोदय जाननेकी विधि:-रात्रिमानको तिथिके अंकसे गुणकर कृष्णपक्षमें २ हीन और शुक्लपक्षमें २ युक्त करके फिर १५ के भागसे लब्ध घटी: और शेषको ६० गुणके १५ भागसे पल लेनी उक्त घटी पलोंके समय कृष्ण पक्षमें चंद्रमाका उदय और शुक्लपक्षमें चंद्रमाका अस्त समझना चाहिये.

अथ इंग्रेजी महीनोंके नाम-जनवरी मास १ तारीख ३१ फरवरी मास २ तारीख २८ मार्चमास ३ तारीख ३१ अप्रैल मा० ४ तारीख ३० मई मास ५ ता० ३१ जून मा० ६ ता० ३० जुलाई मा० ७ ता० ३१

अगष्ट मा० ८ ता० ३१ सप्टेंबर मा० ९ ता० ३० अक्टोबर मा० १०
 ता० ३१ नोवेंबर मा० ११ ता० ३० दिसेंबर मा० १२ ता० ३१ उक्त
 इंग्रेजी वर्ष जनवरी माससे और धनसंक्रांतिके १८ अंशके लगभग प्रारंभ
 होता है और इंग्रेजी सन् के ४ के भागसे शेष रहै उसवर्षमें फरवरी मासकी
 २८ तारीखमें १ और तारीख बढ़ाके २९ तारीख लिखनी चाहिये परंतु
 शताब्दीमें नहीं बढ़ती है अथ मुसलमानी महीनाका नाम—मोहोरम १ सफर
 २ रबिलावल ३ रबिलाखर ४ जमादिलावल ५ जमादिलाखर ६ रज्जव ७
 साबान ८ रमजान ९ सव्वाल १० जिलकाद ११ जिलहेज १२ उक्त मुग-
 लाई वर्ष मोहोरमसे प्रथम लगता है और इसकी तारीख चंद्रोदयसे दूसरे दिन
 प्रथम लिखनी चाहिये अथ मुगलाई तिब्हार—रोजा रमजानकी १ तारीखसे
 सुख होता है वह सव्वालकी १ तारीखको ईद मनाके पूरा होता है और जिलहेजकी
 १० तारीखको बकरीद और ९ तारीखको हज्ज होती है, और मोहोरम-
 की १० तारीखको ताजिया साबानकी १४ तारीखको सब्बरात होती
 है. अथ पारसी महीनोंका नाम फरवर्दिन १ आर्दि बेहस्त २ खोरदाद ३
 तिर ४ अमरदाद ५ शरेखर ६ मेहेर ७ आबान ८ आदर ९ देह १०
 बहमन ११ आस्पंदाद १२ उक्तमहीने ३० दिनके होते हैं पीछे दिन ५
 की गाथा होती है. अथ इंग्रेजी सन् बनानेकी विधि—वर्तमान शाकेमें ७९
 युक्त करनेसे इंग्रेजी सन् पौष महीनेसे शुरू होता है. अथ मुसलमानी हिज-
 री सन् बनानेकी विधि—शाकेमें ५४३ हीनकर शेषको २ जगे रखके
 ६१ के भागसे दूसरी जगेके अंकमें हीनकिये शेषके ३२ के भागसे लब्ध-
 को दूसरी जगेके अंकमें युक्त करके १२ के भागसे लब्ध आवे सो हि-
 जरी सन् और शेष रहे सो उसके गतमास समझना चाहिये अथ पारसी सन्
 (इयजदेजर्दी) बनानेकी विधि:—शालीवाहन शकमें ५५३ हीन करनेसे
 शेष रहै सो पारसीसन् इसका प्रारंभ भाद्रपद महीनेसे होता है. अथ याहुदी
 सन् बनानेकी विधि:—शालीवाहन शकमें ३८३८ युक्त करनेसे याहुदी

सन् आसोज सुदि १ के लग भगसे प्रारंभ होता है. अथ दिनमान लिखनेकी विधि:—दिनमान सारिणीसे मेषे भानु: पंचांगमें देखके उसके दूसरे दिनसे दिनमान क्रमसे धरदेना चाहिये ।

अथ चन्द्रलिखनेकी विधि:—सर्वर्क्ष बनाके जिस पादमें राशी प्राप्त हो उसको निकालके इष्ट करके चन्द्र लिखना चाहिये ।

अथ सायन संक्रांति बनानेकी विधि:—अयनांश और घटी पल सहितको ३० से शोधके शेषांकके समीप अवधिस्थ सूर्यका अंतर करके फिर गोमूत्रिकामें गतिसे गुणके ६० के भागसे लब्ध दिनादि फलको अवधीष्टमें उक्त ३० से शोधित अयनांश अवधिस्थ सूर्यसे हीन हो तो हीन और अधिक हो तो युक्तकिये सायनसंक्रांति होती है अथ सर्वशास्त्रोंकी सिद्धांतरीतिसे विवाह-लग्न बनानेकी विधि:—धर्म अर्थ और कामकी सिद्धिके लिये सुमुहूर्तसे विवाह करना चाहिये उक्त विवाह मेष वृषभ मिथुन वृश्चिक मकर और कुंभ इन संक्रांतियोंमें करना अच्छा है जिसमें मिथुनके सूर्यमेंभी आषाढशुदि १० दशमीतक करना श्रेष्ठ है और उक्त महीनों में शुक्र गुरुका उदयास्त हो तो उनके अस्तसे तीन दिन पहलेसे लेके और उदयके तीन दिन पीछेतक विवाह नहीं करना और सिंहस्थ (सिंहराशिपर गुरु) हो तब भी विवाह नहीं करना चाहिये अथ पंचांगशुद्धि:—रोहिणी १ उत्तराफाल्गुनी २ उत्तराषाढ ३ उत्तराभाद्रपद ४ रेवती ५ मूल ६ स्वाती ७ मघा ८ अनुराधा ९ हस्त १० मृगशीर्ष ११ यह ग्यारह नक्षत्र विवाहमें महर्षियोंने उत्तम माना है पहले त्रेताके समय पूर्वाफाल्गुनीनक्षत्रमें सीताका विवाह हुवा था फिर सीताजीने सुखकम भोगाथा जिससे इस समयमें पूर्वाफाल्गुनीमें विवाह नहीं होता है और पुष्य नक्षत्र ब्रह्मदेवसे शापित है जिससे पुष्यभी नहीं लेना चाहिये और बाकी नक्षत्र जितने हैं वे सब विवाहके योग्य भी नहीं हैं और तिथियोंमें कृष्ण पक्षकी त्रयोदशीसे लेके शुक्ल पक्षकी प्रतिपदातक विवाहमें नहीं लेना क्योंकि वहां क्षीण चंद्रमा है और बाकी तिथियां विवाहमें श्रेष्ठ हैं यद्यपि चतुर्थी चतुर्दशी नवमी

इन्होंको रिक्ता मानके शास्त्रकारोंने वर्जित करीभी हैं तथापि इन्हों के दोष परिहारक, योग अनेकहैं जिससे उक्त तिथियोंमें विवाह शिष्टाचारसे सदैव होताहै व्यतीपात वैधृति यह दोनों योग और भद्रा करणभी नहीं लेना चाहिये. और तेरह तिथियोंका पक्ष और लुप्ताब्दमेंभी विवाह करना अच्छा नहीं इति पंचांगशुद्धिः ॥ अथ दशदोषोंकी सारिणीप्रवेशः—लात दोषकी सारिणीमें जिस नक्षत्रका विवाह हो उसके नीचे कोष्ठकमें सूत्रगत ग्रह की नक्षत्र स्थिति होवे तो लातदोष होताहै परंच यहां गैत पूर्णिमाकी घटी समाप्तहो जिस समयमें जो नक्षत्र भोगे उस नक्षत्रका पूर्ण चंद्रमा लेना चाहिये उक्त लातदोष का विवाह मालवदेशमें नहीं होता और सबदेशोंमें होता है . १ और पात दोष सूर्यनक्षत्रसे देखाजाता है उक्त पातदोषका विवाह कुरुक्षेत्र देशमें नहीं होता और सब देशोंमें होता है २ अथ युतिः—जिस राशिका चंद्रमा हो उसी राशिका पापग्रह होवे तो युतिदोष होताहै उक्त युतिदोषका विवाह सब देशोंमेंही होता है. क्योंकि इसका परिहार अनेक प्रकारसे है ३ वेधसारिणीमें जिस विवाह नक्षत्रके अधस्थ नक्षत्र ऊपर ग्रह वर्तमान होनेसे वेधदोष लगता है उक्त वेधदोषका विवाह किसी देशमें भी नहीं होता इस वेधमें और एकांगलमें अभिजित सहित नक्षत्रोंकी गणना होती है. बाकी और दोषोंमें अभिजित विना सप्तविंशति नक्षत्रोंके अनुकूल सारिणी बनाई गई है. उक्तअभिजित नक्षत्रका भोग उतराषाढके अंत चरण और श्रवणकी चार घटी प्रथमतक है. इन घटियों में प्राप्तहुवा ग्रह रोहिणी नक्षत्रको वेधता है. और बाकी उत्तराषाढके आय

१ यातीताखलपूर्णमासविवाहानिकषातद्रतमेविधुर्निधेयः लतावेधविधौसुवीक्षणायो नान्यत्रेति बुधावदंति सारम् ॥ १ ॥ पूर्णिमांतदलस्थायि यावन्मासभवेद्वलि । भंतत्स्यंविधुमीक्षेतविवाहेवेधलतयोः ॥ २ ॥ पौर्णमास्यांचयदृष्टं बलंतस्यैकमासकम् । यावन्नान्या भवेत्पूर्णांतमेवाञ्जविचारयेदिति । कौशिकसंहितायां स्पष्टं किंबहुनासितचतुर्दशैविषाहेष्यव्यवहितातीतपूर्णमासीनक्षत्रस्थंचंद्रं ग्राह्यम्.

२ वक्ष्यमाणदशदोषे अभिजित्कुत्रग्राह्यं तदाह-एकांगलेवेधेचसाभिजिद्रणयेदुधः । लतोपग्रहपातेषुयामि त्रेपिनतद्रवेत् । इतिविवाहर्तने नमुनक्षत्रद्वयशरीरिण्यभिजितिविवाहः कार्योंनवेतिसंशयेगर्गः । लिखित्वा बुधिकाकारमभिनिचक्रमुत्तमम् । शिरस्युरसिसंदद्यात्रिवट्यस्तथोदरे ॥ १ ॥

तीन चरणगत ग्रह मृगशीर्षको वेधता है. और उत्तराषाढके चतुर्थ चरणमें अभिजितकी स्थिति है. जिससे उक्तचरणमें विवाह करना वा नहीं यह संशय दूरकरनेके लिये गर्गाचार्य कहते हैं कि, उत्तराषाढके चतुर्थ चरणमें भी विवाह करना अच्छा है. उसमें अभिजितका कुछभी दोष नहीं फक्त श्रवणकी चारघटीमें अभिजितकी प्रवृत्ति है सो उसमें विवाह नहीं करना चाहिये ४ अथ यामित्रदोषः—वैवाहिक नक्षत्रसे चतुर्दशवें नक्षत्र ऊपर पापग्रह होनेसे यामित्रदोष लगताहै उक्त दोषके अनेक प्रकारसे परिहार होनेके कारण सब देशोंमें यामित्रदोषका विवाह होताहै ५ अथ बाणपंचकदोषः—सारिणीमें सूर्यसंक्रांतिके स्पष्ट अंशके तुल्य देखलेना जिसमें अग्नि चौर नृप और रोग इन बाणोंका परिहार तो अनेक प्रकारसेहै जिससे उक्तबाण दोषोंमें विवाह करलेना बाकी मृत्युबाण दोषका. विवाह सब देशोंमेंही त्याज्य है. ६ अथ एकार्गलदोषः—वैवाहिक नक्षत्रके नीचे सारिणीमें नक्षत्र लिखे हुये हैं उनके ऊपर सूर्य होवे तो एकार्गलदोष लगताहै. उक्त एकार्गल दोषका विवाह काश्मीरदेशमें नहीं होता. और सबदेशोंमें होता है ७ अथ उपग्रहदोषः एकार्गलकी सदृशही उपग्रह सारिणीमें देखलेना चाहिये उक्त उपग्रह दोषका विवाह बाह्यिक देशमें नहीं होता और सब देशोंमें होताहै ८ अथ क्रांतिसाम्यदोषः—सारिणीमें सूर्यकी संक्रांति देखके उसके नीचे चंद्र लिखा सो विवाहमें होवे तो क्रांतिसाम्य दोष लगताहै उक्त क्रांतिसाम्यका विवाह सब देशोंमें त्याज्यहै ९ अथ दग्धातिथिदोषः—सारिणी में सूर्यराशिके नीचे दग्धातिथि लिखी सो उस दिन होवे तो दग्धातिथि दोष लगताहै उक्त दग्धातिथिके दिन भी लग्नादिकेंद्र कोणमें बुध गुरु और शुक्र होवें तो विवाह करलेना यदि उक्त स्थानोंमें उक्त ग्रह नहीं होवे तो दूसरा इसका परिहार भी नहीं है । इति विवाहे दशदोषाः।

विवाहे दशदोषसारिणी.

१ लातसारिणी.

वि.न.	रो.	मृ.	म.	उ.फा.	ह.	स्वा.	ऽनु.	मू.	उ.षा.	उ.भा.	रे.
सू.	पू.षा.	उ.षा.	उ.भा.	अश्वि.	भ.	रो.	आ.	पुष्य.	म.	स्वा.	वि.
चं.	पू.भा.	उ.भा.	रो.	आर्द्रा.	पुन.	ऽऽश्ले.	पू.फा.	ह.	स्वा.	पू.षा.	उ.षा.
मं.	भ.	कृ.	पुष्य.	म.	पू.फा.	ह.	स्वा.	ऽनु.	मू.	श.	पू.भा.
बु.	म.	पू.फा.	वि.	ज्ये.	मू.	उ.षा.	ध.	पू.भा.	रे.	मृ.	आर्द्रा.
वृ.	उ.भा.	रे.	मृ.	पुन.	पुष्य.	म.	उ.फा.	चि.	वि.	उ.षा.	श्र.
शु.	पुष्य.	ऽऽश्ले.	चि.	वि.	ऽनु.	मू.	उ.षा.	ध.	पू.भा.	कृ.	रो.
श.	श.	पू.भा.	कृ.	मृ.	आर्द्रा.	पुष्य.	म.	उ.फा.	चि.	मू.	पू.षा.
रा.	उ.फा.	ह.	ज्ये.	पू.षा.	उ.षा.	ध.	पू.भा.	रे.	भ.	पुन.	पुष्य.

२ पातसारिणी.

वि.न.	रो.	मृ.	म.	उ.फा.	ह.	स्वा.	ऽनु.	मू.	उ.षा.	उ.भा.	रे.
सू.	आर्द्रा.	मृ.	अश्वि.	कृ.	भ.	रो.	भ.	रो.	भ.	भ.	अश्वि.
सू.	पुन.	आर्द्रा.	मृ.	पु.	आर्द्रा.	पुष्य.	आर्द्रा.	ऽऽश्ले.	पुन.	पू.फा.	म.
सू.	पू.फा.	म.	ऽऽश्ले.	पू.फा.	म.	ह.	पू.फा.	ज्ये.	वि.	उ.फा.	पू.फा.
सू.	स्वा.	चि.	ह.	वि.	स्वा.	श्र.	पू.षा.	मू.	ऽनु.	वि.	स्वा.
सू.	मू.	ज्ये.	ज्ये.	पू.भा.	श.	ध.	उ.षा.	ध.	उ.षा.	पू.षा.	मू.
सू.	श.	ध.	रे.	उ.भा.	पू.भा.	रे.	पू.भा.	रे.	पू.भा.	श.	ध.

३ युतिश्चंद्रयुतकूरः—इति.

४ वेधयंत्रम्.

वि.न.	रो.	मृ.	म.	उ.फा.	ह.	स्वा.	ऽनु.	मू.	उ.षा.	उ.भा.	रे.
वे.यः	अभि.	उ.षा.	श्र.	रे.	उ.भा.	श.	भ.	पुन.	मृ.	ह.	उ.फा.

८ उपग्रहयंत्रम्.

वि	रो	भृ	म	उ.फा.	ह	स्वा	ऽनु.	मू.	उ.पा.	उभा.	रे
५	रे	अ	आ	पुप्य	ऽश्ले	पू.फा	ह.	स्वा.	ऽनु.	श्र.	ध
८	श	पू.भा	कृ	मृ	आर्द्रा	पु.प्य.	म.	उ.फा.	चि.	मू.	पू.पा.
१४	ज्ये	मू	रा	उ.भा.	रे	भ.	रो.	आर्द्रा.	पुप्य.	ह.	चि
१८	चि	स्वा	पू.पा.	श्र	ध	पू.भा.	रे.	भ.	रो.	ऽश्ले.	म
१९	ह	चि	मू	उ.पा.	श्र	श.	उ.भा.	ऽश्वि.	कृ.	पुप्य.	ऽश्ले
२२	म	पू.फा.	वि	ज्ये	मू	उ.पा.	ध.	पू.भा.	रे.	मू.	आर्द्रा
२३	ऽश्ले	म	स्वा	ऽनु	ज्ये	पू.पा.	श्र.	श.	उभा.	रो.	मृग
२४	पुप्य.	ऽश्ले	चि	वि	ऽनु	मू	उ.पा.	ध.	पू.भा.	कृ.	रो

९ क्रांतिसाम्पयंत्रम्.

मे.	वृ.	मि.	क.	ति.	क.	तु.	वृ.	ध.	म.	कुं	मी.	सू.
मि.	म.	ध.	वृश्चि.	मे.	मी.	कुं.	कर्क.	मि.	वृष.	तु.	कंभ.	चं.

१० दग्धातिथियंत्रम्.

मे.	वृ.	मि.	क	ति.	क.	वृ.	तु.	ध.	म.	कुं	मी.	सू.
६	४	८	६	१०	८	१२	१०	२	१२	४	२	ति.

विश्वप्रदाग्रहाः

सू	चं	मं	वु	वृ	शु	श	रा
११	२	१२	११	२	११	२	११
३	३	६	३	६	३	६	३
८	११	३	९	१०	१०	१	८
३॥	५	१॥	२	३	२	१॥	१॥

लग्नात्वर्जितग्रहाः

सू	चं	मं	वु	गु	शु	श	रा	लग्नेश
१	१	१	७		६	१	१ ४	६
७	८	८	८	८	७	७	७	

अथ लग्नशुद्धिः—चंद्रमा सायंकाली लग्नसे एकादश द्वितीय और तृतीय होवें तो गोधूलि और चतुर्थ पंचम सप्तम नवम द्वादश होवे तो गर्गके मतसे धूलिमुख कहलाता है उक्त गोधूलि लग्नसे शुक्र भौमादि अष्टमस्थान होवें तो भी दोष नहीं क्योंकि गोधूलि लग्नसे सप्तम सूर्य तो हमेशाहही रहता है जब सूर्य जन्यदोष हीन मानों तो और ग्रहोंका दोष तो होनाही क्या केवल लग्न षष्ठाष्टममें चंद्रमा होवे तो गोधूलि लग्न नहीं करना चाहिये यदि रात्रिलग्न शुद्ध बनता होवे तो गोधूलि लग्नसे रात्रि लग्न शुद्ध है क्योंकि स्त्रीकृत्य जितने हैं वे सब रात्रिमें करनाही अच्छा है यद्यपि शास्त्रकारोंने लग्नशुद्धि रात्रि दिवा दोनोंहीमें समान लिखी है परंच हेमाद्रि देवलके मतसे कन्यादान देना रात्रिमेंही श्रेष्ठ लिखा है उक्त लग्नशुद्धि सारिणीमें देखके अशुभ लग्नको छोड़के शुद्ध लग्न लेलेना और उस लग्नके ग्रहोंका सारिणीसे विश्वाभी लेलेना चाहिये कितने शास्त्रकारोंने बारहवें शनि दशम मंगल और तृतीयशुक्रसे लग्न दूषित किया है परंच इनके दोष परिहारक वचन अनेक हैं जिससे उक्त दोषों से लग्न दूषित नहीं होता है, अथ सुगमरीतिसे सूक्ष्म क्रांतिसाम्य देखनेकी विधिः—विवाह लग्नके इष्ट ऊपर सूर्य चंद्र और राहुको स्पष्ट करके फिर सूर्यका भुजांश बनाके क्रांतिसारिणीसे क्रांति लेनी और राहुको चंद्रमामें हीनकिये व्यगु कहलाता है उक्त व्यगुका भुजांश बनाके राशि छोड़के अंशादिकों को डेढा करनेसे व्यगु मेषादि हो तो उत्तर और तुलादि हो तो दक्षिण संज्ञक शर समझना चाहिये फिर चंद्रमाका भुजांश बनाके क्रांति सारिणीमें क्रांति लेनी यदि मेषादि चंद्रमा हो तो उत्तर और तुलादि होतो दक्षिण संज्ञक चंद्रमाकी क्रांति समझनी चाहिये उक्त चंद्रक्रांति और शरकी एक दिशा हो तो धन और भिन्नदिशा हो तो चंद्र और शरका अंतरकिये चंद्रमाकी स्पष्ट क्रांति होती है उक्त सूर्य और चंद्रमाकी एक क्रांति होवे तब सूक्ष्म क्रांतिसाम्य दोष होता है और आधुनिक ज्योतिर्विद सायनसूर्य चंद्रसे क्रांतिसाम्य बनाते हैं सो ठीक नहीं यद्यपि सिद्धांतोंमें पात स्पष्ट सायन गणितसेही कियागया है

परंच धर्मशास्त्रोंमें निरयन गणितसेही धर्मकी सिद्धि मानी है क्या उनको सायन गणितका ज्ञान नहीं था? नहीं उनका अभिप्राय कुछ औरही था यदि सायन गणितसे क्रांतिसाम्य दोष मानेंगे तो एकार्गलादि दोषोंको भी सायन गणितसेही मानना चाहिये जब तो सब शास्त्र औरही बनाने होवेंगे जिससे उनका सायन गणितसे क्रांतिसाम्य बनाना शास्त्रकी असंगतिकारक है क्यों-कि उनके गणितसे तो क्रांतिसाम्य मकरके सूर्यमें मेषके चंद्रमामें संभव है और मुहूर्तचिंतामण्यादि ग्रंथोंसे मकरेण वृषाक्रांत (अर्थात्) मकरके सूर्य और वृषके चंद्रमाका है वा वृषभका सूर्य मकरके चंद्रमाका है इससे ज्योतिष-शास्त्रके मुहूर्तप्रतिपादक ग्रंथोंकी व्यवस्था और धर्मशास्त्रके ग्रंथोंकी व्यवस्था निरयन गणितके बिना नहीं बैठसकी जिससे निरयन गणितसेही क्रांतिसाम्य बनाना शास्त्रसिद्ध है.

इति श्रीमनुरचिते दैवज्ञविनोदे सुभाषाविभूषिते पंचांगलेखन-

क्रमो नाम चतुर्विंशतितमविनोदः ॥ २४ ॥

अथ व्रतादिनिर्णयः आदौ सप्तकल्पादितिथिः—चैत्रशुक्ल १ चैत्रशुक्ला ५
वैशाखशुक्ला ३ कार्तिकशुक्ला ७ मार्गशीर्षशुक्ला ९ माघशुक्ला १३
चैत्रकृष्णा अथ ३ चतुर्दशमन्वादितिथिः—चैत्रशुक्ला ३ चैत्रशुक्ला १५ ज्ये-
ष्ठशुक्ला १५ आषाढशुक्ला १० भाद्रपदकृष्णा ८ भाद्रपदशुक्ला ३ आश्विनशुक्ला ९
कार्तिकशुक्ला १२ कार्तिक शुक्ला १५ पौषशुक्ला ११ माघशुक्ला ७
फाल्गुनशुक्ला १५ चैत्रकृष्णा अमावास्या ३० अथ दशावतारजयंतीः—
चैत्रशुक्ला ३ अपराह्णे मत्स्योत्पत्तिः चैत्रशुक्लप्रतिपन्मत्स्यजयंतीत्येके चैत्र-
शुद्ध ९ मध्याह्ने रामजयंती चैत्रशुक्ला १५ सूर्योदये हनुमज्जयंती वैशाख
शुक्ला ३ मध्याह्ने परशुरामजयंती प्रदोषे बहवो वदन्ति वैशाखशुक्ला १४
सायं नरसिंहावतारः वैशाखशुक्ला १५ मध्याह्ने सायं वा कूर्मोत्पत्तिः श्रावण
शुक्ला १० सायंकाले कल्कीजयंती भाद्रपद कृष्णा ८ निशथि श्रीकृष्ण

जयंती भाद्रपदशुक्ला १२ मध्याह्ने वामनप्रादुर्भावः आश्विनशुक्ला १०
 सायंबौद्धावतारः मार्गशीर्षशुक्ला १५ दत्तजयंती. माघशुक्ला १ श्रीवल्लभ
 जयंती. अथ चतुर्युगादि-वैशाखशुक्ला ३ त्रेतायुगादि. आश्विनकृष्णा १३
 कलियुगादि. कार्तिकशुक्ला ९ कृतयुगादि. माघकृष्णा ३० द्वापरयुगादि
 चैत्रशुक्ला ३ गौरीव्रतं. चैत्रशुक्ला ८ भवान्युत्पत्ति. शतश्लोकी प्रमाणसे
 अथ चैत्रादिमासनिर्णयः-चैत्रकृष्णा १ वसंत प्रतिपदा उदयव्यापिनी लेनी
 चैत्रकृष्णा ८ शीतलाष्टमी शुभवारकी करनी दो दिन शुभवार युक्ता हो तो ज्येष्ठा-
 अनुराधा नक्षत्रयुक्तसप्तमीविद्धाको शीतलाकी पूजा करनी. चैत्रकृष्णा अमा-
 वास्या ३० मन्वादि अपराह्णव्यापिनी लेनी. चैत्रशुक्ला १ संवत्सरप्रतिपदा
 कहलातीहै सो उदयव्यापिनी लेनी जब दो दिन उदय व्यापिनी होवे तो भी प्रथ-
 महीकी लेनी उसदिन तैलाभ्यंगादि स्नान करना जिस दिनका बार संवत्का
 राजा होता है. गुर्जरोंके मतसे चैत्रवदि ३० का वारभी वर्षका राजा होता है. परं-
 च सर्वसंमत नहीं सर्वसंमतसे तो प्रतिपदा उदयव्यापिनीका बारही राजा हो
 ता है यदि प्रतिपदाकी वृद्धि होवे तो दूसरी प्रतिपदाके दिन नवरात्रारंभ करना
 चाहिये. और चैत्रअधिक मास होवे तो प्रथम चैत्रशुदि १ प्रतिपदाका बार
 संवत्का राजा होता है. और द्वितीय चैत्रशुक्ला प्रतिपदासे नवरात्रारंभ होता है.
 इसका निर्णय शारदीयनवरात्र प्रमाणसे है. ॥ चैत्रशुक्ला ३ गौरीव्रत चतुर्थी
 युक्त करना. दूसरेदिन मुहूर्तमात्रभी होवे तो दूसरे दिन व्रत करना यह मन्वादि
 तृतीया कहलाती है. और देवीपूजा नवमीयुक्ता अष्टमी दिनमें करलेना. और
 चैत्रशुक्ला ९ रामनवमी सो मध्याह्नव्यापिनी लेनी. यदि पुनर्वसु नक्षत्र
 होवे तो महत्पुण्यदायक है. जब मध्याह्नव्यापिनी अष्टमीके दिन नवमी नहीं
 होवे वा उदय नवमी भी मध्याह्नव्यापिनी नहीं होवे तो भी उदयव्यापिनीके
 दिन व्रत करना. अथवा पुनर्वसुके दिन होवे तो उसदिन स्मार्तोंको व्रत कर

लेना चाहिये. परंच वैष्णवों को तो अष्टमीयुक्ता नवमीका त्याग करना और उदय नवमीका व्रत करके दशमीके दिन पारण करना. तीन मुहूर्त अर्थात् ६ घटी भी नवमी उदयमें होवे तो वैष्णवोंको यही दिन व्रत करना चाहिये और स्मार्तोंको पूर्वदिन व्रत करना चाहिये यदि अष्टमी ६ घटी भोगके फिर नवमीका क्षय होवे जब तो अष्टमी विद्याही व्रत वैष्णवों ने करलेना. चैत्रशुक्ला ११ एकादशीके दिन लक्ष्मीकांतका दोलोत्सव करना. चैत्रशुक्ला १२ के दिन हरिदमनोत्सव करना. और चैत्रशुक्ला १५ हनुमंजयंती सूर्योदयव्यापिनी करनी यदि दो दिन सूर्योदयव्यापिनी होवे तो प्रथमके दिनही हनुमज्जन्मोत्सव करना चाहिये. ॥ इतिचैत्रमासः ॥

अथ वैशाखमासः—चैत्रशुदि १५ से वैशाखशुक्ला १५ तक वैशाखस्नान वा मेषसंक्रातिसे स्नान प्रारंभ करना वैशाखशुक्ला ३ अक्षय्य तृतीया पूर्वाह्नव्यापिनी लेनी दोदिनतक पूर्वाह्नव्यापिनी होवे तो दूसरे दिनकी लेनी. इसी दिन परशुरामका जन्म हुवा. सो प्रथम प्रहर रात्रिमें तृतीयाकी प्राप्ति होवे जबही पूजा करनी और वैशाखशुक्ला १४ नृसिंहजयंती प्रदोषव्यापिनी करनी. प्रदोषकाल सूर्यास्त हुयेसे घटी ३ पर्यंत कहलाता है. यदि दोदिन प्रदोषव्यापिनी होवे तो परा करनी कमती होवे तो पूर्वदिन करनी वैशाखशुक्ला को गंगोत्पत्ति उत्सव मध्याह्नमें करना यदि दो दिन हो तो पूर्वको करना वैशाखशुक्ला १५ उदयव्यापिनी लेनी दोदिन होवे तो दूसरे दिनकी लेनी उसदिन यम और धर्मराजके प्रीत्यर्थ जलकुंभ दान और अन्न देनेका बड़ा माहात्म्य है

अथ ज्येष्ठमासः—ज्येष्ठवदि ३० भावुका कहलाती है ज्येष्ठशुक्ला ३ रंभाव्रतमें द्वितीयायुक्त पूर्वविद्या लेनी ज्येष्ठशुक्ला १० दशहरा होता है इसमें दशयोगकी ज्येष्ठमास १ शुक्लपक्ष २ दशमी ३ बुधवार ४ हस्तनक्षत्र ५ व्यतीपातयोग ६ गरकरण ७ कन्याका चंद्र ८ वृषभका सूर्य ९ आनंद

योग १० यह पूर्वाह्नव्यापिनी करनी यदि दो दिन पूर्वाह्नव्यापिनी होवे तो विशेष दशमी जिस दिन होवे उसी दिन करना ज्येष्ठमास अधिक होवे तो अधिकमासकी शुद्ध दशमीको दशहरा करलेना ज्येष्ठ शुदि १५ वटसावित्रीपूजामें चतुर्दशीयुक्त लेनी यदि चतुर्दशी १८ घटिकापर्यंत होवे तो पूजन-विषयमें उदयपूर्णिमा लेनी उक्त वटसावित्रीका व्रत १३ से प्रारंभ करना और प्रतिपदाके दिन पारणा करना यह सावित्रीव्रत दक्षिणीलोक केवल पूर्णिमासी दिनही करते हैं और पश्चिमदेशीय लोक आषाढ कृष्ण ३० दिन करते हैं ज्येष्ठशुक्ला १५ मन्वादितिथि श्राद्ध विषयमें पूर्वाह्नव्यापिनी करनी ज्येष्ठशुक्ला १ करि दिन और उस दिनसे दशहराव्रतका प्रारंभ करना और शुक्ला १० दिन गंगाका अवतार हुवाहै और शुक्ला १३ से प्रारंभ किया वटत्रिरात्र व्रत इसी १५ के दिन समाप्तकरना । इति ज्येष्ठमासः ॥

अथ आषाढमासः—आषाढशुक्ला १० वा १५ यह मन्वादितिथि हैं. सो पूर्वाह्नव्यापिनी लेनी. आषाढशुक्ला ११ विष्णुशयनीका उत्सव करना यदि अधिकमास होवे तो शुद्धमासकी एकादशी लेनी अधिककी नहीं लेनी चाहिये. आषाढशुक्ला १२ भाद्रपद शुक्ला १२ कार्तिकशुक्ला १२ इन के दिन क्रमसे अनुराधाके आद्य पाद श्रवणके मध्यपाद और रेवतीके अन्त्य पादका संयोग होनेसे हरिवासर कहलाता है सो उक्त द्वादशी और नक्षत्र पादका संगम छोडके पारणा करना चाहिये नहीं तो एकादशीके व्रतका भंग होताहै यदि द्वादशी स्वल्पघटी होवे और नक्षत्रका योग आन पड़े तो द्वादशीमें केवल पारणा करनेवालेको नक्षत्र वेध नहीं मानना चाहिये यह कौस्तुभकारका आशय है अथवा संगम कालको छोडके प्रातःकाल अथवा मध्याह्नकाल पारणा करना यह पुरुषार्थचिंतामणिवालेका आशय है. इसमें कालनिर्णय कहतेहैं. सूर्योदयात् ६ घटी प्रातःकाल ६ घटी फिर संगमकाल तदनंतर ६ घटी मध्याह्नकाल. तदनंतर ६ घटी अपराह्नकाल. तदनंतर ६ घटी सायाह्नकाल इसप्रमाण ५ प्रकारसे कालसंज्ञा है. इसीप्रकार सूक्ष्म-

काल दिनमान के पंचमांशको समझना चाहिये । इतिहरिवासरनिर्णयः ॥

आषाढशुक्ला ११ से चातुर्मास्यारंभ और शुक्ला १५ के दिन व्यासपूजा अथवा गुरुकी पूजा करनी सायंकालव्यापिनी पूर्णिमा में पवन देखनी जिसमें ऐशान्य उत्तर और पूर्वकी पवन तो उत्तम है और दक्षिण अग्नि और नैऋतकी नेष्ट बाकी और मध्यम है उक्त चातुर्मास व्रतका आरंभ शुक्र गुरुके अस्त वा अधिकमासमें प्रथम नहीं करना और खंडतिथिके दिनभी प्रथम प्रारंभ नहीं करना सूर्योदयसे दो प्रहर पहलेही समाप्तहो उसीको खंडतिथि कहतेहैं. उक्त खंडतिथि में व्रतका आरंभ और उद्यापन नहीं करना और दान विषय और अध्ययन स्नानसं-ध्यादि विषय ये तो एक पलमात्रभी उदयव्यापिनी तिथि हो उसीको संकल्पमें बोलना चाहिये । इति आषाढमासः ॥

अथ श्रावणमासः—श्रावणशुक्ला १ से नक्तव्रतका आरंभ करना. और भाद्रपदशुक्ला १ पर्यंत उक्त व्रत करके फिर उद्यापन करदेना उक्त व्रतारंभमें सूर्योदयव्यापिनी तिथि लेनी श्रावणशुक्ला ३ मधुश्रावा गुर्जर देशमें प्रसिद्धहै सो उर्वरिता उदयव्यापिनी लेनी शुक्ला ४ वरदचतुर्थी तृतीया युक्त लेनी शुक्ला ५ नागपंचमी षष्ठीयुक्त लेनी शुक्ला ६ वर्णषष्ठी और सप्तमी ७ के दिन शीतलापूजन शुक्ला ८ दुर्गा अष्टमी शुक्ला १२ पवित्रार्पण शुक्ला १५ रक्षाबंधन और श्रावणशुक्ला १२ से भाद्रपद शुक्ला १२ पर्यंत दधिभक्षण व्रतकरना अथ श्रावणीनिर्णयः—ऋग्वेदियोंको श्रावण नक्षत्रमें श्रावणी करनी यदि दोदिन श्रावण होवे तो पूर्वदिनोदयसे दूसरेदिन ६ घटीपर्यंत होवे तो पूर्वदिनही करलेनी जब पूर्वदिन उदयमें नहीं श्रावण होवे और दूसरे दिन उदयसे ४ घटीपर्यंत होवे तो दूसरे दिनही करलेनी चाहिये यदि दूसरेदिन ४ घटीसे श्रावण न्यून होवे और पूर्वदिन उत्तराषाढका वेध होवे तों श्रावणी कर्म श्रावणशुक्ला ५ अथवा हस्त नक्षत्रमें ऋग्वेदवालोंको करनी चाहिये. अथ यजुर्वेदीयश्रावणी निर्णयः—सर्व यजुर्वेदियोंके उपाकर्म विष-

यमें पूर्णिमा मुख्य काल है जिसमें यंजुर्वेदी दो प्रकारके हैं शुक्लयजुर्वेदी और कृष्णयजुर्वेदी पूर्णिमा पूर्वदिन सूर्योदयसे २ घटी ऊपर प्राप्ति होवे और दूसरे दिन १२ घटीपर्यंत रहे तो दूसरेदिनही उपाकर्म करना चाहिये यदि दोनों दिन सूर्योदयव्यापिनी होवे तो प्रथमदिनही करनी चाहिये जब प्रथमदिन २ घटी पश्चात् पूर्णिमाकी प्राप्ति होवे और दूसरे दिन १२ घटीसे न्यून होवे तो कृष्णयजुर्वेदी तो उत्तरदिन और शुक्लयजुर्वेदियोंको प्रथम दिन उपाकर्म करना चाहिये फिर यदि पूर्वदिन २ घटी अनंतर पूर्णिमा प्राप्त होवे और उत्तरदिन ४ घटीसे कम होवे वा क्षय होवे तो पूर्वदिनही उपाकर्म करना सर्व-समत है अथवा श्रावणशुक्ला १५ दिन सूर्यसंक्रांति होवे वा ग्रहण होवे तो श्रावणशुक्ला ५ के दिन उपाकर्म करना श्रेष्ठ है यदि दैवयोगसे श्रावणमें वृष्टि नहीं होवे औषध्यादि उत्पन्न न होवें तो भाद्रपदमें हस्त नक्षत्रके दिन उपा-कर्म करना श्रेष्ठ है अथ सामवेदीय श्रावणीका मुख्यकालः—भाद्रपद शुक्ल-पक्ष हस्त नक्षत्रमें मुख्य है और जिस दिन संक्रांति प्राप्त होवे तो श्रावणशुक्लमें हस्त नक्षत्र मुख्य यह निर्णयसिंधुका आशय है अथवा श्रावणीपूर्णिमाके दिन उपाकर्म करके फिर भाद्रपद शुक्लपक्ष हस्त नक्षत्रमें वेदारंभ करना यह कोईक आचार्यका मत है उक्त वेदवालोंको उपाकर्म अपराह्णमें करना और नर्मदाके उत्तरभागमें बसनेवाला सामवेदी सिंह राशिस्थ सूर्यमें हस्तके दिन उपाकर्म करते हैं और नर्मदासे दक्षिणवासी कर्कस्थ सूर्यमें हस्तर्क्षदिन उपाकर्म करते हैं अथार्थर्ववेदी इनको भाद्रपद पूर्णिमा उपाकर्म करनेको श्रेष्ठ है यदि स्वस्वकालमें कार्यवशसे कर्म नहीं होसके तो इतरवेदीके उक्त कालमें उपाकर्म करना परंच कर्मका लोप नहीं करना चाहिये और नवीन मौजीबंधन किया होवे तो शुक्रगुरुके अस्तमें प्रथम उपाकर्मका प्रारंभ न करे और उक्त श्रावणी पूर्णिमादिन भद्रारहित समयमें रक्षाबंधन करना श्रेष्ठ है ।

इति श्रावणमासः ॥

अथ भाद्रपदमासः—भाद्रपदकृष्णा ६ चंद्रोदयव्यापिनी लेनी दोदिन होवे तो पूर्व लेनी भाद्रपद कृष्णा ८ जन्माष्टमीका २ भेद हैं जिसमें केवल अष्टमी तो जन्माष्टमी कहलाती है और चंद्रोदय कालिका अष्टमी रोहिणी नक्षत्र युक्ता जयंती कहलाती है उक्त व्रतका ४ भेद है पूर्वदिन निशीथयोगिनी १ परदिन निशीथयोगिनी २ दोनोंदिन निशीथयोगिनी ३ दोनों दिन न निशीथ योगिनी ४ निशीथ अर्थात् अर्धरात्रिकी संज्ञा है जिसमें सप्तमीके-दिन निशीथकालव्यापिनी अष्टमी होवे तो भी ग्राह्य है और परदिवसी निशीथव्यापिनी अष्टमी होवे तो पर करनी श्रेष्ठ है दोदिन निशीथव्यापिनी अष्टमी होवे तो दूसरेदिन करनी श्रेष्ठ है विषमव्यापिनी होवे तो पूर्व करनी भाद्रपद ३० पिठोरी अमावास्या सायंकालव्यापिनी लेनी यदि दोदिनमें भी सायंकालव्यापिनी न होवे तो दूसरी लेनी और उसीदिन कुशाका ग्रहण करना भाद्रपदशुक्ला ३ हरितालिका उदयव्यापिनी करनी जब दूसरेदिन २ घटी भी होवे तो दूसरे दिनही हरितालिकाव्रत करना भाद्रपदशुक्ला ४ सिद्धि-विनायक व्रतमें मध्याह्नव्यापिनी लेनी यदि प्रथमदिन मध्याह्न व्यापिनी नहीं होवे और दूसरे दिनभी नहीं होवे तो दूसरे दिनही करनी मध्याह्न घटी १२ से १८ तक होता है भाद्रपद शुक्ला ५ ऋषिपंचमीका व्रत स्त्रियोंको करना योग्य है पंचमी मध्याह्न व्यापिनी लेनी यदि दोदिन मध्याह्नव्यापिनी होवे तो चतुर्थीयुक्त पंचमी लेनी भाद्रपद शुक्ला ७ महालक्ष्मीका व्रत करना अनुराधासे प्रारंभ और मूलमें व्रतकी समाप्ति करनी भाद्रपदशुक्ला १२ श्रवणयुक्ता १२ घटीपर्यंत होवे तो उपवास करना इसका नाम श्रवण द्वादशी यदि दूसरेदिनभी ६ घटीपर्यंत श्रवण और द्वादशीका योग होवे तो दूसरे दिनही उपवास करना वैष्णवोंको तो अवश्यमेव करना चाहिये भाद्रपद शुक्ला १२ श्रवणयुक्त वामन जयंती मध्याह्नव्यापिनी लेनी भाद्रपद शुक्ला १४ अनंत

निम्बार्कसंप्रदायमें तो सप्तमीविद्धा त्यागके जन्माष्टमी करते हैं और रामानुजसंप्रदायमें सिंहस्थ सूर्यमें जब रोहिणी उदयमें हो तब जन्माष्टमी व्रत करते हैं और स्मार्तोंको तो केवल अर्धरात्रव्यापिनी अष्टमी चाहिये.

चतुर्दशी उदयव्यापिनी लेनी यदि दोदिन उदयव्यापिनी होवे तो पूर्वलेनी जब पूर्वदिन उदयव्यापिनी न होवे और चतुर्दशीका क्षय होवे तोभी पूर्वही लेनी यदि पूर्वदिन उदयव्यापिनी न होवे और दूसरे दिन घटी २ पर्यंत चतुर्दशी होवे तो दूसरे दिनही अनंतव्रत करना भाद्रपद शुक्ला १५ प्रौष्ठपदी कहलाती है;

अथ आश्विनमासः—भाद्रपद शुक्ला १५ से दिन १६ महालय श्राद्ध कहलातेहैं जिसमें सर्वतिथि मध्याह्नव्यापिनी लेनी और सौभाग्यवतीका श्राद्ध नवमीको करना और शंखादिकसे मृतकका श्राद्ध चतुर्दशीको करना और कोईभी कारणसे महालय श्राद्ध उक्त नियमपर रहता चलाजावे तो वृश्चिकसंक्रांतिपर्यंत करना फिर नहीं करना चाहिये आश्विनकृष्णा अमावस्या हस्त युक्त होवे तो गजच्छाया कहलाती है आश्विन शुक्ला १ को माता-महका श्राद्ध दौहित्रको अवश्य करना चाहिये और उस दिन नवरात्रकाभी प्रारंभ होताहै उक्त प्रतिपदा घटस्थापनमें अमायुक्त नहीं लेना और उसदिन वैधृतियोग होवे तो वैधृति छोड़के घटस्थापन करना यदि वैधृत और चित्रानक्षत्रका योग होवे तो वैधृतजन्य दोष नहीं यदि प्रतिपदाका क्षय होवे तो अमावास्या युक्त प्रतिपदा घटस्थापनमें श्रेष्ठ कहलातीहै. आश्विनशुक्ला ५ उपांग ललिता व्रतमें मध्याह्नव्यापिनी पूर्व लेनी आश्विनशुक्ला ७ मूल नक्षत्रमें प्रातः सरस्वतीका आवाहन करके फिर पूर्वाषाढमें पूजन और उत्तराषाढमें बलिदान और श्रवणके प्रथम चरणमें विसर्जन करना चाहिये आश्विनशुक्ला ८ दिन मध्यरात्रिमें भद्रकालीका अवतार हुवाहै उक्तअष्टमी नवमी युक्ता लेनी यदि अष्टमी सूर्योदय समयमें मूल नक्षत्रमें होनी बड़ी दुर्लभ है. क्यों कि उसको महानवमी कहनी चाहिये और सप्तमीयुक्ता अष्टमीका सदाही त्याग करना यदि अष्टमीका क्षय होवे तो सप्तमीयुक्ता अष्टमी श्रेष्ठहै उक्त अष्टमीमें होम शुरू करके नवमीमें पूर्णाहुति देनी चाहिये. और इसीदिन सर्व शस्त्रों अस्त्रोंकी पूजा करनी. आश्विन शुक्ला ९ पूर्वविद्धा लेनी वेध द्

घटी अष्टमीसे पीछे नवमीकी प्राप्ति होवे तो दूसरे दिन करनी आश्विन शुक्ला प्रतिपदासे नवमीपर्यंत अश्वदिकोंके पालकको नीराजनविधि अर्थात् उनको वस्त्रादिकोंसे सजाके पुष्पादिकोंकी माला पहराके और खान पान अच्छा देना और जलसे नेत्रोंको आँजना चाहिये शुक्ला १० विजया दशमी सो अपराजिता पूजाके विषयमें नवमी युक्ता दशमी लेनी. सीमो-ल्लंघनविषयमें सायंकाली दशमी लेनी. यदि सायंकाली न होवे तो विजय मुहूर्तव्यापिनी श्रवणनक्षत्रयुक्त लेनी चाहिये विजयमुहूर्तकी दिनकी २० घटी ऊपर प्राप्ति है. यदि पूर्व दिनमें सायंकाली दशमी और श्रवण नक्षत्र होवे तो पूर्वदिन ही श्रेष्ठ है पूर्वदिनमें श्रवण नहीं होवे तो उदयव्यापिनी श्रेष्ठ है. परंच इसमें श्रवणकी बलिष्ठता विशेष है. राजपट्टा-भिषेक उदयव्यापिनी दशमीके दिन करना आश्विनशुक्ला १५ को जा गरीव्रत उदयव्यापिनीमें करना इसी दिन नवान्नभक्षण करना और अश्व-युजी कर्ममें पूर्वाह्नव्यापिनी लेनी चाहिये।

अथ कार्तिकमासः—तुलासंक्रांतिसे वृश्चिकसंक्रांतिपर्यंत तिल तैलका आकाश दीप करना आश्विनशुक्ला १५ से कार्तिकस्नान प्रारंभ करना कार्तिक कृष्णा ४ कर्क चतुर्थी चंद्रोदयव्यापिनी लेनी कार्तिक कृष्णा १२ गोवत्सपूजा विषयमें प्रदोषव्यापिनी लेनी. कार्तिक कृष्णा १३ के दिन अप-मृत्यु निवारणके अर्थ यमराजके प्रीत्यर्थ घरसे बाहिर दीपक करना और धन-की पूजा करनी कार्तिक कृष्णा १४ नरक चतुर्दशी वा रूप १४ चंद्रोदयव्यापिनी लेनी. उसीदिन तिल और आमलकसे अभ्यंग कर फिर स्नानकर अपामार्ग तुंबी और पद्मपवाद इन तीनोंका पत्र अपने शरीर ऊपर भ्रमायके फेंक देना चाहिये कार्तिक कृष्णा ३० दीपमालिका महालक्ष्मी पूजाविषयमें प्रदोष व्यापिनी लेनी यदि उभयदिन प्रदोषव्यापिनी होवे तो दूसरे दिन करनी चाहिये कार्तिक शुदि १ बलिपूजनमें पूर्वविद्धा लेनी गोवर्धनपूजा इसीदिन करनी. शुक्ल २ यमद्वितीया कहलाती है यही भाईबीज वा भाऊबीज समझलेना.

सो पूर्वविद्धा लेनी कार्तिकशुक्ला ८ गोपाष्टमी सायंकालव्यापिनी लेनी कार्तिक शुक्ला ९ कूष्माण्डनवमी वा अक्षयनवमी वा युगादि तिथि पूर्वाह्नव्यापिनी लेनी कार्तिक शुक्ला ११ के दिन तुलसीका विवाह करना शुक्ला १२ के दिन रेवतीका अंत्यपाद छोड़के पारणा करना. उक्त एकादशी प्रवोधिनी कहलातीहै कार्तिकशुक्ला १२ मन्वा-दितिथि पूर्वाह्नव्यापिनी लेनी शुक्ला १४ वैकुण्ठचतुर्दशी निशीथव्यापिनी लेनी दोदिन होवेतो दूसरेदिनकी लेनी. कार्तिकशुक्ला १५ परदिनकी लेनी । इतिकार्तिक मासः ॥

अथ मार्गशीर्षमासः—मार्गशीर्ष शुक्ला ५ नागपंचमी परदिन करनी मार्गशीर्ष शुक्ला ६ चंपाषष्ठी सप्तमीविद्धा करनी मार्गशुक्ला १४ के दिन पिशाचमोचन श्राद्ध करना मार्गशीर्ष शुक्ला १५ दत्तजयंती प्रदोषव्यापिनी लेनी ॥

अथ पौषमासः—पौषशुक्ला ११ मन्वादि तिथि कहलातीहै पौषशुक्ला १५ से माघशुक्ला १५ पर्यंत माघस्नान करना ॥

अथ माघमासः—माघशुक्ला ४ तिल चतुर्थी प्रदोषव्यापिनी लेनी माघ शुक्ला ५ वसंत पंचमी वा श्रीपंचमी माघव मतसे पूर्वा और हेम्राद्रिमतसे परा करनी माघशुक्ला ७ रथसप्तमी अरुणोदयव्यापिनी लेनी उक्त सप्तमी मन्वादि तिथि भी है माघशुक्ला ८ भीष्माष्टमी पूर्वाह्नव्यापिनी लेनी माघ-शुक्ला १२ भीष्मद्वादशी परविद्धा लेनी माघशुक्ला १५ परविद्धा लेनी यदि सोम गुरु युक्ता पौर्णिमा होवेतो स्नानदानमें महापुण्यदायक है ॥

अथ फाल्गुनमासः—फाल्गुनकृष्णा १४ महाशिवरात्रि निशीथ-व्यापिनी होवेतो पूर्व लेनी दोदिनही निशीथव्यापिनी नहीं होवेतो पर करनी फाल्गुन शुक्ला १५ सायाह्नव्यापिनी लेनी सायाह्नव्यापिनी नहीं होवेतो प्रदोषव्यापिनी लेनी दोदिन प्रदोषव्यापिनी होवे तो दूसरी लेनी भद्राको त्याग करके होलिका दीपन करना यदि कोई ग्रहणादि संकट आजावे तो भद्राके मुखकी ५ घटी त्याग करके होलिकादीपन करना ग्रहण ग्रस्तोदय नहीं होवे तो सायंकाली भद्रारहित होलिकादीपन करना परंतु दिनमें नहीं करना

और प्रतिपदामें भी नहीं करना पूर्णिमा वर्तमानमेंही होलिकादीपन करना
अथ प्रदोषनिर्णयः—शुक्ला १३ त्रयोदशी प्रदोषकालव्यापिनीमेंही
प्रदोषका व्रतकरना यदि दोदिन प्रदोषव्यापिनी होवे तो शुक्लपक्षकी पूर्व
और कृष्णपक्षकी पर लेनी यदि दोदिन प्रदोषव्यापिनी नहीं होवे तो भी पर-
करनी यदि शनिवार युक्त होवे तो महापुण्यदायक कहनी प्रदोष काल सूर्या
स्तपीछे ३ घटीपर्यंत होता है ।

अथ संकष्ट चतुर्थीनिर्णयः—सारे महीनोंकी कृष्णपक्षकी चतुर्थी संकष्ट
चतुर्थी चंद्रोदय व्यापिनी लेनी यदि दोदिन चंद्रोदय व्यापिनी होवे तो दूसरे
दिनकी लेनी यदि दोनोंदिन चंद्रोदयव्यापिनी नहीं होवे तो भी दूसरेदिनही
की लेनी चाहिये ।

अथ एकादशी निर्णयः—एकादशीके व्रतमें ३ तीन भेद हैं स्मार्त १
वैष्णव २ भागवत ३ जिसमें दशमीविद्धा हो वा शुद्धाहो परंच द्वादशीमें
प्ररण होवे सो स्मार्त कहलाती है और ५६ घटीसे एक पल भी अधिक
दशमी होवे तो वह एकादशी वैष्णव और भागवतोंको त्याज्य है द्वादशीमेंही
व्रत करना होता है और ४५ घटीसे दशमी एक पल भी अधिक होवे तो
केवल निम्बार्कसंप्रदायी एकादशी त्यागके द्वादशीका व्रत करते हैं और
वैष्णव सभी एकादशीकोही करते हैं अथैकादशीनामानिः—चैत्र शुक्ला
११ कामदा, वैशाखकृष्णा ११ वरूथिनी, वैशाखशुक्ला ११ मोहिनी,
ज्येष्ठकृष्णा ११ अपरा, ज्येष्ठशुक्ला ११ निर्जला, आषाढकृष्णा ११ योगिनी,
आषाढशुक्ला ११ शयनी, श्रावणकृष्णा ११ कामिका, श्रावणशुक्ला ११
पुत्रदा, भाद्रपदकृष्णा ११ अजा, भाद्रपदशुक्ला ११ पद्मा, आश्विनकृष्णा
११ इंदिरा, आश्विनशुक्ला ११ पाशांकुशा, कार्तिककृष्णा ११ रमा,
कार्तिकशुक्ला ११ प्रबोधिनी, मार्गशीर्षकृष्णा ११ उत्पत्ति, मार्गशीर्षशुक्ला ११
मोक्षदा, पौषकृष्णा ११ सफला, पौषशुक्ला ११ पुत्रदा, माघकृष्णा ११ षट्तिला,
माघशुक्ला ११ जया, फाल्गुनकृष्णा ११ विजया, फाल्गुनशुक्ला ११

आमलकी, चैत्रकृष्णा ११ पापमोचनी अधिकमासे उत्तमपक्षयोः ११ कमला ।
इति एकादशीनिर्णयः ।

अथ ग्रहणपर्वकालनिर्णयः—ग्रहणस्पर्शकाल चंद्रमाका हो जिस प्रहरसे पहले तीनप्रहर और सूर्यग्रहणसे चार प्रहर पहले भोजन करके पीछे ग्रहण शुद्ध नहीं हो जितने भोजन नहीं करना चंद्रमा ग्रस्तास्त होवे तो वह दिनमें भोजन नहीं करना रात्रिके चंद्रोदय शुद्धबिंब देखके सचैल स्नान करके भोजन करना यदि सूर्यग्रहणभी ग्रस्तास्त होवे तो रात्रिको भोजन नहीं करना दूसरे दिन सूर्योदयात् शुद्धबिंब देखके मुक्तस्नान करके भोजन करना चाहिये.

अथ ग्रहणे धर्मशास्त्रं—ग्रहणप्रहरात्पुराविधोः प्रहराणां त्रितयेन भुज्यते ॥ सवितुश्च तथा चतुष्टये शिशुवृद्धातुरवर्जितैर्जनैः ॥ १ ॥ ग्रहयामादितः पूर्वं प्रहरे नहि भोजनम् ॥ शिशुवृद्धातुरैः कार्यमिति शास्त्रविदो विदुः ॥ २ ॥ ग्रस्तास्तयोः पुष्पवतोस्तु पश्चाद्भुज्यते विमलं विलोक्य ॥ अतीत्यकालं ग्रहणस्य संध्याहोमादिकं स्यादिह नैव दोषः ॥ ३ ॥ आरनालमथिते दधिदुग्धे तैलसर्पिरिह पांक्तिमन्नम् ॥ सतिलैः कुशयुतैः समवेतं नो भवेद्ग्रहणजवेधविदग्धम् ॥ ४ ॥ गांगं च पणिकस्थं च जलं तद्वन्न दुप्यति ॥ अत्रामात्रेण हेम्ना वा श्राद्धदानादि निश्चयि ॥ ५ ॥ प्रत्याब्धिकं चापि विधेयमन्नैरामेन हेम्नापितथोपरागे ॥ त्रिभिर्विभागैर्जपहोमदानं दिशेदिहाग्रे दिनसप्तकेपि ॥ ६ ॥ विशेषतो भास्करपर्वणीयमाशौचमध्येपि च सर्वकर्म ॥ अशुद्धबिंबे तु रजस्वलापि स्नायात्पृथक्पात्रगताभिरद्भिः ॥ ६ ॥ मुक्तिस्नानं सचैलं तु मंत्रकृत्यविवर्जितम् ॥ अवश्यमेव कर्तव्यमिति ग्रहणनिर्णयः ॥ ८ ॥ इति ग्रहणपर्वकालनिर्णयः ॥

अथ कपिलाष्टमीः—भाद्रपदे सिते पक्षे षष्ठी भौमेन संयुता ॥ व्यतीपाते च रोहिण्यां सा षष्ठी कपिला स्मृता ॥ १ ॥

अथवारुणीयोगः—चैत्रकृष्ण १३ शततारकानक्षत्रयुता वारुणीसंज्ञका शनिवारयुक्ता महावारुणी शुभयोगयुक्ता महामहावारुणीसंज्ञका । अथ व्यतीपातयोगः—पंचाननस्थौ गुरु भूमिपुत्रौ मेषे रविः स्याद्यदि शुक्लपक्षे । यासाभिधानाकरभेण युक्ता तिथिर्व्यतीपात इतीह योगः । इतिव्यतीपातयोगः ॥

अथगजच्छायायोगः—आश्विनकृष्णपक्षे हस्तनक्षत्रे सूर्ये मघानक्षत्रयुता त्रयोदशी गजच्छायासंज्ञका ॥

अथ अर्द्धोदययोगः—अमार्कपातश्रवणे युताचेत्पौषमाघयोः । अर्द्धोदयः सविज्ञेयः कोटिसूर्यग्रहैः समः । इतिअर्द्धोदययोगः ॥

अथ ग्रंथवनानेका प्रयोजनः—ज्योतिषशास्त्रके ग्रंथ फलादेश कहनेका तो देवभाषासे मनुष्यभाषामें निर्माण कियाहुवा बहुत जगह देखा परंच सिद्धांत-भागका उदाहरण जो कठिन है सो आजतक हिंदी भाषामें नहीं देखा अतएव सर्व संज्ञनोंके सुभीतेके लिये परोपकार समझके अनेक ग्रंथोंका सारसंग्रह करके इस ग्रंथको मनुष्यभाषा (आर्यहिंदुस्थानी) में निर्माण कियाहै और पंचांग पद्धति जो कि पंचांग बनानेकी विद्या विविध शास्त्रोंसे ज्योतिर्विदोंको प्रतिवर्षके पंचांग बनानेमें बहुत प्रयास होताथा जिससे उक्त पद्धतिको भी व्रतादिनिर्णय सहित सांगोपांगसे परिपूरित करके जो पंचांगके प्रयोजन सिद्ध होनेयोग्य बातथी वह मेरी स्वल्प बुद्धयनुसार शंका समाधान सहित लिखी है और भूगोल खगोलका नकसाकी जिसके केवलमात्र देखनेसेही पृथ्वीपर विविधराज्यकी रचना और जलस्थलका नील और श्वेतरंगसे पृथक् भेद समझना और खगोलमें आकाशचारी ग्रहोंकी यथास्थिति राशिचारादि सब अवयवोंसे सुशोभित कियागयाहै अब इस ग्रंथके निर्माण करनेका प्रेरक सर्वांतर्यामी मुझको और ग्रंथपठनकरनेवालोंको चतुर्वर्गकी सिद्धि सम्यक् प्राप्ति करेंगे.

१२२) दैवज्ञविनोद-पंचविंशतितमविनोदः २५.

श्लोक ।

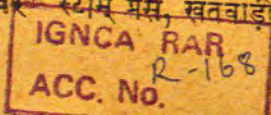
श्रीमत्सीकरयत्तनादिनगराधिष्ठातृदेवः सदा ब्रह्मण्यः क्षितिपालक
मुमुदितैर्विद्वद्गणैः सेवितः ॥ ग्रामैः पंचशतैः शतार्द्धसहितैर्वाणैः पुरैः
संयुतः श्रीमन्माधवसिंहवर्मनृपतेर्भूयात्सदा मंगलम् ॥ १ ॥ तद्राज्येश्वरवि-
द्ययाविलसितो मान्यो महाभूभुजां श्रीगौडान्वयवल्लभोतिकुशलः संगीत-
शास्त्रेन्वितः ॥ तत्सूनुर्मनिरामनामगणकः श्रीरामदुर्गे वरे प्राप्तो ज्येष्ठसहो-
दरात्सुविमलं ज्ञानं नृसिंहाभिधात् ॥ २ ॥ भूयो वेदनिधेः प्रगल्भगण-
कात्प्राप्तं विशालापुरे यस्मात्सारविचारचारुगणितं सज्ज्योतिषं निर्मलम् ॥
पाखंडदुमखंडखंडनकृतस्तस्यास्तु पूर्णा कृपा दीनानाथगुरोरखंडकरु-
णापूरान्मतिर्मे सती ॥ ३ ॥ शाके षट्शशिनागचंद्रसहिते सूर्येह्निदी-
पोत्सवे चोर्जे मास्यसिते दले सुविमलं ग्रंथं ह्यकार्पीन्मनुः ॥ दिव्यं
भूग्रहवासनास्फुटतरैर्भेदैरनेकैर्युतं यं दृष्ट्वोपहसन्ति मत्सरधियस्तेभ्यो
महद्भयो नमः ॥ ४ ॥

इति श्रीज्योतिर्विदमनीरामविरचिते दैवज्ञविनोदे सुभाषाविभूषिते व्रता-
दिनिर्णयवर्णनं नाम पंचविंशतितमोविनोदः ॥ २५ ॥

पुस्तक मिलनेका ठिकाना-खेमराज श्रीकृष्णदास,

“श्रीवेङ्कटेश्वर” स्टीम प्रेस, खेतवाड़ी-बंबई.

Indira Gandhi National
Centre for the Arts